PHARMACOPOEIÆ
MEDICO-CHYMICÆ,
LIBER II.

DE OFFICINA.

CAPUT I.

De definitione & distributione Officinæ.

OFFICINA est pars pharmacologiæ, quæ seriem rerum medicamentalium secundum classes officinales describit.

N. *Subjungimus classibus præparatorum composita quæque famosiora ac celebriora, utpote quæ non modo non patiuntur ad specialiores libros referri, sed & visa sunt regularum illustrationi inservire.*

Classes officinales voco quæ officinis sunt usuales, sive extemporaneo usui eæ destinentur, sive asservationi usuique futuro. Suntque classes hæ tum Nativorum, tum Præparatorum.

Nativa sunt triplicis sortis: vel enim sunt naturæ macrocosmicæ, vel vegetabilis, vel animalis.

E regno *macrocosmico* sunt mineralia vulgo dicta: Terræ, Aquæ, Lapides, Metallica seu mercurialia, salia, & sulphura.

Ex familia *Vegetabilium* sunt: 1. Aromata, Cortices, Flores, Folia seu herbæ, Fructus, Fungi, Ligna & Visca, Radices, Semina. 2. Succi, Olea, Resinæ, Gummi-resinæ, Gummi.

Ex *animalium* prosapia sunt: 1. Animalia integra; Partes carnosæ, membranosæ, Cornua, Ossa, crustacea seu testacea, Lapilli, Lac, Fella, Medullæ, Pinguedines seu axungiæ, Sanguis, Seva, Stercora, Urina, Ungues & Ungulæ, Coagula.

Et hæc singula generatim hoc libro descri-

bro describuntur, subjunctâ serie suorum præparatorum.

Præparata sunt: Aceta, Aquæ, Balsami, Boli, Calces, Cataplasmata, Clysteres, Condita, Confectiones, Conservæ, Decocta, Electuaria, Elixyria, Emplastra (Cerota) Emulsiones, Errhina, Epithemata, Extracta, Farinæ, Feculæ, Flores, Gargarismi (collutiones) Galatinæ, Infusiones, Julepi, Lapides, Liquores (per deliq.) Magisteria, Masticatoria, Morselli, (Rotulæ) Moreti, Olea, Potiones, Pilulæ, Poma ambræ, Præparata, Pulveres (Trageæ) Species, Salia, Spiritus, Succi, Syrupi, Tincturæ, Trochisci, Unguenta (Balsami Unguentarii, Liniementa.)

Caput II.

De Terris.

TErræ Officinales sunt solum quas experientia medicamentalibus viribus imprægnatas edocuit. Tales sunt terræ minerales dictæ.

Terra Armena, bolus armena, vera seu orientalis.

Bolus vulgaris. Bohemica, Brundusiaca, &c.

Terra Lemnia, T. sigillata Turcica.

T. Silesiaca. T. sigillata Silesiaca Lignicensis, Strigensis.

Creta, Kreid.

Gypsum, Gyps.

Marga, Mergel.

Lithomarga, medulla saxorum, Steinmarck.

Ochra, Ochergeel.

Rubrica fabrilis, Röthe/Rötelstein.

Tripolis. Terra tripolitana.

Vires: *De Viribus terrarum, quia generali penicillo depingi nequeunt, l. 3. sigillatim agemus.*

Præparata communiora sunt. 1. Præparata in specie sic dicta. 2. Destillatæ aquæ, spiritus, &c. Vide partim infra in classibus præparatorum, partim lib. 3.

Caput III.

De Aquis.

AQuas officinales tum nativas esse, tum artificiales seu præparatas, libro superiore diximus.

In classe nativarum sunt:

Aqua fontana, Springwasser.

putealis, Brunnenwasser.

fluvialis, fliessend Wasser.

Glaciei Martiæ, Mertzeneißwasser.

Lacustris, stehend Wasser.

Pluvia, nivea, Regen vnd Schneewasser.

Tonitrualis, Donnerregenwasser.

Ros majalis, Meyenthaw.

His adjungi possent aquæ minerales, quales sunt acidulæ ac thermæ, verum quia officinis peregrinæ sunt, eas hic loci prætermitto.

N. *Unicum quod hic moneam est, quoties aquæ simpliciter mentio fit, fontanam intelligi, eamque puram, limpidâ, levem. Levitas enim uti spirituum copiosiorum nota est. E.g. in Vino, cervisia, &c. ita & in aqua bonitatis indicium non ultimum existit.*

Præparata usitatioria ex aquis præter pluviam destillatam rarissima sunt, nisi scil. decocta, &c. quæ aquæ ope fiunt, huc referre velis.

CAPUT IV.

De Lapidibus.

LApidis vox tùm inter nativa locum obtinuit, tùm inter præparata. In nativorum numero sunt. 1. Minerales lapides, de quibus hic. 2. crustacei lapides, quales in capitibus quorundam piscium; de quibus in animalibus. 3. cortices lapidei nucum. 4. acini duriusculi, &c.

Lapides minerales officinales sunt:

1. *Lapides preciosi* seu Gemmæ.
Amethystus, Amethist.
Carneolus, Sarda, Sardonier.
Chrysolithus, Chrysolith.
Granatus, Granat.
Hyacinthus, Hyacinth.
Rubinus orientalis, Rubin.
Saphyrus, Saphir.
Smaragdus, Schmaragd.
Huc Margaritæ, Perlen.
Corallia, Corallen.
Lapis Bezoar Orientalis & Occidentalis, Orientalisch vnd Occidentalisch Bezoarstein.

Ex his quinque κατ' ἐξοχὴν pretiosi dicuntur.

Granatus, Hyacinthus, Sapphirus, Sarda, Smaragdus.

2. *Lapides minus preciosi.*
Lapis Ætites, Aquilæ, Adlerstein.
Alabastrum, alabastrites, Alabaster.
Amiantus, alumen plumosum, Federweiß.
L. Armenus, Armenerstein.
L. Calaminaris, Galmeystein.
Crystallus, Chrystall.
Hæmatites, Blutstein.
L. Judaicus, Judenstein.
L. Lazuli, Cyanus, Lasurstein.
L. Lyncis, Lyncurius, Luchsstein/ Donnerkeil.
Magnes, Magnetstein.
Marmor, Marmelstein.
L. Nephriticus, Grießstein.
Osteocollus, Wellstein/ Steinbeinwelle/ Beinbruch.
Pumex, Bimbsstein.
L. Scissilis, Schiefferstein.

L. Ser-

L. Serpentinus, Ophites, Serpentinstein.
Silex, Kiselstein.
Smiris, Smirgel.
L. Specularis, Selenites, Aphroselinus, Frawenetß
Spongites, Spõgiæ lapis, Schwammenstein.
Talcum, Talck.
Huc calculus humanus.
Vires. *Lapidosa omnia teste Galeno l. 9. simpl. desiccatoria vi pollent, tum exiccatoria sunt.*

Præparationes pro diversa natura lapidum diversæ quoque sunt. Unde & diversa præparata: Videlicet 1. Præparata in specie sic dicta. 2. Sal (impropriè sic dictum.) 3. Magisterium. 4. Liquor seu oleum. 5. Elyxir. 6. Essentiæ. 7. Flores. 8. Syrupi. 9. Ingrediuntur quoque alias medicamentorum compositorum formulas. De quibus plenius lib. 3. ut & infra in præparatis.

CAPUT V.

De Metallis, & quæ eis affinia sunt.

Metalla sunt.

AUrum foliatum finum, geschlagen fein Gold/ Blattgold.
Duplicatum, halbgeschlagen Gold.
Vilius, mistum, bicolor, Zwischgold.
N. *Est aurum alcoholisatum adscribendum*, Muschelgold.
Argentum foliatum finum, Blattsilber/ geschlagen Silber.
duplicatum, halbgeschlagen Silber.
Æs, Cuprum, Kupffer.
æris squamę crassiores, Kupffer-Hammerschlag.
æris flos. Viride æris, Spangrün.
Ferrum, Eisen.
Ferri batituræ, squamę, Hammerschlag.
Limaturæ, Feilach.
Scoriæ, Schlacken.
Plumbum, Bley.
ustum, calcinatum, gebrand Bley.
Stannum, Zinn.
Metallorum præparationes. *Vide* sis, lib. 3.

Metallis affinia sunt.

Mercurius, Queckstlber.
Cinnabaris, Zinnober.
Antimonium, Spießglas.
Huc. *Excrementa à Metallis segregata.*
Bismuthum, Wißmuth.
Cadmia nativa metallica, Cobaltum, Muckenpulver.
C. Factitia.
Lithargyros Auri, Goldglett.
Argenti, Silberglett.
Pompholyx, Nihili album, Tutia, Augennicht.
Præparata singulorum dabuntur, lib. 3.

CAPUT VI.

De Salibus.

SAlia in Officinis nativa sunt & præparata seu artificialia.

Nativa sunt.

Alumen rupeum, Roche, Alaun.
Saccharinum. N. *Præparatum est.*
Scissile, Spaltalaun.
Sal ammoniacum, Salmiar.
commune, gemein Saltz/ Speiß-Saltz.
Gemmeum, Steinsaltz.
Nitri, Sal petræ. Salpeter.
Vitriolum album, Galitzenstein/ Augstein/ Weißvitriol.
Cœruleum, cypreum, Cyprisch Vitriol.
Viride. Gemein Vitriol.

CAP. VII.

De Sulphureis.

SUlphur Caballinum, Caßschwebel.
Citrinum, gelber Schwefel.
Vivum, lebendiger Schwefel.
Ambra, Ambra Grisea, Amber/ rechter Ambar.

Bitumina.

Asphaltos, Bitumen Judaicum, Judenpech/ Brillenpech.
Carbo petræ, Steinkolen.
Gagates.
Naphtha.
Petroleum, Steinöhl.
Sperma ceti, Wollrahe.
Succinum, Carabe. 1. Candidum. Agtstein/ Bornstein/ Weiß.
2. Citrinum, gelber Bornstein.

De singulis his agetur plenius lib. 3.

N. *Crustacea. E.g. concha, &c. in animalibus describentur.*

CAP. VIII.

De Aromatibus.

INter vegetabilia primum locum meritò sibi vendicant aromata, quippe quæ, uti reliquis communiora sunt, ita & in præscriptionibus (receptis ut vocant) simpliciter præscribuntur, non facta mentione aliquâ sive ex radicum numero illa sint, sive ex fructuum, florum, corticumve. Talia sunt:

Antophylli, Mutternägelein.
Calamus aromaticus, Calmuß/ Wurtzrohr.
Cardamomum majus. Großcardomömlein.
Minus, klein Cardomömlein.
Caryophylli, Nägelein.

Cassia

Cassia lignea, Mutterzimmet.
Cinnamomum. Canella, Zimmet/ Canell.
Costus Arabicus Verus, Cinamomum album, weiß Zimmet.
Crocus Orientalis, Orientalisch Saffran.
2. Austriacus, s. Ungaricus, Oesterreichischer oder Vngarisch Saffran.
Cubebæ, Cubeben.
Folium Indum. Malabathrum. Indischblat.
Galanga major, grosser Galgan.
Minor Galaan.
Grana paradisi. Cardamomum Arabum, Paradiskörner.
Macis, Muscatblue.
Nuces moschatæ, myristicæ. Nucistæ, Muscatnüsse.
Piper album, Weißpfeffer.
longum, langer Pfeffer.
nigrum, schwartzer Pfeffer.
Schænanthum, Camelshew.
Spica, Celtica, Romana, saliunca, Celtisch Spick.
Zedoaria, Zitwan.
Zingiber finum album belletinum, Belladin Ingwer / guter weisser Thron Ingwer.
---- de buli vel rubei, geel oder rother Ingwer.

Vires: *Aromata in genere sunt calida & evidenter sicca, partium tenuiū, hinc incidunt, attenuant, aperiunt, &c. Vide in singulis plenius.*

Præparata ex aromatibus fieri possunt formularum variarum. Apta sc. nata sunt subire infusionem, decoctionem, confectionem, pulverisationem, adeoque immisceri possunt Electuariis, Trochiscis, &c. Potiora tamen & minus vulgaria quæ inde conficiuntur sunt: Extracta, Aquæ, Olea, Salia, Magisteria.

N. *Vis aromatum quia in parte volatili potissimum consistit, præstat inde conficere præparata volatiliorus naturæ, ut sunt destillata, &c.*

CAPUT IX.

De Corticibus.

1. *Cortices officinis usitatiores sunt.*

E Fructibus: cort. Aurantiorum, Pomerantzschalen oder Rinde.
Castanearum, Castanienschölffen.
Citri, Citronenschalen.
Glandium. Cupulæ glandium, Eichen Hütlein.
Granatorum. Malicorium, Granatäpffel Rinde.
Juglandis viridis, grüne Nußschalen.
Limonum, Limonienrinde.

2. *Ex arboribus & radicibus.*

Cort. Acaciæ, pruni sylvestris, Schledornrinde.
Radic. Cappar. Capparrinde.
Frangulæ, alni nigræ, Faulbaumrinden.
Fraxini (interiores,) Eschernrinde.

Guajaci, die Rinde vom Frantzosen baum.
Rad. Mandragoræ.
Quercus, Eichene Rinde.
Sambuci, ex frutice ac radice (medii,) mittlere Holderrinde.
Tamarisci, Tamar-Rinde.
Thuris.
Tiliæ (interiores,) die Rinde vom Lindenbaum.

Præparata: Ut cortices substantia differunt, alii nimirum conveniunt cum fructibus, alii cum herbis, quidam cum lignis: ita & diversis inserviunt præparatis. *Communiora tamen sunt*, conditi cortices (fructuum quorundam) item Extracta, &c.

CAPUT X.

De Floribus.

Flores Officinales sunt.

FLores Acaciæ, pruni sylvestris, Schlehendornenblüt.
Amaranti purpurei, Floramor.
Anethi, i. e. coma seu Umbellæ, Dillenblüt.
Anthos, seu Rorismarini, Rosmarienblüt.
Aquilegiæ, Agleyblüt.
Basilici, Basilienblumen.
Betonicæ, Betonicke.
Borraginis, Borragenbl.
Buglossæ, Ochsenzungbl.
Calcatrippæ, seu consolidæ regalis, Rittersporenbl.
Calendulæ, Calthæ, Ringelbl.
Caprifolii, Periclymeni, Speckblien.
Cartami, Cnici, Flor/ Waldsaffran.
Centaurii minoris, Tausendguldenbl.
Cerasorum, Kirschenbl.
Chamæmeli seu Camomillæ vulgaris, Camillenbl.
Romanæ, Römisch Camillenbl.
Cheiri, gelbe Violen.
Cichorei, Wegweißbl.
Cyani s. Bapti seculæ, blaw Kornblumen.
Fabarum, Bonenblüt.
Geniſtæ, Ginstern/ Pfrimmenblüt.
Flor. Granatorum, Balaustia, Granatenbl.
Hepaticæ albæ, nobilis, Leberkrautblüt.
Hyperici, Johannisblüt.
Juglandis, Nußbl Juli Juglandis.
Lavendulæ, Lavendelbl.
Liguſtri, Hartriegel.
Liliorum alborum, weiß Lilienbl.
Antheræ liliorum alborum.
Liliorum convallium, Meyenbl.
Malvæ hortensis, Winter Rosen.
Meliloti, Steinkleebl.
Nymphææ albæ, weisse Seebl.
Luteæ, gelbe Seebl.
Pœoniæ, Penotenbl.

Papa-

Papaveris erratici, Rhæadis, Klapperrosen.
hortensis, Magsamenbl.
Persici, Pfersigbl.
Populi, i.e. gemmæ seu oculi, Pappelknospen.
Primulæ veris, paralysis.
Rosarum albarum seu potius pallidarum, weiß Rosen.
Damascenarum.
Rubearum.
Salviæ, Salveyblüt.
Sambuci, Holderbl.
Saxifragi albæ, Steinbrechbl.
Scabiosæ, Apostembl.
Schœnanthi, Camelhew/ꝛc.
Siliginis, Kornbl.
Spicænardi, Spicanardi.
Stœchados arabicæ, Stechasbl.
Stœchad. citrin. Reinblumen.
Tanaceti, Reinfarnbl.
Tiliæ, Lindenblüt.
Tunicæ, Graßnägleln.
Tussilaginis, Hufflattichblüt.
Verbasci, Wullkrautbl.
Violarum martiarum, Violen.

Ex his famosiores sunt. 4. qui peculiari nomine cordiales dicuntur: Borraginis, buglossæ, rosarum, violarum.

Præparata ferè omnis generis ex floribus compilari queunt, Decocta, Destillata, Electuaria, Infusiones, Unguenta, Emplastra, &c. minus vulgaria tamen sunt: Succi inspissati, Extracta, Tincturæ, Essentiæ seu spiritus ac olea, &c.

N. *Flores qui constant ex parte volatili, vix quicquam, vel parum salis exhibebunt, aptioresque sunt ad medicamenta, quæ sine diutina exhalatione parata præstant.*

Vires: *Vires florum etsi in genere describi nequeant, cum pro diversitate herbarum varient: attamen hoc loco notare expedit, recentes esse humidiores, adeoque fere vi lenitiva seu laxativa pollere, quæ marcescentibus cum tempore adimuntur.*

CAPUT XI.

De Foliis seu Herbis.

FOliorum & herbarum nomina in praxi seu receptis sæpissimè confunduntur, notantque folia à caulibus separata. Hæc si minutiora fuerint, summitates dici solent.

Herbæ usitatiores in officinis sunt:

Abrotanum mas, Stabwurtz.
N. *Fœmina cyparissias est.*
Absynthium ponticum, Römisch Wermuth.
Vulgare s. rusticum, gemein Wermuth.
Acetosa, Sawrampff.
Acetosella, Alleluja, Buchampffer/ Hasenklee.
Agrimonia, Odermenig.

Alchi-

Alchimilla, Sinnaw.
Alkekengi, Haliacacabus, Judenkirschenbletter.
Alsine, Morsus gallinæ, Hünerdarm.
Althea, Bismalva, Ibiscus, Eibischkraut.
Anagallis, Gauchheil.
Anethum, Dill.
Antirrhinum, Hundskopff/Dorant.
Aristolochia lõga, lange Osterlucey.
Arnica, Mutterwurtz.
Artemisia, Beyfuß.
Asarum, Haselwurtzkraut.
Auricula muris. Pilosella, Maußöhrlein.
Balsamita sisimbrium aquaticum, Bachmüntze.
Basilicum, Basilien.
Becabunga, Bachbungen.
Betonica, Betonien.
Borrago, Borretsch.
Branca ursina, Beerenklaw.
Buglossum, Ochsenzunge.
Bursa pastoris, Teschelkraut.
Calamintha, Kornmüntze.
montana, Bergmüntze.
Capillus Veneris, adianthum nigrum, Frawenhaar.
Caprifolium, periclymenum, Weltwinde/ Speckliljen.
Cardiaca, Hertzgespann.
Carduus benedictus, Cardobenedictkraut.
C. Mariæ, Mariendistel.
Cerefolium, Körbelkraut.
Ceterach, Asplenum, Milzkraut.
Chamædrys, Iva moschata, Gamanderkraut.
Chamæpitys, Iva arthetica, Nidrigpir.
Chamæmelum Romanum, Camomilla, Römisch Camillen.
C. Vulgare, gemeine Camillen.
Chelidonium majus, Schöllkraut.
Ch. minus, Schorbockskraut.
Cichorium, Wegwart.
Cicuta, Wüterich.
Cochlearia, Löffelkraut.
Consolida regalis, Ritterspor.
Cuscuta, Cassutha, Flachsseyde.
Cynoglossum, Hundszung.
Cyparissus hortulana, Gartencypreß.
Dictamnus creticus, Cretischer Dictam.
Dictamnus alb. Fraxinella, weisser Dictam.
Ebulus, Attich.
Endivia sativa, Endivien.
Sylvestris, Sonchus, Sawdistel.
Epithymus, Thymfelde.
Equisetum, cauda equina, Roßschwantz/ Schaffrenhew.
Eupatorium Arabum, Ageratum, Leberkraut.
Euphrasia, Augentrost.
Farfara, Tussilago, Hufflattich.
Fœniculum, Fenchelkraut.
Filipendula, Saxifraga rubra, rohe Steinbrech.
Fragaria, Erdbeerkraut.
Fraxini folia, Eschenlaub.
Fumaria, Erdrauch.

Galega,

Galega, ruta capraria, Geißraute.
Geraniũ, Herba Ruperti, Storchschnabel.
Gratiola, Erdgalle.
Hedera arborea, Ephew/Eppich.
H. Terrestris, Gundermann.
Hepatica alba, Gramen Parnassi, weiß Leberkraut.
H. Aurea nobilis, gulden Leberkraut.
H. Fontana, Lichen, Brunnenleberkraut.
H. Stellaris, matris sylva, Sternleberkraut/Waldmeister.
Herniaria, millegrana, Harnkraut/Bruchkraut.
Horminum, vulgare Scarlea, Scharley.
Hyoscyamus albus, weiß Bilsenkr.
Hypericum, S. Johannskr.
Hyssopus, Ysop.
Illecebra. Fabaria, Donnerkraut.
Lactuca, Lattich.
Lauri folia, Lorbeerbletter.
Lentes palustres, Wasserlinsen.
Levisticum, Liebstöckel.
Ligustrum, Hartriegel.
Linaria, wilder Flachs/Harnkr.
Lotus urbana, trifolium odoratum, Siebengezeit.
Lupuli Juli, Hopffensprößlein.
Majorana, Meyran.
Malva vulgaris, Hasenpappeln.
Marrubium album. Prassium weisser Andorn.
— Marum.
Matricaria, Meterkraut.
Melilotus, Steinklee/gelb Steinklee.
Melissa, Melissenkr.
Menta, Spitzbalsam.
M. Crispa, Kraußbalsam.
M. Saracenica, Frawenmüntz.
Menthastrum, menta equina, Roßmüntze/Waldmüntze.
Mercurialis, Bingelkr.
Mezereum, Seidelbest/Kellershalskraut.
Millefolium, Schafgarbe.
Mororum folia, Maulbeerbletter.
Morsus Diaboli, Succisa, Abbiß.
Myrti folia, Myrtenbletter.
Nasturtium aquaticum, Brunnenkreß.
N. hortense, Gartenkreß.
Nepeta, Cartaria, Katzenkraut/Katzenmüntze.
Nicotiana nostras, Toback/Nicotian.
N. Peruviana seu Indica, Indianisch Toback.
Nummularia, Pfenningkraut/Egelkraut.
Nymphæa alba, weiß Seeblumenkraut.
N. Lutea, gelb Seeblumenkraut.
Origanum vulgare, Dosten.
O. Creticum, Cretisch Dosten.
Papaveris folia, Monbletter/Magsamen.
Parietaria, Helxine, Tag vnnd Nacht.
Paris, Einbeerkraut.
Pastinaca sylvestris, Vogelsnest.
Pentaphyllum, quinquefolium, Fünffingerkraut.

Perfoliata, Durchwachs.
Persicaria, Pulicaria, Flöhkr.
Persici folia, Pfersingbletter.
Petroselinum vulgare, apium hortense, Peterſilien.
Pimpinella Germanica, Teutſch Bibenell/ Bockspeterlein.
P. Italica, Sanguisorba, welſch Pimpinell.
Plantago major, breit Wegerich.
P. minor, ſpitz Wegerich.
Polygonum, Centumnodia, Wegdritt/ Weggraß.
Polium Creticũ, Cretiſcher Poley.
Portulaca, Burtzelkraut.
Pontentilla, Anserina, Genſerich.
Primula veris, Schluſſelblumenkraut.
Prunella, Braunnellen.
Pulegium, Poley.
Pulmonaria arborea, muscosa, Eichlungen. moeß.
P. vera, maculosa, Lungenkraut.
Pyrola, Wintergrün.
Quercus folia, Eichenlaub bletter.
Rosmarinus, Roßmarin.
Rubi Cymæ, summitates, Brumbeergipffel.
Ruta, Weinrauten.
Ruta muraria, adianthum album, Maurrauten.
Sabina, Savina, Sevenbaum.
Salicis folia, Weydenbletter.
Salvia hortensis major, groſſe Salbey.
S. minor, cruciata, nobilis, Creutzſalbey.
S. ſylveſtris, wilde Salbey.
Sambuci cymę, ſeu ſummitates, Holderkeimen.
Sanicula, Sanickel.
Saponaria, Seiffenkr.
Satureja, Thymbra ſativa, Pfefferkr Sadaney Hünerfüll.
Saxifragia alba, weiß Steinbrech.
Scabioſa, Apoſtemenkr.
Scolopendria, lingua cervina, Hirſchzunge.
Scordium, Lachenknoblauch.
Sedum majus, ſemper-vivum, Haußwurtze.
S. minus. Vermicularis, Mawrpfeffer.
Senæ folia. Senatbletter.
Senecio; Creutzweißkr.
Serpillum. Quendel.
Solanum, ſolatrum, Nachtſchatten.
Tamariſcus, Tamariſckenbletter.
Tanacetum, Reinfahrn.
Taraxacum, Pfaffenröhrlein.
Thymus, Thym/ Thymian.
Tormentilla, Tormentill/ Nabelkr.
Valeriana, Phu majus, groß Baldrian.
V. minor, phu minus, Baldrian.
Verbaſcum, thapſus barbatus, Wullkr. Königskertz.
Verbena, Eiſenkraut.
Veronica, Ehrenpreiß.
Vinca pervinca, Singrün / Jngrün.
Violaria, blaw Violkr.
Virga aurea, conſolida Saracenica. Heydniſch Wundkraut.

Vitis

Vitis folia, Weinrebenlaub.
Urtica mortua, taube Neſſel.
U. urens, Brenneſſel.
Huc muſcus arborum.

N. *Ex his peculiariter numerantur,*

5. *Herbæ emollientes:* malva, althæa, violaria, mercurialis, branca urſina: quibus alii quoque betam, parietariam & atriplicem adjiciunt.

5. *Herbæ capillares:* capillus veneris, ruta muraria, polytrichon aureum, trichomanes, ceterach, ſcolopendria.

Præparata non omnes eadem exhibent, ſed pro diverſitate ſubſtantiæ diverſa; adeoque fere præparatis omnis generis inſervire poſſunt.

CAPUT XII.

De Fructibus.

FRuctus in genere denotat omne quod plantæ ultimo proferunt, adeoque & ſemina, grana, &c. In ſpecie tamen id nominis ſibi reſervant, fructus majores, quales pyra, poma, pruna, ceraſa & his ſimilia.

Fructus uſitatiores ſunt.

Fructus: Acaciarum, prunorum ſylveſtrium, i. e. Pruna, Schlehen.

Alchermes, Grana tinctorum, grana kermes, Ferberkörner/Scharlachbeeren.

Alkekengi, Baccæ Halicacabi, Judenkirſchen/Boboreller.

Amygdalæ amaræ, bitter Mandel.

A. dulces, ſüß Mandel.

Anacardia, Elephanten Lauß.

Avellanæ, Haſelnüſſe.

Aurantia acida, ſawre Pomerantzen.

A. Dulcia, ſüſſe Pomerantzen.

Been, grana, Beenkörner.

Cappares, Kappern.

Caſſia fiſtula, Caſſien in Röhrlein.

Ceraſa acida paſſa, ſeu exiccata, gedörrte Kirſchen.

Citri poma, Citronen Aepffel.

Cocculæ, Kockelkörner.

Colocynthidis poma, Coloquintäpffel.

Cidonia poma exiccata, Quittenſchnitten.

Cynosbati exacinati, Hagebotten.

Dactyli, Dattelkorn.

Ebuli baccæ, Attich Beerlein.

Ficus communes, Caricæ hiſpanicæ, Laubfeigen/groſſe Korbfeigen.

F. Marſilianæ, Caricæ marſil. Körbleinfeigen/kleine Marſilienfeigen.

Fraga exiccata, gedörrte Erdbeeren.

Gallæ communes, gemeine Gallöpffel.

G. Turcicæ, Türckiſche Gallöpffel.

Granata mala, Granatapffel.

Hederæ baccæ, Ephewbeeren.

Jujubæ, rothe Bruſtbeerlein.

Juniperi baccæ, Lorberbeeren.

Limones, Limonia mala, Limonien.

Meſpila ſiccata, gedörrte Meſpel.

Myrobalani, belliricæ.

Chebulæ.
Citrinæ.
Emblicæ.
Indæ, seu nigræ.
Nux aquatica, Tribuli aquatici, Wassernüsse.
N. Cupressi, Cupressnüsse.
N. Indica, Indianische Nüsse.
N. Moschata, Nucista, Muscatnüß.
N. Vomica, Krähenäuglein.
N. Juglans, Welsche Nuß.
Olivæ, Oliven.
Papaveris capita sine seminibus, Maasamen Köpff.
Passulæ maximæ. Zibebæ, Zibeben.
P. majores, grosse Rosinen.
P. minores, Corinthiacæ, kleine Rosinen/Corinthen.
P. Massiliaticæ, blaw Rosinen.
Pineæ nuces, Pinien.
Pistacia, Fistici, Pistacien.
Prunella, Wein Pfläumlein/Brunellen.
Pruna acida, saure Pflaumen/Tzwatschen.
P. Citrina, gelbe Spilling.
P. Hispanica, Spanische Pflaumen.
P. Ungarica, Vngrische Pflaumen.
Rubi idæi baccæ exiccatæ, Himbeeren.
Sambuci baccæ, Holländerbeeren.
Sebesten, schwartze Brustbeeren.
Siliquæ ceratiorum, Xyloceratiorum, Johannsbrodt.
Sorba exiccata, gedörrte Speyerling.
Sumach, Rhus, Gruberkörner.
Tamarindi, saure Datteln.
Uvæ seu baccæ paridis, uvæ lupinæ, Einbeer/Wolffsbeer.

Præparata. Fructus aridiores, solidiores, & minus succulenti nihil peculiare habent ab herbis. Eapropter & easdem suppeditant præparatorum formulas. Fructuum succulentorum vero partus præcipui sunt: Succi inspissati seu Extracta, Succi fermentati seu vina, Spiritus s. Quintæ Essentiæ, Olea & Tartara.

CAPUT XIII.

De Fungis.

Fungi Officinales sunt.

FUngus, Agarici, Lerchenschwamm.
Cynosbati, Spongiolæ è Rosis siccis, Schlaffkautz/Rosenschwamm.
Juniperi, Wacholderschwamm.
Sambuci, Holderschwamm.
Huc Boletus cervi, Hirschbrunst.

Præparata. Communem ut naturam habent cum herbis: ita & communem aptitudinem, qua præparationem subire possint.

N. *Adnascuntur quoq; fungi Ulmo, fago, quercui, batulæ populo albæ, Iuglandi.*

CAP.

CAPUT XIV.

De Lignis & Viscis.

Sunt Officinis usitatiora.

LIgnum Aloes, Xylo-aloes, Agallochum, Paradißholtz.
Aspalatus, Rhodischer Dorn.
Brasilium, Brasilienholtz.
Buxi, Buchsbaumholtz.
Colubrinum, serpentinum, Gifftholtz
Coryli, Haselholtz.
Cupressi, Cypressenholtz.
Ebenum, Ebenholtz.
Guajacum, sanctum, Frantzosenholtz.
Juniperi, Wacholderholtz.
Nephriticum, Grießholtz.
Rhodium, Rosenholtz.
Santalum album, weiß Sandelholtz.
citrinum, gelb Sandelholtz.
rubrum, roht Sandelholtz.
Sassafras, Fenchelholtz/Sassafras.
Suber, Pantoffelholtz.
Tamariscus, Tamariskenholtz.
Viscum Corylinum, Haselmistel.
Quercinum, Eichenmistel.
Tiliaceum, Lindenmistel.

Præparata Ligna & visca præter vulgariores medicamentorum formulas. V.g. decoctionem, infusionem & inde resultantes alias, quibus potissimum adaptari apta nata sunt; exhibent minus vulgariter Extracta, Aquas, Spiritus, Olea, Salia.

N. *His fuliginem adjungere licet cum suis præparatis, de quibus peculiariter, l. 4.*

CAPUT XV.

De Radicibus.

RAdix est pars ima vegetabilium, quasi primæ concoctionis officina. Eapropter cum concoctio sit nutrimenti fixioris volatilisatio & spirituisatio (πνευμάτωσις) radixque nutriatur nutrimento minus elaborato, quam partes reliquæ, sequitur substantiam radicum esse naturæ præ reliquis fixioris.

Usitatiores radices Officinales sunt.

Radix Acetosæ (excorticata) Sawrampffwurtz.
Acori vulgaris, Pseudo-acori, Schwertelw.
A. veri, calami aromatici, Calmus.
Allii, Knoblauch.
Althææ, ibisci, Eibischwurtzel.
Angelicæ, Angelickw.
Anthoræ veræ, Heilgifft/Giffteilwurtz.
Apii (vulgaris,) Eppichw.

Ari, Aaronwurtzel/ Teutsch Jngwer.
Arisari, klein Aaronw.
Aristochiæ longæ, lang welsch Osterlucey.
A. veræ rotundæ, welsch rund Osterlucey.
A. vulgaris, gemein lang Osterlucey.
A. fabacæ, runde gemeine Osterlucey.
Armoraciæ, raphani sylvestris, wild Merrettig.
Asari, Haselwurtz.
Asparagi, Spargenw.
Bardanæ, grosse Klettenw.
Bistortæ, Serpentariæ, Natterw.
Borraginis, Borreswurtz.
Bryoniæ, Stickw. Zaunruben.
Buglossæ, Ochsenzungenw.
Cardopatii, Carlinæ nigræ, Eberw.
Caryophyllatæ, Benedictw.
Centaurei majoris, Rhapontici Offic.
Chelidonii majoris, Schöllw.
Ch. minoris. Schorbocksw.
Chinæ, Chinew.
Cichorei, Wegwartw.
Consolidæ, majoris, Symphyti, Beinwelle/ Wallwurtz.
Cucumeris asinini, Eselkürbisw.
Curcumæ, Geelsuchtw.
Cyclaminis, Arthanitæ, Schweinbrotw.
Cynoglossæ, Hundszungenw.
Cyperi longi, langer wilder Galgan.
C. rotundi, rund wild Galgan/ Cyperw.
Dictamni albi, Fraxinellæ, weisser Diptamw.
Doronici, Gemsenw.
Ebuli, Attichw.
Elleborialbi, weiß Nießw.
E. nigri veri Stiriaci, schwartz Nießwurtz/ præp.
E. nigri vulgaris, gemein Christwurtz.
Endiviæ, Endivienw.
Enulæ Campanæ, Helenii, Alantwurtz.
Eryngii, Mannstrew.
Esulæ minoris, klein Wolffsmilchw.
Filicis, Farnw.
Filipendulæ, Saxifragiæ rubeæ, roht Steinbrechw.
Fœniculi, Fenchelw.
Gentianæ, Entzianw.
Glycyrrhizæ, Liquiritiæ, Süßholtz.
Graminis, Queckengraßw.
Hermodactyli, weisse Zeitlosen.
Hirundinariæ, Vincetoxici, Schwalbenw.
Hyoscyami (excorticati,) Bilsamw.
Imperatoriæ, Ostrutii, Meisterwurtz.
Iridis Florentinæ, wolriechend Violwurtz.
I. Nostratis, Schwertelw.
Juniperi, Wacholderw.
Lapathi acuti, Oxylap. Mengelwurtz.
Levistici, Liebstöckelw.

Lilio-

Liliorum alborum, weiß Lilienzwibel.
Malvæ, Pappelw.
Mandragoræ, Alraunw.
Mechoacannæ, Mechoacæ albæ, weisse Rhabarbara.
M. nigræ, Gelapæ, Chelapæ, Chiolappa, schwartz Rhabarb.
Meu. Behrw.
Mezerei, Laureolæ, Seidelbast/ Kellershals.
Morsus Diaboli, Succisæ, Abbiswurtz.
Nymphææ albæ, Nenupharis, weiß Seeblumenw.
N. luteæ, gelbe Seeblumenw.
Ononidis seu Anonidis, Hewhechelw.
Pastinacæ sylv. Pastinackw. Vogelnestw.
Pentaphylli, quinquefolii, Fünffingerkrautw.
Petasitis, Pestilentzwurtz/ Neunkrafftw.
Petroselini, Petersilienw.
Peucedani, Haarstrangw.
Pœoniæ, Pœonienwurtz/ fœminæ.
Masculæ.
Pimpinellæ, Germanicæ, Bibenellwurtz.
P. Italicæ, sanguisorbæ, Blutkrautw. welsch Bibenell.
Plantaginis, Wegbreitw. Wegerichwurtz.
Polypodii quercini, Engelsüß.
Pyrethri, Bertramw.
Rapa, Ruben.
Raphani domestici, s. vulgar. Rettich.
R. Marini, Meerrettich.
Rhabarbari veri, Rhabarbar.
R. Monachorum, Munch Rhabarbar.
Rhapontici veri, Rhapontick.
Rhodia, Rosenwurtz.
Rubiæ tinctorum, Ferberröthe.
Ruscі, Bruscі, Mäußdornw.
Sarsæ parigliæ, Sassaparilla, Sarsaparill.
Satyrii, Stendelw Knabenkrautw.
Saxifragæ, semen saxifragiæ, Steinbrechw.
Scabiosæ, Apostemwurtz.
Scyllæ crudæ & præparat. Meerzwibel.
Scorzoneræ, Giffwurtz.
Scrofularię, Scrophularię, Braunwurtz.
Sigilli Salomonis, Polygonati, Weißwurtz.
Siseris, Secacul, Zuckermohren/ Zuckerwurtz.
Taraxaci, Pfaffenröhrleinw.
Tormentillæ, Tormentillw.
Turpethi albi, Turbith.
Tussilaginis, Farfarę, Brandlattich/ Hufflattichw.
Valerianæ majoris, groß Baldrianwurtz.
V. Minoris, klein Baldrianw.
Verbasci, Wollkrautwurtz.
Urticæ, Nesselwurtz.
Xerva, Giffwurtz.

N. Ex

N. *Ex his usu crebriori famosiores sunt.*

5. Radices aperientes majores: apii, fœniculi, asparagi, petroselini, ruſci.

5----minores: graminis, rubiæ, eryngii, capparis, Ononidis.

Præparata: Quod de herbis diximus & similibus nativis, idem de radicibus dicendum: promptuarium nimirum radices esse unde ad omnis generis medicamenta, tam interna quàm externa depromi possunt. Hoc tamen de radicibus notare expedit: partes fixiores præ reliquis in radicibus contineri, aptiores itaque eas esse ad exhibenda medicamenta parte fixiori celebria, veluti sunt: Extracta, Salia, Decocta, &c.

CAPUT XVI.

De Seminibus.

SEmen Acetosæ, Sawrampffersamen.

Agni casti, viticis, Schaffmüllenkörner.

Altheæ, Eibischsamen.

Ammeos veri cretici, Ammeyſ.

vulgaris, gemein Ammeyſ.

Amomi.

Anethi, Dillsamen.

Anisi, Anisſamen.

Apii, Eppichsamen.

Aquilegiæ, Agleysamen.

Asparagi, Spargensamen.

Atriplicis, Möltensamen.

Aurantiorum, Pomerantzenkern.

Bardanæ, Großklettensamen.

Basilici, ozymi, Basiliensamen.

Bombacis, Gossypii, Cotti, Xyli, Baumwollensamen.

excorticatum.

Bursæ pastoris, Teschelkrautſ.

Calendularum, Ringelblumſ.

Cannabis, Hanffsamen.

Cardui benedicti, Cardobenedictenſ.

C. Mariæ, Mariendiſtelſ.

Carthami vel cnici, Feldsaffranſ. Florsamen.

excorticat. pulpa carthami.

conquassatum.

Carvi, Carveos, Wiesenkümmel/ Feldkümmel.

Cataputiæ majoris, Ricinum, groß Treibkörner.

C. minoris, Esulæ vulpinæ, Treibſpringkörner.

Cerefolii, Körbelsamen.

Cicera alba, weiß Kichern / weisse Ziesererbsen.

C. rubra, rothe Kichern.

Cichorii, Wegwartſ. Wegweißſ.

Cinæ, Santonici, sanctum, Wurmsamen.

Citri, citrei mali, Citronenkern.

excorticatum.

Coccognidii, klein Kellerhalsſ.

Colocynthidis, Coloquintſ.

Coriandri, Coriander.

præparatum.

Cucu-

Cucumeris, Cucumern.
excorticatum.
Cucurbitæ, Kürbessamen.
excortic.
Cydoniorum, Quittenkern.
Cymini, Cumini, Römisch Kümmel.
Dactylorum, Ossa dactylor. Dattelkern.
Dauci communis, Wildmöhrens. Vogelnestss.
Cretici.
Ebuli, acini ebuli, Attichsamen.
Endiviæ, Scariolæ, Endiviens.
Erucæ, weisser Senff/gelber Senff. vulgò.
Fabarum, Fabæ, Bonen.
Fœniculi, Fenchelsamen.
Fœnigræci, Bockshorns.
Fraxini, linguæ avis, Eschbaums.
Fumariæ, Erdrauchsamen.
Geniſtæ, Pfrimmens.
Granatorum, Granatkörn.
Halicacabi, Alkekengi, Judenkirschs.
Hordei electi, Gersten.
excortic.
Hyoscyami albi, Bilsens.
Hyperici, Johannskrauts.
Hyssopi, Eisops.
Lactucæ, Lattichs.
Lapathii acuti, Mengelwurtzs.
Lentium, Lentes, Linsen.
Leviſtici, Liebstocks.
Limonium, Limonenkern.
excorticat.
Lini, Leinsamen.
Loti sativæ, Siebengezeits.
Lupinorum, Lupini, Feygbonen.
Majoranæ, Majorans.
Malvæ, Papels.
Meliſſæ, Melissens.
Melonum, Melonenkern.
excortic.
Milii, Hirsche.
M. Solis, lithospermon, Meerhirsch.
Myrti, Myrtens.
Napi, Buniadis, Steckrubens.
Nasturtii (hortensis,) Gartenkress.
Nigellæ, Melanthii, Nigellæ Romanæ, schwartz Kümmel/schwartz Coriander.
Præparat.
Nuclei cerasorum excortic. Kirschenkern.
N. Mespilorum, Nespel.
N. Morellorum seu persicorum armeniacor. Morellenkörn.
N. Persicorum, Pfersingkörn.
Orobi; Erva, Ervens.
Oryzæ, Reiß.
Pœoniæ, Peonienkern/fœminæ ac masculæ.
excortic.
Papaveris albi, weisser Mags.
P. nigri, schwartzer Mags.
Pastinacæ sativæ, Pastinacs.
P. sylvestris, Vogelnests.
Perfoliatæ, Durchwachs.
Petroselini Macedonici, Massilienſis, Macedonisch Peterlein.
P. vulgaris, apii veri, Petersilens.
Pimpinellæ, Bibenells.

P. Italicæ, Sanguiso.bæ, welsch Pimpinell.
Pisorum, Pisa, Erbsen.
Plantaginis, Wegerichs.
Porri, Lauchs. Schittlauchs.
Portulacæ, Burtzelkrauts.
Pseudo-melanthii, Kornrathels.
Psyllii, Flöhs.
Raparum, Rubens.
Raphani, Rettichs.
Rorismarini, Roßmariens.
Ruscі, Rüstenkörner/Maußdorns.
Rutæ, Weinrautens.
Sambuci, i.e. acini
Satureiæ, Sadaneis.
Saxifragiæ albæ, weiß Steinbrechs.
Sesami vulgaris, Flachsdotter.
Seselios Cretici, Massilienſis, Ertischer Sesels.
S. vulgaris, Sileris montani, Silermontans.
Sinapis, Senffsamen/rother Senffs.
Spicæ nostratis, Spicanards.
Staphidis agriæ, Laußkörner.
Sumach. Vide fructus.
Thlaspi, Bawrensenffs. Wegkress.
Thymi, welsch Quendels.
Trifolii odorati, Edelklees.
Violarum martiarum, blaw Viols.
Urticæ majoris, Nessels.
U. Romanæ, Römischnessels.

N. *Ex his sunt nonnulla in praxi famosiora, adeoq; peculiariter calida vel frigida dicta. Sic sunt.*

Semina 4. calida majora, anisi, fœniculi, carvi, cumini.
minora; ammeos, amomi, apii, dauci.

Semina 4. *frigida* majora; Cucumeris, *cucurbitæ, citrulli, melonum.*
minora; Endiviæ, scariolæ, lactucæ, portulacæ.

Præparata ex seminibus, pro re nata fiunt infusiones, decoctiones, emulsiones, &c.

CAPUT XVII.

De Succis.

SAnguini animalium respondet succus nutritivus in vegetabilibus. Eapropter ut è sanguinis elaboratione & incorporatione, perittomata diversa resultant, stercus, scil. urina, fel, humor vitriolatus seu melancholicus, sudor, axungia, mucilago, lapilli; quinimo & sanguis ipsemet quandoque erumpit: Ita in vegetabilibus analogicè correspondent succi diversorum saporum, olea, resinæ, gummata viscosa & resinosa, tartari, salia, &c. Hac tamen diversitate, quod animalia excretoriis sunt dotata, quibus fere perittomata excernuntur, vegetabilia vero raro, nisi velis. 1. Quod gaudeant poris *inservientibus* exhalationi subtiliori. 2. Quod cum floribus tum moschina seu zibettina, i.e. beneolens prorumpat melligo, tum quoque nonnun-

nunquam graveolens quidam ſuccus. Hinc fit ut craſſiora intra ipſum vegetabile fere maneant, atteque opus habeant, qua ſequeſtrantur. Accidit nihilominus in quibusdam, quod ex nimia redundantia ipſamet ſibi exitum quærant, eodemque dato, (V.g. inciſione, &c.) promptius effluant. Sũt hujusce generis perittomata. 1. Aquea; ſucci. 2. Terreſtria, Gummi. 3. Sulphurea; Olea, Balſama, Reſinæ, Gummireſinæ. 4. Salina, Saccharum, Tartarus.

N. *Succi qui ſponte vel trunci inciſione profluunt; etſi plures dari poſſint, V. g. ſuccus betulæ, qui in Finlandia & Suecia verno tempore ex vulnerata betula copiosè extrahitur, poſt modumque potus vice à mulierculis etiam nobilioribus habetur, item ſuccus ſeu lacryma vitis, &c. attamen, nos non niſi officinales hic damus, è quibus inter nativa recenſentur;*

Succi alterantes.

Vinum.
Acetum.
Succus, acaciæ,
Glycyrrhizæ,
Hypociſthid,
Opium.

Præparationes horum. Vide infra de ſuccis, & ſpeciatim lib. 4.

Purgantes.

Manna.
Aloe.
Elaterium.

De his vide itidem lib. 4.

CAP. XVIII.

De Oleis & Balſamis.

OLea, & balſama in Officinis pro nativis habita, ſunt:
Oleum olivarum.
Omphacinum.
Petroleum.
Oleum terræ.
Balſamus de Tolu.
de Mecha, ſ. balſamus verus.
Peruvianus.
Liquidambar.
Styrax liquida.
Vires: *Vide ſingulatim, lib. 4.*

CAP. XIX.

De Reſinis.

REſina ῥητίνη lacryma ſeu liquor eſt pinguis ac oleaginoſus tum ſponte ex arboribus profluens, tum interdum accedente vulneratione. Eſtque duplicis conſiſtentiæ; liquidiuſcula aut duriuſcula.

Reſinæ liquidiuſculæ ſunt.

Terebinthina Cypria.

Veneta.
Vulgaris.
Pix liquida:

Resinæ duriusculæ sunt.

Resina anime. Offic. Gum. Anime.
Caranna.
Coopal.
Elemi. Offic. Gum. Elemi.
Lacca.
Pix græca. Colophonia.
Tacamahaca.
Thus.

Vires: *Resina omnis calefacit, siccat, digerit, mollit, tenuium est partium. magis minus, discutit, tussi, ac tabi convenit. anodyna est vulneraria & lithontriptica. Usus resinarum tum internus est tum præcipuè externus in unguentis, Emplastris, &c.*

Præparata. 1. Vexamen chymicum resinarum in destillatione præcipuè consistit, quam non incongruè rectificationem dixeris, quippe qua non secus ac in rectificatione oleorum, primum △leniori, pars oleosa purior subtilior & clarior elicitur: igne deinfortiori, pars crassior & coloratior, coloris scil. flavi: igne tandem magis validiori, oleum coloris rubei propellitur. Hęc si seorsim excipere libet, triplicis generis nanciscēris olea, quorū primum quod clarum, spiritus dici solet; subsequens flavum, olei nomē retinet; ultimum, rubrum balsamum appellatur. Denique quia resinæ crassioris sunt substantiæ, relinquunt & crassiorem remanentiam, cui colophoniæ nomen imposuere, à Colophone regione, unde olim advehi suevit. Modum destillandi vide sis in oleis.

2. Præter destillationem subjiciuntur nonnunquam & Extractioni, quæ tamen potius depuratio quam Extractio dicenda erit.

3. Fit & lotio resinarum, dum in ▽m puram demerguntur & agitantur, cujus rei gratia non abs re erit, resinas ad ignem fundere & hinc in ▽m conjicere.

CAPUT XX.

De Gummi-Resinis.

GUmmi-resinas voco, concretas arborum lacrymas in oleo quidem promptius attamen & in aqua licet difficulter solubiles. Tales sunt.

Caphura.
Mastiche.
Styrax calamita.
Huc. Myrrha &
Bdellium.

Vires & *præparata quia fere discrepant, Vide lib. 4.*

CAP.

Caput XXI.

De Gummatis.

Gummi seu gummata sunt concreti liquores, aqueis faciles solutu, profusi tum è stirpibus ferulaceis, tum ex fruticibus, tum ex arboribus excelsis. Ex his sunt quæ ferulacea vulgo dicuntur, à ferulaceis arboribus, è quibus stillant. Suntque

Gummi Ammoniacum.
Galbanum.
Euphorbium.
Opopanax.
Sagapenum.
Sarcocolla.

Vires, *calida sunt, emolliunt, discutiunt, tartaream mucilaginem resolvunt. Usum internum vide speciatim. lib. 4.*

Præparata. 1. Gummi depuratum. Nimirum quia gummi pleraque heterogeneis (arena, sabulo, &c.) conspurcata afferuntur, expedit illa depurare. Hoc fit solvendo in liquore aqueo (calido) solutum colando, exprimendo, & denique lento calore inspissando.

2. Extractum Viscosum seu viscus, Vide infra in Extractis.

Vires *conveniunt cum gummatis mucilaginosis, quia non est nisi pars mucilaginosa à parte resinosa sequestrata.*

3. Extractum resinosum. Vide item infra in Extractis.

Vires. *Virtutes quæ integro gummi adscribuntur, latitant præcipuè in resina, unde & resinæ in medicamentis tam internis quam externis, successu feliciori adhibentur. Ex iisdem destillatur quoque felicius oleum, quàm ex integro gummi.*

4. Oleum stillatitium. Vide infra in Oleis.

Gummata mucilaginosa sunt.

Gummi Arabicum.
Cerasorum.
Sandaracha.
Tragacanthum.

Vires. *Sunt Empiastica, incrassant, acrimoniam hebetant, asperitates leniunt, &c.*

Caput XXII.

De Animalibus Officinalibus integris.

Apes siccæ, gedörrte Bienen.
Bufo exiccatus, gedörrte Kröten.
Cantharides siccæ, Spanische Mücken
Cicadæ siccæ, Heuschrecken.
Lumbrici siccati, gedörrte Regenwürm.
Millepedæ siccæ; aselli, Eselchen.
Scinci.
Scarabæi pilares, Käfer/ Schröter.
Serpens exiccatus, Schlangen.
Huc Mumia, Mumie.

CAPUT XXIII.

De partibus Carnosis Usitatioribus.

COr Galeritæ.
Lupi.
Epar Lupi.
Porci.
Ranarum.
Tauri.
Lien Bovis.
Pulmo Agni.
Suis.
Ursi.
Vulpis.

Vires: *Partes carnosæ ut & ipsamet animalia carnosa integra sive viva, sive discerpta & adhuc calentia ea sint, si extrinsecus membro alicui imponuntur, vim habent fomentativam, paregoricam, discutientem. Hinc usus maximi in phrenitide, cephalalgia, vigiliis. Applicari nimirum possunt capiti, cervici, plantis pedum. Imposita tumoribus pestilentialibus uti & ictibus animalium venenatorum, præmissa tamen ventosarum applicatione, eliciunt virus: Attritus à calceamentis attractos, ab inflammationibus tuentur. In specie pars qualibet suum simile respicit, Epar epata: Lien, Lienes, &c. Specialiora dabuntur lib. 5.*

Præparata usitatiora ex partibus carnosis sunt, Decocta, Extracta, Destillata, &c. Vide suis locis.

CAPUT XXIV.

De Partibus Membranosis.

INtestina Lupi.
Vulpis.
Testiculi Apri.
Castoris seu Castorium, Bibergeil.
Priapus cervi.
Tauri.
Secundina cervina.
Umbilicus Infantis.
Rete ex animalibus.
De singulis. Vide lib. 5.

CAPUT XXV.

De Cornibus.

COrnu Alcis.
Bovis.
Bubali.
Cervi.
Hirci.
Rhinocerotis.
Tauri.
Huc Unicornu.

Vires. *Frigida & siccа habentur, discutiunt, incidunt, ut plurimum sudorem mo-*

movent, atque alexipharmaca sunt, pro diversa tamen natura animalium, de qua sigillatim. lib. 5.

Præparata. 1. Cornu præparatum (in specie sic dictum.) 2. Cornu ustum, Vide calcinat. c. 43. 3. C. philosophicè calcinat. Vide ibid. 4. Magisterium. 5. Galreda, Gelatina. 6. Liquor seu spiritus. 7. Oleum. 8. Sal volatile. 9. Extractum. 10. Quinimò nec decoctionibus infusionibusve vires suas denegant.

CAPUT XXVI.

De Ossibus.

CRanium, humanum (non inhumatum.)
Dens Apri.
Elephantis. Ebur.
Lupi.
Os de Corde cervi.
Ossa Hominis.
Lupi.
Tauri.
Talus Leporis.
Porci.

Vires. *Ossa in genere vim habent exiccandi discutiendi, adstringendi seu fluxiones sistendi, ossa, ligamentaque corroborandi. Calcanei combusti ut scribit Rhases summè pollent adversus colicos cruciatus. Specialiora vide l. 5.*

Præpar. Ossa ut Cornibus fere cognata sunt substantia: ita & præparationibus. Hinc fiunt. 1. Os præparatum (in specie sic dictum.) 2. Galreda seu Gelatina. 3. Magisterium. 4. Liquor seu spiritus acidulus. 5. Oleū. 6. Sal volatile. 7. Spiritus essentificatus. Vide infra suis locis.

CAPUT XXVII.

De Crustaceis seu Testaceis.

LApides cancrorum seu Oculi cancrorum, Krebsaugen.
Carpionis, Karpffenstein.
Percarum, Persichstein.
Trutarum.
Mandibula Lucii, Hechtskiefer.
Conchæ, concharum testæ oblongæ.
Entalium.
Dentalium
Mater perlarum.
Testæ ovorum.
Struthionis.

Vires. *Crustacea omnia, quia naturæ sunt salinæ & tartareæ, medicamenta suppeditant excellentissima ad resolvendum tartarum seu calculum, ad stranguriam, dyssuriam, Ischuriam, difficultates & suppressiones urinæ, ad colicas passiones, ad tartareos morbos pulmonū, &c.*

Ex-

Extrinsecus usus sunt creberrimi in dentifriciis, præcipuè si cremata fuerint, hinc & in rimis cutis solidandis, exiccandis, &c.

N. *Omnia genera lapidum, qui in capitibus piscium reperiuntur, trita & cum vino exhibita, colicum dolorem compescunt & calculum qui in renibus defixus jacet, atterunt & comminuunt.* Wecker ex Galeno & Avicenna, &c.

Præparata nihil ferè peculiare habent à præparationibus lapidum mineralium, de quibus lib. 3. Hinc fieri possunt. 1. Calcinata. Vide c. 43. 2. præparata (stricte dicta) 3. Sal (improprie ita dictum.) 4. Magisterium, 5. Liquor seu oleum per del.

CAPUT XXVIII.

De Lapillis.

LApilli quamvis in animalibus plurimis, plurimisque animalium cavitatibus reperiantur; attamen sunt rari ac præter lapidem Bezoar (de quo lib. 5.) fere *nulli, qui in officinis* prostent. Ere foret nihilominus, ob insignem vim, quam in calculo resolvendo obtinent, in promptu nonnullos habere. Quales sunt:

Lapilli in Ventriculo & Vesica felis tauri.

Calculus humanus, Ludus Paracelso dictus, &c.

Lapilli hirundinum.

Præparata eadem exhibere possunt, quæ alii lapides.

CAPUT XXIX.

De Lacte & sero Lactis.

LAc est sanguis vi mammarum pro fœtus nutrimento elaboratior redditus. Ex variis lactis generibus præ reliquis inserviunt medicinæ:

Lac Asininum, (quod tamen nostratibus minus usitatum.)

Caprinum.

Humanum.

Ovillum.

Vaccinum.

Optimum est ex animali sano non nimis pingui, ætatis mediæ, recens mulctum, colore candidum, quod ungui instillatum cogitur.

Vires. *Refrigerat, humectat, mollit, paregoricum est, acrimoniam mitigat. Hinc usus insignis in dysenteria (clysmatisatum) in phthisi, &c. Extrinsecus in oculorum destillationibus, capitis dolore (excellit cremor.)*

N. *Lac etsi optimè nutriat, tamen non omnibus æque commodum est: Nocet enim in visceris intemperie & febri; quia facilè corrumpitur, malumq; adaugere*

augere aptum est, Capiti itidem & nervoso generi minus convenit.

Præparata ex lacte, Butyrum, scil. Lac coagulatum, Serum & Caseus, inter nativa merito recensentur.

Vires. *Butyrum convenit, ut, consistentia; ita & viribus generalibus, cum axungiis.*

Lac coagulatum vim habet refrigerantem ac anodynam.

Caseus in medicina rarissimi est usus. Recentem imponunt nonnulli Epati ad æstum febrilem comprimendum, vetustum sunt qui commendant ad resolvendos tophos podagricos.

Serum lactis, seu Aqua lactis, fit duplici modo, per se & per admistionem rei separationem Juvantis. Per se secernitur caseosa substantia } serosa, si lac (non nimis recens) calori exponatur. Admiscentur, quæ separationem Juvent. coagulum v. g. vituli, agni, &c. liquor acidulus, herba acidula, v. g. acetum. Spir. Vitr. acetosa.

N. *Sunt qui serum cum petroselino factum poscam Italicam appellant.*

Vires. *Calfac. & siccat, abstergit, alvum subducit, urinam ciet. Hinc usus crebri in Infusionibus purgantibus, abstergentibus, &c. Extrinsecus exterget scabiem. datur per se ab ʒij. ad ℔j.*

N. *Integrum tractatum de facili medicina per seri & lactis usum conscripsit Ioannes Costæus.*

Caput XXX.

De Felle.

Fel est portio chymi excrementitia, flava, amarissima, acerrima, in epate ab utiliore parte separata, inque vesiculam propriam collecta, unde per alvum subducitur, & transeundo alvum sollicitat.

Usitatiora sunt.

Vel Bovis seu Tauri.
Capræ.
Ovis.
Suis.
Ursi.

Fel omne desumendum est ex animalibus mediæ ætatis, quæ neque famem neque sitim passa sunt, neque exercitio nimium defatigata neque ira percita: intellige nisi exaltatum fel desideraveris.

Vires. *Fel omne calefacit, siccat, incidit, terget, discutit, expultricem stimulat, lumbricos amaritudine fugat. Hinc medetur (extrinsecus,) hebetudini ac albedini oculorum, purulentiæ aurium, &c.*

N. *Differunt autem inter se non modo secundum magis & minus, sed & viribus peculiaribus, tum à natura alimenti, quo animal pascitur; tum à natura ipsiusmet animalis dependentibus. Inter quadrupedum fella efficacissimum*

est taurinum: Inter avium, præstantissimum habetur fel perdicis & gallinæ. In genere tamen avium fella fortiorum virium censentur, quam terrestrium.

Præparata. Fieri quidem possunt. Extracta cum V. ex fellibus siccatis. Verum præter Tincturam illam Cosmeticam ex felle taurino confectam nullum in praxi vidisse memini.

CAPUT XXXI.

De Medullis.

Μύελος. Medulla est pinguedo ossium cavitatibus, velut nutrimentum insita.

Suntque Officinales.

Medulla Bubula seu bovilla.
Canina.
Cervina.
Equina.
Hircina.
Hœdina.
Ovilla.
Vitulina.

Vires. *Calfacit, emollit, rarefacit, ulcera explet, Hinc proficuus medullarum usus in tumoribus induratis & scirrhosis. &c.*

N. *Optima habetur cervina, dein vitulina: Medulla Hircina & bubula tum acrior est, tum siccior, ideoq; ad molliendum minus idonea.*

Est & medulla spinæ dorsalis cerebrique, id est, substantia molliuscula in cavitatibus eorum collocata. Verum excepto cerebro leporino, reliquæ usus sunt rariſſimi.

Præparata exinde fieri possunt præcipua, Aqua still. & Oleum.

CAPUT XXXII.

De Pinguedinibus seu Axungiis vel adipibus.

Axungia. Adeps. Pinguedo.

AGnina, Lämmerschmaltz/ oder Fett.
Anatina.
Anserina.
Aprugna.
Ardeæ.
Aschii s. Thymalli piscis.
Canina.
Caponis.
Castoris.
Cati sylvestr.
Ciconiæ.
Cuniculi.
Erinacei.
Gallinæ.
Humana.
Leporis.
Lucii piscis.
Lupi.
Muris montani.

Ovis

Ovis ex lana. OEsypus.
Porcina seu suilla.
Serpentum.
Taxi seu Melis.
Ursi, fœminæ & masculi.
Vulpis.
Vulturis.

Huc. Butyrum & præcipuè majale.

Vires. *Calfaciunt, humectant, emolliunt, abstergunt, digerunt, pus movent, anodynæ sunt plus minus. Nimirum quia pinguedo vires quadantenus secundum naturam animalis sui sortitur, prout hujus natura fuerit ista & illius. Imbecillior est suilla (quia sus frigidior & humidior) hac paulo fortior vitulina; hinc gallinacea; efficacissima omnium est anserina.*

N. *Quoties adipis absolute fit mentio, recipe suillam, recentem, sine sale, candidam.*

Præparat. Oleum stillatitium.

N. *Quomodo axungia lavetur & asservetur, Vide lib. 1. cap. 29.*

CAPUT XXXIII.

De Sanguine.

HEbr. Dam. Arab. Dem. *Est proximum animalium nutrimentum ex chylo in Venis & Epate elaboratum, adeoque de naturâ animalis magis participans quam ipse chylus.* In Officinis quidem nulli prostant, adhiberi tamen nonnunquam solent maximè recentes.

Sanguis, Anatis.
Anseris.
Asini.
Canis.
Columbæ.
Equi.
Hirci.
Hœdi.
Hominis.
Muliebris menstruus.
Leporis.
Perdicis.
Tauri.
Turturis.

Vires. *Calefacit, adstringit, sanguinis fluxus cohibet, magis minus pro natura diversa animalium, nutrimentique; qua ratione & viribus peculiaribus inter se differunt. Avium sanguis, quia nitrosa plerunque sit atet facultate, incidit, abstergit, calculum atterit, oculorum suffusioni confert; ut columbæ, milvi, vulturis.*

Præparata. Anatomia sanguinis exhibet. 1. ▽m seu spiritum. 2. Oleum. 3. Sal volatile. 4 Sal fixum. His adjunge balsamum antipodagricum & magisterium, cujus formulas vide lib. 5. de homine.

CAPUT XXXIV.

De Sevis.

SEvum. Cervinum.
Damæ.
Equinum.
Hircinum.
Hœdinum.
Ovillum.
Taurinum.
Vitulinum.
Huc. Cera.

Vires. *Sunt calida & humida moderatè vel gr. 1. molliunt, discutiunt, aliquantulumque adstringunt.*

Præparata rara per se exhibent, ut plurimum emplastris aliisque inungendorum formulis inserviunt. Si quis tamen ea destillationi submittere velit, poterit id probè ad modum, quo Gummi-resinæ destillantur.

CAPUT XXXV.

De Stercore & Urina.

STercus *nihil est aliud, quam nutrimenti assumpti pars inutilior, crassior, feculentior, à parte utiliori in ventriculo & intestinis virtute chylifica aliquantulum immutata & hinc per anum excreta.*

N. *Constat 1. spiritu volatili fœtente flagrabili (♀ fœtidum vocant.) 2. Sale fixiori (quo agri fœcundantur) tum quoque 3. terreis ac 4. aqueis portionibus, quæ prioribus illis subjectum præbent.*

Stercora in Medicina usitatiora sunt.

Stercus. Anserinum.
Asininum.
Aprignum.
Bovillum s. vaccinum.
Caninum seu Album-græcum Officinarum.
Caprillum.
Ciconiæ.
Columbinum.
Equinum.
Gallinaceum.
Humanum.
Lupinum.
Muris. Muscerda.
Ovillum.
Passerculi.
Pavonum.
Suillum.

Vires. *Virtutes stercorum eruendæ sunt, tum ex natura rei alimentariæ, tũ ex natura animalis, cujus vi chylifica aliquantulum eas immutari diximus. Avium excrementa (quia harum natura utplurimum calidissima est) tota sunt nitrosa, unde & mirificam vim habent, discu-*

discutiendi, incidendi, attenuandi, dissolvendi, aperiendi, abstergendi, (scil. maculas cutis) diversimode tamen, prout sc. diversæ aves sunt, diversisque vivunt alimentis. Iumentorum stercora vim obtinent anodynam, refrigerantem, discutientem, exhibenturque intus & extra.

Præparata præcipua quæ inde exhiberi possunt sunt.

1. Aquæ stillatitiæ. 2. Olea stillat. 3. Salia.

N. *Præter ▽m ex stercore vaccino (omnium florum dictam) non memini alias esse usitatas.*

De Urinis.

Urina est veluti colamen chymi & sanguinis, constans ex Sale viscosaque terra humiditati phlegmaticæ immixta.

Raræ etsi sint quæ in usum medicum veniunt, tamen viribus non carent insignibus, præcipuè:

Urina humana.
Caprina.
Ovilla.

Vires. *Calfaciunt, siccant, abstergunt, putredini resistunt, Urinam pellunt, &c.*

Præparata. Spiritus Salque volatile, Sal fixum. Vide lib. 5. de homine.

CAPUT XXXVI.

De Unguibus & Ungulis Officinalibus & de Coagulis.

Ungulæ usitatiores sunt.

UNgula Alcis.
Asini.
Bovis.
Canis.
Equi.
Lyncis.

His addere licet Unguem odorarum seu blattam byzantiam.

Vires. *Vide seorsim lib. 5.*

Præparata. Præparata in specie sic dicta. Magisterium, quibus addi quoque potest oleum stillatitium.

Coagulum nihil aliud est, quam lactis in Ventriculo quadrupedum, quæ adhuc sugunt, concretio & condensatio. Sic sunt

Coagulum Agni.
Equi. Hippace.
Hœdi.
Leporis.
Vituli.

Excipiendum coagulum antequam ipsa animalia aliud quippiam præter lac maternum degustaverint.

Vires. *Coagulum omne, teste Galeno, acris & digerentis est facultatis, adeoque exiccatoriæ.*

CAPUT XXXVII.

De Aceti.

ACeta quæ in Officinis prostant, vel mera sunt, vel qualitatibus medicamentalibus aliunde impræ-gnata.

De meris horumque præparationibus agetur peculiariter lib. 4. cl. 2.

Aceta qualitatibus aliunde impræ-gnata (præter pauca alia, de quibus d.l.) fiunt ex Aceto vini optimo, ac vegetabilibus, suntque vel insolata sive infusa saltem, vel quoque, quæ pauciſſima tamen sunt, destillata.

Modus fiendi: ℞. Materiam *insolandam* puram atque exiccatam, præpara ad infusionem, (*ut fit in decoctionibus incidendo sc. quæ incidenda sunt, contundendo quæ contundenda, &c.*) Hinc imple lagenam vel vitrum ac affunde acetum vini acerr. donec ad lagenæ cervicem pertingat: Orificio bene clauso colloca in locum tepidum, vel temperatum & acetum viribus rerum infusarum impræ-gnabitur.

N. *Vegetabilia aliquantulum arefacta recipere oportet; ne squalore suo acetum corrumpant.*

Modus *destillandi* non discrepat à destillatione aceti simplicis de qua lib. 4. classe 2.

--- Aceta Officinalia simpliciora fiunt per solam insolationem: suntque usitatiora.

Acetum Anthosatum ex inf. florum anthos.
- Calendulatum ex floribus.
- Caryophyllatum ex flor.
- Cort. citr.
- Fragor. è fructib.
- Lavendul. è flor.
- Menthæ: ex foliis.
- Papav. rhæad. è fl.
- Rosat. ex flor.
- Rub. Idæi: è fructibus.
- Rutae. è *fol.*
- Sambuci: ex floribb.
- Scordii: è fol.
- Scylliticum, è rad.
- Violar. purpur. è floribus.

Aceta composita sunt.

Acetum Alexicacum s. Destillatum alexic. F.F. *v. infra.* N°. 1.
- Bezoardicum. 2.
- Prophylacticum FF. 3.
- Rutaceum. F.F. 4.
- Theriacale August.

1. *Acetum agrestinum solutivum Cl. D. D. S. Cleſſii Archiatr. apud Metenses celeberrimi.*

℞. Succi agrestæ sive omphacij depurati ℥ij.
- fol. Sen. Oriental. ℥ij.
- sem. anis. contus. ℈j
- rad. mechoac. in tenues lamellas dissectæ, (non autem pulveris.

aliàs

aliàs infusum evaderet viscidum) ʒß.
garyoph.integr.n.ij.

Macerentur in Lagenâ loco frigido & de isto isto aceto agrestino permisce cochl. ij. aut iij. in jusculis condimenti loco, in quibus prius dissoluta sit ʒß. cremor. ♀. Adultis detur dosis superior integra.

Hujus remedii assiduo usu hemitritaũ & morbos Chronicos, quamvis longâ patientiâ edomari, probatum est.

2. *Acetum Alexicacum seu Destillatum alexic. F. F. i. e. Francofurtense.*

℞. Rad. Tormentill.
Zedoar.
Bistort. ā. ʒij.
Angelic.
Imperator.
Hirundinar. ā. ʒiß.
Pimpinell.
Dictamn. alb.
Aristoloch. rot. veræ. ā. ʒij.
Herb. Card. bened.
Galeg.
Scord. ā. Miß.
Sed. maj.
Endiv. ā. Mij.
Fl. Calendul. Miiß.
Rosar. rub.
Nymph.
Borrag.
Tunic
Sambuc. ā. M.j.

Poma citria recentia minimeque putrida N. viij.

Incisis incidendis, ac contusis contundendis affunde ✝ acerr. ℔. X. stent in infusione ☌ (3) postea destillentur per ⚹ vitreum.

3. *Acetum Bezoardicum. F. F. Cl. Dn. D. de Spina.*

℞. Rad. Enul. camp. ʒij.
Angelic.
Ostrut.
Valerian.
Vincetoxic.
Chelidon.
Pimpinell. ā. ʒvj.
Gentian.
Diptamn. alb.
Aristoloch. rot.
Tormentill.
Scabios.
Succis.
Petasit.
Zedoar. ā. ʒß.
Bacc. Junip. M. iiij.
Myrrh. elect. ʒß.
Fol. Rut.
Chelidon. maj.
Scord.
Chamædr.
Card. bened. ā. Mij.

Incidantur & contundantur ut est moris, dein affunde.

Aceti vini acerr. ℔. viij.
Spir. Vini ℔. ij.
Theriac. Androm. ʒij.

Spir.

Spir. ♀i. ʒß.
Camphor. ʒij.

Digerantur per dies aliquot (14.) dein exprimantur, filtrenturque per chartam.

4. Acetum confortans S. Cloſs.
Pulcriſſic.

℞. fol. rut. Miij.
fumar. Mj.
Baccar. Juniper. ʒij.
Garyophill.
Macis.
Nucis moſch.
Teſticul. caſtor. ā. ʒß.

Contuſis affunde acet. ros. ℔iij. Inſola per aliquot dies vel macera retrò fornacem.

Vires. *Gravidis puerperis, & ab utero ſyncopizantibus prodeſt, odorando, tẽpora fricando, & pulſus utriq; ex linteis eo madentibus, alligando. In feribus malignis cemmodè additur camph. ʒj.*

5. Acetum Prophylacticum F. F. Cl. Dn. D. Arnoldi VVeickard.

℞. Rad. Angelic.
Zedoar.
Leviſtic.
Pimpinell. germanæ.
Rut. ā. Mj
Turbith. el. ʒij.
Cort. citr. recent. ʒiij.
Baccar. Juniper. bene matur. ʒiß.
Laur. ʒj.

Inciſa & contuſa, ut moris, macerentur cum acet. acer. Menſ. ij. poſtea deſtilletur per ⚹ vitreum. Servetur pro uſu.

Vires. *Inſignes vires bezoardicas aceta hac recenſita obtinent, quibus non modo contagioſos morbos præcavere, ſed & per ſudorem, urinamve expellere pollent.*

4. Acetum rutaceum, F. F.

℞. Fol. Rut.
Scord.
Card. benndict.
Tanacet. ā. Mj.
Bacc. Juniper.
Rad. Angelic. ā. ʒij.
Zedoar.
Cort. citr. ā. ʒß.

Incidantur minutim, ac infundantur in ✝ optimi ℔. vj.

Viribus *convenit cum prioribus,*

CAPUT XXXVIII.

De Aquis deſtillatis.

AQuæ, in Officinis, diverſimodè paratæ proſtant, ſimulac diverſæ naturæ: aqueæ ſcil. i. e. ad naturam aqueam accedentes, vel ſpirituoſæ, i. e. ſpirituum naturam referentes.

Modus parandi vel deſtillatio eſt vel infuſio, decoctiove, vel commixtio.

N. *Mo-*

N. *Modos destillandi. Vide lib. 1.*

Destillatio aquarum pro diversitate materiarum diversimodè peragitur, idque non modo ratione caloris diversi, verum etiam ratione instrumentorum variantium.

In regno MACROCOSMICO aquæ ferè singulæ peculiares destillandi modos obtinent, ideoque specialiter describendæ erunt lib. 3.

In R. VEGETABILI destillantur aquæ ex *herbis, floribus, fructibus, radicibus, lignis & aromatibus.*

I. *Ex herbis & floribus viridibus.*

1. ℞. *Herb.* vel *Flores* q.v. incide minutim conquassave, ac affunde ▽m (ne empyreuma contrahat) destillaque per ℳ.

N. 1. *Ex herbis floribusve virentibus tenerioribus (quorum vis facile evanescit) ut & frigidioribus, destillantur aquæ per ℳ: Ex aromaticis autem ut & calidioribus, quorum vis non ita volatilis, profundius q; inhæret, commodius per vesicam eliciuntur.*

N. 2. *Herbæ odor quò facilius expirat, eò tepidiore ℳ. utendum.*

N. 3. *Si nobiliores expetis aquas, affunde destillatam super materiam novã, ac destilla denuo.*

N. 4. *Non abs re fuerit præmittere macerationem dierum unius ac alterius, vel & fermentationem, addito, si libet, tantillo ⊖is vel fecum cerevisiæ, præcipue si olea expetuntur.*

N. 5. *Si colorem nativum spiritibus & aquis destillatis cõciliare volueris, impone eos in ♓ ut transeat ▽ extillans: Verum enimvero, minus durabilis ▽ illa futura est.*

2. ℞. Succum ex herbis expressis ac destilla.

II. *Ex herbis siccis.* ℞. Herbam quamcunque vis, incide & affusa aqua calida macera aliquandiu; hinc destilla.

N. *Ex herbis calidis & odoratis melioris notæ ▽æ & olea destillantur, si sicca destillationi subjiciantur.*

III. *Ex Fructibus.* ℞. Fructus maturos. E.g. poma, scinde minutim vel conquassa ac destilla per ℳ.

N. *Ex mollioribus exprimi potest succus ac destillari.*

IV. E *Seminibus.* ℞. Semina grossè contusa, macera cum ▽ hinc destilla per vesicam.

V. Ex *Radicibus.* ℞. Radic. conquassa, macera cum ▽ ac destilla per Vesic.

N. *Raræ sunt ▽æ ex solis radicibus destillatæ.*

VI. Ex *Lignis.* Ex lignis quæ eliciuntur, spirituosæ imprimis sunt, ideoque ad spiritus referendæ. Videri quoque possunt earum destillationes in oleis destillatis.

VII. Ex *Aromatibus.* ℞. Aromata grossè contusa, macera cum mẽstruo idoneo per aliquot dies (4.5.6.) dein destillentur per vesicam. Sic stillat ▽ & oleum. Hæc separa & si opus rectifica. *Vide de oleis stillat. quia uno & eodem*

eodem actu ▽ *& olea ex aromatibus proliciuntur.*

N. 1. *Menstruum in singulis dabitur.*

N. 2. *Aquæ hæ spirituosæ sunt.*

In Regno ANIMALI eliciuntur aquæ 1. ex *animalibus integris* molliusculis, mucilaginosisque 2. ex *partibus molliusculis*, V. g. Cerebro spinalive medulla. 3. E *sanguine*. 4. E *novellis cornibus*. 5. E *stercore*.

1. Ex *animalibus integris* mucilaginosis: ℞. Animalia (lota si placuerit) scinde minutissimè, conquassa ve; hinc destilla ex MB vel VB, affusa, si placuerit, ▽ convenienti: Sic paratur ▽ lumbricorum, cochlearum, ut & spermatis ranarum.

2. Ex *Medulla Cerebri*, paratur eodem modo, addita ▽ cephalica v. g. tiliæ, pœoniæ, &c.

3. *Sanguinis* destillatio etsi itidem è MB perfici queat: præfertur tamen quæ fit igne nudo ex cucurbita fictili. *Vide de oleis c. 70. & spiritib. c. 81*

4. E *Cornibus* quomodo liquor stillet. Vide de oleis. E *novellis cornibus*, e. g. cervorum fit ▽ per Retortam vel Cucurbitam humilem è MB aut VB affuso pauco Vino vel & sine additione. Vide lib. 5. de Cervo.

5. E *Stercore*, fit itidem per MB. vel cineres, proditque primum ▽, hinc oleum.

Sunt itaque:

Aquæ Officinarum Simplices ac Phlegmaticæ.

Aqua Abrotani.
Absynthii.
Acaciæ flor.
Acetosæ.
Acetosellæ.
Adianti.
Agrimoniæ.
Albuminis ovorum.
Alchimillæ.
Alkekengi ex baccis.
Altheæ.
Alsines.
Anethi.
Angelicæ.
Anguriæ.
Anisi.
Apii.
Aquilegiæ.
Artemisiæ.
Asparagorum.
Aurantiorum ex florib. dicitur ▽ Nâphæ, &c.
Aurant. ex corticib.
Auriculæ muris.
Bardanæ simpl.
Basilici.
Betonicæ.
Betulæ succi.
Bistortæ.
Borraginis ex flor.
ex toto.
Buglossæ ex flor.
ex tot.
Bursæ pastoris.
Calamentæ.
Calamæ officinarum.
Calcatrippæ.

Calen-

Calendulæ.
Capillorum Veneris.
Caprifolii flor.
Cardui benedicti.
Mariæ.
Carvi.
Cariophyllatæ.
Centaurii minoris.
Centumnodiæ.
Ceraſorum nigr.
Cærefolii.
Chamæmeli.
Chamæpityos.
Cheyri fl.
Chelidonii major.
Ch. minoris.
Cichor.
Cinamom. communis.
Citri excortic.
Conſolidæ med.
Coriandri.
Craſſulæ.
Cuſcutæ.
Cyani fl.
Cydoniorum.
Cymini.
Ebuli è flor.
Endiviæ.
Enulæ.
Eupatorii Avicē.
Euphragiæ.
Fabarum fl.
Fœniculi.
Florum omniū, lætaminis.
Fragariæ.
Fragorum.
Fumariæ.
Geniſtæ.
Graminis ex rad.
Geranii.
Hederæ terr.
Hepaticæ nob.
H. Stellatæ.
Herniariæ.
Hyoſcyami.
Hyperici.
Hyſſop.
Imperatoriæ.
Lactucæ.
Lapatii acuti.
Lavandulæ.
Leviſtici.
Liguſtri fl.
Lilior. alborum.
Convall.
Linariæ.
Lumbricorum.
Lupulorum.
Majoranæ.
Malvæ.
Matricariæ.
Meliloti.
Meliſſæ.
Mellis.
Mentæ criſpæ.
Mentaſtri.
Mercurialis.
Millefolii.
Morſus Diabol.
Naſturtii aquatici.
Nicotianæ.
Nucum Jugland. immatur.
Nymphæę alb.
Nummulariæ.

Origani.
Ononidis.
Pœoniæ.
Papaveris albi.
Parietariæ.
Pentaphylli.
Perficariæ maculosæ.
Perficorum florum.
Petasitidis ex toto.
Pimpinellæ.
Plantaginis.
Pluvialis.
Portulacæ.
Prassii.
Primulæ veris.
Pulegii.
Pyrolæ.
Quercus fol.
Raphani Rustic.
Vulgaris.
Rosellæ.
Roris majalis.
Rosarum pallidarum rubearum.
Rorismarini.
Rubi idæi ex baccis.
Rutæ.
Salviæ.
Sambuci flor.
Saniculæ.
Savinæ.
Satyrii.
Saxifragiæ alb.
Scabiosæ.
Scolopendrii.
Scordii.
Scorzoneræ.
Scrophulariæ.
Sempervivi.
Senecionis.
Serpilli.
Sigilli Salom.
Siliginis fl.
Solatri.
Spermatis ranarū
Tanaceti.
Taraxaci.
Thymi.
Tiliæ flor.
Tormentillæ.
Trifolii.
Trinitatis.
Tunicæ fl.
Tussilaginis.
Valerianæ.
Verbasci.
Verbenæ.
Veronicæ.
Violarum ex fl.
ex toto.
Vitium lacrymæ.
Urticæ.
Zedoariæ.

Aquæ fortiores cum Vino aşque Vã compositæ.

Aqua Anhaltina. *infra*, No. 1.
Anis cum Vino adusto.
cum Malvatico.
Antidotalis, (Alexipharmaca Matthioli Aug.)
Aperitiva. 2.
Apoplectica *Crollii*. 3.
Apoplect. Sennerti. 4.

Arthri-

Arthritica. *Aug.*
Asthmatica. 5.
Bardanæ composita. *A.*
Bezoardica. 6.
Caponis composita. *A.*
Carbunculi. 7,
Ad desiccandos catarrhos. 8.
Carminativa. 9.
Cephalica aromatica. 10.
Cephalica F.F. 11.
Cinamom. c. Malvat. c. ▽ rosarum.
Communitatis ophthalmica. 12.
Cordialis Herc. Sax cal. 13.
frigida. 14.
Cordialis restaurans. 15.
Cosmetica. 16.
Cosmetica pretiosa. 17.
Cosmetica S. Gloss. myrrhata. 18.
Damascena odorifera. 19.
Diurtica ex nucleis F.F. 20.
Antidysenterica. 21.
Diuretica Closs. 22.
Embryonum S. Balsamus puerorum. *A.*
Epileptica Langii. *A.*
Febrifuga. 23.
Fortis. *A.* vide & l. 3. c. 23.
Ad gutturis affectus. 24.
Antihectica. 25. 26.
Hirundinum. *A.*
Hysterica Croll. 27.
Juniperi c. Spir. vini.
Hysterica Matth. Martin 28.
Imperialis correcta. 29.
Lavendulæ compos. 30.
Magnanimitatis. 31.
Mirabilis. *A.*
Nephritica. 32.
Ophthalmica. *vide collyr.*
Philosophorum 33.
Pectoralis. 34. 35.
Picarum. 36.
Regia. *vide in* ☉ *l. 3 c. 23.*
Salviæ compositæ. 37.
Antiscorbutica. 38.
Antispasmica Closs. 39.
Splenetic. 40.
contra Terrorem. 41.
Theriacalis Bezoardica. *A.*
Theriacalis contra pestem 42.
Theriacalis Croll. seu Spir. theriac. camphorat. 43.
de Trib. Mixtura simplex. 44.
Tristantis. 45.
Vitæ aurea Langii. *A.*
Vitæ Matthioli. *A.*
Vitæ comm. *A.*
Vitæ mulierum. 46.
Vitæ mul. camphorata. 47.
Virtutum. 48.
Vomitiva Plateri. 49.
Vomitoria Æsculap. Saturn. 50.

N. *Non possum, quin in limine aquarum compositarum Pharmacopœiæ tyronem erroris commonefaciam, quem in nonnullarum destillatione comperio. Videlicet admiscere destillandis ejusce farina*

rinæ materias, quarum vis contumacior est, quam ut destillationis opere elevari cum cæteris queat. Tales sunt Gemmæ, Margaritæ, Corallia, ossa, cornua, auri, &c. Eaprepter si qua talia occurrerint, ne frustra sumptus impendant, præstat eadem destillato admiscere, sive sub formula præparatorum id fiat, sive, quod melius sub forma Magisterii, sive quod adhuc aptius sub forma liquoris.

1. *Aqua Anhaltina.*

℞. Terebinth. el. ℔. ß.
Thur. masc. ℥j.
Lign. Aloes pulv. ʒiij.
Gran. Mastich.
Garyophyll. (aliis fl. anthos.
Nucist.
Cubeb. (aliis Galang.
Cinamom. a. ʒ. vj.
Croc. or intepr. ʒiiß.
Sem. Fœnic.
Bacc. Laur. a. ℥ß.

Pulverisata infundantur in ☿ ℔. v. digerantur per ☌ (6). additis Moschi in petia ligati g. xv. Hinc destillentur lentissimo MB. Quod clarum est separetur à turbido.

N. *Præstat Moschum rostro alembici impenere.*

Vires: *Calf. sicc. discutit; stomachum, cor, & reliqua viscera corroborat. Hinc efficax est in animi deliquiis. Extrinsecus crebrior ejus usus est; confert in catarrhis atque doloribus à causa frigida subortis, in Arthritide quam Vagam vocant, in Paralysi, Epilepsia, Apoplexia. Vertigine, Tremore, Letharge, &c. sc. membrum affectum ea bene fricetur.*

2. *Aqua Aperitiva.*

℞. Rad. Eryng.
Scorzoner.
Filic.
Centaur. maj.
Brus. a. ℥ß.
Fœnic.
Cort. Cappar.
Tamarisc.
Fraxin. ā. ʒiij.
Citri odorat. ʒiiß.
Sem. Vitic.
Card. bened.
Cichor. an. ℥ß.
Endiv.
Scariol.
Nasturt.
Citr. an. ʒij.
Herb. Polytrich.
Adianth.
Ceterach.
Cuscut.
Scolopendr.
Betonic.
Endiv. an. Miß.
Sum. Thym.
Epithym.
Lupul.
Flor. Hyperic.
Genist.
Borrag.
Melist. an. Mj.
Passular. min. ℥j.

Infundantur in ▽. Lupul.

Sco-

Scolopendr.
Card.bened.
Veronic. an. ℔j.
Viu. Rhenan. ℔iiß.
Additis. Cinam. ʒiß.
Spec.Dialacc. ʒß.

Stent in loco calido per ☌ ☍ (2) probe clausa, postea & lentur in MB. △.lento.

Vires. *Maximarum est virium in reserandis obstructionibus totius corporis, maxime vero Lienis, Epatis & Mesenterii, adeoque commendabilis in affectu hypochondriaco. aliisq; affectibus affinibus. Dosis cochl. i.*

3. *Aqua apoplectica Crollii.*

℞. Fl.Lil.Convall.
Tiliæ.
Pœoniæ.
Primul.veris.
Majoran.
Lavendul.
Salviæ.
Betonic.
Roriſmar.

Ceraſor.nigror.& dulcium. ☽ crescente decerptorum, q.p.

Tritis omnibus & mixtis (vel seorsim flores, seorsim ceraſa destillentur) adde farinæ ſinapi ℔ i vel ij affuſaque ▽ comm. q.ſ. fermententur ac destillentur in MB. Spiritui elicito adde Elixyr. Epilept. Croll. an. circula aliquandiu.

N. *Ad fermentationem promovendam in ▽ illa communi tantillum lupuli ac fermenti coqui potest, vel & fermentum addere licet sine coctione.*

Dos. cochl. ſ.

4. ▽. *Apoplectica Sennerti.*

℞. Fl. lil. convall. q. v. infunde in Vini optimi Menſ.ij ☌. (14.) postea destilletur ac ſerva. In destillato infunde postmodum.

Fl.Lavand.recent.q.placet.
Cubebar.
Cinamom.
Nuc.Moſch.
Macis.
Galang.a.ʒß.
Viſc.quern.
Rad.Pœon.a.ʒvj.

Stent in maceratione vaſe clauſo ☌ (14.) Hinc destilla.

N. *Possunt & flores tiliæ addi.*

5. ▽. *Asthmatica F. F.*
Lufftwaſſer.

℞.Rad.Enul.Camp.
Ungul.Caball.à ʒß.
Gentian.ʒiij.
Garyophyllat.
Zinzib.alb.à ʒij. ℈j.
Baccar.Laur.
Juniper. a. ʒij. ℈j.
Cinamom. acerr.
Cardomomi a.ʒij.
Fol.Salv.
Majoran.
Hyſſop.
Marrub.a.M ſ.
Irid. fl.

Poly-

Polypod. q.
Liquirit.
Jujub.
Sebest.
Uvar. passul. min.
Dactyl.
Pinear.
Amypd. d. à ʒiij.
Squill. præp.
Sem. urtic. rom.
Fœnic.
Ocym. à ʒiij. ℈j.
Fic. ping. ʒj.
Mellis despumat. ʒiß.
Vini Malvat. ℔iiij.
Spir. Vini ℔iij.

Stent simul in infusione dies aliquot (8.) dein destillentur per ℳ addantur Sacchari ʒxviij.

N. 1. *Alii addunt & pulmonem Vulpis.*

N. 2. *Sunt qui Spiritum Vini omittunt, atque solum Vinum Malvaticum, pondere sc.* ℔viiij. *recipiunt.*

N. 3. *Destillato addunt Moschi, gr. vij.*

Vires. *Aqua hæc licet vi tituli pulmonibus solis dicata videatur, utpote quibus specificè opitulatur, crassam ac tartaream mucilaginem attenuando, asperitatem leniendo, respirationem facilitando, &c. nihilominus tamen nec insignibus caret viribus, quibus insuper debili ventriculo subvenire potis est, crudites ejus emendando, frigiditatem corrigendo, &c.*

Dosis prout spirituosa fuerit à cochl. ½. ad 1.

6. *Aqua Bezoardica.*

℞. Rad. carlin. exiccat. ℔j.
Vincetox. ℔ß.
Summit. hyperic. exiccat.
absynth. an. ʒvj. M. F. pulvis
cujus ♃. ʒxij.
aq. font. ℔ iiij.
♈ rectific. ℔ß.

M. & destilla per vesicam ad medias diss. ing. ℔. Calis ♀ f. lati ℳj donec siccat.

Dos. pro præservat. cochl. j. pro curatione inj. aut v. reiterando semel, post horas V. fudando desuper urq; dum meliorationem persentiat.

7. ♈. *Carbunculi.*

℞. Flor. Rorismar. s. Anthos.
Lilior. convall.
Violar.
Borrag. à ʒvj.
Herb. Majoran.
Salv. min.
Lavandul.
Endiv.
Spic. à ʒj.
Nucis moschat.
Zinzib.
Macis.
Garyophyll.
Cinamom.
Cardomom.
Gran. Paradis.

Cu-

Cubebar.
Galang.
Visc. querc.
Avellanar.
Sem. Pœon.
Rasc.c.à ℥j.

Incidantur & infundantur in Vini Malvat.

▽. Lavand.
Spic.
Rosar.
Fragor.à ℔iij.
Vini alb. generos. ℔ij.

Postea adde.

Auri foliat.
Margarit.
Oss. de c. c.
Lap. percar. à ℥ß.
Moschi. q. v.

F. f. a. destillatio in MB.

N. ⊙*lem margaritas, &c. minus rectè subjici destillationi, rectius destillato admisceri.*

Vires. *Usus hujus aquæ spirituosæ internus frequens est, in aquis cordialibus ac cephalicis: miram enim vim habet spiritus vitales, animales ac naturales suscitandi, calfaciendi, viscera omnia ac præcipue nervosum genus corroborandi, extrinsecus ibidem usus ejus creber est in Epithematibus cordialib. ac pulsuum, in Catarrhis frigidioribus, Paralyticis membris, cephalalgia, &c.*

8. *Aqua ad desiccandos Catarrhos*
Flußwasser *S. Closs.*

℞ Serpilli q. v. inde cucurb. & affunde vini maluat. quantum ad coopeiendam herbam suff. relinque in cellâ per 3. septim. deinde destilla leniter, & in hac aquâ macera ligni Sassafr. torno attriti ℥j. *Dos. cochl.* j ß.

9. ▽. *Carminativa seu de Chamomilla composita* Grimmenwasser.

℞. Flor. Chamomill. Rom. M. xxx.

Incidantur & contundantur, infundanturque per horas 24. in

Aq. Chamomill. ℔. x. (alii xv.)
Vini generosi ℔. vj.

Hinc exprime fortissime, in colatura iterum infundantur hor. 24. alii *flores* Chamomill. com. (M. xxiv) *exprimantur, colentur,* In colatura macera.

Fl. Chamomill. M. xij.
Flaved. cort. arant. ℥iß.
Herb. Absynth. pont. M. ij.
Centaur. min.
Puleg.
Origan. à Miij.
Sem. Aneth. ℥iij.
Anis.
Fœnic. à ℥iß.
Carv.
Cumin.
Card. bened.
Mariæ à ℥jß.
Bacc. Juniperi,
Lauri à ℥ß.

Stent hor. 24. tunc MB lento destilla.

Vires *Magnarum est virium in morbis, à flatibus subortis, e. g. passione colica,*

lica, inflatione ventriculi & sim. Praterquã enim quod flatus discutit, vim quoq; obtinet paregoricam.

10. Aqua Cephalica aromatica.

℞. Nuc. moschat. ℥j.
Galang.
Calam. aromat. ana. ℥ß.
Macis.
Garyophyllor.
Cinamom. ana. ℥j.
Flor. Lavand. M. iß.

Vini Rhenani mensur ij. stent in infusione, postea destillentur.

Vires. *Non capiti solum, sed & ventriculo maximopere convenit, imbecillitati eorum succurrendo, cruditates inde ortas corrigendo, & discutiendo.* Sennert. in institut.

11. ▽. Cephalica F. F. vel Epileptica
Schwindelwasser.

℞. Flor. Lilior. convall. ℔. j.ſ.
Pœon.
Lavendul.
Betonic. a. ℔. j.
Til.
Primul. Veris ana. ℥iij.
Herb. Botryos. cum flor. Mj.
Rad. Pœon. ℥ijſ.
Aristoloch. ℥iß.
Diptamn. alb. ℥j.
Sem. Pœon. ℥ijſ.
Cubebar. ℥j.
Piper nigr. ℥ß.
Visc. quern. ℥j. ℥ij.
Coryl. ℥iij.

Macerentur in Vini malvat. Mensur. 2. per septimanas 3. Dein destillentur in ℳ.

N. 1. *Duplici modo ▽ hæc in officinis nostris parata prostat. 1. uti jam descripta est. 2. cum castoreo ℥ß. quod vel simplici infusione vel repetita destillatione ▽m cephalicam cum castoreo dictam constituit.*

N. 2. *Quoniam ▽a hujus ingredientia, eodem tempore recentia haberi nequeunt, ne exiccando quid virium pereat, singula, prout collecta fuerunt infunduntur, seorsim destillantur, destillatumque loco menstrui reliquis affunditur.*

Vires. *Non immeritò Apoplecticam nominaveris, utpote cui morbo præcipuè consecrata est. Succurrere tamen apta est, & reliquis capitis affectibus, catarrhorum flatuumq; nequitia introductis. Quales sunt vertigo, Gravedo capitis, Epilepsia.*

12. Aqua communitatis ophthalmica.

℞. Herb. Euphrag. Miij.
Chelidon.
Fœnic.
Verben.
Siler. mont. ana. Mij.
Rut.
Meliſſ. ana. Mj.
Caryophyllor.
Macis.
Piper. long. ana. ℥ß.

Macerentur per noctem in ▽ rosar. alb. Vini alb. ana.

Destilla l. △. in ℳ.

Vires.

Vires. *Acuit visum, sordes oculorum detergit, maculas aufert, ulcera sanat, &c. scil. instillata.*

∇ *communitatis paulo aliter.*

℞. Sum. Euphrag. Mij.
Chelidon.
Verben.
Betonic.
Chamæpit.
Aneth.
Hormin.
Anagall. flor. rub. ā. Mj.
Sem. Ameos. ʒſ.
Rad. Caryophyllat. ʒj.
Fl. Anthos. Mß.
Piper long. ʒij.

Macerentur in Vini albi q. ſ. per ☌ integrum & deſtillentur.

Vires *easdem obtinet cum priori.*

13. *Aqua cordialis Herculis Saxonia calida.*

℞. Cort. citri.
Fol. Meliſs.
Ocym.
Vincetoxic.
Fl. Caryophyll.
Roſmar.
Saturejæ.
Sum. Diptamn.
Scord.
Petroſel.
Fœnic. ana. Mj.

Infundantur in ſ. q. Vini odorati, aut malvatici, per ☌ (3.) poſtea deſtillentur: in deſtillato iterum infundantur.

Caryophyllor.
Macis.
Nuciſt.
Lign. Aloës. ana. ʒij.

Deſtillentur denuo.

N. *Addi poſſunt grana aliquot Moſchi & Ambræ.*

Doſis à ʒij. ad ʒß. &c.

14. *Aqua Cordialis ejusdem frigida.*

℞. Succ. Borrag.
Bugloſſ.
Meliſs.
Acetoſ.
Oxylapath.
Trinitat.
Biſtort.
Cyan. cærul.
Calendul.
Limon.
Citr. ana. lib. 1.

Acet. lib. 1. (alii lib. ß. alii lib. 1ß.
Sem. citr.
Portulac.
Flor. Nymph. alb.
Violar.
Roſar. à ʒi.
Terr. ſigillat. ſtrig.
Bol. armen. or.
Terr. Lemn. ana. ʒiij.
Spec. Diatr. Santal. ʒij. (alii omittunt.
Camphor. ʒj.

Infundantur ſpecies in ſuccis, macerenturque ☌ (3.) Hinc deſtillentur per ℵ. vitreum in ℳ.

Doſis ʒj. ad ʒiij. &c.

15. *Aqua cordialis restaurans P. de Spina.*

℞. Corn.Cerv.mollis & tenelli in taleolas sect: ℔ij.
Succ.carnis vitulin & caponis in duplici vase s.a.extract.℔ij.
Succ.pomor.redolent ℔i.
Bugloss.
Acetosell.
Trifol.acetos.an.℔ß.
Vini optim.℔ij.
Lign.Santal.citrin.
Rhod.an.ʒvi.
Cinamom.ʒj.
Lign.aloes.ʒij.
Digerantur omnia per ☌ ♌. 2. dein destillentur in MB.
℞. Hujus aq.℔iiij.
Succ.citr.recent q. s. ad gratam aciditatem.Deinde adde
Flor.caryophyll.rub. piiij.
Borrag.
Bugloss.
Violar. an.p ii.
Ros.rub.p iij.
Extrahatur Tinctura, cui adde
Conf.Alkerm.ʒiii.
De hyacinth.ʒiß.
Magist.margarit.
Corall.rub.a.ʒi.
Digerantur, & serventur prō usu.

Vires. *Spiritus vitales languidos mirificè reficit, adeoq; convenit in syncope palpitatione aliisq; affectibus cordis. Dos. cochl. s. vel integrum.*

16. *Aqua Cosmetica.*

℞. Cerus.alb.℔i.
Succ.limon.ʒi.
Limac.ʒiij.
Album ov. N. XV.
Camphor.
Borrac. a.ʒiß.
Myrrh.ʒii.
Thur.
Mastich. a. ʒß.
Infundantur hor.24.in
Aq.Til.℔iij.
Sambuc.℔iß.
Postea destillentur.

Vires. *Cutem dealbat, lævemque reddit.*

17. *Aqua Cosmetica preciosa.*

℞. Lil.alb.ʒvi.
Ireos Fl.
Fabar.
Cicer.
Lupinor. a ʒß.
Fl.fabar recent Mß.
Tragacanth.
Cerus.alb.
Sacchar.alb.a.ʒß.
Medull. panis alb. in lacte made factæ ʒi.
Oliban.
Gum.arab.a ʒiij.
Borrac.
Alum.plumos.a ʒii.
Album ovi ʒi.
Camphor.ʒiß.

Inf.q.aquæ Rosar. & flor. Fabar. an.infundantur ☌ ♌ʒ. Deinde destillentur.

18. A-

18. *Aqua Cosmetica sive myrrhata S. Clossii.*

℞ lactis caprill. rec. mulcti ℔iv.
album ovorum n. xii.
aq. nenuph. &
ros. albar. an. ℔j.
Succi semper viv. major. ℔iß.
vini Hispan. ℔ 3.
F. destillatio in MB de quâ cape ℔ij.
myrrh. opt. subtil. pulver. ʒij.

Digere per 24. horas & F. iterũ destillatio per MB nõ omnino ad siccitatẽ pro ordinariâ ablutione. Quod si facies eruganda sit aut epidermidis asperitas tollenda tunc

℞ aq. myrrh. præscript. ℔ß.
Sacch. cand. ʒij.
Borac. ʒj.
Alum. usti ℈j. M. abluatur facies.

19. ▽ *Damascena odorifera.*

℞. Ireos. Fl.
Caryophyll.
Cubebar.
Cinamom. acerr.
Gran. Paradis.
Calam. arom. à ʒj.
Majoran.
Thym.
Fol. laur.
Fl. Anthos.
Rosar. rubr. ana. Mj.
Lavandul. ʒ iii.

Vini optimi Mens. 3. Macerentur ac destillentur: Destillato liquori addantur
Moschi ℈ß.
Zibeth. gr. vi. M.

Vires. *Calfacit, siccat, incidit, discutit, cor ac caput inprimis roborat.*

20. ▽. *Diuretica ex nucleis F. F. seu Liquor diureticus,*
Kernwasser.

℞. Flor. Sambuc. siccat. ʒvi.
Amygd. amar. ʒv.
Nucl. persic. ʒxii.
Ceraso.

Incisa ac grosse contusa macera in Vini malvat. mens. iiß. hinc destilla in MB.

Vires. *Insignium virium in atterendo calculo, abstergendis ureteribus, urinaque ciendа,*

Dosis coch. j.

21. *Aqua anti-dysenterica.*

℞. Nucistæ.
Sem. Plantag.
Sanguinar.
Burs. pastor.
Sanguisorb. a. ʒß.
Gallar. ʒ. vi.
Cydonior. exiccat. ʒi.
Mespilor. exicc.
Sorbor. exicc. a ʒ ß.
Boli
Terr. sigillat a ʒi.
Flor. Balaust. Mj.
Rad. Acor. ʒß
Fruct. Acac. exicc. ʒi.
Panis tosti cum crusta M iii.

Infunde in Aq. plantag.

Tormentill.
Burſ.paſtor.a.q.ſ.

Stent in infuſione per ☌ ☽(8) poſtea deſtilla ex MB.

Vires. *Convenientiſſima eſt in alvi uteriq; fluore, adeoq; in dyſſenteria, diarrhœa &c.*

Doſis. cochl.1.vel 2.

22. Aqua Diuretica S. Cloſſ.

♃ Vini alb.in quo rad.v.diureticæ & eryng.prius lotæ & contuſæ, fuerint maceratæ ℔ii.
therebinth.&
mellis opt. an. ℥iii.
ſucci raphan.&
malu an.quart.1.M. & infundantur omnia ſimul per ☌ 4. adde *lumbricorum terræ nodulo incluſorum* & filo ſuſpenſorum ℥v, deinde deſtillentur in MB.

♄ aquæ hujus deſtillat.℥ij.

Spiritus ⊖ ſuccinat.id eſt per octiduum cũ ſale volatili ſuccin. proportione ſubtriplâ digeſti ℈ß.

M.F. doſis. Urinam & calculum potenter promovet. Ex communicatione S.Cloſſæi.

23. ▽. Febrifuga.

℞. Rad.Scorzoner.
Pentaphyll.
Tormentill.
Dictamn.ana.℥vi.
Sem.Citr.excort.
Card.bened.
mariæ.
Aceroſ.ana.℥ß.
Santalor.omn.ana.℥j.
Galeg.Mj.
Fl.cordial.ana.Mß.
Raſ.c.c.℥ß.
Contuſis affundantur.
▽.Tormentill.
Cichor.
Card.bened.
mariæ.
Pap.errat.a.q.ſ.
Macerentur in vitro clauſo ☌ (3.) poſtea adde
Pomor.citri contuſ.N.vi.
Succ.Endiv.
Aceroſ.
Card.bened.
Plantag.an.lib.1.
Borrag.
Scord.an.lib.ſ.
Deſtillentur in MB.

Vires. *Convenit in febribus præcipuè malignis: malignitatem quippe diſcutit, putredini reſiſtit.*

Doſis ℥j.vel ℥ij.iij.

24. Aqua ad gutturis affectus (Halß ▽.)

♄ Fol.pyri ſylveſtr.
apii.
ſanic.
periclym.
ſcord.
quinquefol.
ariſtol.rot.an.Mij.
herb.perfoliat.totius Miiij.
cereviſ. aceſcentis (Sawerbier) menſ.iiij.
fermententur ſimul per 3.hebdom.

tum

tum adde
albi græci ℥iij. destilla per vesicam.

Dentur cochl.iij. bibenda in ardoribus gutturis Uvulæq; inflammatione, deinde os frequenter eadem colluat, & linteа hac aq.perfusa collo obvolvat.

25. Aqua Antihectica.

℞.Herb.Hyssop.
Hed.terr.
Rorell.
Centaur. min.
Adianth.
Scabios.
Cichor.
Pimpinell.
Quinquefol.
Acetos.
Epatic.
Pulmonar.
Fl. Borrag.
Bugloss.
Papav.rhæad.
Rosar.an. p.ii.
Sem. 4.frig.maj.an.℥ii.
Rad. Cichor.
Enul.a.℥.ß.
Pimpinell.℥i.
Cancr.fluviatil.contus.No.xxv.

M. & cum lacte caprino infunde ac destilla ex MB.

Vires: *Hectica laborantibus mire prodest, acrimoniam sanguinis obtundendo adeoq; nutritionem emendando.*

Dosis, Cochl.3 aut 4. assumpta mane ac post meridiem totidem.

26. Alia aqua antihectica.

℞.Herb.Pimpinell.
Epatic.stell.
Millefol.
Agrimon.
Veronic.
Nasturt.aq.a.M.i.
Sem.4.frig.maj.an.℥ß.
Flor.Borrag.
Bugloss.
Cichor.
Rosar.an.p.i.
Rad.Cichor.
Enul.
Pimpinell. a.℥vi.
Cancr.fluviatil.No.xiii.
Limac.No.xvi.
Sanguin.de vitulo nigr.℔i.
Pulmonis vitulin.℔ß.
Aq Epatic.℔i.
Lact.caprin.q.s.
F. Infusio & destillatio ex MB.
Vires *ac usus conveniunt cum priori.*

27. ▽.Hysterica Crollii.

℞.Rad.Diptamn.
Sem.Dauci.ana ℥j.
Cinamom.ac.
Cass.lign.
Meliss.ana.℈ij.
Croc.or ℈j.
Castor.rec.℈iß.

Ex omnibus mixtis *F.* pulvis, cui affundantur ▽. Rutæ lib.ii.ß. stent dies (4.) in infusione. Hinc destilla in MB.

Convenit utero pravis humoribus molestato. Discutit, suffocationi succurrit.

28. A-

28. Aqua hysterica Matthæi Martini.

℞. Fol. Meliss. odor. M. VI.
Betonic.
Puleg. an. Miß.
Calaminth.
Arthemis.
Basilic.
Chamædr.
Hyssop. a. M. ß.
Matricar. P. I.
Rad. Pœon.
Eryng.
Meu.
Angelic. dom.
Sylvestr. an ʒß.
Sem. Carv.
Siler. mont.
Coriandr. pp. an. ʒij.
Galang.
Zedoar an. ℈iiij.
Rhapontic. ʒiiß.

Comminutis affunde Vini generosi & actu calidi lib. ʒ. stēt in infusiōe hor. IX. ad cineres calidos. Postea ubi parum ebullierint in Vase cooperto, destillentur in Vase vitreo & quæ primo exibit aqua servetur.

Vires. *In affectibus melancholiam redolentibus mirè efficax est. Dosis. cochl. ß. vel I.*

Matthæus Mart. de morb. Mesent.

29. Aqua Imperialis correcta.

℞. Cort. citr. sicc. & arant.
Nuc. mosch.
Zinzib.
Garyoph.
Cinnam. tenuis a. ʒij.
Ros. rubr. ante biduum collectar. ℔ß.
Rad. cyper.
Ireos florent.
Anagal.
Acor. veri &
Zedoar. an. ʒj.
bacc. Juniper. ʒij.
Fol. laur.
Hyssop.
Meliss.
Salu.
Thym.
Sem. ocym. &
Majoran. an. ʒiß.
Flor. lavend.
Anth.
Calend.
Tunic. &
Sambuc. a. ℔ii.

Incisa & contusa obvolvantur strato rosarū infundanturq; per octiduū in æquis partibus aq. ros. & vini generosi ad supereminentiam trium digitorū in cucurb. vitreâ super cineres calid. deinde destillentur △ lentissimo per ☌ X. integros continuato, apponendo rostro ☓

Mosch. opt. in nodulo ligat. ℈i. vel q. v.

Vires. Medetur Cephalalgiæ, melancholiæ, paralysi, imbecillitati ventriculi, corrigit animam fœtentem, fœminas fœcundas reddit, partum accelerat, morbis Epidemicis adversatur, quod etiam,

iam facit (sed potentius) acetum magmati residuo superfusum ejusq; tinctura impregnatum.

30. Aqua Lavandulæ composita.

℞. Nucist.
Cubebar.
Zingib.
Cinamom.opt.
Galang.
Calam.ar.
Macis,
Caryophyll.
Visc.quern.an. ʒiſ.
Rad.Pœon.
Eruc.à ʒjß.
Flor.Til.
Pœon.
Anthos,
Salv.ana.Mß.
Lavandul.
Lil.convall.ana.M.xxiv.

Vini optimi q.ſ. F. infusio & destillatio in MB.

Vires. *Calfacit, exiccat, cephalica est & arthritica, intrinsecus & extrinsecus adhiberi apta.*

31. Aqua Magnanimitatis.

℞. Formic.(præstant majores, acidulum odorem exhibentes) Mij.

Spirit.Vini Mensur.i. vel q.ſ.

Digere vase clauso donec putrefactione in liquorem abierint. Hinc destilla per MB. aromatizaque tantillo cinamomi.

Vires. *Calfacit intensè, incidit. Usus ejus præcipuus est in atrophia sive intrinsecus, sive extrinsecus adhibere velis.*

N.1. *Si species anacard. infuderis, insigne conficies extractum, ad memoriam roborandam.*

N.2. *Sunt qui animositatem ejus potu excitari volunt. unde & nomen accepit; fides sit penes expertum. De collectione sunt qui monent, præferendas esse formicas, quæ plenilunio cum ovis simul colliguntur, hasque ad plenilunium usq; subsequens digerere jubent.*

N.3. *Nonnulli* ℞. *lib. ij. aquæ magnanimitatis descriptæ, addunt.*

Confect.Anacard.ʒij.
Castor.recent. ʒj.
Fl.Bugloss.
Anthos.ana. M.j.
Cinamom.opt.ʒ.

Digeruntque per aliquot dies, hinc destillant.

Alia aquæ magnanimitat. descriptio.

℞. Formicar.major. (Majo vel Junio collect.) q.v.

Spir. Vini rectificat.ad eminent. digit. 3.

Digestis adde
Fl.Anthos.
Ros. rubr.
Bugloss.
Melis.
Majoran.ana.Mi.
Castorei el.ʒii.
Spec.Diamosch.dulc.ʒß.
Confect.Anacard. ʒi.
Aqu.Bugloss.

Betonic.
Tiliæ ana lib. i.

Tritis terendis misce ac mensem digerantur, deinde destillentur in M.B. & cum proprio sale rectificentur.

Vires. *Cordialis est & cephalica præ priorum magnarumque virium ad memoriam reborandam.*

32. ▽ *Nephritica.*

℞. Rad. Enul. Camp.
Ononid.
Pimpinell.
Raphan. ana ℥i.
Petrosel.
Levistic. ana ʒvii.
Fol. Levistic.
Petroselin. an. Mi.
Saxifr. c. toto ℥ij.
Nucl. persic. N°. xxx.
Fl. Genist.
Melis.
Anthos ana M ß.
Sambuc. Mi.
Bacc. Junip.
Myrtill.
Halicacab.
Sem. anis. ℥ ii.

Incidantur & infundantur in Vini alb. opt. lib. xii. per ☌ (8) dein destillentur.

Vires. *Diuretica ac lithontriptica est. Dosis cochl. i.*

33 ▽ *Philosopherum.*

℞. Flor. Sambuc. rec. lib. ij.
Nymph. lib. iß.
Herb. Lactuc.
Portulac.
Solan. c. toto ana lib. i.
Hyoscyami alb. lib. ß.
Fl. Papav. errat.
domestic. ana lib. ß.
Rosar.
Violar. ana ℥ iv.
Succ. Semperviv. lib. iii.
Plantag.
Acetos. ana ℔ ii.
Endiv. lib. i.

Omnia recentia contusa & incisa stent in infusione in cella frigida ☌ (10.) postea destilla in MB. vel cinere ad siccitatem sexies reiterando semperque destillatum affundendo super novas herbas, omissis succis, tandemque rectifica, rectificato adde sal ex fecibus extractum, depuratumque sepeli in terram frigidissimam per mensem.

Vires. *Omnibus morbis calidis convenit, &c.*

34. ▽ *Pectoralis Clariss. D. D. Lud. von Hornigk.*

℞. Hepat. Vitul. N. i.
Pulmon. Vulp. N. i.
Herb. Pulmonar.
Hepat. stellat.
Salviæ,
Rutæ.
Hyssop. ana Mi.
Rad. Enul. c.
Gladiol. à ℥ ß.
Sem. Anis.

Carv.

Carv.
Fœnic. à ʒß.
Fl. Borrag.
Bugloss. ana ʒij.
Infundantur per hor. 24. in
Vini veteris gener. M. ij.
Aqu. Scabios.
Card. bened. à ʒiv
Hyssop. ʒij.
Dein destilla in MB.

Vires. *Confortat Pulmones ac Epar, crassam mucilaginem attenuat, expectorat, flatus discutit, obstructiones reserat, &c.*

35. ▽. *Pectoralis, F. P.*

℞. Fol. Scabios.
Veronic. ana M. ij
Capill. ♀.
Salv.
Hyssop.
Marrub.
Epatic. ana Mj.
Fl. Borrag.
Bugloss.
Violar à M ſ.
Rad. Enul.
Ireos fl.
Petrosel.
Liquirit a. ʒß.
Sem. Anis.
Fœnic.
Urtic.
Cinamom. el.
Croc or. an. ʒſ.
Incis. & contusa digerantur in
Aq. Scabios.
Veronic. ana lib. i.
Hyssop. lib. ß.
Vini alb. lib. iii.

Digerantur per ☌ (2) destill. per MB. adde Sacchari cand. q. ſ.

Vires. *Easdem cum priori obtinet.*

36. ▽. *Picarum composita.*

℞. Sem. Pœon.
Rad. Pœon.
Pyrethri. ana ʒi.
Aristoloch. l. ʒiij.
Visc. quern. ʒß.
Castorei. ʒi.
Fl. Stœchad. ar. ʒj.
Lil. convall. ʒiß.
Paralys.
Pœon. ana. ʒvi.
Lavendul.
Roris mar. ana ʒv.
Salv.
Majoran.
Betonic.
Hyssop. ana ʒß.
Cinamom.
Caryophyllor.
Cardamom.
Nucist.
Cubebar. ana ʒiß.

Singulis grosso modo contusis & incisis infundantur
in Aq. Lil. convall. lib. iii.
Flor. *Tiliæ* lib. iß.
Primul. Veris. lib. i.

Deinde adde pullos picarum. N. xii. qui pennis majusculis abjectis conquassentur & addantur infusioni

prædictæ, post macerationem F. Destillatio in MB.

N. *Sunt qui picas in* ▽. *liliorum lib.* iß. *ad consumptionem medietatis antea coquunt, infusionique postmodum addũt. Verum quia coctione illa volatilis pars prorsus evanescit, quid postmodum elevetur non video.*

Vires. *Cephalica & antepileptica insignis est. Dosis cochl. 1. vel 2.*

37. ▽. *Salvia composita, F. F.*

℞. Salv.
Majoran.
Thym.
Lavendul.
Epithym.
Beton. ana Mj.
Nucist.
Cinam. ana ʒß.
Rad. irid.
Cyper. rot.
Calam. ar. ana ʒj.
Storac. cal.
Benz. ana ʒiß.
Infunde in lib. 1v. Spir. Vini rec. ♂ (4) dein destill. per MB.

Vires. *Calefacit & siccat. Cephalica & arthritica est penetrantissima usui conveniens, tàm internè, quàm externè.*

38. *Aqua antiscorbutica P. de Spina.*

℞. Rad. raphan. sylv. ℔ß.
Scorzoner.
Cichor. ana ʒiij.
Polypod. q. ʒij.
Enul. ʒ. vi.
Cort. tamarisc.
Cappar. ana ʒiß.
Citri ʒß.
Ras. lign. rhod.
Sassafr. ana ʒvi.
Herb. menth.
Melisst.
Chamædr.
Veronic. ana M i.
Sem. Fœnicul.
Anis.
Nasturt. ana ʒß.
Flor. Cordial. ana ʒii.
Troch. de Cappar. ʒvi.
Croc. ϑi.
Digerantur per ♂. ʒ. in Vini alb. generos. ℔ iii.
Seri lactis caprin. deputat. ℔ii.
Aq. Cuscut.
Acetosell.
Cardui bened. ana ʒv.
Postea adde
Succi cochlear.
Becabung.
Acetosell.
Fumar. ana ʒix.
Destillentur ex MB.

39. *Aqua Antispasmica S. Clossæi.*

℞ ⊕ Ungar. ʒ iv.
Succin. flav. per triduum in ☼ infusi ʒi.
Vini malvat. ℔iß.
F. digestio vase clauso per octiduũ in B. M. mox destillatio in ciner. ferè ad

ad siccitatem vitando Empyreuma.
℞ hujus liquoris destill. ℥ix.
Aq. still. post fermentationem cerasor. nigror.
Lilii convall.
Flor. tiliæ arbor. &
Pœon. ana ℥iii.
Rad. utriusque valerian. ℥ß.
Sem. pœon.
Bacc. Juniper. rec. matur. ana ℥iii.
Pullorum hirund. exenterat. n. ℥.
Corvi &
Picarum detractis plumis exenter. ana n. i.
Castor. opt. ℥ß.
Caphur. gr. xv. F. omnium destillatio in MB. bulliente
♃ de liquore stillato quart. i.
Aq. Claretæ cum ambrâ & mosco ℥iß M.
Sumat cochl. i. aut 2. incipiente parox. absq; morâ.

40. *Aqua Splenetica, F. F.*

℞. Rad. Filic. ℥ii.
Polypod.
Apii ana ℥ß.
Aristol. rot.
Levistic.
Acor. aq. (pseudoac.
Cal. arom. ana. ℥j.
Cort. Cappar.
Tamarisc.
Lign. fraxini.
Rhabarb. elect. ana ℥ß.
Sem. Levistic.
Carv.
Anis.
Cymin. ana ℥ii.
Sum. Absynth.
Fumar.
Cuscut.
Fl. Agrimon.
Fol. Ceterach.
Scolopendr. à *Mis.*
vini generos. lib. viii. stent in digestione (♂ 2) Hinc destillentur per *MB.*

Vires. *Lienem roborat, aperit, urinam promovet, &c.*

41. ∇. *Contra Terrorem.*

Schreckwasser.

℞. Flor. Lil. convall. Mijs. (vel plur.

Superfunde Vini albi generos. Mensur. 3. stent simul in loco frigido, ♂ (14) postea destilla per MB. Destillato iterum adde
Cinamom. ℥iß.
Cubebar. ℥ß
Caryophyll. ℥iij.
Macis.
Galang.
Zinz.
Zedoar.
Croc. or. ana ℥ii.
M. Stent bene obturata aliquandiu. Hinc adde
Flor. Lavendul. recent. Mj.
Spic. nostrat. Mß.
Stent iterum aliquot dies.
Hinc destilla in MB. Ex fecibus extrahe ⊖ destillato que adde.

N. *Sunt qui destillatum ante Salis admixtionem super ocul. 69 præparat. ℥j. destillant. Verum ut supra monui, rectius destillato admiscentur.*

Vires. *Convenit gravidis terrorem passis, præcavet abortum, fœtumq; confortat.*

42. ▽. *Theriacalis s. contra Pestem.*

℞. Succi Galeg.
Acetos.
Scord.
Citri. ana lib. 1.
Theriac. opt. ℥ii.

Mista digerantur aliquandiu, postea destillentur. *Dosis cochl. 1. ad ij. &c.*

43. ▽. *Theriacalis Croll. s. Spiritus Theriacalis camphoratus.*

℞. Theriac. Andromach. ℥v.
Myrrh. rubr. ℥iis.
Croc. orient. ℥ß.
Camphor. ʒii.

Mixtis superfunde ☿ rectificatis. ℥x. stent in loco tepido, cucurbita, imposito alembico, bene clausâ, ♂ (24) Hinc destilla in MB. à lentissimo calore gradatim ascendendo. Sic Spiritus prodit elegans, quem reaffunde materiæ in cucurbita, digere, atque denuo destilla idque vice tertiâ.

N. *Sunt qui Camphoram in ☓ ponunt, alii contra Camphoram omittunt, Spiritumque Theriacalem simplicem vocant.*

Vires. *Egregius ejus usus est in Peste, ciet sudorem, resistitque veneno. Sennertus in Institut. Hartmannus in Croll. Finckii Enchirid. &c. Dosis ʒ1.*

44. ▽. *De Tribus. Mixtura de tribus. Mixtura simplex. Diaphoreticum in peracutis.*

℞. Spirit. ☿i rectif. ℥iii,
☉i. ℥i.
Aq. Therical. Camphorat. ℥v. M.

Vires. *Ciet sudorem, resistit putredini, magnarumque virium censetur in febribus malignis.*

Dosis ʒj. *plus minus.*

45. ▽. *Tristantis.*

℞. Nuc. Mosch. lib. 1.
Macer.
Zinzib.
Granor. paradis.
Caryophyll. ana ℥iß.
Rhabarb. opt. ℥j.
Castor.
Spicæ nard. à ℥ß.
Ol. laurini. ℥ii.

M. & fac ut aromata maneant integra, infunde Vini optimi lib. xiv. maceraque in vitro clauso septiman. 4. Dein cola, speciesque omnes contunde ad pulmenti formam, addanturque postea liquori colato, iterum stent per ♂. ʒ. sæpius agitando, Denique destilla in MB.

Vires. *Cephalica & uterina est, crassos flatus discutit.*

46. ▽. *Vita Mulierum*, Weiber *Aqua Vit.*

℞. Cinamom. acerr.

Nucist.

Nucist.
Macis
Zinzib.
Garyophyllor.
Gran. paradis.
Cubebar.
Cardomom.à ℥ii. (alii ℥iß.
Piper long. ℥i. (alii rectius ʒß.
Galang. ʒi. (alii rectius ℥j.
Zedoar. ʒi. (alii omittunt.

Pulverisentur singula seorsim permisceanturque. Hinc adde

Fol. Salv. min.
Menth. crisp.
Fœnic. ana Mj. (alii Melissæ & melius.

Affunde Vini generosi Mens. iij. maceraque vase clauso ☌ (14) postea destilla in MB, vel vesica stanno oblita.

Vires. *Uterum corroborat, suffocationes ejus compescit, flatus discutit, idque adeo feliciter, ut generosis ac nobilibus mulieribus Palatinatus, instar Panaceæ in morbis uterinis habeatur. Corroborat insuper ac calfacit ventriculũ, caput, ac reliqua viscera. Exiccat catarrhos.*

Dosis à cochl. ß. ad i. & ℈.

Medull. destillatoria, D. D. V Veickard, in Thes. Pharmac.

47. Aqua vitæ mulierum camphorata S Spiritus matricalis camphoratus

℞ 1. Dictas species priores affunde ☿ digerantur & destillentur.

2. ℞. Camphor.
Ol. amygdal. d. ana ℔ 1.

M. optimè, digeranturque in MB. vel Cinerib. ☌ ☌ (14) ut camphora Totaliter cum oleo conjungatur.

Hinc superfunde præfatum spiritũ rursumque per ☌ ☌ aliquot digere. Sic Spiritus extrahit Essentiam camphoræ.

Tandem leni calore MB destilla usque ad sublimationem Camphoræ.

N. *In rostroponi possunt grana Kermes, quæ ruborem destillato conciliant.*

Dosis gut. XX. ad XXX.

48. ▽ Virtutum.

℞. Cinamom. el.
Gran. Paradisi ana ʒj.
Nucist.
Caryophyll.
Zinzib. ana ʒß.
Macis.
Galang. à ʒij.
Salv. ℥vi.
Vini Rhenani lib. vi.

Incisa & contusa infundantur per ☌ 24. F. destillatio.

Vires *easdem obtinet cum præcedenti.*

49. Aqua vomitiva Plateri.

℞. Nuc. jugland. virid.
Rad. raphan. ana part. ij.
Acer. Vini part. iij.

Conquassatis nucibus & raphano, F. digestio leni calore, dies (5. vel 6.) postea destilla ex MB.

Dosis ab ʒj. ad ℥ij.

N. *Non-*

N. *Nonnulli fortiorem reddunt addendo nonnihil aquæ benedictæ.*

50. Aquæ Saturninæ sive Æsculapii vomitoria.

Destilla ✝ fortissimum per ♌ plumbeum magnum abjiciēdo quartam partem aceti primò extillantis tanquam nimis debile, reliquum excipe ad siccitatem ferè totalem, cavendo tamen ne ab aceti mellagine tetrum acquirat odorem.

Dulce est gustui, datur ad ʒj, ij & ultra in febribus intermitt. pro Vomitorio & contra Epilepsiam phlegmaticam à Ventriculo suscitatam.

CAPUT XXXIX.

De Aquis reliquis.

PRæter aquas destillatas sunt & aliæ officinales, ex destillatitiis sc. simplicive fontana, &c. accedente rerum aliarum incoctione, infusione, admixtione, resultantes.

Modus parandi nihil discrepat à modo decoctionis, infusionisve, alias tradito.

Usitatiores hujus formulæ sunt,

▽. *Ophthalmica, F. F. 1.*
Ophthalm. Bruni. 2.
Ophth. Quercet. 3.
Aqua ad suffusionem expertissima. 4.
Saphirea. 5.
Viridis. Collyr. Virid. 6.
Perlarum. 7.
Lac virginis. 8.
Caustica. 9.
Antipodagrica Quercetani. 10.
Antipodagrica I. Raici. 11.

1. ▽. *Ophthalmica, F. F.*

℞. ☉i alb. ʒij.
Baccar. Laur. excort. ʒiij.
Aq. rosar. alb.
fœnic. ana ℔i.

Bulliant l. △ in cucurbita vitrea ad consumptionem medietatis, hinc adde Camphoræ ʒiij. M. Filtra per chartam.

2. ▽. *Ophthalm. Bruni, Collyrium Bruni.*

℞. Vini albi,
Aq. Rosar. alb. ana ʒiß.
Aloës Hepatic. subtiliter pulv. ʒj. F. Collyrium.

Vires. *Commendatur ad palpebrarum scabiem pruriginosam.*

3. ▽. *Ophthalmica Quercetani.*

℞. Croc. metall. ʒj vel ʒij.
Infunde in ▽ Euphrag. fœnic. aut simil. ʒv. vel vi.

Vires. *Virtutis miræ est contra amblyopiam, amaurosim & suffusionem.*

4. Aqua ad suffusionem expertissima.

℞. Aquar. euphras.
Fœnic.

Ver-

Verben. ana ʒiij.
Succorum chelid. major.
Rut. ana ʒij.
Piper. long.
Nuc. mosch.
Garyoph. ana ʒii.
Groci ℈i.
Florum roris. aliquantulum contrit. Mß.
Sarcocoll.
Aloës hepat. ana ʒiii.
Fellis perdicum ʒj.
Incisis tritisq; singulis adde
Sacch. albiss. ʒii.
Mell. rosat. ʒvi.
Ponantur in ☓ vitreo, destillentur in *MB* △ lento
☿ hujus aquę ʒj.
Spiritus ☥ rectificat. ʒj.
De hac aquâ instilletur in oculum laborantem bis aut ter in die

5. ▽ *Saphirea ad oculos.*

℞. Lixivii ♆ cum ▽ fontana facti, & filtrati. q.v.
In hoc solve ✻ parum.

Id ubi exacte solutum fuerit, aquam hanc in æneam pelvim conjice per noctem & Saphiri acquiret colorem, &c. estque diaphana in vitro sepositа.

Vires. *Ad omnia ferè oculorum vitia imò ad ulcera quævis mundanda utilissima; cancrum, ambustionem, aliaque multa vitia, sanare perhibetur. Oculis aliquot guttæ tantùm imponuntur, prout scil. multum parumve salis aris ve continuerit. Efficax item est ad pelles oculorum auferendas. Potest dilui ▽ still. fœniculi Euphrag. &c.*

N. *Est usitatissima Agyrtis.*

6. ▽ *Viridis. Collyrium viride.*

℞. Ærug. æris ʒii.
Auripigment. citrini. ʒj.
Aq. ros. alb.
Plantag.
Vini alb. ana ʒiii.
M. *Bulliant* simul, maneatque liquor super materiam.

Vires. *Utile est in Pterygio, si oculo instillatur.*

Huc pertinent Aquæ Cordiales, Krafftwasser / *quæ si lac colore æmulentur, lac emulsive dicuntur, fiuntque ex ▽ stillatitiis, pulveribus, aliisq; cordialibus.*

7. *Aqua perlarum, in Officina usualis.*

℞. Aqu. Rosar.
Borrag.
Bugloss. ana. ʒiv.
Manus Christi perlat. ʒi.
Sacchar. cand. ʒß. M.

Alia.

℞. Aqu. acetos.
Borrag.
Bugloss.
Rosar. ana ʒiv.
Manus Christi perlat. ʒiij
Margarit. præparat. ʒß.
Syrup. Granat. ʒj. M.

Vires. *Vulgo notissimæ sunt, utpotę ad quas in extremis, tanquam ad ultimum levamen confugitur, cochl. subindę propinando.*

Hujus quoque loci sunt & alii liquores Aquei, ut

8. Lac Virginis.

℞. Aqu. solan.
nymph.
lactuc.
Acet. ℥ij.
Dissolvantur in his
Lithargyr argent. ℥j.
Ceruss. candid. ʒiij.
Camphor. ℈j.

Stent aliquot horis dum resederint, quæ crassa sunt, tum transcolentur per filtrum aut cribrum setaceum.

Usus magnus lactis hujus est, non solum in decorandis Virginibus, acquirendoque nitore faciei, sed & in scabie emendanda sanguineq; sistendo: tum ad passam frontem, i.e. passarum more rugatam explanandam, exporrigendamq;.

N. *Aliud vide apud Augustum.*

9. Aqua caustica, F. F.

℞. Spirit. Vini rectific. ℥iij.
Pulv. Caryophyll. ʒj.
Zinzib.
Cinamom.
Pulv. Cerus. ʒiß.
Alum. ust. ʒß.
♄ ti ʒiß.

Misceantur optime & serventur in vase optime clauso.

Vires. *Mundificat vulnera inveterata, excrescentias exedit.*

Alia.

℞. ♄. cerus. ana ʒß.
Alum. ust. ☉ i alb. a. ʒij.
Aq. rosar.
Fontanę ℥iv. M.

10. Aqua antipodagrica Quercetani.

℞. Aq. fontan. (potius pluvial.) in qua aliquoties extincta ♀ & ♂.
Adde vitrum ♂ ii ac ♃. dulc.

Vires. *Resolvit tartarum, dolores, sopit. Vid. Querc. Rediv. tom. 3. p. 263.*

11. Aqua antipodagrica Ioh. Raici.

℞. Aq. terimachtim utriusque (i.e. aq. leviatic. à bolo & ▽ sigill. destillatæ) ℔. i.
Laudan. ☿ ial. (i.e. ☿ ♎ti potius ☿ dulcis acet. fortissimi. an. macerati) ℥iij.
Alhadid. (i.e. ▽. ferri) ℔ii.

Calcinationis lapidis de Alcohol. (i.e. Croci metallorum) ʒj.

M. *Lössel. in Podagra.*

N. 1. *Aqua adhadid sit limaturam in aqua macerando, postmodum q; ut nonnulli volunt per vesicam abstrahendo. Verum enimvero melius foret, ut ex ipsiusmet Raici ore in memoriam mihi revoco. Limaturam aëri humido exponere atq; instante plenilunio ex cucurbita humili seu Urinali aquam destillare, iterumq; aëri reponere, ac destillare. Quæ aqua redolet naturam salis ✱ atq; in quantitate minori adhiberi potest.*

N. 2. *Aqua podagr, Rulandi forsan ab his non multam est diversa.*

CAP.

CAPUT XL.

De Balsamis Odoriferis.

BAlsami significationes varias dedimus libr. 1. Earum tres sunt, quæ peculiarem sibi in Officina vendicant locum. Balsami scil. odoriferi, Balsami destillati, & Balsami unguentarii: de prioribus hic loci agere convenit, de posterioribus infra.

Balsami odoriferi sunt medicamenta, cum unguentis crassitie certantia, imo plerunque duriora: parata ut olea odorifera corpore crassiori retineantur, quo *minus, exhalent.*

Corpora, quib. olea *illa* incorporantur, sunt 1. Cera alba depurata, 2. Oleum nucis muschatæ expressum, tùm per se, id est, non depuratum, tùm depuratum. 3. Medulla vituli lota. 4. Manna depurata.

N. *Quercetani Cælestem Mannam, quam in Pharmacop. Rest. cap. 26. maximopere deprædicat, alii Saccharum depuratum interpretantur, alii aliter, Verum enimvero nihil aliud à Quercetano intelligi, quam ceram depuratam, ex scriptis ejus parallelis liquet. Nimirũ in tetrade, acetum Philosophicum ex acido liquore Mannæ Cælestis parare docet, id quod de melle intelligi, cera scil. germao fratre, demonstratur in enodatione menstruorum, cap 57 infra.*

Depuratio ceræ & olei Nucistæ fit per ☿, inprimis ♀risatum, ejus beneficio color & odor s. a. extrahitur, relicto corpore albo, hujus loci idoneo.

N. *Alii ℞. Ceræ alb p. vj. Ol. amygdal. d. recent. p 1. ☿, ad eminentiam digiti unius; digerunt dies (3) hinc abstracta humiditate in ℳ. Corpus reliquum balsamis conficiendis adhibent.*

Modus vulgaris. ℞. Corpus requisitum, admisce olei q. s. ut f. instar linimenti, quod tingunt colore debito.

Modus præstantior. ℞. Corpus (*Ol. Nucist. depurat.*) adde extractum rei, cujus Balsamus expetitur, hinc admisce quoque oleum.

N. *Proportio inter extractum & oleum est fere tripla, Olei scil.* $\frac{3}{1}$ *Extracti.* $\frac{1}{3}$.

Balsama usitatiora sunt.

Balsam. Angelicæ.
Anisi.
Apoplecticum. *vide infra 1. 2.*
Arantiorum
Bezoarticum pestilent. *vid 3.*
Caryophyllorum
Cinnamomi
Citri
Cubebarum
Lavendulæ
Maceris

Majoranæ
Menthæ
Nucis moschatæ
Roris marini
Rosarum
Rutæ
Succini
Zedoariæ.

De his vide suis locis, libr. 4.

1. *Balsamum apoplecticum Crollii secundum F. F.*

℞. Ol. Nucist. expr. ʒij.
Ambr. nigr. ʒiß.
gris. ʒij.
Mosch. opt. ʒiſ.
Zibeth. ʒiiſ.
Ol. Cinnam. ℈ſ.
Majoran.
Lavend. ana ʒſ.
Caryophyll. gr. vi.
Succin. ʒß.

Cum Balsamo Indico, q. ſ. F. Balsamum. 2. *Aliter.*

℞. Confect. anacard. ʒij.
Ol. succin.
Lavendul. ana gran. iij. vel plures
Zibeth. ℈ij.
M. F. Balsam.

Vires. *Confortat caput, frigidosque humores discutit, adeoque in Apoplexia, Syncope, Paralysi, & similibus affectibus convenit, naribus inditus, vel quoquo modo applicatus.*

N. *Mulieribus ob suavitatem minus commode adhibetur.*

3. *Balsamus Bezoarticus pestilentialis.*

℞. Ol. Rut. ſt.
Citr.
Angelic. ana ℈ß.
Succin. rectif. g. v.
Camphor. ʒi.
Ol. nuc. moschat. expr. ʒß. M.

N. *Oleum nuc. moschatæ lavetur aqq. Rutæ, Angelic. Citri, donec fiat album.*

CAPUT XLI.

De Balsamis destillatis.

BAlsami destillati nihil sunt aliud quàm destillati Spiritus, cum Olei portione ex resinis, gummatis, aromatibus & similibus interveniente Vini Spiritu prolecti.

N. Habes plurima balsama destillata in Antidot. Renodæi p. 296. Item alia præstantissima Olea Balsamica in Pharmac. Spagyr. Poteri p. 141. & sequentib.

Balsamus simplicissimus est spiritus albus thereb. in corpus viscidum rediens dum veterascit, ex plumaceollis admotus, vel ol. caryophill. inspissatum (℈ß) cum gr. iv. salis ♄ ni itidem vulneri instillatum. Magis compositus sic fiat

♀ ☿ flavi ibi. resolvatur in tantundem ol. oliv. tamdiu bulliendo spatulaque lignea agitando, donec sanguinis colore tingatur, tum remove ab △ & ad-

& adde cer.alb.℥ij. & cum refrigerari incipit adjice pedetentim, tincturæ rad.aristol.rot.℔ß.
tincturæ ♂ (ut est cap.de ♂) ℥j.
Olei myrrh.℥ß.
Agitentur extra △ ad consist. Unguenti rubentissimi quod per litum vulnera tam simplicia quàm compos. persanat.

Tinctura aristol.rot. ♃ rad.aristol. rot in pulv.redact.℥ij.
Terræ foliat. ☉ (ut est in cap.de ☉) ℥j.
℣ ℔i. Digere super ⊸E calidos, filtra & serva.
Utilatiores sunt.

Balsamus vitæ, *vide infra. 1. & 2.*
nervinus, 3.
anti-arthriticus, 4.
antiparalyticus S. Closs. 5.
mneme-cephalicus. 6.
Petri de Ebano, v. in dispensat Augusti Oleum Balsami.

Huc pertinet & Liquor seu Balsamus Saponis, *v. infr. 7. 8.*
1. *Balsamus vitæ.*

℞. Myrrh.el.
Aloës epat.
Oliban.
Balsam.indic.
Bdell.
Ammoniac.
Sarcocoll.
Mastich.
Gum. arabic.
Storac.
Ladan.
Baccar.laur.
Axung.Castor.à ʒvi.
Croc. ʒii.
Nucist.
Cinamom.
Caryophyll.
Gum.animæ.
Zedoar.
Galang.
Spic. roman.
Cardomom.
Cubebar.a. ʒij.
Pulverisata & mixta infundantur in ℣ rectific. ad eminent. digiti 1. digerantur que aliquandiu. Hinc destillentur per Retortam (vitream) in cineribus: △que *lentissimo* lampadis rectificentur.
Dein adde
℞. Ol.Anthos.
Majoran.
Chamomill.
Puleg.
Hyssop.
Salv.
Rut.
Spic.
Lavendul.à ʒj.
Thymi
Saturejæ.
Cubebar.
Zedoar.
Nucist.expr.à ʒß.
Cinamom.
Caryophyllor.
Rosar.

Citri
Arantior.
Fœnic.
Anis.
Carvi ana. ʒij.
M.F. Balsamus digerendo aliquandiu.

Vires. *Cordiale est insigne, balsamumque nostrum mirabiliter recreat, putredinem arcet, sopitos spiritus vitales & animales excitat, cerebrum humidũ ac debile confortat, flatus discutit, adeoque commendatur in Apoplexia, uterinis affectibus, lypothymia, &c. Quinimo adeo celebre hisce in oris audit ut instar Panacææ in omnibus fere morbis magnatibus expetatur; usus ejus tàm externus, quàm internus est.*

Dosis gut iij, iiij, & plur.

2. *Aliter.*

℞. Serpilli M iij.
Santali alb.
Cittrin. ana ʒß.
Fl. ♃ ʒj.
Benzoi ʒij.
Cort. aurant.
Citr. ana ʒß.
Ambr. ʒii.
Mosch. ʒiß.
CC. ʒvi.

Pulverisata ind. retort. affus. spir. vin. rectificat. ℔viii. Diger. per 14. dies, postea adde

Opobals.
Myrrh.
Aloes epat.
Olibani
Bdellii
Ammoniaci.
Sarcocoll.
Styr. ligd.
Mastich. opt.
Gummi Arabici.
Ladani.
Tacamah.
Galbani ana ʒß.
Bacc. lauri.
Axung. castorei ana ʒj.
Croci ʒiii.
Nuc. M.
Cinam.
Caryoph.
Gummi Animæ.
Zedoar.
Galang.
Spic. or.
Card.
Cubeb.

Spir. Terebint. in quo per mensem macerat. sint ʒiii. troch. de vipera. Hæc mixta cum superioribus digerantur per 8. dies, destillentur, Spiritus separetur, oleo vero adde.

Ol. stillat. Junip.
Succini.
Ceræ ana ʒj.
Anisi.
Fœnic.
Cumini.
Rosmar.
Majoran.
Thymi
Satureiæ.
Spic.

Cam.

Cam.rom.
Cubeb.
Zedoar ana ʒß.
Cin.
Caryoph.
Cort.aur.
Rosar.
Angel.
Puleg.
Salv.
Rut.
Lavend.
Serpill. ana ziß.
Camph.zi.
Jasmini ʒß.

Adde ℔vii. Spir. vini rectific. Spir. separetur, oleum constituit Balsam. vitę.

3 Balsamus nervinus.

℞. Ol. Terebinth. ℔.i.
Lauri ʒij. Misce.
Hinc adde Gum. Galban.
Elem. ana ʒvi.
Heder.
Oliban. ana ʒii.
Mastich. ʒj.
Myrrh.
Aloës epat.
Laudan.
Castor. ana ʒij.

Pulverisata admisce oleis, ſtentque ♂ aliquot (3.) Dein

℞. Galang.
Caryophyllor.
Cinamom. ana ʒß.
Nucist.
Zedoar.
Cubebar. ana ʒß.
Diptamn. alb.
Consol. maj. ana ʒiij.

Pulverisata infnnde in ℔bis. vel q. ſ. ♈. Hinc misce cum priotibus, ac destilla per ♌ vel ♑ vitream in ∴. primo prodibit Spiritus, dein oleum flavum ultimo nigricans, collige simul oleum flavum ac spiritum pro balsamo.

Vires. *Calfacit, confortat nervos, Paralysin & Contracturam sanat, extrinsecus illitus.*

4. Balsamus anti-arthriticus.

℞. Mumiæ.
Mastich.
Thur.
Myrrh. ā ʒij.
Gammoniac.
bdellii
opopanac.
Tartari, ana. ʒiß.
Mellis
☉i roman. ana ℔. ii.
Spir. Vini ℔ vi.

Destillentur per alembicum in receptaculum amplum, cum quintuplici cohobatione.

Corroborat articulos, eorumque defluxiones exiccat, dolores arthriticos lenit.

N. *Paulo aliter habet VVeickhard. Thes. Pharmac. libr. 6.*

5. Balsamus Antiparalyticus S. Clossei.

℞. blepharum sive Taxonem tempore vindemiarum præpinguem, e-

visce-

viſceretur & impleatur ſequentibus.

℞ Galban.
Ammon.
Sagap.
Opopanac. an. ʒi.
Laudan.
Benzoin.
Styrac.
Olib.
Myrrh.
Bdell. an. ʒß.
Gumm. Carann.
Tacamah.
Elem. an. ʒii.
Granor. Junip.
Laur.
Heder. arbor.
Cardamom. major. an. ʒi.
Herb. Chamædr.
Chamæpyth.
Beton.
Salv.
Abſynth.
Majoran.
Origan.
Ormin.
Thym.
Spicænard.
Juæ arthrit.
Puleg. regal.
Menth.
Hyſſop. an. Mß.
Florum Beton.
Chamæm.
Aneth.
Lavend.
Hyperic. an. Mß.
Sem. Anis.
Fœnic.
Dauc.
Carui.
Ameos.
Apii.
Bardan. maj. a. pi.
Axung. Urſi
Vulp.
Anat. ana ʒii.
Medull. Crur. vitul. &
Bubuli ana ʒii.
☉ communis Mi.

Concidantur, tundantur & ♈ ſi-torrentur, adde

Thereb. Ven.
Cer. nov. ana quart. i.

Conſuantur fortiter & lento △ in veru aſſentur & liquor inde ſtillans ſupra carnem rejiciatur idque tamdiu, donec caro tota torrida ſit, ſubſtillatus liquor vel adeps recondatur, cujus partibus duabus admiſceatur Balſami ♃ Rulandi pars una.

Vires. *Mira præſtat in morbis frigidis & Iſchiadicis.*

6. Balſamus mneme-cephalicus.

℞. Succ. fol. Meliſſ.
Baſilic.
Flor. myric.
Lilior.
Primul. ver.
Roriſmarin.
Lavendul.
Borrag.
Geniſt. ana ʒii.

Aq. vit.

Aq. Vit.
Nymph.
Rosar.
Violar. an. ℥i.
Cubebar.
Cardamom.
Gran. paradis.
Santal. citrin.
Carpobalsam.
Ireos.
Croc. or.
Satureiæ.
Pœoniæ.
Thym. an. ℥ß.
Styrac. lig.
Calamit.
Opopanac.
Bdellii
Galbani,
Gum. heder.
Ladan. an. ℥vi.
Rad. aristoloch. long.
Pœon.
Ol. Terebinth.
Nardin.
Costin.
Juniper.
Laurin.
Mastichin.
De been.
De spica an. ℥v.

Pulverisanda pulverisentur & misceantur omnia. Destillentur ☿ per s. gradus △. ▽ & oleum separetur.

Vires: *Tantæ efficaciæ esse scribunt, ut perpetuam rerum memoriam pariat. Usum ejus hunc esse ferunt, ut primis 2. mensibus nares, & aurium meatus quotidie, magnitudine pisi illinantur; sequentibus 2. mensibus tertio quoque die, aliis 2. mensibus bis in septimana, deinceps singulis septimanis semel. Hinc 14. diebus semel, ut ita annus compleatur; tandem annis sequentibus, singulis semestribus semel.*

Aqua in capitis affectibus, frigidis ac catarrhosis utilissima est, uti & balsamus.

N. *Ferunt Carolum Ducem Burgundiæ à Doctore quodam Anglo decem millibus floren. emisse. Vid. Sennert. practib. lib. 1. part. 2. c. 5.*

7. Liquor seu Balsamus Saponis.

℞. Saponem Venetum incisum, affunde Spiritum Vini, atque semel ac iterum destilla; affunde denuo eundem, & relinque in loco calido, postea per chartam filtra; est instar olei brunnei, seu spadicei coloris.

Vires. *Subievat podagricos dolores, si locus affectus eo illinatur.*

8. Oleum saponis alio modo.

℞ Saponis Veneti aut Hispan. scabendo probè imminuti & argillæ cõmunis ana partes æquales, formentur globuli instar nuc. mosch. & conjiciantur in 6 magno Recip. instructam, pelle in Reverb. clauso primo lento △ postea validiori ad totalem usque ♎uum expulsionem, tandem Oleum fuscum prasinum ab acutissimo spiritu separa, quod per rectificationem in citrinum mutabitur.

Vires. *Deterget & resolvit potentissimè, ratione ingredientis lixivii, dolores junctur arum à causâ frigidâ compescit, coacta digerit, cõtusa dissipat, urinam præpeditam movet, colicam flatuosam solo Umbilici situ resolvit. Ex communicatione S. Closs.*

CAPUT XLII.

De Bolis.

BOli in officinis pro usu nulli extant, sed ex præscriptione usui extemporaneo parantur, idque vel miscendo solum, vel inspissando, &c.

Fiunt ex Electuariis, pulpis, conservis, pulveribus in consistentiam minus fluidam deglutibilemque redactis.

N. *Cavendum ne sapore ingrato abominabilis evadat.*

Exempla.

I.

℞. Rhabarb. pulveris. ʒj.
Conserv. Rosar. rec. ʒß.
Cum Syr. rosar. solv. F. Bolus.

II.

℞. Elect. lenitiv. de manna. ʒß.
diaphœnic.
diacatholic. à ʒij.
Cum saccharo alb. F. Bolus pro vice una.

N. *Addi potest & pulvis conveniens.*

Vires. *Purgat humorem sero sum ac biliosum.*

III.

℞. Conserv. rosar. antiqu. ʒij.
Laudan. opiat. gran. iiß.
F. Bolus.

Confert in fluxu alvi & sim, dolorem sedat, somnum inducit.

IV.

℞. Cassiæ rec. extract. ʒj.
Sem. anis. ℈j.
Cum Oleo amygdal. dulc. rec. F. Bolus in nephritide.

V.

℞. Prunor. damasc. num. x.
Sebesten. num. VII.
Passul. enucl. ʒß.
Coquantur cum aqua colenturque fortiter. Hinc adde
Pulp. cass. ʒij. coquantur denuo ad spissitudinem mellis. Tum adde
Pulv. sen. ʒiij.
Cum Sacchar. F. Bolus pro 2. vel 3. vicibus, &c.

CAP.

CAPUT XLIII.

De Calcibus seu Calcinatis.

CAlcinationem sex fieri modis diximus lib. 1. Ex his duo, non nisi ignem requirunt, reliqui aliud aliquid (△ potentialem vocant) insuper expetunt, cujus beneficio calcinatio peragatur.

Mineralium calcinationes dabimus sigillatim, lib. 3.

Vegetabilia, v.gr. *herbæ, radices, ligna, cortices, aliaque* φλόγιστα igne comburuntur luculento, donec in cinerem fuerint redacta.

N. *Simili modo incinerari possunt, & capita mortua ex destillationibus residua, si super lamina ferrea vel in fictili comburuntur.*

Animalia, horumque *partes molliores* comburuntur ut plurimum in fictilibus (clausis & lutatis) ad nigredinem usque. Sic aves comburuntur cum pennis, lepus cum pelle, &c.

Cornua, triplici exponuntur calcinationi: Ustioni, vaporationi & corrosioni; quam præcipitationem quidam vocant.

Ustione comburuntur cornua, donec per nigredinem albida facta sint. Idque plerunque in fornace figulina fieri solet. Hinc cornua usta dicta.

Vaporosæ calcinationis modus hic est: Cornua suspenduntur ponuntur vè in capitello, partevè superiore Vesicæ, quæ aliquota liquoris portione adimpleta sit: hinc subtus acenditur ignis, ut vapor vi caloris elevatus, cornua penetrando friabilia paulatim candidaque reddat.

N. *Opus hoc est fere* ♂ *3. dicitur-que philosophice calcinari.*

Liquor adhiberi poterit vel ▽ simplex, destillatave appropriata, vel succus decoctumvè medicæ intentioni respondens, Liquor autem ne qua penitus exhalet, recentem subinde affundere oportet.

Corrosiva calcinatio fit *affusis liquoribus* acidis, v. gr. aceto, spiritu ☽i, ☿-i, & sim. quibus scil. ossa vel cornua grosse contusa, rasave solvuntur, corroduntur, postmodumque in calcem (quam magisterium vocant) præcipitantur. Vide c. 67.

N. *Simili modo calcinantur & crustacea.*

Modus porro calcinationis ut diversus est; ita calcinata diversorum sunt nominum. Hinc calces, cineres, croci, salia, usta.

Sic sunt:

— Calx ☉is; *vide libr. 3.*

☽æ, *vide libr. 3.*

Cineres plurimi è quibus tamen officinis 4. usitatiores, adeoque καὶ ἐξοχὴν. 4. Cineres dicti

Absynthii
Fabarum è stramine
Geniſtæ
Sarmentorum Juniperi
Crocus Metallorum } vide
Martis aperitivus } libr.
adſtrictivus } 3.
Veneris
Usti ſ. combusti Cancri
Cervorum pulli
Cuculus.
Erinaceus
Hirundo
Lepus
Passer troglotides
Serpens
Cornu cervi ustum
alcis.
Ungula equi.

CAPUT XLIV.

De Cataplasmatis.

CAtaplasmata fiunt ex rebus medicamentalibus, quę vel pulverisata, vel quoquo modo in pultis consistentiam, sive per se, sive adhibita humiditate redigi possunt: præcipue tamen parantur ex herbis (viridibus siccisvè) radicibus, floribus, seminibus, oleis, fructibus, axungiis, farinis, micis panis, & similibus.

Modus fiendi adhibetur pro re nata; cum vel signe igne. Sine igne fit ex herbis viridibus, contusis aut earum succis expressis aliisve liquoribus convenientibus, quibus reliqua admiscentur ut fiat pulticulæ instar. Ignis beneficio coquuntur res cum liquore conveniente in cataplasma: vel fructus succulenti ut molleſcant elixantur, hinc exprimitur pulpa per setaceum, eique reliqua admiscentur.

N. 1. *Liquor pro rei necessitate varius est, aqua, lac, vinum, & simil.*

N. 2. *Sicca præstat optime pulverisare, viridia conquassare, & ad putrilaginem coquere.*

N. 3. *Cataplasmata tepide fere imponuntur, exceptis anacollematis & sinapismis, &c.*

Officinalia nulla extant.

Exemplo ergo sint:

Cataplasma resolutivum Foresti. 1.
contra cruorem, Terbandi 2.
de nido hirundinis. 3.
Antifebrile. 4.
Anacollema. 5.
Sinapismus. 6.
Vesicatorium. 7.

1. Cataplasma resolutivum Foresti.

℞. Flor. Chamomill.
Stœchad.
Sum. Absynth.
Rut.
Caulium & stipitum eorum.
Salv.
Sabin. à Mj.

Coque

Coque omnia simul in lixivio ex cinere quercus vel sambuci, vel vitis albæ; deinde pistentur addendo pulverem qui.

℞. Alumin.
Sulphur.
Gallar.
Cypress.
Sal.comun.à ʒß.
Aloes
Baccar. Laur.
Pyrethr.
Sem.caul.à ʒij.

In fine addatur stercus recens columbarum vel caprarum.

Vires. *Resolvit crassos humores ac tumores inde ortos, ut varices, elephantiam Arabum, Foresi. lib. XXIX. observat. 25.*

2. Cataplasma contra Cruorem, vulgo
Verband.

℞. Bol.armen. ʒiij.
Cretæ ʒj.
Prunor.Sylvestr.sicc. ʒj.

Pulverisa quam minutissimè & coque cum aceto acerrimo, hinc admisce.

Radic. symphyt. pulverisat. parum.

In fine adde Farinæ avenac. q. s. ad consistentiam cataplasmatis, subinde instillando nonnihil olei myrtillorum.

Vires. *Cruorem ex casu vel contusione collectum resolvit & siccat. Felix Wirz in Chirurgia.*

N *Ejusce farinæ cataplasmata inter Chirurgos usitatissima sunt, fiuntque ex terra sigillata, bolo armeno, sanguine draconis, cerussa, pice, resina, succino, lapid. calamin. succo acaciæ & similibus adstringentibus & exiccantibus.*

3. Cataplasma Laxativum.

℞ Rasura rad.bryon. rec.
Mell.comm.liquid.ana ℔ i.
Fellis taurin. ℔ß. M.F.Catapl. quo venter inferior vesperi in introitu lecti per noctem emplastretur. Puerulis ad alvum bis terve movendam lumbricosque tum necandos tum excludendos sufficit. In adultis v.

℞ Succorum cucum.agrest.
Panis porcin.ana ʒj.
Lactis ricin. &
Tithym.ana ʒß.
Pulv.hyer.picr. ʒiij.
Pulp. colocinth.
Helleb.utriusque ana ℈ij.
Cass.rec.extract. ʒij. aut iij.

Nutriantur omnia simul F.Catapl. quod ventri admoveatur ab umbilico ad pubem, vel cum butyr. vetusti putrefacti q. s. incorporentur in Unguentum.

4. Cataplasma de nido hirundinis
Mynsicht.

℞. Nidi hirundinis num. i.
Alb græci ʒiiß.
Rad. Alth.
Lil.alb.à ʒj.
Caricar.ping.
Dactylor. an.num. iij.

Coque in ▽ ad remanentiam pultis, postea adde

Ol. Violar.
Farin. Chamæmel.
Fænigr.
Sem. Lin.
Tritic. ana ʒvi.
Cerebr. cati. ʒß.
Pulv. noct. combust.
hirund. combust. ana ʒij.
Vitell. ovor. num. ij.
Croc. orient. ℈j. M. F. Catapl.

Commendatur in angina desperata collo sepius tepide applicatum.

5. Cataplasma antifebrile.

℞. Fol. urtic. maj.
Solan.
Semperviv. ana Mj.
Tel. arani ʒii.
Sal. q. s.

F. Catapl. applicandum pulsib. in febb. Petr. Hisp.

Huc pertinent & *Anacollemata*, quæ nihil aliud sunt quam Cataplasmata frontalia, intercipiendæ defluxioni consecrata, adeoque fiunt ex adstringentibus quæ ut plurimum albumine ovi subiguntur, E. gr.

6. Anacollema frontale.

℞. Mastich.
Thur.
Myrrh. ana ʒiß.
Bol. arm.
Pulv. later. à ʒß.
Croci ℈i.

Cum Albumin. ovi, Ol. rosac. & pauxillo acet. F. Frontale.

Vires. *Prodest in lippitudine aliisq; affectibus oculorum fronti impositum.*

Aliud.

℞. Argillæ ustæ.
Farinæ volatil. Staubmeel.
Boli armen. à ʒß.
Suc. Acac.
Hypocist. à ʒij.

Cum Album. ovi & modico aceto F. Frontale.

Vires. *Convenit in Hæmorrhagia narium.*

Huc referendi sunt & Sinapismi vesicatoriaque in forma Cataplasmatis.

Hæc fiunt ex sem. Sinapi, nasturtii, urticæ; radic. thapsiæ, cyclamin. bryon, scyllæ, allii, Euphorb. cantharid. & similibus, susceptis pulpa ficuum, fermento, melle, oxymelite, sapone & similibus.

7. E. gr. Sinapismus.

℞. Pulpæ caricar. (in ✠ coctar.) ʒij.
Sem. sinap. ʒj. M.

Ruborem cuti inducit.

8. Vesicatorium.

℞. Cantharid. præparat. (i. e. alis & capitibus abscissis, num. xxx.
Fermenti acris. ʒj.

Cantharides pulverisatę suscipiantur fermento, humectando si opus sit aceto acri.

CAP.

CAPUT XLV.

De Clysteribus.

CLysmus, Clysma, Enema', est liquor imprægnatus facultate medicamentali, per syphonem in intestina intromittendus.

Duo ergò continet. 1. Liquorem. 2. Facultates, quibus liquor imprægnatur.

Liquor is, est decoctum (plantarum, piscorum, carnis, &c.) vel similis humor Medici intentioni commodus. E.gr. Urina, lac, serum lactis, oleum, & simil.

Facultates Clysterum variæ esse possunt, purgantes, alterantes, anodynæ, lithontripticæ, carminativæ, abstergentes, adstringentes, & cæt. Inter cæteros tamen usitatiores sunt clysteres purgantes, qui ut plurimum compositi sunt, fiuntque ex partibus (4.5.) decocti alicujus emollientis, partib. (1.2.) olei, additis insuper purgantibus ac stimulantibus, v.g. Electuariis, speciebus & similib.

N. *Purgantium dosis duplo major esse potest in clysteribus, quam in assumendis; oleum additur ubi emolliendum erit, omittitur ubi fortiter purgandum & revellendum.*

Dosis est ab ʒiij. in infantibus, ad xii. vel xv. in adultis.

Modus parandi liqueſcet uno ac altero exemplo;

℞. Urinæ ℔.i. F. Clysma *in Hydrope.*

℞. Oleum Olivar. ʒv. vi. viii. F. Clysma ad leniendam alvum.

℞. Herb. emoll. ana M. j.
Rad. Alth. ʒj.
Fl. Chamomill. M. ß.
Fic. ping. N. v.
Vitell. ovi, num. i.
Coque in s. q. aquæ ad ℔. i.
In colatura dissolv. cass. pro Clysteribus ʒvi. *Bened. laxat.* ʒß. Ol. Chamæmel. ʒiij. *Sal gemmæ.* ℈j. vel Sacchar. rubr. ʒß. ad ʒj. F. Clysma.

N. *Sunt qui sal commun. vel gemmæ ad ʒj. usque injiciunt. Verum quia podex locus maximè sensibilis est, præstat dosin hanc imminuere.*

Huc referendi quoque sunt Clysteres uterini (μητρέγχυτα) qui itidem sunt liquores medicamentales per syphonem (μητρεγχύτην) in uterum fundendi. Liquor itidem hic varius adhiberi potest, aqua stillatitia, decoctum, succus vel simile quid, cui pro rei exigentia admiscentur pulveres, Electuaria, olea & simil.

Dosis pro vice una sufficiens est ʒiij. vel v. vi. præter propter.

Exem-

Exemplo sint.

1. ℞. Decocti Equiseti & Tormentill. ℥iij. Olei Myrtin. ℥iß. Trochisc. de spod. ℥j. M. F. Clyster, in mensium fluxu.

2. ℞. Hydromel. ℥iij. v. mell. ℥iß. F. Clyster ad eluendum uterum.

3. ℞. Succ. mercurialis depurati, vel decoct. rubiæ tinct. Eryng. aut cyclaminis, vel radic. aper. vel salviæ, matricariæ, nepetæ ℥iij. Pulv. myrrhæ ʒij. Clyster ad promovenda menstrua.

Ad hunc locum pertinent & Injectiones penis, quæ itidem ex liquore conveniente fiunt, sive decoctum is sit, sive aqua stillatitia, vel similis.

CAPUT XLVI.

De Conditis.

CONditorum constitutionem absolvunt res condiendæ ac liquor condiens, quibus pro libitu aromatizans accedit.

Res condiri aptæ sunt, *radices, cortices, caules, fructus, nuces, & flores aliquot.*

Duo in rebus condiendis præcipuè consideranda occurrunt.

1. Quia res condienda vi liquoris intus ac extus perfundi postulat, mollem illam esse nec nimis crassam oportet.

2. Quia esui condita præcipuè destinantur, haud ingrata ac gustu abominabilia ea sint, fas est. Hinc si durior & amarior res condienda fuerit, maceretur antea in ▽ frigida dies (5, 6, 7, 8, pro re nata) singulis diebus aquam deplendo, recentemque dando, vel coquatur insuper donec mollescat, amarorque quodammodo extrahatur. Cave autem ne nimia extractione solum cadaver condiendum relinquatur. His adde, sin crassior, major, solidior res condienda foret, secandam eam esse, pro exigentia, secundum *longitudinem, latitudinem*, tessulatim, &c.

N. 1. *Loco aquæ nonnunquam lixivio macerare expedit, hinc aqua simplici dulcorare.*

N. 2. *Quod si libuerit condita aromatizare, aromata condiendis infigi poterunt.*

Liquor, quo res condiuntur est Saccharum clarificatum & syrupisatum, id est, in aqueo liquore dissolutum, & ad syrupi consistentiam inspissatum; nonnunquam mel depuratum, aliquando muria.

Sic condiuntur.

I. Radices.

℞. Radices benè purgatas (integras si teneræ fuerint, vel sectas, sin crassiores) exemptis si opus sit lignosis partibus, redige ad mollitiem & si opus sit, ad saporem gratiorem, ut docui

docui, hinc sicca & cum Sacchari ana. (circiter,) tantilloque decocti proprii, vel aquæ, coque ad consumptionem humiditatis, consistentiamque Syrupi.

II. Cortices.

Cortices nihil à radicibus peculiare habent.

III. Caules.

℞. Caules (à pellicula exteriori purgatos) reduc ad mollitiem, hinc coque cum ana Sacchari in decocto solum, ad consistentiam.

IV. Fructus.

℞. Fructus molliores (e.g. cerasa, baccas, ribes, berberes, mala persica, & simil.) affunde Sacchari Syrupisati vel mellis part. dimidiam, coque ad consumptionem humiditatis. (alias situm contrahit.

Duriores, ut poma citria, cytonia, & simil. prius ad mollitiem redigendi sunt, amariores ad saporem gratiorem. Limonia & olivæ muriæ imponuntur.

V. Nuces.

℞. Nuces virides, perfora stylo, macera dies (9.10.) in ▽ frigida l. a. hinc coque ut molleſcant; siccatas aromatisa, configendo cinamomo aut caryophyllis, cumque sacchari ana. ac aquæ q.s. coque.

VI. Flores.

Flores condiuntur affusione Sacchari syrupisati. Sunt autem pauci qui hac ratione integri condiuntur, scilicet flores citri, arantiorum, & interdum rosarum. Ex reliquis fiunt potius conservæ. Capparum flores sale; geniſtæ, sale & aceto condiuntur.

N. *Sunt qui flores albumine ovi conquassato illitos saccharo pulverisato aspergunt, solis calori exponunt, floresque hac ratione integros coloratosque conservant.*

Condita officinalia usitatiora sunt.

Condita Aurantia poma integra ac in partes dissecta.
Aurantiorum flores
cortic.
Berberes
Borragin. rad.
Calami aromat. radic.
Cassia
Cerasa amarena
Cichor. rad.
Citria poma integra.
in taleolis.
Citria maxima cum Carne Citrinat.
Citria sicca, truckener Citrinat.
Citri cortices, eingemachte Citron-Schalen.
flores.
Consolid. maj. rad.
Corna.
Cydonia, eingemachte Quittin.
Cynosbati baccæ, eingemachte Hanbutten.
Enulæ rad.
Eryngii rad.

Lactucæ Hisp. caules sicci, truckene Lactuc.
Mala armeniaca præcocia, eingemachte Möllelen / oder Mammeleucken.
Mespila integra.
Myrobalani Belliric. } *afferuntur conditæ ex India.*
Chebulæ }
Citrinæ }
Emblicæ }
Nuces Indicæ, scilicet moschatæ, cum involucris, ganze Muscatnüß mit den Schelffen.
Nuces moschatæ, scilicet sine involucris, eingemachte Muscatnüß ohne Schelffen.
Nuces Juglandes.
Persica
Pimpinellæ rad.
Piper nigr. in racemis ex India affertur.
Pruna sylvestria, eingemachte Schlehen.
Pruna citrina, eingemachte Spelling.
Pyra muscatella, eingemachte Zuckerbierlein / oder Muscateller Bieren.
Rhabarbarum
Ribes.
Satyrii rad.
Scorzoneræ rad.
Sorba, eingemachte Speyerlin g.
Zedoariæ rad.
Zingiber. Chinense.
commune.

Sunt & quæ condiuntur aceto; sale, & simil. ut

Modus condiendi est.

1. Consperge cum sale ac comprime, ut sal in exudante humiditate liquescat.

N. *Si res condienda minus succulenta fuerit, affundi poterit modicum* ▽*a.*

2. Affunde ✠ stentque ut penetret, vel si nimium liquoris sit, exhalet aliquantulum.

Sic prostant.

Condit. Cappares.
Cucumeres.
Oculi genistæ.
Limonia poma.
Olivæ.
Portulacæ summitates.

CAPUT XLVII.

De Confectionibus Saccharatis.

Confectiones Saccharatæ; id est:

REs Saccharo obductæ, sunt.

1. Sacharatæ sive Saccharaceæ, simpliciter ita dictæ. 2. Confectiones Saccharo cando seu candisato incrustatæ. His 3. subjungere licet Sacchara succis florum certorum sub colore horundem imprægnata. Sacchara insuccata non immerito vocaveris.

Modus conficiendi confectiones Saccharatas.

1. Rem conficiendam, inde pelvi cupreæ

cupreæ (Confect Keſſel) ſaccharumque ſyrupiſatum paulatim inſtillando, continuo ſupra calore verſa, ut humiditate abſumpta Saccharum rei conficiendæ adhæreat, ac tandem inſtar cruſtæ eandem obducat.

Res quæ hoc modo conficiuntur *ſunt ſemina, nucles excorticati, aromata, radices, cortices, ut & flores ac ſummitates, ſed rarò.*

N. 1. *Semina ſi opus ſit præparantur prius macerando in ☩, ut ſemen Coriandri.*

N. 2. *Si amariora conficienda fuerint, corrigi volunt antea, ad modum, quē in conditis docuimus.*

Res qua confectiones conſiunt eſt Saccharum Canarienſe, interdum Saccharum candiſatum.

Plerunq; primum amylo res conficiendæ obducuntur, hinc Saccharum ſuperducitur. Unde duplicis generis confectiones proſtare ſolent; finæ ſcil. ex mero ſaccharo, & minus finæ ex amylo & ſaccharo, uti dictum, præparatæ.

Modus conficiendi confectiones ſaccharo candiſato incruſtatas non differt ferè à modo condiendi, niſi ſola brodii condientis ſaccharati conſiſtentia, nimirum hoc ſi craſſius fuerit, ſaccharum in cryſtallos concreſcit, resque injectas q. cruſta obducit.

Confectiones uſitatiores Saccharatæ ſunt.

Confectio Amygdalarum dulcium vberzogene ſüſſe Mandeln.
Amygd. amarar.
Aniſi, vberzogen Anis Samen.
Lavativi, Purgier Anis Zucker.
Calami aromatici, vberzogen Kalmus.
Cardamomi minoris, Cardomomen Confect.
Carvi, id eſt, ſeminis, vberzogen Kümmel.
Caryophyllorum, vberzogen Negel.
Cichorei rad. vberzogen Cichorenw.
Cinæ. Santonici. ſem. lumbricorum vberzogen Wurmſamen.
Cinamomi, Zimmet Confect/ vberzogen Zimmet.
Coriandri, vberzogen Coriander.
magni, mit groſſer Criſpatur.
Corporis ſine anima, confectio
Moſchardina, moſchata, Biſem Z.
Cubebarum, vberzogen Cubeben.
Dauci communis, vberzogen wild Möhrenſamen.
Fœniculi
Lavendulæ florum.
Macis
Majoranæ ſem.
Pimpinellæ rad.
Pinearum
Zedoariæ
Zingiberis.

Confectiones Candiſatæ ſcilicet Saccharo cando incruſtatæ.

Confectio Acori, Candiſirten Calmus.

Aurantior. cort.
Caryophyllorum
Cinnamomi
Citronata i. e. cort. citri major.
Citri cort. i. e. minor.
Macis.
Nucis moschat.
Zingiberis.

Huc
Saccharа insuccata
Saccharum rosaceum violaceum, &c.

CAPUT XLVIII.

De Conservis.

RES conservisandæ (conservandæ) ut plurimum flores sunt, raro herbæ, rarius radices, rarissimè caro fructuum.

Modus.

℞. Quod conservisare volueris, conquassa (mortario præcipuè lapideo pistilloque ligno) atque inter quassandum admisce Saccharum.

Proportio Sacchari variat: In rebus humidioribus ac mucilaginosis conservisandis, recipitur duplum: in siccioribus; ad triplum usque ascenditur, additurque nonnihil ▽æ stillatitiæ.

Flores & herbas recentes conservisare oportet, attamen si nimia humiditate scateant, in umbra exiccari aliquantulum expetunt.

N. 1. *Sunt qui ex floribus ac saccharo S.S.S. faciunt, solique idipsum exponunt. Alii Iulepum conficiunt, eumque admiscendo conservisationem absolvunt.*

N. 2. *Poteris itidem, si volueris, flores vel herbas conservisandas in minutissimas antea incidere partes, hinc addito Saccharo conservisare uti dictum.*

Radices prius coquendæ sunt, dein conquassandæ, vel & per setaceum trajiciendæ, hinc conservisandæ.

Caro *fructuum* omnino setaceum trajici expetit.

Conservæ usitatiores sunt.

Conserv. Absynthii romani è summitatibus.
Acaciæ flor.
Acetosæ fol.
Acetosellæ fol.
Anthos, id est, flor. rorismar.
Betonic. fl.
Borragin. fl.
Buglossæ. fl.
Calendular. fl.
Cardui bened. summ.
Cichorii ex fl.
Citri pulpæ s. medullæ.
Cochleariæ fol.
Consolidæ major. flor.
Euphragiæ summit.
Fumariæ summit.
Galegæ, summ.

Geni-

Genistæ flor.
Heder. terr. comp. Aug.
Lavendulæ fl.
Liliorum alb. fl.
Liliorum convall.
Majoranæ summit.
Malv. fl.
Melis. fl.
Menthæ fol.
Nympheæ alb. fl.
Papav. errat. fl.
Portulacæ fol.
Pœoniæ fl.
Persicorum fl.
Primulæ veris fl.
Prunellæ fl.
Pulegii summit.
Rosarum albar.
rubrarum recens & antiq.
Ⓟ-lata.
Salviæ fl.
Sambuci fl.
Scabiosæ
Scordii
Tiliæ fl.
Tunicæ fl. i. e. caryophyll. hort.
Tussilaginis fl.
Veronicæ summit.
Violarum martiarum.

CAPUT II.

De Decoctis.

DEcocta fieri possunt ex rebus omnibus, quæ pronæ sunt, vires elixatione brodio suo communicare, adeoque ex *mineralibus, vegetabilibus, & animalibus.*

E *Mineralibus* non respuunt decoctionem Terræ crudæ calcinatæve, Lapides calcinati, Metalla calcinata, Antimonium crudum & calcinatum, ☿us crudus, cinnabaris, Lithargyriũ, ♄r. Nimirum aquæ etiam simplici incoctæ vires quasdam impertiunt, maximè tamen, si adhibitus fuerit liquor facultate penetrante gravidus, qualis Vinum, Acetum, Aquæve stillatitiæ. Quin & Metalla ignobiliora, potissimum si calcinata ea fuerint, verbi gratia, minium, ceruса, limatura ferri calcinata, & sim. decoctioni apta sunt. Decoquũtur autem hæc omnia in pulveres redacta.

Ex *Animalibus* decoctioni parent partes carnosæ, membranosæ, cornua tùm cruda raspata, tùm calcinata, & simil.

Verum enimvero, hic loci de Decoctis potissimum agemus potulentis, in praxi usitatioribus, quæ Apozemata communiter dicunt. Hæc parantur inprimis è *vegetabilibus*: videlicet è *radicibus, corticibus, herbis, floribus, baccis, fructibus, lignis.* Superadditis tamen nonnunquam (sed rarò) nonnullis à mineralibus aut animalibus.

Liquor in quo res eæ communiter elixantur, est aqua fontana, (hæc adhibenda, quoties alius alicujus men-

tio nulla fuerit facta,) aqua pluvia, aqua destillata, (sed non adeò commodè ob spirituosæ portionis exhalationem, nisi coctio in diplomate instituatur,) serum lactis, hydromel, Vinum.

N. *Hoc præstat in fine coctionis superinfundere.*

Quantitas liquoris ad res coquendas varia sumi solet, prout sc. res longiorem vel breviorem coctionem expetierint. Duriores siquidem ac solidiores ut diutius sunt coquendæ, ita majorem liquoris quantitatem requirunt, quippe coctione liquor paulatim exhalat. Sumitur autem e. gr. proportio quadrupla; sextupla, decupla, duodecupla, &c. Respondent enim Man. 1. ʒß, ʒv. vel ʒvi. pugillo ʒij. vel ʒiij.

Modus parandi absolvitur.

1. Præparatione ad decoctionem.
2. Decoctione.
3. Clarificatione.

1. Præparatio fit incidendo, contundendo, radendo, limando, &c.

2. Decoctio fit vulgariter. 1 △e nudo. 2. Vase aperto æneo stanno obducto. 3. Ordine observato, s. a. Est autem coquere s. a. materias coquendas non simul & semel injicere, sed diversis vicibus, prius posterius, prout naturæ volatilioris, fixioris, mollioris, durioris, solidioris, res fuerint. Nimirum si cornua, ligna, cortices, radices, folia, semina, aromata ac flores decoctioni destinantur, primum cornua, ligna, cortices & radices aliquâdiu coquenda sunt, hinc folia ac semina superinjicienda, tandem quoque sub finem decoctinis, aromata & flores; utpote quorum vis facile in auram evanescit.

N. *Res duriores macerantur prius aliquandiu.*

3. Depuratio fit vulgariter albumine ovi, cum quo decoctum expressum, vel saltem colatum ebullit, quod dein per colum trajicitur. Vide lib. 1. c. 14. Clarificare.

Usurpatio: Quia saporis minus grati ferè sunt decocta, gratia conciliatur Saccharo Syrupove addito ad singulas doses ʒj. plus minus, pro palato ægroti. Quin imò & aromaticus sapor superaddi ferè solet, nonnihil ex aromatibus commiscendo.

Sunt decocta celebriora.

Decoctum.
Alterans, *vide infra* N. 1.
Antimoniale. 2.
Aperitivum majus. A.
———— cum Rhabarb. A.
minus s. lenitivum minus A.
Capillorum veneris, A.
Carminativum Clysmaticũ, *Cord.*
Clysterum remollientium, *Cord.*
Commune ad dissolvenda solutiva *Cord. Renod.*
Commune Medicinale cum & sine sena. A.
Epaticum 3.
Epatis vituli, 4.

Epl.

Epithymi, A.
Florum & fructuum, A.
Fumariæ.
Hystericum, 5.
Majale, 6.
Pectorale simplex & compositum A.
Purpans Quercetan. 7.
Splenis bovis; 8.
Senæ, v. A.

1. Decoctum alterans.

℞. Santal. rubr. ʒß. (alii ʒvi.
Succ. citri recent. ʒiß. (alii ʒj.
Sacchar. clarificat. ʒj.
Aqu. fontan. puriss. ℔. iij.

Stent in maceratione per noctem, mane coquantur ad ℔iß. colentur, ac serventur pro usu.

N. *Alii addunt & Spir.* ☉i ʒj.

Aliter.

℞. Santal. rubr. ʒß.
Sem. citr. ʒß.
Fl. Rosar. rubr. p. iß.
Sacchar. candi. ʒj.
Spir. ☉i ʒß.
Aqu. fontan. ℔. iij.

Digerantur per noctem, hinc decoquantur ad ℔. ijß.

Colaturæ adde
Rob. ribium
Succ. citri.
Sacchar. depurat. ā ʒj.

Vires. *Refrigerat, cor viresque confortat.*

2. Decoctum ☿iale Cl. D. D. Lud. ab Hornig.

℞. Rad. sassafr. ʒj.
Lign. visc. Querc.
Lentisc. ā ʒvi.
Fol. Beton. M j.

Parata pro decoctione coq. in aq. pluvialis limpidæ Mensur. iv. bulliāt per ¼ horæ, postea inde ♁. erudi ʒj. in petia ligati & porro bulliant, donec mensura una & dimidia sit consumpta.

Vires. *Catarrhis medetur, scabiemque curat, impuritates tum per insensilem transpirationem, tum per alvum educens.*

Usus: mane haustus calide assumitur.

3. Decoctum Epaticum.

℞. Rad. Aristoloch. rot. ʒj.
Rhabarb. opt. ʒß.
Chamæleon. nigr. ʒij.
Rad. Petrosel.
Cichor. ā ʒvi.
Cardopat. ʒij.
Herb. Endiv.
Scabios.
Betonic.
Acetos. ā M ß.
Sem. Fœnic. ʒj.

F. Decoctio in ▽ font. ℔. iv. ad consumpt. tertiæ partis.

4. Decoctum Epatis Vituli.

℞. Epar vitul. in frustra insisum.
Santal. rubr.
Cinamom. ana ʒß.
Spic. nardi.
Rosar. rubr. ana p. i.
Conserv. flor cichor. ʒj.

Tro-

Trochisc. Rhabarb.
Eupator ana ʒvi.

Coque in phiala capaci benè occlusa calori balnei ferventis horas 7. vel 8. donec hepar totum ferè in liquorem redactum sit, quem ad perfectionem decoque addendo si velis saccharum.

Vires. *Conducit in omnibus Epatis affectibus, & imbecillitatibus; influxu præsertim hepatico & hydropisi.*

Dosis ʒiij. uij. mane ac vesperi. Quercetan. in Pharmacop. Rest. cap. 26.

N. *Eodem modo fieri quoque possunt decocta Pulmonum non solum Vulpis, sed & Vituli & agni, addendo pectoralia affectibus pulmonum congrua. Quercetan.*

5. Decoctum Hystericum.

℞. Herb. puleg.
Artemis.
Abrotan.
Matricar.
Melis.
Verben.
Serpill. ana M j.
Rad. Pimpinell.
Baccar. Lauri, ana ʒij.
Castor. ʒj.
Sabin. ʒij.

M. & lege artis F. decoctum.

Vires. *Ciet menses, uterumque roborat.*

6. Decoctum Majale.

℞. Herb. Fumar. Mj.
Summ Lupul.
Cichor.
Agrimon.
Asplen.
Absynth. pont. à Mſ.
Rad. Polypod. ʒß.
Glycyrrhiz. ʒß.
Fol. Sen. ʒij.
Sem. Anis. ʒij.

Omnia quæ haberi possunt recentia, misce cum reliquis accoque in seri lactis ℔ iv. ad tertias.

Colaturæ adhuc calidæ infunde per noctem.

Rhabarb. el. ʒij.
Spic. indic. gran. viii.
Schænanth. ℈ſ.

Ebulliant semel ac iterum, hinc colentur,

Vires. *Sanguinem purificat.*

Dosis ʒiv.

7. Decoctum purgans pro delicatis. Quercetan.

℞. Follicul. sen. ſſt. ʒvi.

Aqu. pomorum redolentium aut fragorum q. ſ. pro una vice.

Macera vase clauso per horas 24. addendo parum succi Limonum, hinc bulliant, fortiterque exprimantur. adde

Succi pomorum redolentium recentis, ʒiſ.

Sacchari candi si libet.

Clarifica cum albumine ovi, aromatiza cum ▽ cinamomi.

Vires. *Leniter purgat sine fastidio.*

8. Decoctum splenis bovis.

℞. Splenem bovis integr. in fruſtra incisum.

Cina-

Cinamom. groſsè contuſ. ʒj.
Caryophyllor. ʒß.
Croc. ʒij.
Vini alb. ſeu malvatic. q. ſ.

Inde in vitrum capax, quod benè clauſum in MB. ferventiſſimo, hor. 24. ebulliat, donec ſplen in particulas minutiſſimas coctus & conſumptus fuerit, magnaque Juris exquiſitiſſimè cocti. & fragrantiſſimi copia reſtet.

Vires. *Specificum eſt ad duritiem & obſtructionem lienis & menſium ſuppreſſionem.*

Doſis ʒiiij. *continuando per quatuor aut quinque dies, cum menſes fluere ſolíti ſunt. Quercetan. in Pharmac. Reſtit.*

N. *Poteſt itidem redigi in formam Extracti, vide infra.*

Plures decoctorum formulas qui expetit, adeat Quercetanum in Pharmacop. reſt. Weckerum, Poterium, & ſimil.

CAPUT L.

De Eclegmatis, Lohoch, Linctibus.

MAteriam præbent pectoralia: videlicet pulveres, conſervæ, mucilagines, ſyrupi, decocta, mella, pulpæ, ſapæ, & ſimil.

Modus parandi.

℞. Pulveres convenientes, fructus, gummi arabicum, Tragacanthum, ſuccum glycyrrhizæ, amylum, &c. incorpora (in mortario, piloque ligneo) cum mellis, ſyrupi, mucilaginis, decocti, & ſimil. liquoris glutinoſi, q. ſ. donec exactè mixta & mellis conſiſtentiam nacta fuerint.

Ex tempore quæ præſcribuntur, fiunt ex Eclegmatis uſualibus, pulveribus; conſervis; cum ſyrup. q. ſ. incorporatis, vel ex ſolis ſyrupis cum ſacchar. candi vel penidiati, q. ſ. mixtis.

N. 1. *Decocta itidem ac ſuccí in formam Eclegmatis cum Saccharo coqui poſſunt.*

N. 2. *Proportio pulveris eſt ferè unc. ß. ad ſyrup. unc. ij.*

Eclegmata uſualia ſunt.

Lohoch, ad aſthma, ſ. ſcyllæ compoſ.
de Caſſia *vid. infra* N. 1.
de Caulib.
de Farfara
de Papavere
Paſſulatum, N. *aliud, vide infra* 2.
de Pinp
de Portulaca
de Pulmone vulpis
Sanum & expertum
è ſucco ſcyllæ
} vide Auguſt. &c.

1. *Lohoch de Caſſia pro Clyſteribus.*

℞. Herb. Malvæ

Mercurial.
Parietar.
Violar.
Betæ
Absynth. ana M I.
Coqu. in ſ. q. aqu. ad ℔ IV.
Adde pari pondere Medull. caſs. & mellis deſpumati ana F. Lohoch.

2. *Lohoch paſſulatum ſ. Electuarium paſſulatum.*

℞. Paſſular. minor. unc. IV.
Sacchar. cand. unc. ij.
Aqu. Scabioſæ.
Fœnic.
Farfar. à unc. ij.
F. l. a. Eclegma.
Vires: *Conferi in Tuſſi; acrimoniam Catarrhorum mitigat.*

CAPUT LI.

De Electuariis & Mixturis.

ELectuaria ſunt, vel molliora, (conſiſtentiâ cõfectionum opiatarum) vel ſolidiora in tabulis. Priora ſunt hujus loci.

Modus parandi varius eſt, adeoque potius exemplis quàm regulis demõſtrabilis.

Electuaria vulgaria (confectiones opiatæ communiter appellatæ,) fiunt è pulveribus minutiſſimis, melle deſpumato calente, (rarò ſaccharo ſyrupiſatõ) ſuſceptis, quibus ſolubilia ſi admiſcenda ea ſint, ſeorſim diſſoluta ſubinde affunduntur, poſtmodumq; ad fermentationem loco tepido reponuntur.

Reliqua fiunt ſola ferè mixtura, ſcil. pulverum, electuariorum uſualium, conditorum (in fruſtula diſſectorum) conſervarum, extractorum ſeu eſſentiarum, & ſimil. quæ ſuſcipiuntur liquore, maximeque ſyrupis q. ſ. ad conſiſtentiam. Et hæc dicuntur vulgò *mixturæ.*

N. *Adduntur & interdum paucæ guttulæ oleorum ſtillatitiorum, vel ſpirituum* ☿ *isve.*

Sunt Electuaria, tùm alterantia, tùm purgantia.

Electuaria alterantia uſitatiora ſunt,
Electuarium.
Diacorum Aug.
Pſeudoacori, *vide infra.* N. 1.
Alexipharmacum 2.
de Ciconia 3.
Alkermes, ſ. Confectio Alkermes.
De Allio, 4.
Anacardinum; ſ. confectio Anacardina, ſ. confectio ſapientum. A.
Antidotus Matthioli, A.
Archigenis, A.
Athanaſia magna, A.

Aure-

Aureum Alexandrinum, A.
Camphoratum, 5.
Chalybeatum A.
Chalybeatum, Horatii Augeni, 6.
Arcularii, 7.
Corroborans specificum croll. 8.
Cordial. 9.
de Croco, 10.
Diaphoreticum Plateri, 11.
Diacodium, A.
Diureticum Montag. A.
de Ferri scoriis, A.
Hysterícum, 12.
de baccis lauri Rhasis, A.
Micleta Nicolai, A.
Mithridatium, A. C.
Orvietanum, 13.
Nucum, 14.
Diaolibanum, C.
de Ovo,
Papæ S. Guidonis contra pestem, A.
Philonium Mesuæ, A.
persicum Mes. A.
majus S. Romanum Nicol. A.
Tharsense Galeni, A.
contra phthisin, 15.
Podagricum S. Closs. 16.
Regum, 17.
Requies Nicolai cum saccharo, A.
Resumptivum Fernelii C.
Dia-satyrium, A.
Scorbuticum, 18.
Dia-scordium Fracastor, A.
Theriaca Andromachi, A.
Diatessaron, A.
Communis, A.
Triphera magna, A.
minor, A.
Saracenica, A.
El. Vitæ Arnold. de V. N.

N. *Quia species aromaticæ ad electuaria, cum melle vel saccharo conficienda, ordinatæ olim fuerunt, & harum pleraque Electuarii nomine communiter adhuc veniunt, quas vide infra; Præstaret tamen species ab Electuariis distinguere.*

Electuaria lenientia usitatiora sunt.

Electuar.
Diacassia cum manna, A.
Diacatholicum, Antidotus Catholica Nicolai, A.
Diaprunis simpl. A.
solutivum, Diadamascenum, A.
Hiera piera Galeni, s. simplex, A.
Lenitivum Florenzolæ, A.
de Manna, A.
Triphera Persica Damasceni, A.

Elect. Purgantia usitatiora.

Electuar.
Diasarum Fernelii, *vide infra 1.*
Antimoniale, 2.
Benedicta laxativa, Nicol. A.
Diabalzemer. s. Elect. Sennatum A. Renod.
Diacarthami s. Diacnicu, A.
Caryocostinum, C.
Cathartícum Imperiale, Nicol. C.
de Citro solutivum, A. C.
Diacydonites s. Diacydonium laxativum, A.

N. *Ad Gelatinas referri potest.*

Episcopi s. Elescoph. *A.*
Hamech. s. confectio Hamech
major, *A.*
Hiera composita, *A.*
Logadii, *A.*
Pacchii, *Archigenis*, Ruffi, s.
Diacolocynthidos, *A.*
Indum majus, *A.*
Diaphœnicum Mesuæ, *A.*
Fernelii, *A.*
de Psyllio, Montagnanæ, *A.*
Rosarum Mesuæ, *A.*
de Succo rosarum Nicol. *A.*
N. *Usitatius est in Tabulis.*
Diasebesten, Montagnanæ, *A.*
Diasenna Nicolai, *A.*
de Tamarindis. 3.
Huc Passulæ laxativæ, *A. C.*

ELECT: ALTERANTIA.

1. *Elect. Pseudoacori stomachicum.*

℞. Rad. Pseudoacor. à cortice exteriore mundat. ℔. 1. minutissime inci, sæ & conquassatæ infundantur in Vini rubr. ♂ ♀ (3. 4.) Hinc coque ad consumptionem vini, molliciemque radicum.

Postmodum adde mellis depurat. ℔ij. vel ijß. iterum parum coctis addantur Zinzib. optimi minutim incis. ℥ iij. vel iv. misceantur optime l. △ ad consistentiam; hinc remove ab △ & immisce.

Pulv. Cinnam. acer. unc. ß.
Piper long. ʒij.
Galang.
Nucist.
Macis
Cubeb.
Cardamom. ana ʒiß.
Gran. paradis.
Piper nigr. ana ʒ. 1. plus minus F. Elect.

N. *Alii admiscent amygdal. dulc. & pineas excort.*

Vires. *Confortat stomachum & caput frigidum, excrementa incidendo exiccando, &c.*

Dosis ad magnitud. avellana vel juglandis; mane ac vesperi.

2. *Electuarium Alexipharmacum, Cl. Dn. D. Petri de Sp. F.*

℞. Rad. Diptamn.
Garyophyllat.
Cyper. rot. à ℥is.
Asari ʒvi.
Ireos flor. ʒiij.
Fol. Rut.
Fl. Rosar. rubr. à ℥is.
Diptamn. cret. ʒüj.
Spic. indic. ℥iß.
Cinamom.
Croc. or. à ℥s.
Baccar. Junip.
Laur. à ʒ. vi.
Mastich. ℥is.
Agar. tr.
Myrrh. el. à ʒij.
Bol. arm. præp.
Spec. liberant. à ʒvi.

Con-

Contundantur subtilissimè & cribrētur. Postea

℞. Nuc. jugland. ℥ij.
Fic. pingu. ℥ix.

Conquassentur simul additoq; modico vini trajiciantur per cribrum ad pultis consistentiam. Deinde

℞. Sacchar. opt. ℔iiß. ℥iij.
Dissolve cum aquæ q. s. △ lento.

Postea adde

Mellis despumat. ℔iij.
Coque ad aquæ consumptionem.

Deinde adde

Pulticulam illam ficuum & nucum
Theriac. *Andr.* ℥ix.
Conserv. ros. rubr. ℔iß.
Succ. *Absynth. inspiss.* ℥iß.

Misce optime cum spatula lignea, dein removeantur ab igne, & agitentur continuò, donec refrixerint, postea adde pulveres, misceanturque perfectissimè, in fine adde

Ambræ grif. drach. i.
Mosch. ℈j.
F. Electuar.

Vires. *Usus ejus creberrimus fuit in sævissima illa nupera peste, in qua tàm præservando, quàm curando profuisse compertum est.*

3. *Electuar. Alexipharmacum de Ciconia; Arcanum Alexipharmacum.*

℞. 1. Recentem ciconiæ sanguinem, destilla per MB. remanentem in cucurbita sanguinem exicca & pulverisa. Hinc

2. Extrahe Sal ex ventriculo ciconiæ incinerato, beneficio aquæ illius ex sanguine destillatæ, idque pulverisatæ illi sanguinis remanentiæ admisce.

Hisce ℥. addantur in vitro satis capaci:

Succin. alb. el. ℥. i.
Corall. rubr.
Baccar. matur. uvæ inversæ.
Essent. Mumiæ.
Rad. Anthor. à ℥. ß.
Lap. Bez. or. *drach.* iij.
Theriac. opt. *unc.* iß.

Hoc cum oleo pini (ex nucl. express.) incorpora, deinceps tantum olei superaddendo, ut digitos 3. vel 4. latos emineat. Tandem insolentur aliquandiu orificio vasis diligenter obstructo, quo enim vetustius eò melius.

Vires. *Efficacissimum est contra omnia metallica, animalia & vegetabilia venena, quæ tùm vomitu, tùm secessu, tùm sudore expellit.*

Dosis unc. ß. cum hausta ▽a, vini, vel lactis tepidi. Croll.

N. *Loco ⊖ ex ventriculi cinere extracti mallem ipsas tunicas pulverisatas admiscere.*

4. *Electuarium s. mixtura de Allio.*

℞. Digitor. allii, num. iv.

Frixis & contusis cum melle & mithridatii, *drach.* iiß. adde

Sperm. ceti,
Granor. Juniper. ana ℈j.
Castorei ℈ij.

Pulv. parietar. ℈j.
Oxymell. squillit. q.s. F. Elect.
Vires: *Insignium virium est contra colicam.*

5. Electuarium Camphoratum Kegleri.

℞. Rad. Diptamn. alb.
Tormentill. à *drach.* ij.
Zinz. alb. *unc.* ij. (rectius ℥ß.
Sacchar. cand. *unc.* ij.
Margarit. præparat. *unc.* ß.
Nuc. vomic.
Os de c. c. à *drach.* ij.
Camphor. *unc.* i.
Theriac. Andr. *unc.* iv.
Sacchari alb. in aq. acetos. solut. q.s. F. Electuarium.
Vires. *Alexipharmacum ac sudoriferum est, maximique usus in morbis malignis.*
Dosis drach. j. ad ij. & e.

Paulo aliter.

℞. Rad. Diptamn.
Tormentill.
Zedoar. ana *unc.* ß.
Zinzib. *drach.* ij.
Herb. card. bened. *unc.* ß.
Turb. alb. & gumm.
Nuc. vomic. à *unc.* ß.
Rhabarb.
Os. de c. c.
Oc. ♋ à *drach.* i.
Camphor. *unc.* i.
Sacchar. cand. *unc.* i.
Theriac. Androm. *unc.* vi
M. F. Electuarium.

6. Electuarium Chalybeatum Horatii Augenii.

℞. Piper.
Zinzib. ana *unc.* ß.
Cardamom.
Caryophyllor.
Doronic. *aut* Angelic.
Croci ana *drach.* ij.
Tamarisci *unc.* ß.
Sem. Basilic.
Anis. ana *drach.* ß.
Limatur. chalyb. præp. ℔. ß.
Mellis despumati, ℔ iij.
F. Electuarium.
Vires. *Confert in intemperie frigida mulierum.*

7. Aliud Elect. Chalybis Arcularii.

℞. Scob. Chalyb. ℥iij.
Succ. recent. pomorum Borsdorff. purific. ℥vi.
Macera 24. hor. effunde per inclinationem, Succus novus affundatur, tribus vicibus id repetatur. Succi tandem inspissentur ad formam Electuarii.
Dosis à ℥ ij. ad ℥ß.

8. Electuarium corroborans specificum s. Medicamentum specificum omnium septem membrorum principalium, Crollii.

℞. Ol. succini ter vel quater (per ▽ Majoranæ vel simil,) rectificati *drach.* ij.
Spirit. ☉-li veri,

Salis

Salis cranii human. (vel magisterii, *ana unc.* ß.
Tincturæ croc. or.
Granor. alkerm. *ana* ʒij.
Sal. margarit.
Corallor. *ana* ʒj.
Ol. Cinamom.
Macer. *ana* ʒß.
Lact. ♃is ʒj.
Extr. Spodii ʒiß.
Antimon. diaphoret. ʒß.
Magist. ☿ ʒj. i. e. ☿i
☉lati
Tinctur. croc. ♂
Extr. chelidon.
Rhabarb. *ana* ʒ.ß.
Liquor. *crystall.*
calcul. microcosmic. *ana* ʒ ß.

Cum extracta & inspissata Theriacæ essentia melle juniperino, conserva rosarum, addendo pro libitu saccharum rosaceum F. electuarium, addita Moschi & Ambræ, ana drachma 1.

N. *Propter ventriculi sympathiam cum reliquis membris addantur spirit.* ☉*i veneris drach. ij. atque Ol. Nucist. stillat. drach.* ß.

Dosis à gr. 5, 6, 7, usq; ad 20. &c.

9. Electuarium seu mixtura cordialis.

℞. Conserv. rosar. *unc.* viij.
Borrag.
Buglos. à *unc.* iij.
Violar. *unc.* ij.
Nymph. *unc.* iß.
Confect. *Alkerm. unc.* ß.
Pulp. citr. condit. *unc.* iiij.
Fl. citr. condit. *unc* ij.
Spec. Diarrhod. *Abb.* ʒ.ij
Margarit. præparat. ʒ.ij.
Corallor. utrorumque præpar. *ana* ʒiij.
Lign. *Aloës* pulv. ʒiv.
Ambr. gryf. gran. vi.
Fol. ☉*num* x.

Cum syrupo acetos. citri q. s. F. mixtura.

Vires. *Spiritus vitales Balsamumque naturæ corroborat.*

Dosis ad magnitudinem avellanæ.

10. Electuar. de Croco.

℞. Croc. or. ʒ.i.
Rad. Zedoar.
Tormentill.
Nuc. vomic. à *drach. ij.*
Camphor. ʒj.
Sem. Eruc.
Rad. Diptamn. alb.
Angelic. ā *drach. ij.*
Petasit. *drach.* iij.
Theriac. venet. vet. ʒvi.
Mithridatii. *unc.* vi.
F. Electuarium.

Vires. *Alexipharmacum est Kegleriano nihil vel parum cedens.*

11. Electuarium diaphoreticum Plateri.

℞. Syrup. de papav. ad ʒ vi.
Rob. sambuc.
Ebul. ana ʒj.
Spir. Juniper. ʒ.vi.
M. in Electuarium.

Vires.

Vires. *Somnum conciliat, dolores sopit atq; sudorem ciet, adeoq; convenit in hydrope.* vide Hechstett. lib. 1. observ. dec. 3. cas. 1.

12. *Electuarium hystericum seu laudanum facile.*

℞ fragment. lapid. pretiosorum
Saphyr.
Hiacinth.
Topas.
Smaragd. ana ʒj.
Corall. alb. &
rubr.
Margar. præpar. a. ℈iv
Rad. Galang.
Rhabarb. an. ʒiij.
Gumm. arab.
Opopan
Galban.
Thur.
Mastich. an ʒij.
Bdell.
Sarcocoll. an. ℈ij.
Euphorb. ʒß.
Camphor. ziß.
Sem. coriandr.
Fœnic.
Cardamom.
Salis communis.
Opii Thebaic. a. ʒß.
Cinnam. ʒij.
Spiritus thereb. ʒj.
Mell. despumat. ℔ ß.
℣ &
Aq. Imperial. an. q. s.
F. Laudanum s. a. instar Opiatæ

Dos, iij. gran. super bibendo parum vini, & os frequenter Oxycr. colluendo ad præcavendum faucium & gutturis ardorem propter euphorb

Suffocatis ab utero, hemicranicis cõvulsis à causâ frigidâ magno solatio est.

13. *Electuarium Orvietanum.*

℞ Rad. carlin. seu chamæleont. alb.
Tormentill.
Pistoloch.
Aristol. rot.
Scorzon hispan.
Calam. arom.
Angelic.
Imperator
Anthor.
Sem. santon. &
Fol. ejusd.
Dictamn. alb.
Bol. arm.
Terr. sigillat. an. ʒj.
Theriac. veter. ʒiij.
Mell. hispan. cocti pondus tri-
plum F. Electuar.

Vires & dosis eadem quæ Theriacæ Androm.

14. *Electuar. Nucum.*

℞. Nuc. Jugland. num. xx.
Ficuum. ping. num. xv.
Rut. unc. 1.
Sal. commun. ℈ß.
Mellis, unc. ij.
M. F. Electuarium.
Vires: *Alexipharmacum est.*

15. Ele-

15. *Electuarium contra phthisin.*

℞. Conserv. Rosar. vet. ℥ij.
Loch. de pulm. vulp.
Papav.
Pino. ana ℥ß.
Sem. 4. frig. maj. excort.
Lactuc.
Cydonior. an. ℈j.
Amygd. dulc.
Pinear.
Pistac. ana ℥ß.
Mastich.
Terr. sigillat.
Bol. armen. ana ʒß.
Gum. arab.
Amyl. ana ℈j.
Spec. Diatragac. fr. ʒiß.
Diapænid. ʒß.
Sem. Papav. alb.
Portulac. ana ℈j.
Pulmon. vulpis exicc. ʒß.
Cancr. fluviatil. ust.
Trochisc. de Carab.
Tragacanth. ana ℈j.
Cum Syrupo de papav. & glycyrrh.
℈. Mixtura

Vires: *Acrimoniam mitigat, tenuitatem incrassat.*

16. *Electuarium podagricum S. Clossæi.*

℣ Resin. scammon.
Jalap. an. ℥j.
Hermodact. ʒvi.
Sagapen. ℥iß.
Sem. Anis.
Fœnic.
Carui
Milii solis.
Galyophyll.
Mari.
Costi arab.
Zinzib.
Mastich. a ℈ß

Liquetur sagap. in aceto scyllit. coletur per setaceum comiscendo pulv. præscriptos, & in mortario marmoreo adjiciendo per pugillos sacch. pulverisatum & irrorando aq. ivæ Arthrit. F. Electuar. ut Opiata, addendo essentiæ anis. gutt. x.

Dos. à ʒij. ad ℥ß. ad præcautionem doloris arthritici singulis mensibus in occasu ☽ e.

17. *Electuar. Regum.*

℞. Pinear. *unc.* iß.
Rosar. rubr. *drach* ij.
Amygd. dulc. *unc.* ß.
Santal. citrini. ℈ij.
Ambr. gris. ℈ß.
Moschi, *gran.* iij.

Sacchari albiss. in ▽ rosar. fragrantiss. solut. ℔. i.

Vires. *Refrigerat, exiccat, nutrit, corroborat, &c.*

18. *Electuar. Scorbuticum.*

℞. Cons. cochlear. ℥iiß.
Chamædr.
Melis.
Rosar. incarnat.
Acetos. citri à ʒvi
Condit. calam. arom.

ZZ.
Rad.Pimpinell.
Cort.citri à ʒiij.
Extr. Ausynth.
Juniper.
Sem.Sinap.
Eruc. à ʒij.
Cardamom.
Cinamom.à ʒj.
♀ ⊕ti.ʒiß.
Ol.Anis.℈j.
Cinam.℈ß.
Cum Spir. de Cinam. & de cochlear. q. s.
F.Mixtura.

Vires. *Reserat obstructiones mesenterii, lienisq; tenorem corroborat, ideoq; in scorbutico affectu virium est insignium.*

Dosis magnitudine juglandis parvæ mane jejuno stomacho assumpta.

ELECTUARIA PURGANTIA.

1. Diasarum Fernelii.

℞. Syrup. menth.
violar. *ana unc.* viii.

Coquantur in mellis crassitiem sub finem subducto igne inspergi Radicis peponis arefactæ.

Seminum raphani & utricæ maceratorum in ▽ rosarum, arefactorum, & tritorum *ana unc. i.*

Rad.asar. contritæ & cretæ ʒij.
Cinamom.
Sem.fœnic.à *drach* iij.

Confice in electuarium liquidum.

Vires *Omnis generis humores crudos ventriculum & præcordia exuberantes, vomitione ducit, non continuato, sed ex intervallis facto impetu, seni atque prægnanti tutum ac facile.*

Dosis drach. iij. vel unc. ß. ex aqua hordei vel ex mulsa.

2. Electuarium ♂ ale Crollii.

℞. Vitri ♀ correct. per ☍ *vide libr. 3.*
Theriac. Androm. à *unc.* ij.
Nuc. moschat.
Mastich.
Cort. arant.
Corall. rubr. præp. à *drach* ij.
Caryophyllor.
Sem. Fœnic.
Coriandr. præp. à *unc.* ij.

Pulverisentur optimè & commisceantur, F. Massa pilularum, cum miva cydoniorum, q. s.

Vires. *Purgat minori violentia, quã vitrum, ac inprimis per secessum.*

Dosis debiliori, pilula una magnitudine pisi, fortiori duæ.

3. Electuarium de Tamarindis D. D. Greg. Horst.

℞. Fol. Sen. s. s. ʒv.
Cinamom. opt. ʒvi.
Sem. fœnicul. ʒi.
Vini malvat. opt. ℔iij.

Semel ebulliant, postea in loco calido per ☌ ☽ digerantur vase clauso F. deinde colatura cum expressione, qua extrahatur pulpæ passul. min. & majorana ʒ iv ß. Extractæ massæ per setaceum adde pulpæ Tamarind. Elect. diaprun. s. lenitivi an. ʒiii. crem. ♃ i ʒii. ol. Nucis mosch. still. ℈i. anis. ℈ß

M. F.

M. F. Electuarium.
Vires. *Purgat leniter ſeroſos, bilioſosque humores.*
Doſis ʒ *j. circiter.*

CAPUT LII.

De Elixiriis.

ELixyr in officinis eſt liquor ſpirituoſus, facultatibus præcellentibus, mediante infuſione imprægnatus. Hinc convenit ut plurimum cum Tincturis liquidis.

Modum parandi ſingula ferè ſuum obtinent.
Uſitatiora ſunt:
Elixyr Alliatum. N. 1.
Citri. 2.
Camphoræ. 3.
Hyſtericum & Antepilepticum S. Cloſſ. 4.
Epilepticum Ant. Freyen. 5.
Crollii. 6.
Cratonis. 7.
Iuniperinum, vide lib. 4.
Peſtilentiale. 8.
Nephriticum. 9.
Elixyr Proprietatis. 10.
Syncopticum. 11.
Uterinum Croll. 12.
Vitæ Matthiol. Auguſt. majus Quercet. 13.
minus Quercet. 14.

1. Elixyr alliatum.

℞. Allior. expurgat. N. xx.

Contundantur, ♏ imponantur: affunde Sp. Vini rectific. ad 4. digit. eminent. deſtilla ex ♍. per cohobia, ſemper nova alia addendo, in ultima deſtillatione adde Camphoræ in petia ligatæ collo ♏bici appenſæ ʒ. 1. deſtilla ut prius, habebis præſtantiſſimũ Elixyr alliatum.

Vires, *Magni præſervativi locum habet, in peſte, quovis mane cochlear. unum, vel per ſe vel cum aq. ſtill. Card. bened. aut Veronic. aſſumptum.*

Vid. Deodatus in panth.

2. Elixyr Citri.

℞. Cortic. citr. recent. ab albicante medulla ſeparator. ℔. iij.
♈ i non rectif. ℔. xij.

Macerentur aliquandiu, poſtea deſtillentur per veſicam cum refrigeratorio, donec phlegma ſtillare incipiat.

Huic ſpiritui, cum pauxillo croci tincto, adde

Succ. citri purific. ℔ iſ.
Habebis Elixyr citri.

N. *Sennertus addit quoque* ♈ *m roſarum* ℔ iſ. *in qua ſoluta Sacchar. cand. unc. x.*

Vires, *Elegans eſt cordiale & antidotus contra peſtem & aëris contagia.*

Doſis cochl. 1. ſingulis auroris, jejuno ventriculo, niſi Epatis calidior temperies, vel capitis imbecillitas prohibeant,

eo enim casu, satiato ventriculo melius confert, Tenzel. in exegesi.

3. Elixyr Camphoræ, s. ☿ i Camphoratus, ▽ pestilentialis Hartmanni.

℞. ☿i opt. ℔i.

Camphor. select. (tempore Æstivo) ʒvii. ϑi. (Hyemali) ʒx. ϑij. M. incisa prius camphora; & statim solvetur sine △, appende in nodulo croc. or. ϑs. & fiet ☿ aurei coloris. Serva in vitro benè clauso.

Vires. *Utilissimus est in peste, tàm præservando, quàm curando.*

N. *Poterit itidem adhuc semel destillari. Hartman. in pract. loc. de peste.*

4. Elixir hystericum & antepilepticum.

♄ Rad. pœon.
acor. ver.
visc. querc. ana ʒi.
sem. pœon. ʒß.
santal. rubr. ʒii.
flor. nymph. alb.
lavend.
Ros. rubr.
papav. errat. a Mß
camph. ϑii.
extracti opii puriss. ʒ ii.
castor. per ☿ ʒi.
spiritus sang human. vel
cervini ʒ xii.
☉ volatilis ʒi.

Igne menstruo digerantur in diplomate, coletur liquor per chartam serveturque

Dos junioribus à gutt. vj. ad ϑß. adultis ad ϑj. in vino, jusculis, aq. stillat. tàm in paroxysmo, quàm diebus aliquot ante Novilunium. Idem Elixir valet adversus hemicraniam, Cephalæam, vertiginem per aliquot dies continuos sumptum, purgato tamen antea corpore.

5. Elixyr Epilepticum, D. D. Freyen.

℞. Spirit. Corall.
☿i à ʒiß. ʒii.
☉is cran. human. volat.
sangu. human. volat.
Succin volatil. à ϑi.

M. stent in diqestione, ♂ (14.) serveturin vitro benè clauso.

Dosis guttulæ aliquot.

6. Elixyr Epilepticum Crollii.

☉lum ad flavedinem calcinatum; imbibe ☿i ut f. massa.

℞. Huius massæ ℔iß.
Rasur. cranii human.
Visc. Quercin.
Ungul. alcis
Granor. Pœon. à *unc. i*

Omnia scindantur & tundantur, postea mixta destillentur per Retortam gradatim.

Huius egressi liquoris ℔. i. rectificetur in M. supra
Castorei
Spec. Diamosch. dulc. ana ʒß.
Anacardin. (fruct.) ʒvi.
Postea adde ☿i ℔iv.
Sal. Pœon. drach. i.
Liquor. salis perlar.
Liquor. salis corall. à ʒi.
Ol. anis.

Suc-

succin.ana ℈ii.
M. & digere in MB per mensem.
Dosis cochl.s. vel integrum in ▽ pæon.& simili, continuando dies (9)

7. Elixyr antepilepticum Cratonis.

℞. Ciner. cornic. ex nido extract. Turtur.
Cran.human.calc.ana ʒ.i.
Gran.Tiliæ autumno collect.ʒii.
Stercor leonin.ʒ.ß.
Affunde ☿ ad eminent. digit. 3. extrahe s.a. ex fecibus calcinatis elixivia sal, addeque extractionibus. Postea adde vini malvatici tantundē (cum ☿) & sacchar.candi unc.IV.
Dosis cochl. s. ad I.

8. Elixyr pestilentiale.

℞. I. Flor.♃r ʒ.iii.
Ol.Juniper. (è bacc.) rectificat. ʒ.VIII.
Succin.rectific. ʒ.ij.
Digerantur ut fiat solutio florum
2. ℞. Theriacæ Androm.℔.I.
F. Extractio cum ☿ optimo, abstrahe ☿i.
3. ℞. Rad.Enul.c.
Angelic.
Baccar.Junip.à unc.iij.
Extrahatur Tinctura cum eodem spiritu, abstrahaturque iterum ☿i. Misce jam extractum hoc cum extracto Theriacæ, ac affunde olea illa essentificata, prius tamen filtrata. Circula omnia simul lentissimo calore.

Vires. *Secretum est, quod in peste & morbis epidemiis ad miraculum operari solet, tàm præservando, quàm per sudorem contagium expellendo.*

Dosis, in præservatione guttulæ aliquot, in curatione à ℈j. ad ℈ij. in vino, aceto rosaceo, aqua scordii, vel alio aliquo liquore appropriato. Croll.

9. Elixyr Nephriticum.

℞. Baccar.myrtillor.
Heder.
Alkekeng.
Juniper.ana ℈ij.
Herb.Adianthi.
Veronic.
Rusc.ana p.I.
Rad.Cyper.
Pimpinell.
Ononid.ana ʒß.
Succ.Limon.ʒij.
Fl. Genist.
Bugloss.
Sem. Melon.
Cucurbit.ana ʒj.
Nucl.avellanar. c.pellib. N.IV.
☿i rectific.q.s.
F.infusio in cella subterranea.
Vires. *Prodest nephriticis ac calculosis, calculum atterendo & expellendo.*
Dos.coch.s.vel I.

10. Elixyr proprietatis.

Elixyr hoc desumptum est ex Paracelso. Archidox.libr.8.num.6. ubi omisso menstruo. (origine ut loquitur) ℞. Myrrh.Aloepat.Croc.ana, circulat in arena lenissimo calore per mēses duos, dein elicit oleum per ☓, idque

idque cum anatico pondere circulati (vide de extractis) per menſem circulat. Menſtruum illud omiſſum varias opiniones peperit, unde & diverſi proceſſus, inter quos tamen uſitatiſſimus eſt hic Crollianus.

℞. Myrrh. Alexandr.
Aloës Epatic.
Croc. Orient. vel Ungar. à ʒiv.

Pulveriſata humecta ♆ alcoholiſato, hinc affunde Ol. ♃r. p. c. ad emin. digit. 2.3. extraheque tincturam ac decanta. Relictæ materiæ affunde ♆, & ulterius extrahe, decantaque. Tandem quę reſtant feces, deſtillationi ſubmitte, deſtillatumque prioribus adde.

N. *Elixyr hoc ſi aliquandiu digeſtioni commiſeris, gratius fit ſapore, atque efficacius operatione.*

Vires. *Partium eſt tenuium, calfacit & exiccat, à putredine conſervat, ſudorem ciet, proficuus ejus uſus eſt in morbis malignis, hypochondriacis, uterinis, ſtomachi cruditate atque inde appetitu imminuto. Extrinſecus mundificat valde vulnera ſordida.*

Doſis à gutt. vij. ad xij. & plures, Croll.

11. Elixir Syncopticum S. Cl.

℞. Aq. florum trium cordial.
Calend.
Lilii convall.
Roris Solis an. ʒiv.
Succi limon. depurat. ℔. i.
Aq. roſ. quart. tres
Meliſſ. ℔ ß.
Florum tunic. ʒiij.

M. in matracio magno & inde in nodulis Antidoti Orvietanæ (cap. 51. deſcript.) ʒß,

Confect. de hyacinth.
Alkerm.
Diambr. an ʒii.
Croci Oriental. ʒvi.
Camph. ʒß,
Cort. citr. cond. raſpat.
℔ ß
Sacch. cand. in aceto
roſ. ſolut. ʒiv.

Omnia in matracio ſigillentur luto tenaci, ſtent in ventre equino per 15. ♂, deinde in ♍B. deſtillentur admiſcendo ſub finem ϑiv. pulv. diambr.

Hoc remedium mira præſtat adverſus febres ſyncopales, Apoplexiam morbosque ſubitaneos Doſ. cochl. ij. paulo ante paſtum, ſed præmiſſis generalioribus ad plethoram vacuandam.

12. Elixyr Uterinum.

℞. Caſtor. ℔ ſ.
Croc. unc. ij,

Extrahe tincturas ſc. cujusque ſeorſim cum ♆, abſtrahe, ad remanentiam extractorum, quibus mixtis adde:

Extr. artemiſ. ʒiv.
Sal. matr. perlar. ʒi.
Ol. ſtillat. angelic.
aniſ.
ſuccin. à ʒii.

Digerantur mixta omnia per ♂ 8.

Doſis

Dosis hujus Elixyris ℈j. *vel* ℈ij. *ingruente paroxysmo qualicunque hysterico, tunc illico sanantur, provocato sudore. Quod si singulis mensibus appetentibus menstruis æquali dosi utantur, non revertetur morbus. Croll.*

13. Elixyr vitæ majus Quercetan.

℞. Rad. Zedoar.
Angelic.
Gentian.
Valerian.
Tormentill.
Scorzoner.
Galang. ā
Lign. Aloës
Santal. citr. a ʒiij.
Fol. Melis.
Ment. rubr.
Majoran.
Basilic.
Hyssop.
Thym.
Fol. Chamæpit.
Chamædr. a. Mß.
Gran. Laur.
Juniper.
Cort. Limon.
Arantior. sicc.
Sem Pœon.
Sesel.
Aneth.
Fœnic.
Anis.
Citri
Card. bened. à ʒii.
Caryophyllor.
Cinamom.
Macis
Zingib.
Cubebar.
Cardamom.
Piper long.
ror.
Spic. nard. a ʒiß.
Benzoini
Myrrh.
Oliban.
Succin.
Mastich. à ʒvi.
Fl. Rorismar.
Salv.
Pœon.
Stœchad.
Calendul.
Lavendul.
Hyperic.
Centaur. min.
Betonic.
Lil. convall.
Tiliæ ana p. ij.
Cichor.
Rosar. rubr.
Bugloss. à p. i.
Mellis optimi
Sacchar. alb. ana ℔ i.
Aquæ Vitæ optimè rectificatæ
℔. x.

Digerantur s. a. ☌ (8, 10) vase Hermet. clauso. Hinc f. expressio quæ destilletur, (ponendo in rostrum mosch. ʒß. ambr. gris. croc. ana ʒj.)

℥j.) igne, initio gradus 1. & extillabit ▽ clara, quam collige seorsim: dein auge △ ad grad. 2. & prodibunt spiritus nebulosi. Tandem △ adhibe fortiorem ut extillet oleum, & maneat in fundo materia sicca, nec tamen perfecte arida, ne empyreuma extillatum sapiat. Ex hac residua materia extrahe tincturam s. a. cum ▽ illa priori clarissima & effunde. Demum misce tres illos liquores, ac destilla denuò per gradus ut prius, singulis seorsim susceptis. Ex materia in in utraque destillatione residua, postquàm incinerata fuerit, elice ⊖ beneficio ▽ illius clariss. primo extillatæ, eamque ▽m sale imbutam misce cum spiritu & oleo ac circula.

Vires. *Hujus Elixyris ineffabiles sunt virtutes ad curandas & præcavendas Vertigines, Epilepsias, Apoplexias, Paralyses, Manias, Melancholias, Asthmata, Syncopes, Lypothymias, stomachi, & aliarum partium debilitates, cachexias, hystericas passiones, & alia id genus summa & deploranda symptomata.*

Dosis, guttulæ aliquot in ▽ vel decocto conveniente.

N. *Hic Quercetani processus non sine causa à Chymiatro celeberrimo, Friderico* Greiffen *correctus est, quam correctionem, Quercetano Redivivo invevi.*

14. Elixyr vitæ minus ejusdem Quercet.

℞. Rad. Gentian.
Centaur. min. à ℥iij.
Galang.
Cinamom.
Macis
Garyophyllor. à ℥j.
Flor. Salv.
Roris mar. à p. ij.
Vini albi generos. ℔. vj.

Macerentur in MB ♂ ♀ (8) dein exprimantur fortiter. Expressio destilletur per ⁂ in cinere ad siccitatem. Residuæ materiæ extrahe tincturam cum ▽ illa destillata, s. a. Postmodum incinera materias relictas & elice sal cum ▽ card. benedict. vel simili (vel & fontana) sal inspissatum & purificatum adde tincturæ superiori & circula.

Vires. *Specificum est remedium ad omnes cachexias, stomachi capitis q; imbecillitates.*

Dosis cochlear. ½.

CAP.

CAPUT LIII.

De Emplastris Ceratis & Dropacibus.

CErata (cerota) nihil ferè ab Emplastris differunt, nisi quod paulo sint molliora & tractabiliora, adeoq; non rarò inter se confunduntur.

Fiunt ex rebus pinguibus, oleis videlicet, resinis, (quæ faciunt ut cuti tenacius adhæreant) axungiis, medullis, gummatis, iisque cera q. s. susceptis, additisque nonnunquam & pulveribus.

Modus fiendi.

℞. Liquabilia, fundeque ad ignem, hinc immisce sensim pulveres, agitaque continuo donec refrigescant.

N. 1. *Proportio ceræ ad olea est* $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$ *ad resinas* $\frac{1}{6}$. $\frac{1}{8}$. $\frac{1}{12}$.

N. 2. *Proportio pulverum ad oleа est* $\frac{1}{8}$.

N. 3. *Gummata addenda si qua purganda priùs fuerint ac solvenda in aceto, similive liquore aqueo. vel si alias humor aqueus (acetum, decoctum, succus, mucilago) addendus fuerit, cum oleis initio tantisper solutio illa vel liquor coquendus erit, donec plane exhalarit.*

Emplastra modo fiunt eodem.

1. Funditur cera cum oleo, hinc admiscentur resinæ, adipes, gummata, ut similiter liquescant, tandem subducto igne admiscentur pulveres, continuoque agitantur, donec refrigescant.

N. 1. *Antequam planè refrixerint malaxari solent aqua frigida, inque cylindros s. magdaleones redigi.*

N. 2. *Si lithargyrium addendum sit, primum id in oleo erit coquendum.*

N. 3. *Proportio exactè definiri nequit, recipiuntur tamen ferè ad aridorum* ℥j. *olei, pinguedinis vel mellis* ℥iij. *ceræ* ℔. *1. resinarum* ℥viij.

N. 4. *Loco ceræ alia nonnunquam recipiuntur, e.gr. ladanum & simil.*

Cerosa usitatiora sunt

Cerotum ex Betonica
Capitale
Cerine Ctesiphontis
Diachalciteos
Diapalma
de Galbano, s. matricale
Infrigidans Galeni
Oesypi
Diapiper.
expelle arietina
pro Hernioſis
Isis
Sacrum s. Diadictamnũ, s.
Emplastrum diadictam.
Santalinum
Sparadrappum Vigonis
Stomachale.

Emplastra usitatiora sunt:

Emplastrum
Album coctum, *Aug.*
Apostolicum, *A.*
Arthriticum, N. 1.
Asclepiadis, *Weck.*

Barbarum majus, *VVeck.*
minus. *Dissaldeus in Cordum.*
Basilicum majus, Aug. Weck.
minus, *A.*
è lapide calaminari, Zeltenpflaster/ *A.*
Cephalicum, 2.
Ceroneum, *A.*
de Ceruſa, *Renod.*
Diachylon. ſimpl. ſ. lbum, *A.*
compoſit. ſ. empl. de mucaginibus, A.
magnum, *A.*
parvum, *A.*
cum gummis, *A.*
Citrinum, *A.*
de cruſta panis, *A.*
Diaphoreticum, 3.
Divinum, Renod. VVeck.
Febrifugum, 4.
ad Fonticulos, F.F. 5.
ad fracturas oſſium, Ren.
de tribus farinis, VVeck.
Gryſeum è lapide calaminari, *A.*
Gummatum Paracelſ. 6.
ad Herniam. 7.
ad Hydropem, *A.*
de Janua, Ren.
Iſis flavum. *Dissaldeus in Cordum.*
de baccis Lauri, *A.*
Maſtichinum, Renod.
Magneticum, 8.
de Meliloto, *A.*
de Minio, *A.*
Mundificativum, 9.
Nervinum, *A.*
Nigrum ſticticum, *A.*
Oppodeldoch, 10. 11.
Oxycroceum commun. *A.*
Vigonis, *A.*
Diaphœnicum calidum, *A.*
frigidum, *A.*
è ranis, Vigonis, Renod.
de Rhabarbaro, *A.*
Saturninum. 12.
ad Scyrrhos. 13.
Sparadrap. Renod.
de ſtercore canis, Vigonis, VVeck.
Spleneticum, 14. 15.
Stictícum, 16.
Stomachicum. VVeck. aliter habet Renod.
Diaſulphur, 17.
Tetrapharmacum, *A.*
Triapharmacum, *A.*
ad tophos, *A.*
de Tacamahac, 18.
ad Tophos. 19.
Viride, Cord. VVeck.
Veſicatorium, 20.
Filii Zachariæ, *A.*
Dropaces, 21.

1. Emplaſtrum Arthriticum F.F.

℞. Emplaſtr. Diachyl. magn. ℥vi.
Oxycroc.
Diapalm. à ℥ij.
Medull. cervin.
Axung. Urſin. à ℥iß.
Tacamahac. in vino diſſolut. ℥ii.
M.F. ſa. Emplaſtrum, quod oleo vulpino malaxetur.

Vires.

Vires. *Doloribus arthriticis, maximè proficuum est, lenit, discutit, resolvit.*

2. Emplastrum Cephalicum, F. F.

℞. Resin.pin. ℥ij.
Ladan
Myrrh.
Mastich.℥vi.
Gum. Tacamahac.
Galban
Opopan.à ℥ß.
Visc.Tiliæ.℥v.℈ij.
Sem.Pœon.mar. ʒij.℈ij.
Cubebar.℈iv.
Ol.Succin.
Nucist.à ʒß.
Gummatis in ✠ dissolutis f.s.a.
Emplastrum, addendo Terebinthinæ ℥ijß.M.

Vires. *Capitis catarrhos exiccat, idemque corroborat, prom confert in Apoplexia, Epilepsia, Vertigine, & similib.*

3. Emplastrum Diaphoreticum.

℞. Ceræ citrin. ℥xvj.
Bdell.pulver. ℥v.
Colophon.
Pic.naval.ana ℥iv.
Succin.citrin.℥iij.
G. Ammoniac.℥ij.
F. Emplastrum l.a. malaxando cum Ol.ovorum.

Vires. *Discutit, serosam humiditatem elicit & absumit.*

Usus est præcipui in Ischiatica, intumescentia pedum, & simil.

4. Emplastrum Febrifugum Strobelbergeri.

℞. Terebinth.cypr.opt.℥iß.liquescat in vase cupreo super △ moderato; huic injice.

Aranear. Vivar. in hypocaustis vel locis mundis captar. N.xv.

Misceantur & agitentur cum pistillo ligneo, usque dum color Terebinthinæ fiat cinereus & vix aliquid de araneis deprehendatur: Tum iterum tepefactæ mixturæ adde:

Telar. arearum mundarum quantum prædictæ aranæ texere, vel harum loco adhuc 19. araneas mediocres: iterum fortiter agitentur: Interea etiam immiscendo

Asphalti opt. pulveris. &
✱.albis.ana ℥iß.

Terantur usque dum refrigescat materia & acquirat cõsistentiam Emplastri nigerrimi Reponantur per 14. ☌. tandem rursus ad △ mollescat & manib. oleo febrifugo inunctis malaxetur modicè.

Usus. Formentur inde Emplastra instar ¼ Thaleri, quæ auro vel argento obducta, corioque tecta, imponantur pulsib. utriusque carpi horâ una ante paroxysmum, relinquendo per 9. ☌. Tunc eadem hora in profluentem aquam projiciantur.

N. *Oleum febrifugum vide c. 72.*

Emplastrum hoc est de quo Strobelbergerus introductionẽ typis expressam, omissâ descriptione Anno 1626. divulga-

vit, descriptionem itaque transmisit mihi Clariss. D. D. Ioh. Christoff Eisenmenger / Physicus Ord. Imperialis Heilbrunnensis, amicus meus integerrimus, cujus verba ne de genuina descriptione dubites, hic subjungo. Et sunt: Hanc descriptionẽ mihi communicavit illustriss. Comitis Caroli à Wolckenstein (qui non solum à 4tana hujus beneficio liberatus, sed & 100. Thaleris à D. Strobelbergero emit:) Frater Adamus Comes à Wolckenst. p. t. Ord. Teuton. Commendator in Heilbrunn.

5. Emplastrum ad Fontinellas. F. F.

℞. Cerus.
Lithargyr. à ʒvi.
Ol. Rosar. ℔. j.
Aqu. Rosar. ʒviii.
Coque l. △. in fine adde ceræ alb. ʒiij.
F. l. a. Emplastrum.
Vires. *Arcet inflammationem.*

6. Emplastrum Gummatum, Paracelsi.

℞. Gumm. Serapin.
Bdell.
Opopanac.
Galban. à ʒ j.
Solve in ✠ cola, colaturæ adde Mastich.
Thur. masc. à ʒiij.
Ceræ alb. ad pondus omnium
F. Emplastrum.
Vires. *Mundificat vulnera & consolidat, discutit tumores.*

7. Emplastrum ad quamvis herniam excepta hydrocele.

℣ exuvias anguillarum non salitas & in aq. calcis lotas, coque in lixivio donec crassescant & F. instar glutinis, quod effunde super marmor
℣ hujus glutinis trajecti ʒiv. adde
Lapid. hæmatit.
Sacchari ♄ ni
℣ usti an. ʒiij.
Gumm. ammon. in ✠ aceer. solut. & cum ol. Myrth. confusi ʒiij.

M. omnia in fictili super ⊢E lentos, ut coëant in massam Empl. tenuis, extendatur super alutam. Hoc gluten adeò tenax est ad hernias glutinandas, imò ad solutum peritonæũ, ut omne aliud impar sit, superponendo levissimum subligaculum & diætã congruam observando.

8. Emplastrum magneticum.

℞. Gumm. Serapin.
Ammoniac.
Galban. à ʒiij.
Solve in ✠ cola & inspissa:
Hinc
℞. Terebinth. laric.
Ceræ ana ʒ ß.
Lique fac ad ignem, atque subducto igne admisce exactè gummi, & tandem
Ol. Succini, ʒij.
atque tandem
Lapid. seu magnetis arsenicalis drach. iij.

Ter-

Terræ ♁i ʒj.
F. Emplastrum ac malaxa cum Ol Scorpionum.

Vires. *Ulceribus aut carbunculis pestilentialibus applicatum subito rumpit, venenum ex imo instar magnetis potenter attrahit, nec apertum ulcus coire patitur, ante perfectam extractionem omnis venenositatis. Hartman. in Pract.*

N. *Lapidem s. magnet. Arsenic. Vide in Lapidibus.*

9. Emplastrum mundificativum.

℞. Ceræ ℔.i.
Resin.alb.ʒiv.
Terebinth.laric.ʒj.
Ol.bufonum.
Scorpion.ana ʒij.
Styrac.liquid.ʒvi.
Suc.chelidon.expr. ʒiv.
Aristoloch.rot.ʒß.
Gumm.ammoniac.in ✠ solut.& inspissat.ʒiß.
Myrrh.
Sarcocoll.à ʒj.
F. l. a. Emplastrum.

Vires. *Mundificat vulnera venenata ac fistulosa. Hartm. in pract.*

10. Emplastrum Oppodeldoch, secundum Fel. VVürtz.

℞. Ceræ Virgin. ℔.ij.
Terebinth.℔.i.
Ol commun.ʒiv.
His liquefactis adde
Succi Chelidon.
Fol.querc.
Alchimill.
Veronic.à ʒiß.
Coque ad consumptionem humiditatis, dein admisce
Gumm. cum ✠ depurat. & inspissat.
Ammoniac.
Galban.
Opopan.à ʒvi.
Colophon. ʒiß.
Succin. ʒß.
Mastich.
Myrrh.
Oliban.
Sarcocoll.à ʒiij.
Omnibus benè mixtis & paululum refrigeratis adde agitando
L.Hæmatit.præparat.ʒiß.
Croc.♂ ʒij.
♀.ʒj.
Tut.præparat.ʒiij.
Lapid.calaminar.ʒx.
Tandem in fine admisce
Terræ ♁li edulcoratæ q.s.
ad colorem brunnum i.e.purpureum conciliandum,
F. Emplastrum.

Easdem vires ac applicationem cum sticticо Crollii obtinet.

N. *Terebinthinam addere præstat ante pulveres.*

11. Emplastrum Oppodeldoch Paracelsi.

℞. Gumm.Galban.
Oppopan.à ʒiij.

Ammoniac.
Bdell. à ʒj.

Macerentur per ☌ (8. vel plures) in ※ cola & inspissa ad consistent. mellis: Dein

℞. Lithargyr. pulv. ℔.ſ. (alii ℔. iß.
Ol. commun. ℔iſ.

Coque lento △ continuo agitando, donec brunnum sive spadiceũ colorem acquirat: hinc adde

Ceræ ℔. 1.

Qua liquefacta, immisce etiam superiora gummata, & paulo post

Ol. Laurin. ʒiij.

Move diligentissimè, donec nimirum omnia exactissimè fuerint mixta, remove ab igne, ac adde

Croc. ♂
Mum. transmar.
Magnet. præparat.
Magist. corall. alb.
rubror. á ʒß.
Lapid. calamin. præp.
Myrrh. rubr.
Thur. masc.
Mastich.
Rad. aristoloch. rot.
à ʒij.

Hos pulveres infunde pedetentim in liquefactum Emplastrum, omnia exactè miscendo:

Postremo

℞. Balsam. succin. ʒj. (ol. crassioris
Ol. laurin. ʒj.
Terebinth. ʒß.

M. & liquefac seorsim, solve in eodem
Camphoræ ʒij.
& tandem Croc. or. ʒß.

Solutionem hanc seorsim factam, cum Emplastro calido misce exactissimè, ut fiat Emplastrum, quod malaxa oleo hypericonis.

Vires. *Curat omnia vulnera, punctim & cæsim inflicta sine omni pure. Excrescentiam carnis impedit, ejus tantum, quantum opus est producendo. Ulcera antiqua prius mundificata similiter curat.*

N. *Si fortius desideras & ad sananda quævis æsthiomena & corrodentia ulcera proficuum.*

℞. Croci metallor.
Colchotar.
☿ij per se præcipit. ana q. v.

M. pulverisando, atque pulveris hujus ʒß. misce ad liquefacti Emplastri ʒß. superaddendo aliquid Terebinthinæ. *Hartmann. in Croll. & in Practica.*

12. Emplastrum Saturninum expertum à S. Cloß.

♄ albi plumbi ʒiv.
Cretæ albiss. ʒß.
Myrrh. rubr. ʒij.
Amalgamatis ex part. ij. ☿ & parte unâ ♄ni, ʒvi.
Axung. verris q. ſ. ad formandum Emplastrum in mortario calido.

Vires: *Ulcera callosa & maligna, imò pessima unâ sola admotione curat, abluendo ea primo (si sordida sint) aquâ dissolutionis lapidis Salutis Crollii, mox*

Empl.

Empl. in alutâ sat. spissè extensum admoveatur Ulceri, & si opus sit Emplastro Diachalciteos contineatur, superinducta fascia lanea (Gallicè selin) satis stricta, neq; removeatur ante 15 ♂.

13. Emplastrum ad Scyrrhos S. Clossii.

℞ Gumm. carann.
Tacamahac.an. ℥j.
Ammon.
Galban.an. ℥ii.

Liquentur in aceto & per linteum colentur, deinde admisce

Ol.liliorum alb. ℔ß.
Axung.taxi ℥ij. M. & adde
☿ mineral. vel aquilæ alb. dulcificat. ʒij.

Redige ad formam Emplastri & adjunge

Lytharg. subtiliter pulveris. ℥j.
Rad. elleb. nigr.
Bryon. an. ʒij. M.

Hoc Empl. omnes tumores contumaciſſimos & crudos vel suppurat in partibus suppurabilibus, vel ex toto resolvit, si flatus prædominentur.

14. Emplastrum Spleneticum de Cicuta, F F.

℞. Cicut. cum toto incisæ & pulveris. ℥ix.
Succ. expres. ejusdem ℥iv.
Ol. cappar. ℥ xviii.
Irini ℥ vi.

Misce, digere que in MB per ♂ 4. dein coque. Hinc colentur cum forti expressione.

In hac dissolve:

Ceræ novæ ℥ iv ß.
Gumm. ammoniac. in succ. cicut. sol. ℥iß.
M. F. Emplastrum.

Vires. *Lienem obstructum aperit, roborat, duritiem emollit, &c. sed & ruborem inducit.*

15. Aliud Empl. Spleneticum Foresti, Ceratum de Ammoniaco dictum.

℞. Ammoniac. in ✝. dissol. ℥j.
Ung. Dialth.
Empl. de melilot. an. ℥ß.
Furfur. frument. cribrat. ʒj.
Pulv. rad. Bryon.
Ireos ana ℥ß.
Pingued. anat.
Anser.
Gallin. à ʒiij.
Bdellii
Galban. à ʒiß.
Ol. irin. ʒiß.

Bulliant leniter in mucilaginibus sem. lini & fœnugr. ā q. s. & ut in formam debitam cerati coeant, adde Ceræ ℥ß.
Tetebinth. &
Resin. pini ana ʒiß.
F. Emplastr.

Vires. *Plurimum emollit & resolvit duritiem scirrhosam, eoq; nomine arcanum Foresto fuit. Obs. l. 20. 12.*

16. Emplastrum Stypticum Collii.

℞. Minii
Lap. calaminar. ana ℔ß.
Lithargyr. auri & arg. ana ʒiij.

Ol.

Ol. Lini.
Olivar. ana ℔ iß.
Laurin. ℔ ß.
Ceræ
Colophoniæ ana ℔ j.
Vernicis
Terebinth. ana ℔ ß.
Gumm. Opopanac.
Galban.
Serapin.
Ammoniac.
Bdellii ana ʒ iij.
Carabe citrin.
Olibân.
Myrrh. Alexandr.
Aloës epat.
Aristoloch. long.
rotund. ana ʒ j.
Mum. transmarin.
Magnetis
Hæmatit. ana ʒ iß.
Corall. albor.
rubeor.
Matr. perlar.
Sanguin. Draconis
Terræ medicat. Strigens.
Vitriol. alb. ana ʒ j.
Fl. Antimon.
Croc. ♂ ana ʒ ij.
Camphor. ʒ j.

1. Gummata 5. solvantur & depurentur solvendo in aceto, exprimendo & rursum inspissando.

N. *Dosis potest augeri propter feces adjiciendas.*

2. Oleo lini & olivarum admisceatur Lithargyrium utrumque, coquendo & agitando, donec oleum colore tur, postea addatur lapis calaminaris, & paulo post, minium. Coquantur ad sufficientiam (horas duas) cujus proba est, si supra unguem gutta concrescat & condensetur.

3. Tandem addatur circa finem Vernix, Oleum Lauri, cera, colophonia; omnibus benè mixtis & liquefactis affunde successivè gummata liquefacta, diligentique agitatione misce, idque calore lentissimo (caye ne bulliat) postea admisce pulveres; ultimo Camphora resoluta in oleo Juniperino addatur.

N. *Si forte nimis durum esset, addatur adhuc aliquid ceræ & colophoniæ, (præstat terebinthina) Proba justæ decoctionis hæc est; guttulæ aliquot frigescant, (in aquam sc. frigidam stillatæ, vel supra tabulam metallicam,) hæ refrigeratæ si digitis adhæserint nimis molles, signum est imperfectæ coctionis, coquatur igitur ulterius ut durescat. Tum affunde in frigidam, ac malaxa benè (hor. 3. vel 4.) manibus inunctis oleo ex chamomelin. rosar. juniper. lumbricor. hyperic. ana q. v. mixto.*

Vires. *Prodest contra inveterata ulcera & vulnera recentia, consolidando, mundificando, putredinem arcendo. Maturescere facit apostemata cuncta.*

17. *Emplastrum Diasulphur, Rulandi.*

℞. Balsam. ♃ r. R. uland. ʒ iij.
Ceræ. ʒ ß.
Colophon. ʒ ij.

Myr-

Myrrhæ ad pondus omnium.

Omnibus præter myrrham liquefactis & bene commixtis inspergatur myrrha subtilissimè trita, lentoque △ coquantur, ($\frac{1}{4}$ horæ) semper agitando. Hinc ab igne remove, agitaque donec refrigescant.

Vires. *Curat omnis generis ulcera, Sennert. in Institut.*

18. Emplastrum Stomachicum de Tacamahaca.

℞ Tacamahac. ℥iii.
Storac. ℥i.
Ambari momentum.

F. Emplastr. cum oleo aliquo appropriato v.g. mastich. &c.

Vires. *Emplastrum est stomacho longe utilissimum, siquidem roborat, appetitum ciet, concoctionem juvat, & flatus discutit. Monard.*

19. Emplastrum ad Tophos & gummata ♀ ea. S. Cloß.

♃ empl. Opodeldoch Penoti aut Croll. rec. ♄ vulgar. aut ♂ an. part. æqual. Malaxentur simul cum pauxillo gumm. guaiac. & ex alutâ nodis admoveantur.

20. Emplastrum Vesicatorium, Clariß. D. D. Petri de Spina, pro usu F. F.

℞. Cantharid. sine alis & cap. ℥ß,
Myrrh.
Mastich.
Camphor.
Asæ fœtid. à ℥ß.
Butyr. recent.
Terebinth. lot. à ℥ij.
Ol. rosat. ℥iß.
Ceræ ℥j.
F. s. a. Emplastrum.

Vires. *Supra corium crassiusculè extensum hor. 8. vel 10. Vesicam excitat.*

N. *Vide idem apud Gregor. Horstiũ l. 4. observ. part. 1. ubi omittere suadet Asam fœtidam.*

21. De Dropace.

Ad Emplastra pertinent & Dropaces, qui sunt Emplastra, à pice, ut nomen, ita & substantiam sortita, licet interdum quoque malagmatis instar fiant.

Modus fiendi.

Liqua picem, addito tantillo olei, & simil, hinc immisce immiscenda materialia.

N. *Materialia sunt piper, pirethrum, rosmarinus, euphorbium, castoreum, bitumen, ♃, sal petræ, sal commune, cinis sarmentorum.*

℞. Picis aridæ ℥j. Olei ℥ii. F. Dropax simplex.

℞. Picis ℥ii. ol. citon. vel mastich. ℥ß. M. Confert in vomitione ventriculo impositus.

℞. Picis siccæ, ceræ nov. ana ℔ß. s. axung. suillæ ℥vi. ♃ viv. ℥j. Liquentur in crassitiem Emplastri.

℞. Picis, ceræ, colophon. ana ℥iij. ☉ ℥iß. bitum. ℥j. ♃ viv. ℥iij. piper. euphorb. ana ℥ij. cantharid. ℥ß. castor. ℥j. F. Dropax.

Vires. *Inserviunt Dropaces præcipuè membris calfaciendis, sanguini allicien-*

ciendo, & consequenter atrophia emendandæ.

Adhibetur calfactus, (derasis antea capillis) avelliturque antequam omnino refrigescat, iterumq; calfit & applicatur, idque toties, donec pars rubescat.

CAPUT LIV.

De Emulsionibus.

EMulsio, ab emulgendo sic dicta, est medicamentum liquidum lac colore æmulans, ex medulla fructuum, seminumve lactescentium interveniente liquore appropriato, prolectum.

Exhibent lacteum humorem, amygdalæ, sem. 4. frig. major. sem. papaver. (alb.) portulac. lactuc. card. mariæ, card. benedicti, cannabis, violar. bombacis, Napi, Aquileg. Citri, &c. nuclei pœon. pineæ, pistacia, persicarum nuclei.

Lacteæ substantiæ eliciendæ satisfacere poterit liquor aqueus quicunque, veruntamen quia intrinsecus emulsiones ferè sumuntur, gratos adhibere liquores fas erit. Tales sunt aquæ stillatitiæ, aqua fontana, (cum panis frustulo decocta) decoctum hordei, glycyrrhizæ, cicerum, C.C. passularum, ujubarum & simil.

Quantitas liquoris varia est, modo major, modo minor, prout crassior, vel dilutior emulsio expetitur. Communiter autem sumitur, triplum, quadruplum ad decuplum, & ultra.

Modus fiendi.

℞. Lactescentia, quæ adhibere animus est, (excorticata si excorticati possint, ut amygd. sem. frig. maj.) pista in mortario (præstat lapideo) subinde nonnihil liquoris (ne attritu pinguescant) instillando, hinc affunde liquoris medietatem circiter, exprime per linteum. Residuum, (quia substantia lactescens vix tota vice una emulgetur,) contunde denuò, ac emulge cum reliquo liquore.

Usus. Per se propinari poterit, vel & aliis exhibendis inservire, ut sunt potissimum pulveres cordiales minerales, vel his similia magisteria, &c.

N. 1. *Quod si ingrata foret, dulcorari poterit Saccharo, vel rotulis; exempli gratia, manus Christi, julepo violar. rosar. vel simil.*

N. 2. *Cave, acida commisceas, quippe his substantia lactescens ad subsidendum prompta est.*

Quia emulsiones ex medicaminibus sunt, quæ facilè corrumpuntur, ex tempore ad præscriptum parari solent.

Sic fit

Lac, id est Emulsio amygdalarum dulcium.

℞. Amygd. dulc. excorticar. ℔ß. decoct. hordei mensur. 1. F. emulsio.

Emul-

Emulsio nephrocathartica.

℞. Sem. violar. purpur. ʒß. vel ʒvi cum ▽ veronic. F. emulsio.

Emulsio ad acrimoniam.

℞. Amygd. infus. in ▽ rosar. ʒij. Sem. melon. papav. alb. à ʒj. hordei mundi diutissimè cocti ʒiii. F. emulsio in ▽ hord. ℔ß. adde Julep ros. ʒij.

Emulsio expulsiva.

℞. Sem. Aquileg.
Napi an. ʒii.
Aq. Fumar.
Galeg.
Aquileg. a. ʒiß.
F. Emulsio.

Vires. *Valet ad morbillos & exanthemata expellenda.*

N. *Addi possunt pro libitu Iuleb vio. lat. ʒß. ut & pulveres appropriati, V. g. C. C. ocul. caneri &c.*

Emulsio refrigerans.

℞. Decoct. C. C. usti, vel si alvus adstricta sit. C. C. raspat. ℔ 1.
Sem. 4. frig. maj. an. ʒiii.
Papav. alb. ʒi.
F Emulsio.

Vires: *Commoda est in febribus praecipuè epidemiis.*

N. *In pleuriticis affectibus soleo admiscere Aquam papav. errat. semenq; Cannabis seminibus illis frigidis intermiscere &c.*

CAPUT LV.

De Errhinis.

ERrhina variis parantur formulis; videl. liquoris extracti, linimenti, pulveris, &c.

Liquores tùm simplices adhiberi possunt, verbi gratia, succus betæ, majoranæ, rutæ, &c. Tum compositi.

Errhini liquidi formula sit 1. Errh. Cratonis.

℞. Sem. nigell. 4. diebus in acet. ros. infus. atque pulv. ʒj.
Aqu. majoran. cum succ. herbar. expr. ʒiij. M.

Purgat caput. Crato.

2. Errh. Montani.

℞. Succ. bet. recent. ʒiii.
Aqu. majoran. ʒii.
Ol. amygd. ʒi.
Misc. cum brodio pulli.

Vires. *Commendatur admodum ad eliciendos catarrhos per nares. Usuq; eximii dicitur in tinnitu aurium.*

Errhinon in formâ pulveris S. Closæi.

℞ Florum ptarmicæ ʒii;
Bethon. ʒi.
Nicotian.
Rad. angelic. an. ʒiiß.
Transmittantur per setaceum addendo
Scobis ligni S. ʒii.
Cubebar. ʒi.
F. Pulvis.

Vires & Dosis: *Hujus ʒj, attraha-*

tur per nares ex tubulo incurvato. Evacuat per nares & os magnam muci liquidi salivæq; copiam.

Extractum Nasale,
P. de Spina.

℞. Succ. recent. anagall. ℥iij.
betæ.
nicotian. fœm. à ℥ii.
betonic. ℥iß.
Turpeth. gumm. ʒv.
Agaric. albiss. ℥ij.

Infundantur in s. q. aqu. scabiosæ; digerantur que in vase clauso ☌ (8) Hinc decantetur, abstrahaturque ad consistentiam extracti mollioris.

Vires. *Potentissimè educit pituitam, & humores salsos à capite per nares; catarrhosque ad fauces & pulmones destillantes ad nares divertit, parum naribus inditum.*

Linimenta, vide infra de Unguentis.

CAPUT LVI.

De Epithematis.

EPithema etsi etymologicè omne id sonat, quod parti alicui imponitur, sive liquidum id sit, sive durum: attamen in praxi denotat recentioribus (veteribus enim malagmata, unguentaque notabat, mediæ corporis regioni accommodata) medicamentum liquidum, quod spongiâ, panno, linteo, stupa susceptum parti alicui imponitur.

Fiunt Epithemata ex ▽ stillatitiis, succis, decoctis, emulsionibus, aliisque liquoribus convenientibus, sive solis, sive cum pulveribus, speciebus, electuariis, & similib. commixtis.

N. *Penetrationis ergo additur nonnunquam aliquid vini odoriferi, aceti, spirituum seu aquarum spirituosarum.*

Proportio { Liquor. ℔ß. Pulver. ʒj. ad ℥ß. & ultra } Vini vel spiritus ℥j. plus minus.

Adhibentur ferè tepidè, præcipuè capiti & cordi; artub. v. etiam frigidè applicari possunt.

Epithemata in officinis parata nulla extant, sed ex tempore miscentur, cujus rei gratia species certæ in promptu haberi solent.

Ut
Species pro Epithemate Cordis.
Epatis.
quibus & alias substituere licet.

Exempla erunt:

I. Epithema Cordiale.

℞. Aqu. Rosar. ℥iv.
Nymphææ

Vio-

Violar. à ℥ij.
Bugloſs
Meliſs. à ℥ß.
Vini alb. odorif. ℥j.
Pulv. ſem. acetoſ.
Corall. rubr. præparat.
Santal. citrini.
albi à ʒß.
Cort. citri. ℈j.
Croc. ℈ß.
M. fiat Epithema.

Vires. *Cordi refrigerium adfert, ſyncope correptos excitat, panno ſcarlato ſuſceptum, cordique regioni tepidè impoſitum.*

II. Epithema Epaticum.

℞. Aqu. portulac.
Roſar.
Plantag.
Acetoſ.
Intyb. à ℥iv.
Sem. portulac.
acetoſ.
Endiv. à ʒj.
Troch. de camphor.
Santal. citr. à ℈ij.
Aceti parum.
M. F. Epithema.

Vires. *Epatis & ſanguinis æſtum demulcet, & hinc ſiſtit hæmorrhagiam narium Epati tepidè impoſitum.*

III. Epithema in febribus malignis.

℞. Aqu. Roſar.
Sambuc.
Lactuc. à ℥iß.
Acet. roſac.
rutac. ana ℥iß.
Spec. Diatr. Santal. ʒi.
☉ præparat. ʒi.
Theriac. Andr. ʒiß.
Croci ℈ß.
M. F. Epithema, cui & tantillum camphoræ admiſceri poterit.

Vires. *Carpo & fronti applicatum æſtum febrilem mirum in modum, in febribus malignis præcipue mitigat, Cephalalgiam lenit, ſomnum conciliat.*

CAPUT LVII.

De Extractis, ac I. *de Menſtruis.*

EXtractorum campus latiſſimus eſt, fieri nimirum poſſunt ex *mineralibus, vegetabilibus ac animalibus.*

Liquor, cujus beneficio extracta fiunt, [Menſtruum vulgò dici ſolet] varius occurrit. Spiritus vini, ſpiritus juniperi, ſpiritus mellis, ſpiritus Terebinthinæ, Vinum, Hydromel, ſerum lactis, ros majalis, uti & hujus ſpiritus, acetum deſtillatum, ▽ ſtillatitia, (ſive ex aqua fontana pluvialive, ſive ex vegetabili uno, aut pluribus, & ſimil. elicita illa ſit.) Nec enim quivis humor, cuivis extractioni convenit, ſed certus certæ; ſulphureus

reus sulphureæ ; salinus salinæ , &c.

Inter alia autem menstrua famosissima sunt. 1. ☿i. 2. ▽ vitæ ♀sata Quercetani. 3. ▽ temperata Basilii. 4. Acetum Philosophicum Quercetani. 5. Menstruum universale, aqua cælica Lullii dicta, de quibus paucis disserere placet.

1. Spiritus Vini.

Spiritus Vini menstruum adeo famosum est , ut quoque catholicum nonnullis dicatur. Adhiberi solet, ubi simpliciter menstrui mentio facta fuerit. Verum enimvero , num in extractione purgantium commodè adhibeatur, non immeritò dubitatur : ansam dubitandi præbet *natura illius* sulphurea, quæ *parti* salinæ extrahendæ, quali purgatrix facultas inhæret, minus commoda est : Rationi huic adstipulatur experientia, qua constat, vim purgatricem, quam ☿ intactam reliquit, postmodum alii paruisse mẽstruo. Ea propter cum farrago sat copiosa menstruorum suppetat , quæ non modò minus sunt laboriosa ac minus precioſa , sed & purgantibus qualitatibus extrahendis commodiora, satius erit loco ☿ laborioſi ac precioſi aliud quoddam menstruum eligere, e.gr. aquam destillatam convenientem.

Adhibetur ☿ tùm simplex , tùm aquatus, *vide lib. 4.*

N. *Sunt qui ☿ crebris destillationibus per serpentinas , id est , serpentales canales destillatum & in substantiam pinguem redactum , circulatum majus Paracelsi esse volunt, sed male.*

2. ▽ vita ♀sata Quercetani.

Quercetanus inter Medicos Hermeticos haut postremus , peculiaria prædicat menstrua, quæ tamen sibimet reservavit. Inter hæc sunt ▽ vitæ tartarisata ac acetum philosophicum. De ▽ vitæ ♀sata in *Pharmac. restit. cap. 26. Hactenus*, inquit, *haud dubiè animadvertisti in variis ejusmodi purgantibus Extractis , varia quoque menstrua & dissolventia, apta tamen & congrua à nobis usurpari & quorum magni & egregii effectus abundè satis patebunt. Sed verus & peritus Chymicus qui ingeniosa quadam arte & industria sciverit præparare ▽m vitæ tartarisatam, hujusque perfectam cognitionem adeptus fuerit , is poterit inde eruere dissolvens quoddam sive menstruum generale, quo extrahet Essentias omnium rerum purgantium , radicum, foliorum, herbarum, seminum, fructuũ & gorum ; is inquam verè gloriari poterit , de summo & elegantissimo naturæ mysterio , de quo non licet plura addere, ne justam doctorum iram & reprehensionem incurram , &c.* Hæc Quercetanus de sua ▽ vitæ tartarisata, cujus præparationem nullibi expresse tradidit , nisi intellectam velis ▽ vitæ ex hydromelite ♀sato prolectam, de qua in Pharmacop. cap. de Hydromel. hęc habet : *Ex commemorato malvatico vino*

Vino noſtro artificiali (i.e. ex hydromelite.) *extrahitur præſtantiſſima* ☿ *vita, vino longè accommodatior ad eliciendas rerum eſſentias.* Sit ut ſit, parum cedere videtur, niſi prorſus eadem ſit (ut multi opinantur,) ea, ſcil. quam dabimus *l. 4. Cl. 2. de Vino.*

3. *Aqua temperata Baſilii.*

Occurrit itidem de menſtruo hoc Baſiliano varietas non parva. In hoc tamen conveniunt omnes, quod ex ♀i originem trahat, quem alii acuũt ſale communi, alii ſale ſarmentorum, alii ſpiritu ſalis, de quibus plenius lib. 4. de Vino.

4. *Acetum Philoſophicum Quercetani.*

Aceti ſui Philoſophici crebrò meminit Quercetanus, eique primas inter aceta tribuit. Verum adeo ænigmaticas illius reliquit deſcriptiones, ut mentem genuinam vix aſſequi liceat. *Acetum Philoſophicum*, inquit, (in terrad. de antidot. ζοφιλφ) *ex acido liquore roris ſeu mannæ cæleſtis, cum eadem met minera per digeſtiones, & fermentationes Philoſophicas fit & præparatur*, & paulo poſt, *componimus & conficimus*, inquit, (*acetum Philoſoph.*) *ex mixtione & convenienti proportione, fermentatione ac unione aëreæ aciditatis animalis & mercurialis acoris aquei, cum vegetabili terreſtri.* Hæ ſunt deſcriptiones à Quercetano relictæ, quarum obſcuritas diverſas peperit interpretationes, adeoque diverſas aceti illius præparationes. Libavio fit ex rore martio & manna: aliis fit, ex mellis & ſalis liquefacti an. ℔. i. ✕ ℔. ij. quæ digeſta ſimul deſtillantur cum rectificatione aliquoties reiterata. Modum utrumque etſi non penitus rejiciam, attamen neuter mentem Authoris ſatis explicaſſe videtur. Nimirum ſecundum hunc acetum philoſophicum fieri colligitur, ex aceto hydromelitis vinoſi, & ſale ♀i, vel proprio ſale. Etenim mel quid aliud eſt, quam ros ſeu manna cœleſtis, induſtria apum (unde & animale audit) congeſtum? Hinc ipſemet Quercetanus rejectis aliis acetis, verbi gratia, è vino & ſimil. utpote quæ ad ſolutionem & extractionem rerum metallicarum inidonea ſint, præfert aceta hydromelitum vinoſorum, ſcil. quæ cum manna cœleſti, naturam animalem percurrerunt, & præter vegetalem induerunt. *Vide Tetrad. pag. mihi 406.* Idem Quercet. *in Pharmacop. reſtit.* ubi in deſcriptione theriacæ de melle agit, Mel produci & elaborari ait ab apibus, quæ ſolummodo paſcuntur manna cœleſti, & ex floribus odoriferis ſuaviſſimis & delicatiſſimis ſuccis alimentum exſugunt.

Per terreſtre vegetabile Vini tartarum intelligi ex eo liquet, quod vinum omnium vegetabilium nobiliſſimum facit, adeoque κατ' ἐξοχὴν vegetabile vocari ait.

5. *Menſtruum Univerſale.*

De

De Menstruo universali satius esse duco tacuisse, quam aliquid incerti tradidisse: Veruntamen non possum quin moneam, posthabitis rebus particularibus, ad subjectum universale esse aspirandum, idque quærendum, non quale pedibus calcatur, sed quatenus Vesta ea est nitidissima, id est, tartarea veste involuta.

Modus parandi Extracta.

℞. Materiæ, ex qua Extractum parare libet, q. v. para ad infusionem grossè pulverisando, scil. incidendo, radendo, & simil. hinc affunde menstruum, (e. gr. ☿) ut superemineat digit. (2. 3. 4.) repone in teporem, (♍, cineris, fimi, &c.) extraheque s. a. Tandem *depletiones omnes* confunde & abstrahe l. △. (e.gr. ♍.) ad consistentiam debitam.

N. 1. *Extracta cum menstruis nondum abstractis, confusa, Tinctura dicuntur.*

N. 2. *Crebriora fiunt hujusce Extracta ex purgantibus, rariora ex alterantibus, quippe horum succi loco ac titulo Extractorum, Essentiarumvé ferè asservari solent.*

Sic parantur Extracta:

Ex MINERALIBUS, modo jam descripto, uti patet, *libr. 3.*

N. *Extracta mineralium pleraq; Tinctura nomen retinent, de quibus infra.*

Ex VEGETABILIBUS, scil. 1. *ex herbis, 2. floribus, 3. seminibus, 4. fructibus, 5. radicibus, 6. lignis & corticibus. 7. aromatibus, hinc 8 ex resinis, 9. ex gummatis.*

I. Herbarum Extracta sunt rara, quippe [uti dictum,] succi eorum loco prostant. Fieri tamen possunt.

1. Modo generaliter dato, ex herbis scil. siccis.

2. Ex succis inspissatis (si subtiliora Extracta expetis,) cum ▽ sua propria dephlegmata (spiritu) quod Extr. dein filtrandum & ad consistentiam redigendum.

3. Quercetanus. ℞. Herbas virides, conquassat, elicitque ▽m leniter destillando ☿. Fecibus omnino siccis, (*nihil tamen adustionis redolentibus,*) & *in pulverem grossum redactis*, affundit ▽ illam destillatam, extrahitque s. a.

II. Florum Extracta in specie sic dicta, rara itidem sunt. Succi econtra expressi inspissatique (qui communiter Extractorum ac Essentiarum nomine veniunt) crebriores; de quibus in succis agitur.

Extracta prioris generis fiunt.

℞. Flores vel gemmas (e.gr. hypericonis) incide ac affunde ☿ rectific. ut undique madefiant, macera (♂ 8.) dein exprime. Expressionem purifica per digestionem ac subsidentiam (nō cum albumine ovi, quod in omnibus tincturis, in quibus aliquid resinæ latitat, benè notandum.) Partem puriorem à fecibus decanta; ☿m destillando abstrahe; remanentemque tinctu-

tincturam coagula ac ſerva. Sic paratum uſuale eſt Extractum, ſeu Eſſentia Croci, quæ nonnunquam Tinctutæ titulo venit.

N. *Fieri itidem poſſunt cum aquis propriis, vel alienis, convenientibus tamen, præcipuè ſi acidulæ eæ fuerint redditæ guttulis aliquot ſpiritus ♄is, vel Vitrioli.*

III. Seminum Extracta eodem cum reliquis parantur modo, beneficio ☿.

IV. Fructuum Extracta (propriè ſic dicta,) rariora itidem ſunt, crebriores ſucci inſpiſſati, quæ veneunt nomine ſaparum, rob. *mellium & ſuccorum. Fieri nihilominus quoq; poſſunt* ex fructibus ſiccatis per ☿, vel quod melius, cum ſua propria Aqua vitæ, (ſpiritu) quæ poſtmodum abſtrahitur relicto Extracto in conſiſtētia mellis, *Quercetanus in Pharmac. reſt.* Sic fiunt Extractum baccar. juniperi, baccar. lauri. Vide & Tincturas.

V. Radicum Extracta uſualia pleraque ſunt ſucci. Sufficit enim ſi ſuccolentæ eæ ſunt, faciliorisque expreſſionis, (non mucilaginoſæ) ſolummodo coquere, exprimere ac inſpiſſare. Nihilominus tamen parari quoque poſſunt extracta ſubtiliora, nimirum

1. Ex radicibus minus ſuccolentis, modo generaliter dato cum ☿ parantur.

N. *Quercetanus in Extractis bezoardicis parandis adhibet ſpiritum juniperi, abſtractamque ▽m (in inſpiſſatione) reſervat pro uſu ibidem bezoardico.*

Sic fiunt, Extracta Angelic. Ariſtoloch. Enulæ, Gentian. (cujus ſuccus magis uſualis eſt) Imperatoriæ, Pœoniæ, Tormentillæ, Zedoariæ.

2. Ex radicibus ſuccolentis ac mucilaginoſis, fit 1. Succus inſpiſſatus, hinc ex ſucco ſeu mucilagine inſpiſſata, l. a. cum ☿ extractum conſit. Sic paratur Extractum Symphyti.

3. Huc referre licet & ſuccos qui digeſtione rubicundiores evaſerunt, ideoque ſanguinis titulum nacti ſunt, vel Mumiæ.

℞. Radicem ſuccolentam quamcunque vis, purifica optimè, contunde ac exprime ſuccum; hunc in phiola digere calore ♏, donec in rubeum convertatur colorem. Materiâ in rubedinem converſa, omnique hypoſtaſi ſive craſſamento ab ea ſeparato, ſeparetur liquor, qui colore albo inde deſtillabitur, extracto in fundo remanente ſub forma ſapæ rubicundæ. *Quercetanus in Pharmac. reſtitut. c. 26.* Sic fit Extractum ex radice Hyoſcyami, cujus uſus eſt in anodyni cujusdā & laudani compoſitione. Sic paratur & Extractum Eſulæ.

N. *Ex radice Symphyti & Satyrii ſimili ferè modo Extracta ſanguinea, ſeu ſanguines eliciuntur. Nimirum pulpæ illarum cum pane ac vino vel Sp. vini di-*

gerantur, defecentur ac inspissentur. Verum enimvero non Extracta sed succi sc. propriè dicendi sunt. Vide suis locis libr. 4.

VI. Lignorum & Corticum lignosorum Extracta, duplicis generis ferè acquiri possunt, Viscosum scil. ac Resinosum.

Viscosum, quia naturæ est aqueæ, nihil aliud est quam succus inspissatus, ea propter & menstruo paret aqueo, coctioneque interveniente facilimè elicitur.

Resinosum (resina, gummi alias) sulphureo felicius obedit menstruo in quo excellit ☿, quem aquæ admiscere fas est.

Modus eliciendi extracta resinosa seu Gummata.

℞. Rasur. ligni (v.gr. Guajaci) q. v. (℔. 7. 8.) affunde ☿ optimum, (ex vino, fecibus vini, vel hydromelite vinoso,) digere vitro clauso ☵ dies (12. 15.) & rubescet; deinde exprime fortissime, ut egrediatur quoque liquor spissus rubicundus & oleaginosus. Hinc fiat abstractio, donec materia in fundo maneat, in consistentia mellis, bulliendoque bullas emittat, non secus ac mel ipsum. Tunc calentem materiam effunde in ▽ frigidam, & coagulabitur instar aloës, aut gummi rubei. *Quercetan. Pharmacop. restit. cap. 26.*

N. 1. *In conficiendis hujusce generis extractis non incongruè loco ☿ adhibere quoq; licet hydromel quoddam vinosum, aut ▽ as stillat. convenientes, v. gr. ▽. ulmariæ, cardui benedicti, fumariæ, & similium, quas tamen acidulas reddere oportet cum succo Limonum aut simili. Quinimo & sola fontana, interveniente sufficienti coctione resinosum extractum elicere potis est.*

N. 2. *Idem Extractum cum ☿ rectificatiß. allectum, præcipitatur nonnunquam affusione ▽æ, dicturq; Magisterium, ut Magisterium Cinamomi, Ialappæ, &c.*

Extracta Viscosa.

℞. Rasuram ligni q. v. eoque cum aqua quam sufficienter, hinc exprime, clarifica & inspissa q. s.

VII. Aromatum Extracta ut eo promptius obediant, ☿ nonnihil addere convenit, v. gr. ℞. Caryophyllor. grossè contus. ℥ij. ▽ still. ℥xii. ☿ ℥iv. macera vase clauso. Dein exprime, clarifica per digestionem, abstrahe aliquantulum in ℳ (ob spiritum qui primum extillat,) reliquum evaporare sine ad cōsistentiam debitam. Eodem modo fieri possunt & Extracta ex aliis aromatibus, v. gr. ex calamo aromatico, cardamomo, cubebis, cinamomo, &c.

VIII. Resinarum extractio non nisi depuratio est, qua Resinæ in ☿ rectificatissimo solvuntur, colantur, ac demum abstracto ☿ inspissantur, vel affusa aqua, quâ sulphurea ☿ naturâ diluitur ac debilitatur, præcipitantur. Et hæc nonnunquam titulo Magisterii veniunt, aut Resinæ, e. gr. Resina vel

vel Magisterium scammonii, & simil.

IX. Gummatum Extracta sunt portiones gummatum, tùm viscosæ, tùm resinosæ ab invicem scil. separatæ. Convenit igitur hæc separatio, iis solum, quæ parte viscosa ac mucilaginosâ simul constant, ut ferulacea; fitque. ℞. Gummi aliquod ferulaceum, solve lento calore (præstat in cucurbita cæco alembico occlusa, vel vase simili,) solutum ac depuratum, repone aliquot diebus, & subsidebit pars resinosa. Hinc decantetur liquor turbidus (à resinosa parte subsidente) clarificeturque (*si opus*) depurando cum albumine ovi, vel per linteum colando, ut clarus evadat; dehinc inspissetur lenissimo calore ☿. Sic habes viscum, i. e. Extractum viscosum.

Resinosa illa subsidētia lento quoque calore exiccata, exhibet resinam, i.e. resinosum Extractum.

N. *Extrahit quoque Resinam* ☿ *rectificatissimus.*

In ANIMALIUM familia Extracta suppeditare possunt partes carnosæ, quæque his assimilatę membranosæ, v. gr. Matrix. Hinc stercora, fella, ossa, cornua.

Ex carnibus. carnosisque partibus fieri possunt Extracta, si lotæ exiccentur atque cum ☿, vel simili appropriato spiritu extrahantur, postmodumque ad consistentiam debitam inspissentur.

N. 1. *Præstat, si primùm antequam exiccantur, in* ☿ *myrrhâ essentificato, aliquot* ♂ *macerentur. Vide Extractum splenis bovis, libr. 5. Item Extractum mumiæ humanæ, libr. 5.*

N. 2. *Quercetan. Pharmac. rest. cap. 26. inspissat decocta, additq; appropriata, (vide supra in decoctis,) atq; ita Extracta carnosa parat.*

Ex stercoribus animalium si qua Extracta parare animus sit, per ☿ id optimè perficies, quippe hic fœtorem corrigit.

Ex fellibus. ℞. Fella exiccata, extrahe cum ☿. *vide in Bove lib. 5.*

Ex ossibus. ℞. Ossa (v. gr. 2. vel 3. cranía recentia) tere crasso modo affundeque aquam vitæ, [juniperi seu salviæ,] ut (dig. 4, 5,) supernatet, digere vase acurratissimè clauso, (♂ 12.) post colętur & exprimatur fortissimè. Sic liquor exibit rubicundus instar sanguinis, qui oleosus & resinosus erit. Iterum affundatur fecibus novum menstruum, digerendo, (♂ 4. vel 5.) cola & exprime. Expressos liquores destilla in alembico, donec remaneat Extractum in forma Sapæ. *Quercet.*

N. *Digeri & depurari poterit.*

E cornibus. Extracta cornuum fiunt è teneris (cervorum) cornibus, vel è cornibus etiam induratis, sed adhuc recentibus, mediante itidem ▽ vitæ appropriata, quæ acidula prius reddita sit cum liquore ♃is acidulo. *Querc. Pharmac. rest. cap. 26.*

N. *Extracta in Syrupos rediguntur, addendo post clarificationem Syrup. pomor. redolent. vel rosar. pallidar. vel Cinamom. In pulverem verò per frequentem cohobationem cum aqua propria, & lentam exiccationem.*

EXTRACTA usitatiora ALTERANTIA.

1. *Alterantia simplicia.*

Absynthii
Acori
Agallochi, s. Ligni Aloës.
Angelicæ rad.
Aristoloch. rot. rad.
Card. benedict.
Caryophyllor.
Castorei
Centaur. min.
Chelidonii major.
Croci
Cubebar.
Dictamn. s. fraxinellæ
Enulæ c.
Galangæ
Gentianæ
Guajac.
Imperator. rad.
Melissæ
Menthæ
Majoranæ
Myrrh.
Petasitid.
Pœon.
Rutæ
Sabinæ
Satyrii rad.
Scabiosæ
Scordii
Symphyt.
Tormentill.
Valerian.
Zedoar.
Zinziber.

2. *Alterantia Composita.*

Extr. Laudanum opiatum, cum & sine Moscho & Ambra, *vid. lib. 4.*
Bezoardicum Quer. N. 1.
Chalybeatum. 2.
Hystericum. 3.
Matricale S. Clos. 4.
Pestilentiale 5. 6.
Pulmonum, 7.
Satyrii compos. 8.
Theriacæ. 9.
Theriaca benedicta. 10.
Theriaca cælestis. 11.
Uterinum Mynsichti. 12.

1. *Extractum Bezoardicum Querceta-ni, pro Laudano suo.*

℞. Rad. Angelic.
Zedoar.
Galang.
Tormentill.
Cort. citri.
Lign. Aloës
Santal. rubr.
citrin. à ℥j.
Gran. Alkerm.
Dictamn.
Spic. nard.
Garyophyll.
Nuc. moschat.
Macis
Cinamom.

Been

Been alb.
rubr. ā ʒiß.
Camphor. ʒj.
F. Extractio cum ▽ vitæ Juniperina.

Vires. *Eximiarum est Virium in arcendo Veneno, morbisq; contagiosis, qualis pestis, febres malignæ.*

2. Extractum Chalybeatum magnum.

℞. Limat. Chalyb. præp. ʒiij
Rad. Ireos fl. ʒj.
Buglos. sylv.
Cyclamin.
Eryng.
Bryon.
Zingib. an. ʒß.
Fol. Ceterach.
Ling. cervin.
Betonic.
Rut.
Chamædr.
Chamæpit.
Agrimon.
Calamēth. a. g. xv
Spic. indic.
Croc. or. an. g. v.
Cort. fraxin.
Rad. Capp.
Fag.
Salic.
Cost. dulc. an. ℈j.
Visc. quern. ʒi.
Cinamom. ʒß.
Sem. Ameos.
Cardamom.
Cumin. acet macerat.
Coriandr. præp.
Agni cast.
Melanth.
Petroselin.
Portulac. an. ʒß.
Siler. mont. ʒj.
Galang.
Caryophyll.
Macis
Xylaloes
Zedoar.
Doronic.
Gentian. an g. xv.

Incisa & contusa grosso modo infundantur in s. q. ▽. & f. l. a. Extractum.

Vires: *Magnas vires obtinet in aperiendis obstructionibus præsertim lienis, Epatis, uteri ac Mesenterii. adeoq; morbis inde natis subvenit.*

3. Extractum hystericum.

℞. Succi. Savin.
Centaur. min.
Matricar.
Arthemis.
Fol Melis.
Flor. Calendul. a. Mß.
Rad. Angelic.
Filicis.
Aristoloch. rot. a. ʒß.
F. Extractio cum aqua Melis. ac Sabinæ addendo Sal. ☿. tantillum, Tinctura inspissetur.
℞. Hujus Extracti ʒii.
Extract. Myrrh. ʒi.

Croc. ʒß.
Castor. ℈ß.
Borrac. ʒii.
Fecul. Bryon. ʒiiß.
F. Massa.

Vires: *Menses obstructos reserat, uterinasq; passiones discutit.*

Dosis. ℈ß. *ad* ℈j ß

N. *Aqua illa abstracta itidem magnas suppetias ferre potis est in iisdem affectibus.*

4. Extractum Matricale S. Cloßæi.

℞ extracti lienis bovis
Puleg. regal. &
Croci cum ☿ parati ʒij.
Myrrh. in aq. rut. murar. cum spiritu ⊖ acida, dissolut. ʒij.
Extract. cort. arant. & citri ʒiij.
Fœcul. bryon. ʒß.
Camphor. ♌atæ cum ☿ præmissâ digestione ejusdemque abstractione in ⊷E ℈jM.

Vires. *Hujus portio ad pisi magnitudinem dissolvatur in Aquâ aliqua hysterica & exhibeatur.*

5. Extractum pestilentiale.

℞. Rad. Angelic.
Olsnit.
Imperator.
Zedoar.
Vincetoxic. à ʒß.
Tormentill.
Gentian.
Petasit.
Succis.
Pimpinell. à ʒj.
Sem. Levistic. ʒiij.
Angelic.
Melis. à ʒii.
Sem. Citr. ʒi.
Gran. Juniper. M. ij.
Fol. Veronic.
Melis.
Arthemis.
Scord.
Galeg.
Scabios.
Card. bened. à Miß.
Fl. Hyperic. M. i.
F. Extr. cum ☿, & inspissetur.

Vires. *Maximarum est virtutum in arcendo aere pestilentiali, eodemque morbo & similib. malignis affectibus curandis & præcavendis, Sudorem movet.*

Dosis à ℈ *j. ad* ℈*ij. &c.*

6. Extractum pestilentiale Tychonis de Brahe.

1. ℞. Theriac. Androm. veter. ℔. i. Extrahe Tincturam cum ☿ rectificatis. ad superemin. palmę affuso, Vase bene clauso. Effusiones filtra & abstrahe l. △ ad consistentiam mellis.

2. Fiant flores ♃is simplices ter per se & quarto ex Aloë, Myrrha & Croco semel leniter elevati.

℞. Horum ʒiv.

Ol. Juniper. è bacc. rectific. ad eminent. digit. 4.

N. Po-

N. *Potest etiam addi olei succin. rectificati pars quarta, sic melius.*

Stent in digestio ne tepidâ & imprægnabitur oleum tinctura ♃is rubicundâ, effunde, ac si libet filtra. Itaque

℞. Extract. Theriac. part. xii.
Balsillius ♃is part. i.

Addendo si libet nonnihil Extract. rad. Angelic. Mag. Succin alb. & Sal. Absynth. ut & aliquantulum de Spiritu illo theriacali abstracto, digerantur (d. 8.) Hinc fiat separatio ad consistentiam mellis.

Summum est curativum pestis. Dosis g. viij. x. xij. &c. In aqua appropriata statim ab initio morbi assumpt. ut sudorem cieat. Præservationis vice assumi poterunt quotidie mane g. ij. vel iij.

N. *Potest ulterius exaltari per additionem Tincturæ Corallorum, Sapphyr. Hyacynth. & Margarit.*

Quin imo ut universalius inde medicamen exurgat, actus potest tantillo florum reguli ♂talis per diuturnam reverberationem rubificatorum. Vide lilium Theophr.

Descriptionem hanc Rudolpho Imperatori submissè communicavit Tycho Brahe.

Ex communicatione D. Johan. VValtheri ♄eld.

7. *Extractum Pulmonum.*

℞. Pulmon. Vulpis, incide in frusta minutissima, ac adde

Herb. Veronic.
Hyssop.
Scabiosa. ana. Mß.
Sem. Anis.
Fœnic. ana ʒj.

Coque in phiala capaci benè occlusa in *MB* ferventi horas 7. vel 8. donec pulmones in liquorem redacti fuerint. Hinc cola, colaturamque inspissa l. a. addendo Sacchari q. libet, ad consistentiam extracti.

Vires. *Imbecillitati ac affectibus pulmonum confert.*

N. 1. *Eodem modo fieri quoque possunt Extracta Epatis, Splenis, & similium, ex Decoctis supra è Quercetano allatis.*

N. 2. *Præstat modus quem supra generaliter dedimus.*

8. *Extractum Satyrii compositum.*

℞. Extract. Satyr. simpl. ℔ß.
Sal. margarit. ʒß.
Ol. nucist. still.
Anis.
Cinamom. an. ʒß.

Vires. *Impotentibus succurrit. Dosis gutt. aliquot. ad 20.*

N. *Extract. simpl. v. l. 4.*

9. *Extractum Theriacæ seu Essentia Theriacæ simplex & alcolisata.*

℞. Theriac. Androm. opt. extrahe s. a. tincturam cum ▽ vitæ juniperina, vel ▽ ex tophis cervinis, vel simili ▽ bezoardica sive theriacali. Decantatas

tinctu-

tincturas destilla ad remanentiam Essentiæ Theriacæ in cõsistentia mellis, quam serva pro usu, titulo Extracti theriacæ simplicis, vel adde sal ex incinerata remanentia elixiviatum, sub nomine Extracti s. Essentiæ Theriacę alcolisatæ.

N. *De hoc Theriacæ & similibus Extractis, duo quæ moneam, habeo.*

Primum suggerit ingredientium diversitas, quâ vix credibile est, singulorũ Essentias æque uni soli menstruo parere. Nec est quod opponant, fermentando cuncta in unam naturam coaluisse: Dubium enim haud leve, utrum fermentãdo natura rerum adeo immutari possit, ut quæ antea menstruum ♀reum prorsus respuebant, facta fermentatione idipsum amicè amplectantur.

Secundum, quod monere duxi, ipsamet præbet fermentatio, quippe quæ potissimã rerum fermentabilium partem in Q. E. exaltat, id est, volatilisat, spiritualem ac volatilem reddit. Exemplo sint Vinum, Cerevisia, succi fructuum fermentati, & similia. Eâ propter cum Tinctura destillationi submittatur, qua volatilior pars abstrahitur, quis infringet Extractum in fundo destillatorii remanens, potissima sua parte esse exutum.

Ut has difficultates evitent, sunt qui species seorsim menstruis idoneis extrahunt, atque Extracta post modum conjungunt. Verum enimvero, nec hi ad metam ad quam collimant, pertingere videntur. Etenim compositionem Theriacæ subeunt non pauca naturæ aromatiçæ, subtilioris, tenuioris, volatilioris, &c. Quæ facultates ad Theriacæ constitutionem non minus necessariæ sunt, quam reliquæ in substantia minus volatili residentes. Idcirco, cum volatiles illi spiritus à fixioribus in inspissatione separentur, operationem Theriacæ integram in Extracto hoc quis sibi spondebit? Adde quod hac ratione nonnullorum ingrediẽtium ferocia, quæ alias fermentando in Theriaca cicuratur, indomita maneat, imo vires suas exerere aptior evadat. Præstat itaque Theriacam in sua propria substantia adhibere, quam laboriosa hac extractione operam perdere. Id quod de aliis quoque, exempli gratia, pilularum quarundam Extractis censendum.

Verum enimvero, non simpliciter Theriaca Extracta improbata velim, præcipuè si spirituosiores seu oleosiores partes interveniente præcipitatione sint reservata. Qua in re non possum, quin industriam commendem Chymici solertissimi Friderici Greiffen *Pharmacopæi apud Tubingenses celeberrimi, Amici mei honorandi, qui imperfectionem præparationum harundem perpendens, perfectiorẽ, non ita pridem in decade sua nobilissimorum medicamentorum, luris publici fecit, unde*

10. *Theriaca Benedicta Quercetani aucta & correcta.*

℞. Troch. scyllit. Quercetan. ℥vi. de Viper. Venetian. 1. *Solvenda.*

Est.

Eſſ. (extr.) opii cum ☼ fact. ana ʒiij.
Succ. Glycyrrh. in ▽ ſtill. ſol. & inſpiſſ. ʒiß.
Eſſ. croci (cum ☿.) ʒj.
Myrrh. in ☼ ſol. & inſpiſs.
Oliban. in gran. à ʒvi.
Gran. ſtyrac. cal. in ☿ ſol & expreſs.
Gum. Arab. albiſſ.
Sandarac. in gran.
Sagapen. in gran.
Succ. Acac. in ☼ ſol. & inſp.
Hypociſt. in ☼ ſ. & inſp. ana ʒß.
Aſphalt. el.
Galban.
Maſtich.
Opopanac. (ſingul. in gran.) à ʒij.
Eſſent. Caſtor. ʒ. i.

2. Extrahenda aromata.

Piper. long. ʒiij.
Cinam. ac. ʒiß.
Acori ſ. calam.
Caſſ. lign. Veræ.
Coſt. Ver.
Pip. albi.
nigri.
Schænanth.
Spic. indic.
Stæchad. arab.
Zedoar.
Zingib. alb. à ʒvi.
Cardam. min.
Carpobalſ. veri.
Cubebar.
Folii
Galang.
Garyophyllor.
Macer.
Spic. celtic. à ʒß.
Lign. Aloës ʒ. ij.

Extrahenda reliqua.

Mirobalan. Chebul. ʒvi.
Baccar. juniper. ʒß.
Laur. ʒij.
Fl. Roſar. rub. ʒiß.
Hyperic. ʒß.
Centaur. min. ʒij.
Herb card. bened.
Scord. cret. à ʒiß.
Calamenth. mont.
Dictamn. cret.
Marrub. à ʒ. vi.
Abrotani.
Chamædr.
Chamæpit.
Orig. cret.
Polii cret.
Roriſmar.
Salv. min.
Scabioſ. à ʒß.
Majoran.
Mari.
Lign. Aſphalt.
Santal. citr. à ʒij.
Agaric.
Rad. irid. Flor. à ʒiß.
Angelic.
Pentaphyll.
Rhabarb. el.
Tormentill. à ʒvi.
Ariſtoloch. rot.
Aſar.

Cyper rotund.
Diptamn alb.
Enulæ camp.
Gentian.
Imperator.
Meu
Pimpinell.
Phu Pontic.
Serpentar.
Succiſ.
Valerian.
Vincetoxic.an.ʒß.
Ariſtoloch.long.
Cruciat.à ʒij.
Sem. Buniad. ſeu Napi agreſt.ʒiß.
Petroſel.maced.ʒ.vi.
Ammeos.
Amomi racemoſi,
Aniſ.torrefact.
Citri.
Fœnic.cret.
Hyperic.
Seſel. ſeu Siler. mont.
Thlaſpi ſeu Naſturt.alb.à ʒß.
Dauci cretic.ʒij.

3. Pulveriſanda.

Confect.ſerpentum juniperinę Quercet.ʒiij.
Terr.ſigillat.ʒ.vi.
Lemn.
C.C.uſti à ʒß.

4. Liquida.

Balſam.Indici
Ol. Nucis moſchat. expr. à ʒiß.
Caryophyllor.
Succin.camphorat.ʒiß.
Spir.☉i ʒß.

1. F. Extractio ſeorſim medietatis aromatum & reliquorum extrahendorum, ſingulorum ſc. 1. cum ☿ rectific. 2. cum ▽ ♃. pluviali, Eſſentiam cum ☿ extractam præcipita cũ Extractione in ▽ ♃. Hinc abſtrahe in ♍ ac collige ſeorſim ſpiritum theriacalem primo egredientem, ſeorſim etiam ▽ theriacalem ſubſequentem ad conſiſtent. mellis. Reſiduam medietatem in pulverem redige.

2. Ex remanentia incinerata elixivia ⊖ cum ▽ pluviali.

3. In ſpir. theriacali ſolve ſandarac. *Olib. Maſtich. ſtorac. omnesque Eſſentias non* ſatis liquidas eo dilue.

4. Cum ▽ theriac. in pultem redige Trochiſc. de ſcyllis & Vip. ſolve in eodem ſuccum Glycyrrhizæ, G. Arabic. & ⊖ proprium.

5. In ſpir. Terebinth. ʒvi. ſolve Aſphaltum.

6 Reliqua omnia, ut Eſſ. Opii. & Hypociſt. Acac. Myrrh. ſagapen. Galban. & Opopanac. ſolve in ♓.

7. Omnes extractiones, ſolutiones, pulveres, Balſama, olea expr. deſtill. ſpiritus & ⊖ia ſ.a. commiſce quã optimè & redige in maſſam pilularẽ. Hinc

11. Theriaca Celeſtis.

℞. Theriac. benedict. prior. ℔iß.

Extrahe cum ſp. Theriacali, effunde & abſtrahe ad conſiſtent. mellis.

Ab-

Abstractum spir. (essentia seorsim asservata) reaffunde remanentiæ priori, extrahe denuo & decanta. Remanentiæ affunde ☿ rectific. ac extrahe residuam essentiam ejus, decanta iterum, & confunde cum priori. Residuam remanentiam in ▽ theriacali & tandem in ☼ spiritu Salis balsamici (☉) fortificato extrahe. Et his ultimis Extractionib. priores præcipita & ad consist. mellis coagula, tandem permisce.

Magist. corallor.
Perlar. à ʒj.
Hyacynthi.
Rubin.
Smaragd. à ʒ vi.
Bezoard. Animal.
Mineral.
Sal. corallor.
Perlar. à ʒß.
Bezoard. orientat.
Terr. sigillat.
Unicorn. veri.
Ois. de C.C. à ʒiij.
Ambr. gris. ʒij.
Inspissa in vase duplici ad formam Extract. vel massæ pilularis.

Vires. *Vires Quercetanus huic attribuit admirabiles in Venenis & contagiis arcendis; in exagitatione spirituum humorumque sedanda, in catarrhis, doloribb. & vigiliis mitigandis. In Balsamo nativo corroborando, putredine præservanda, &c.*

N. *Rationem utriusque hujus compositionis videbis decade superius allegata.*

12. Extractum uterinum Mynsichti.

℞. Bacc. Sambuci
Ebuli ana ʒiv.
Rad. Pœon. debitè collect.
Arthemis. rub.
Dictamn. alb.
Bryon. ana ʒij.
Visc. quern.
Sym. ameos
Herb. puleg.
Melis.
Cass. lign.
Croc. or.
Castor. veri. ana ʒß

Extrahe cum ☿. *eumque separa ad remanentiam extracti. Postea adde*

Sang. porcæ in clibano exiccat. & cùm ▽ hysteric. præpar. ʒß.
Bezoart. Jovial.
Mag. Jovis Anglic.
Matr. perlar.
Corallor.
Ol. antophyllor.
Angelic.
Succin. alb.
Arantior. ana ʒi.

Denuo misce & f. Extractum pro usu.

Vires: *Medicina est saluberrima in affectibus uterinis, etiam deploratissimis: Dosis* ℈j. *ad* ʒß. *tribus aut 4. diluculis continuis in aq. aliqua conveniente.*

EXTRACTA PURGANTIA.

Extracta purgantia simplicia, ut & quæ sub nomine alicujus simplicis veneunt, *vide lib. 4.*

Purgantia Composita.

Extractum
Benedictum, *vide infra.* N. 1.
Diacarthamum s. Cnicopharmacum *Aug.*
Catholicum, *A.*
F. F. *vide infra 2.*
Sennerti, 3.
Arnoldi V Veickhardi, 4.
Cholagogum Querc. *A.*
Holagogum Andernaci, *A.*
Melampodii, s. Ellebori nigri Mindereri, *A.*
Melanagogum Querc. *A.*
Panchymagogum Crollii, 5. 6.
Hartmanni, 7.
Augustanorum.
Phlegmagogum Querc. *A.*
Pilularum Aggregativ. *A.*
Aurear, *A.*
Cochiar, *A.*
Lucis major. *A.*

1. *Extractum benedictum.*

℞. Fol. Sen. el.
Rhaharb. à ℥ij.
Agaric. ℥j.
F. Extractum.

Vires. *Purgat bilioſos ac mucilagineoſos humores.*

Doſis à ℈ß. ad ʒj.

2. *Extractum Catholicum Francofurtenſe.*

℞. Aloes ſuccotrin. ℥j.
Turbeth. el. ℥ß.
Colocynth. ʒvi.
Agaric. albiſs.
Diagryd.
Rad. Ellebor. à ℥ß.
Spec. Diarrhod. abbat. ℥j.
Macis.
Stæchad. ar.
Galang.
Cardamom.
Zedoar.
Caryophyll.
Cinamom.
Fl. Anth.
Lign. Aloës
Viſc. querc. à ʒß.
Ambr. griſ. ℈j.

Infunde omnia in ☿ ♂ (8) exceptis ſpeciebus, Diarrhod. & Ambra, fiatque Extractum, cui adde Extractum ſpecierum Diarrh. itidem per ☿ factum ac Ambram.

Vires. *Omnes humores blandè purgat.*

Doſis à ℈ j. ad ℈ ij.

3. *Extractum Catholicum Sennerti.*

1. ℞. Diagryd.
Trochiſc. Alh.
Gumm. de Peru, ana ℥ß.
Aloës ℥j.
F. Extractum cum ☿ ſeorſim.
Itidem f. Extractum.

2. ℞. Turbith. el.
Rad Elleb. nigr. à ℥ß.
Rhabarb ℥j.
Spec. Diarrhod. abb. ℥ß.

Aro-

Aromat. rosat. ʒij.

Utrumque EXtractum conjungatur ad massam pilularem constituendam.

Dosis à ℈j. ad ℈ij.

N. *Felicius forsan procederetur, si Resina Diagrydii, Magister. Gummi de Peru, Extract. Aloës, per se fierent, ut libr. 4. docebimus, atque Trochiscis Alhandal cum reliquis infunderentur.*

4. Extractum Catholicum, D. D. Arnoldi VVeickhardi.

℞. Aloës succotr. ℔ß.
Rhabarb. opt. ℥v.
Fol. Senn. s. st. ℥iv.
Rad. Mechoac. ℥ii.
Colocynth. ℥j.
Turpethi el. ℥iiß.
Esul. præparat. ℥ß.
Gener. 5. mirobalan. àʒii.
Cinamom.
Zinzib.
Macis
Galang.
Zedoar.
Garyophyllor.
Cardamom.
Cort. citr.
Schœnãth. àʒj.
Spec. Diambr. ʒii.
Diarrh. abb. ʒiij.

F. Extractio l. a. cum ☿ & ▽ fœnic. exprimatur & inspissetur.

Dosis ad ʒß. vel ℈ij.

4. Extractum Panchymagogum Crollii. 1.

℞. Spec. Diarrhod. Abbat. Diambr. ana ℥j.

Extrahatur Tinctura cum ☿ s. a. vitrum crebro movendo.

Deinde

℞. Pulp. colocynth. ʒvii.
Turpeth. gummos. ʒv.
Agaric. opt. ℥j.
Rad. Elleb. nigr. veri ℥j.
Scammon. Elect. ʒvi.
Fol. Sen. ℥iv.
Rhabarb. el. ʒiij.
Elater. ʒij.
Sem. Ebul. trit. ℥iij.
Hermodact. ʒiij.

Incidenda incidantur, terenda terantur; affunde Tincturam illam specierum, extrahaturque Tinctura s. a. decantatas extractiones *inspissa* leni calore MB. ad consistentiam mellis, postmodum adde

Ol. Cinam.
Caryophyllor.
Nucist. ana gutt. x.
Sal. perlar.
Corall. ana ʒij.

Salem è fecibus superioribus calcinatis extractum.

Rasur. cranii human. [vel oss. calcinat.] ℥ß.

F. Massa.

Vires. *Non datur melius cathartica, quod minoris molestia omnes humores noxios expurget.*

Dosis à ℈j. ad ℈ij. ex vino malvatico, vel alio generoso, è jusculo, vel aliis

catapotiis aggregativis admixtis; datur & in forma pilulari.

6. Extractum Panchymagogum Crollii 2.

℞. Pulpæ colocynth. ʒvi.
Agarici
Scammon.el.ana ʒß.
Hellebori nigri
Spec. Diarrhod. Abbat.
Aloes succotrin. ana ʒj.

Extrahe s.a. cum ☿ eumque iterum abstrahe. Et quia in extractione sæpè virtus purgatrix solet debilitari, ideo quidam solent ad unam partem Extractorum addere crudorum purgantium partem alteram: adde ergo superioribus, antequam Extractum in funvo remanens plane inspissetur.

Trochisc. Alhand. ʒvi.
Diagryd. præparat.
Agaric. troch. à ʒß.
Aloës Epatic. ʒj.

Pulverisata redigantur in massam justæ consistentiæ.

Dosis à gran. 20. ad 25. & 30. & ultra.

N. *Aliud vide in Pharmacop. Augustana.*

7. Extractum Panchymagogum Hartmanni.

℞. Fol. sen. s. st. ʒij.
Rhabarb. el. ʒiß.
Rad. Hellebor. nigr. ʒj.
Turbeth. alb. gummos.
Polypod. quern.
Trochisc. Alhand.
Agaric. Trochisc. ana ʒß.
Medull. sem. cartham.
Myrrh. rubr. el. ana ʒiij.
Spec. aromat. Garyoph.
Diambr. ana ʒj.
Cortic. citr. ʒi.

Concisa & contusa extrahantur simul omnia cum ☿ & ▽ cinam. ana ℥ß. F. Expressio. *Feces denuo extrahantur cum sola* ▽ cinam. tenuiori, percoletur postea. Extracto adde Extracti Aloës cum ▽ Betonic. vel Veronic. facti ʒiij. F. mistio, & inspissatio ad justam consistentiam, addendo Ol. Garyophyllor. gran. 10.

Dosis à ϑß. ad ϑiß. *Hartman. in Croll.*

Alias insuper descriptiones videre poteris dicto libro.

CAPUT LVIII.

De Farinis.

FArinarum conficiendarum modus vulgaris est.

Sunt usitatiores in Officinis:

Farina Amyli, s. amydi, Krafft. Mecl.
Avenæ
Faba-

Fabarum
Fœni græci
Glandium
Hordei
Lentium
Lini
Lupinorum
Orizæ
Pisorum
Siliginis
Tritici
Volatilis, Staubmeel.

CAPUT LIX.

De Feculis.

FEculæ ex radicibus nonnullis, iisque viridibus eliciuntur, rarissimè ex foliis.

Modus fiendi.

℞. Rad. (v.gr.ari,) q. v. lotam vel rasam, conquassa optimè in mortario, affundendo aquam subinde, ut fiat pulpa liquidiuscula, hanc fortiter exprime, expressionem liquidam repone, ut subsideat fecula. Feculam subsidentem exicca. Sic fiunt.

Fecula Ari
Bryoniæ
Iridis nostrat.
Liliorum albor.
Pœoniæ.
Raphani marini.
Scyllæ.
Serpentariæ
N. *Scylla operationem habet peculiarem. Vide libr. 4.*

Ononidis radix cocta in ſ. q. aqua (hor. 3.4.) ſi decoctum illud clarificatum primo & aliquantulum inſpiſſatum reponatur, ♀ itidem ad fundum mittit.

CAPUT LX.

De Floribus.

FLores in Chymia sunt subtiliores corporis partes, per sublimationē, à crassioribus particulis, sub forma sicca separatæ.

Modus, ut singulis ferè diversus est; ita & in singulis describi postulat.

Usitatiores sunt
Flores Antimonii.
Cinnabaris Antimonii.
Flores Arsenici. ☌ sublimatum.
Benzoin.
Mercurii varii, huc ☿ dulcis.
Salis ✱.
Sulphuris varii.

CAP.

CAPUT LXI.

De Gargarismis, Diaclysmatis & Dentifriciis liquidis.

DIaclysmata, (Collutiones oris,) sunt liquores, qui in ore detinentur, iterumque expuuntur. Hi si gargarisando adhibeantur, dicuntur Gargarismi seu Gargarismata, quod tamen vocabulum etiam generaliter pro diaclysmate non rarò usurpatur. Eadem si phlegmati è cerebro eliciẽdo destinantur, Apophlegmatismi nomen assumunt.

Liquores hi in Officinis pro usu nulli extant, sed ex tempore, ad præscriptiones datas, dispensantur. Fiunt ut plurimum ex aquis (simplici vel destillata,) succis, decoctisvè convenientibus, in quibus pro libitu diluuntur syrupi, mella, sapæ (℥ij, iij, iiij, ad ℔. 1. ▽æ) tantillum aceti, ☉ usti, ☾i crudi, præparati, spiritus ☾i, ☿i, & simil. In summa, omnis generis liquores, & quicquid in his dissolubile est, diaclysmata ingredi non nequeunt.

Exemplo sint:

1. Diaclysma Odontalgicum & apophlegmatizans.

℞. Piper alb.
long.
Cubeb.
Staphisagr.
Cort. mori
mandrag. à ʒi.
Rad. pyrethr. ʒij.

Contundantur & ex vino albo f. decoctum, ad ℔. 1. In colatura dissolvatur tantillum aceti.

F. Diaclysma.

2. Diaclysma refrigerans.

℞. Cancros viv. N. v. vj. vel viij.
Sedi major. M. iij. vel iv.

Contunde & exprime succum.

Vires. *Maximè prodest in inflammatione oris & faucium.*

3 Diaclysma ad gingivas.

℞. Aqu. Chelidon. min. bis destillat. ℥iv.
☉ usti ʒj.
M. & si libet f. filtratura.

Vires. *Insignium virtutum est in gingivarum putredine.*

4. Aliud.

℞. Aq. Chelidon. min.
Plantag. an. ℥iß.
Cochlear. ℥i.
Extr. Chelid. min. ʒj.
Mell. rosat. ʒß.
Spir. ☿i g. vi. M.

Vires: *Vires easdem cum præcedenti obtinet, sed feliciores, præsertim in gingivarum putredine scorbutica.*

5. Dia-

5. Diaclysma seu Gargarismus antiscorbuticus. S. Cloß.

℞ Herb. cochlear.
Pyrol.
Beccabung.
Nasturt. aquat. a. M j.
Rad. aristol. rot.
Enul. camp. an. ℥ j.
Rhabarb. opt. ℥ ß.
Baccar. laur. ʒ vi.
Croci ℈ j.
Zinzib. alb. ʒ ii.
F. pulvis grossus: Maceretur per biduum in ℔ ij. cervis. veter. idque in diplomate, decoctum coletur.

Vires: *Valet ad gingivas scorbuticas & sanguifluas. Patiens eo ὸs colluat, ac mane & vesperi* ℥ ij, *de eodem hauriat.*

6. D. Ad faucium inflammationem.

℞. Aqu. Plantag. ℥ ij.
Rosar.
Acetos. à ℥ j.
Prunell. ℥ ii.
Rob. Diamor. ℥ ß.
☉ præparat. ʒ ß.
M. F. Gargarismus.

7. Diacl. apophlegmatizans.

℞. Cort. rad. sambuc. ℥ j.
Rad. Galang. ʒ ß.
Pyrethri. ℈ ij.
Fol. Betonic.
Origan.
Majoran.
Melis. à M. j.
Cubebar. ʒ iß.
Sem. Sinap. ʒ j.
Uvar. passar. M. i.
Coquantur in vino vel aqua,
℞. Colatur. ℔ ß. præter propter
Oxymel scyllit. ℥ iii.
M. F. Gargarismus.

Vires. *Phlegma è cerebro elicit.*

8. Huc referendi sunt LIQUORES, fricandis dentibus, gingivisq; destinati.

℞. Aqu. Prunell.
Plantag. ana ℥ iii.
Rob. Diamor.
Syr. rosar. sic. a. ʒ ß. vel ℥ j.
Spir. ☉ i ʒ ß. M.
Inservit ad dentes dealbandos, extergendos, stabiliendos.

N. *Spiritus acidi prosunt maximè ad dentes dealbandos, sed & stuporem eorum inducunt.*

CAPUT LXII.

De Gelatinis.

GElatina est succus inspissatus, purior, clariusculus, cum saccharo in scatulas effusus & congelatus. Et hinc Gelatina dicitur.

Parantur è fructibus nonnullis succulentis, tùm è cornibus ac ossibus tenerioribus.

℞. Fructus, exprime succum, expressum coque & clarifica, (cum albumine ovi,) hinc addito saccharo inspissa sensim & effunde in scatulas.

Aliter.

℞. Fructus, coque in ▽, decoctionem citra expressionem decanta, vel filtra, saccharumque addendo inspissa.

E Cornibus & Ossibus tenerioribus fit sine Saccharo.

℞. Rasur. cornuum ossiumvè (vel eadem in fragmenta minutiora redacta,) coque vel digere aliquandiu in ▽ (commun. stillatitiave appropriata,) hinc coque & filtra calidè, coagulaque.

N. *Quod si ossa & cornua nimis dura sunt, acuari ▽a poterit liquore aliquo acido, verbi gratia spirit-* ⊖*-i,* ☼, *& simil.*

Exemplo sit

Gelatina ossium de corde cervi.

℥ Rasur. ossium cordis cervi ʒiij. Coq. in aq. & vini alb. ana ℔iß. per horas 6. aut 8. ad medias, deinde colentur, in colaturâ diss. sacch. opt. ʒvi. agitentur simul cum

Succi limon. ʒii.
Aq. rot. ʒj.

Dein recoquantur ad medias, addendo sub finem

ambr. griseæ seorsim in aq. ros. infus. ʒß.
Tincturæ cinnam. in vino fact. ʒj. Colentur & refrigerentur.

Sic sunt

Gelatina Cytoniorum.
Pomorum.
Pyrorum.
Ribium.
Cornu cervi.
Cranii humani.

N. 1. *His immiscentur nonnunquam pulveres, vel Extracta, & simil. unde Gelatinæ compositæ, tùm alterantes, tùm purgantes, v gr. Gelatina Cytoniorum purgans, vide libr. 4.*

N. 2. *Sunt qui Gelatinas Cytoniorum* Marmelatas *vocant, easque tùm simplices, tùm aromatisatas pro usu domestico parant, varii coloris.*

CAPUT LXIII.

De Infusionibus.

INfusionis (infusi) nomen potionibus potissimum imponi, iisque purgantibus, lib. 1. diximus, harum rationem hic loci exhibemus.

Liquorem exhibent aquę stillatitiæ, (cum & fontana,) serum, mulsum, hydromel, vinosum, vinum, & simil.

Materia infusioni apta, etsi & ex mineralibus & animalibus sumi queat, tamen hujus loci inprimis sunt vegetabilia, & maximè purgantia cum corrigentibus.

Modus

Modus parandi.

Recipiuntur res medicamentales, præparatæ ad infusionem, incidendo, contundendo, limando, &c. prout in decoctorum doctrina traditum; immerguntur liquori, quantitate & qualitate intentioni medicæ respondenti, reponunturque, si extractio maturanda, loco calido, (in cineres vel juxta fornacem.) Hinc decantetur liquor, exprimaturve pro usu.

Proportio liquoris præscribitur ferè q. s. id est, ut materia cooperiatur, liquorque superemineat digitos versos, 1.2.3. &c.

Exemplo sint

1. Infusio Cholephlegmagoga.

℞. Agaric. elect. ʒiß.
Rhabarb. opt. ℈ij.
Zinzib. ℈ß.
Spic. Nard gran. v.
Sal. gemm. gran. iij.

Pulverisentur grosse & infundantur per noctem in

Aqu. Eupator.
Cichor. à ʒiß.

Hinc calefiant & colentur cum expressione. F. Potus.

Vires. *Purgat bilem & phlegma.*

N. *Sal gemmæ additur ad facilitandam extractionem: cujus rei gratia & sal ☿ addi poterit.*

Hujus generis sunt Vina medicata, (ut & Cerevisiæ medicatæ) tùm alterantia, tùm purgantia. v. g.

2. Vinum Arthriticum.

℞. Fol. chamædr.
Chamæpit.
Sum. Salv. ana ℥iß.
Flor. Primul. ver.
Anth.
Lil. convall. ana ℥ß.
Ras. Lign. Guajac. ʒviii.
Viscí quern. ℥ß.
Rap. Chin. ʒiii.
Charyophyllat. ʒiv.
Vini musti mensur. lxxx.

Ponantur ad fervescentiam, ut deferveant,

3. Vinum Medicatum Cephalico-Splenèticum.

℞. Rad. Garyophyllat. ʒijß.
Cichor. ʒiß.
Enul. ʒj.
Herb. Ceterach.
Veronic. c. fl.
Card. bened. c. florib.
Epatic. stellat. c. flor.
Summit. Centaur. min. ana
Miß.
Cort. Arant. sicc. ʒß. ʒij.

Incidantur herbæ, contundanturque grosse radices & cortices, infundanturque in vini mensur. viij.

Vires. *Catarrhis insigniter opitulatur, caput, epar & lienem corroborat.*

4. Vinum Matricale.

℞. Herb. Melis.
Puleg.
Capill. ♀.
Salv.
Calamenth.
Artemis. ana M. ß.
Fl. Squinanth. ʒß.

Calendul.
Cheir. ana p. ij.
Nuciſt.
Macer.
Cubebar.
Cardamom.
Granor. Paradyſ.
Zedoar. ana ʒj.

Vini generoſi menſur. tv. addē-do ſaccharum pro libitu.

5 Vinum purgans.

℞. Fol. Sen. Al. ſ. ſt. (ſine ſtipitib.) ʒ. x.
Follicul. ſen. ʒiß.
Epithym. ʒvi.
Sem. cartham. conqu. ʒß.
Gialapp. ʒij.
Cort. Helleb. nigr. ʒß.
Cinamom. ʒj.
Galang. ʒß.
Zingib. ℈ß.
Cort. citr. ʒij.
Vini menſur. t.

Vires. *Purgat humorem Melancholicum & ſeroſum. Doſis* ʒiij. iiij.

N. *Plura Exempla aliunde petere licet, vel ex decoctis, vel* ▽*is deſtillatis compoſitis huc arceſſere. Nimirum ſpecies dictorum Medicamentorum non minus & hic adhiberi poterunt.*

6. Vinum Sanctum.

℞. Vini alb. opt. lb. xv.
Lign. Guajac.
Sarſ. Parill. an ʒiiß.
Fol. Sen. ſ. ſt. ʒiij.
Polypod. q. ʒij.

Conquaſſata infundantur, digerunturque hor. 24.

Vires. *Valet ad morbos frigidos, paralyticos, cacochymicos & maximè ad luem* ♀ *inveteratam. Singulis diebus mane* ʒviij. *& ſero ante ingreſſum lecti tantundem, patiens capiat. Exerceatur valide, nec opus ut ſemper domi in clauſtro maneat. Philip. Mull. in mirac.*

Huc pertinent Vina Hippocratica ſeu Clareta.

v. g.

7. Claretum laxativum.

℞. Cinamom.
Galang.
Garyophyllor.
Macis
Zinzib. à ʒj.
Turbith. alb. ʒvi.
Fol. ſen. el. ʒj.
Mechoacann. ʒiij.
Sacchar. ʒiij.
Vini generoſi ʒxvi.
Aqu. fontan. ʒviii.
Cremor. ♀ ʒij.

Stent in infuſione per noctem, dein colentur per Manicam Hippocraticam.

Vires. *Purgat humores melancholicos & pituitoſos.*

Doſis ʒij. *vel* iiij.

8. Claretum purgatorium, ſ. Vinum Hippocraticum ☿*iale.*

℞. Vitri ☿ ſubtiliſs. pulveriſ. ʒj. ℈ij.
Vini alb. opt. ʒviiiß.

Digerantur vaſe vitreo benè clauſo, in MB. ☿ ☽ (6.) dein cola, colaturæque adde

Sacchar.

Sacchar. albiſs. pulveriſat. ʒiij. vel ʒß,
Aromatiſetur cum opt. ▽ cinam. & ſervetur. Doſis ʒij.

Vires. *Satis leniter ſuaviterque operationem ſuam infra & ſupra exercet, Sala.*

CAPUT LXIV.

De Julebis & Moretis.

JUlebi (Julepi) in Praxi uſitatiſſimum potionis genus conſtituunt, quod ob ſaporem gratum, pro potu ordinario ægris præſcribi ut plurimũ ſolet.

Parati autem in Officina nulli extant, ſed ex tempore parantur.

N. *Julepi violaceus & roſaceus Officinarum, Syrupi conſiſtentiam obtinent.*

Parantur ex liquore potulento, in quo Syrupi, ſaccharumve diſſolvuntur, additis, prout viſum fuerit, & aliis in liquore illo diſſolvi aptis, qualia ſucci, ſpiritus, & ſimil.

N. *Syrupi vices & conſerva ſupplere poteſt, accedente colatura.*

Liquor ille potulentus adhibetur varius: Aqua ſtillatitia, fontana, (correcta pane toſto) decoctum, verbi gratia, C.C. Glycyrrhizæ, Hordei, & ſimil.

Proportio Liquoris, ℔.i.
Syrupi. ʒj. ʒij. vel prout palato placuerit.

Acidiuſculi, adeoque gratiores, non rarò reddi ſolent, ſpiritu ⊖i ad ſaporem gratum usque inſtillato.

Exemplo ſint.

℞. Decoct. C.C. uſti, id eſt, in quo c.c. (v.gr. ʒj. vel ij.) ſit coctum ℔.i.
Syrup. papav. err. ʒj.
corallor.
Succ. Berberor. ana ʒß.
M. F. Juleb.

Confert in febribus aliisque ſanguinis ebullitionibus, quas vigiliæ alvique fluxus comitantur.

℞. Aqu. fontan. pane correct. ʒx.
Julep. Roſat. ʒiß.
Syr. cinam. ʒß.
Aqu. Roſat. ʒiv.
Spir. ⊖i q. ſ. ad gratum ſaporem, videlicet ϑß. vel ʒß.
F. Juleb.

Vires. *Refrigerat, roborat, potuque gratus eſt ægrotis.*

℞. Aqu. hordei, id eſt, decoct. ℔iß.
Conſerv. roſar. ʒiij.
Conquaſſetur conſerva, tantillum ſubinde decocti affundendo, hinc coletur, & ſi placuerit, fiſtretur.

N. 1. *Acida ſi decocto C. C. (imprimis è crudo C.C.) inſtillaris, turbidum id redditur.*

N. 2. *Poterit itidem Santalo rubro aromatizari santali scil.* ℥ß. *simul conquassando.*

Hujus quoque loci est Moretus. nostratibus dictus, potionis genus, ex aromaticis aliisve confortantibus cõmixtum, addito ad gratum saporem saccharo vel syrupo.

N. *Moretus dicitur à moris seu diamoro ingrediente. Estque mulierculis nostratibus potionis genus usitatissimum, quo veram impregnationem confortari, falsam exturbari, persuasum sibi habent.*

1. *Moretus usualis pro ditioribus.*

℞. Diamor.c.sacchar. ℥ij.
Juleb.rosat.
Aqu.cinamom.ā ℥j.
Spec.Diambr.ʒß.
Trag.Stomach. ℥iß.
Vini optimi, ℔ 1.M.

Bibatur mane bonus haustus, idque diebus continuis 3.

2. *Moretus pro pauperibus.*

℞. Diamor.c. sacchar. ℥ij.
Juleb.rosat. ℥j.
Trag.commun. ℥iß.
Vini, ℔.1.M.

3. *Moretus absq; speciebus.*

℞. Diamor.c.sacchar. ℥ii.
Juleb.rosar. ℥iß.
Aqu. cinamom. ℥j.
Vini generosi, ℔. 1. M.

N. *Species quæ adduntur, post infusionem colando iterum separantur.*

Nodulus pro puerperis.

℞. Croc.integr. g.vi.
Galang.
Macis ana ℈j.
Antophyllor. N.iv.
Cardamom. ℈j.
Baccar.laur.decort. N.vi
Dentur mixta.

CAP. LXV.

De Lapidibus.

LApidis nomen hic sume non pro lapidibus nativis, sed pro medicamentis præparatis, quæ veniunt nomine lapidis, ut sunt 1. Lapis vegetabilis dictus. 2. Medicamenta in duritiem terream ac lapideam excocta.

Lapis vegetabilis nihil aliud est, quam essentiales vegetabilis alicujus partes conjunctæ, ac in lapidem q.coagulatæ. Fitque

℞. Plantam siccam, digere cum menstruo proprio (▽ propria stillatit.) destilla, ut habeas phlegma, spiritum ac oleum. Ex remanente ac superstite materia incinerata extrahe sal beneficio phlegmatis. Ex eadem (seu ejusdem speciei planta) extrahe tincturam cum spiritu illo. Hinc imprægna ⊖ tinctura sua s.a. ad sufficientiã. Postea adde olei quantum impregnatum illud sal imbibere potest, & in lapidem quasi coagulentur.

N. *Hu-*

N. *Hujusce medicamenti genus etsi in Officinis paratum non extat, operæ precium tamen esset, introducere, in quo tamen notandum, quod lentissimo igne in lapidem paulatim convertere id oporteat.*

Alias lapidis nomine veniunt. Lapis septicus s. cauterium potentiale, tum quoque lapis philosophorum, (*de quibus Augustani*,) & præter hos.

1. Lapis corrosivus.

℞. Lixivium, è quo sapo niger coquitur. Id sartagine exceptum coquatur in lapidem, qui tesserarum in formam scinditur, cum refrixerit, ac vitro rectè obturato servatur.

Vires. *Cauterium insigne est, dimidiæ horæ spacio fonticulum inducere sufficiens. Heurn. in Meth. pract.*

2. Lapis s. magnes arsenicalis.

℞. ♂ crudi.
♀r. flavi
☌ albi

Pulv. subtilissimè lentoque igne liquefac. Vase refrigerato eximitur materia, quæ frigore indurescit.

Vires. *Usus ejus est in peste, ubi in forma periapti de collo suspenditur: ingreditur insuper Emplastrum magneticum. Hartm.*

3. Lapis medicamentosus Crollii, s. Lapis salutis.

℞. ☉i virid. ℔. i.
alb. ℔. ß.
Alumin. ℔iß.
Anatron. id est, fel vitri
Sal. commun. ana ℥iij.
☿i.
Absynth.
Arthemis.
Cichor.
Persicar.
Plantag. à ℥ß.

Ponantur in olla vitreata, affunde parum aceti rosacei, ac coque igne l. sæpius agitando: ubi incipit spissescere, adde

Cerus. ℔. ß.
Boli armen. ℥iv.

Diligenter misceantur omnia, donec vi ignis mediocris in lapidis duritiem massa concreverit, quæ postea fractâ olla eximenda, & ad usus reservanda.

N. *Si gummata, myrrham videlicet & thus, addere voles, instituatur coctio lenta, ne comburantur, nec vis illorum in igne evanescat.*

Vires. *Virtutes ejus variæ sunt. Tollit ulcera & defluxiones; desiccat vulnera inveterata; curat erysipelas, scabiem, tineam, serpigines.*

Modus utendi.

Liquescat ejus ℥ j. in ▽ pluvial. mẽsura 1. filtretur, filtratura hac utere, tùm lavando, tùm linteolum imbuendo ac imponendo.

4. Alia descriptio, Iohannis Greiff.

℞. Alumin. ℥iv.
☉li ungar. vir. ℥ij.
alb.
Tartari

Borrac.

Borrac.
Mastich.
Thur.
Sal ✻ à ʒj.
Ceruſ. ʒvi.
Boli arm. ʒiij.

Craſſo modo contuſa, coquantur in olla vitreata capaci, cum ✠ fortiſſimo, ut ſupra. *Harum, in pract.*

5. Alia.

℞. ☉i ℔. i.
☽i ℔ß.
Ceruſ.
Alumin.
Bol. armen. à ʒiv.
Sal. ammoniac. ʒij.

Omnia bene trita coque l. △ cum ✠ ad eminentiam digit. 2. affuſo in olla ſatis capaci, donec omnia redigantur in lapidem durum.

6. Alius Lapis ſalutis.

℞. Alumin
Myrrh. à ʒiij.
☉i alb.
Anatron.
Ceruſ. à ʒij.
Thur. ʒj.
Bol. armen.
Ærugin. à ʒiv.

Tere ſimul & cum ✠ q. ſ. coque ac coagula in lapidem.

7. Lapis mirabilis.

℞. ☉i alb.
virid.
Sacchar. fin.
☽i ana ℔. i. ß.
Sal ✻ ʒiß.
Alumin. crud. ʒiv.
Camphor. ʒj.

Minutiſſimè pulveriſata, miſceantur cum muria ſive brodio olivarum conditarum, ut fiat inſtar mellis. Coque dein lente & coagula in lapidem.

Vires. *Eaſdem vires obtinet cum prioribus lapidibus ſalutis.*

8. Aliter: Lapis rubeus dictus.

℞. Vitriol. roman.
alb. ana ℔. i. ß.
Alumin.
Lithargyr.
Lap. calamin. ana ʒiv.
☿. albi puri.
Sal. ammoniac.
commun. ana ʒß.

Affuſo aceto coque l. △ ſemper agitando, & cum incipit ſpiſſeſcere adde
Ceruſ. venet. ℔ß.
Boli arm. ʒiv.

M. diligenter, & coque in duritiem lapidis.

CAP.

CAP. LXVI.

De Liquoribus.

LIquores hic voco humores per deliquium, aut similiter paratos.

N. *In his excellunt salia resoluta, quæ Balsami, vel interdum olei nomen, licet minus accurate, sibi vendicarunt.*

Resolvuntur salia per deliquium, si ueri humido exponantur, vel & humore aqueo imbibantur; reliqua quia peculiarem modum obtinent, quo in liquorem redigantur, specialiter suis locis innotescent.

Liquores usitatiores sunt,

Liquor. Salis ammoniaci,
Arsenici,
Corallorum
Crystallorum
Salis gemmæ.
Lapidis Judaici.
Ludi s. calculi humani.
Oculorum cancri,
Perlarum,
Saturni,
Talci.
Tartari, i.e. oleum ☿i.

Huc Liquor. Lumbricorum,
Myrrhæ.

Commendatur itidem maximopere Liquor Lithontripticus compositus.

℞. Ocul. cancr,
Lapid. Judaic,
Lyncur,
Spongit.
Ætit. ana q.v.

Pulveratis affunde Spiritum Salis ad digit. 3. stent in solutione & aliquot, hinc depleatur solutio, restitansque materia, novo spiritu salis affuso denuo solutioni submittatur, donec tota ferè soluta sit. Solutiones cōfusas coagula evaporando vel abstrahendo. Coagulatum tritum solve per deliquium, liquorem hunc coagula iterum, ac solve, idque repete donec coagulationem ulteriorem admittere nolit.

Vires, *Maximarum censetur virium in calculo resolvendo.*

Dosis gutta 4. 5. &c, indies propinata. Vide Medull. dest part. 1, tr. 10.

Liquor ad ulcera.

℞. Calc. viv.
Sal. ammoniac. ana.

Læviga simul & funde ad follem fusione maturata, & confluit ut ▽ quam effunde. Massæ huic tritæ adde sal ☿ tantundem ac fuit alterutrius, reponeq; in cellam ad liquescendum.

Vires, *Sanat impetigines, ulcera fistulosa, aliaque maligna & inveterata mundificat, & ad sanationem disponit, proin confert in cancro, serpigine, lue venerea, & simil.*

CAPUT LXVII.

De Magisteriis.

MAgisterii nomen etsi æquivocum sit, uti libr. 1. dictum : attamen communiter usurpatur pro pulvere, utplurimum, candido, per præcipitationem ex certis quibusdam rebus præparato. Res illæ tum è mineralibus sunt, ut terræ & lapides, tum è vegetabilibus, ut Herbæ, &c. tum ex animalibus; ut ossa, cornua, crustacea.

Modus fiendi.

℞. Materiam ex qua Magisterium parare constitutum est, tère aut comminue grossè, hinc affunde liquorem convenientem (acidum vel similem ut solvatur vel extrahatur; solutio præcipitatur (affuso liquore vel materia cujus vi solventis vis obtundatur,) præcipitatus pulvis abluatur si opus sit ▽ communi, hinc exiccetur lente.

Sic fiunt.

Magisteria.

1. *E Mineralibus.*

Tritis affunditur solvens, solvitur-que s.a. solutio præcipitatur, eluitur & siccatur.

N. 1. *Liquor solvens vulgariter adhibetur* ☼, *tum per se, tum acuatum per Sp* ☽ *vel similes spiritus minerales, sc,* ♁, ♎ & *c. vel peculiaris destillatur solutioni aptus liquor, de quo suis locis.*

N. 2. *Præcipitatio fit communiter oleo* ♀ *i. p. d. nonnunquam spiritu* ♁*i. illo modo grisea aliquatenus evadunt præcipitata; hoc, albescunt magis.*

N. 3. *Quæ consistentiæ sunt durioris, ut lapides, antea calcinari volunt. Vide specialius libr. 3.*

2. *E Vegetabilibus.*

1. Tritis grossè vel incisis affunde lixivium forte ex ♎ ♀i & △ pluviali paratum, extrahatur, decantetur ac præcipitetur affundendo aquam aluminis (*in qua* ☉ *solutum*) exicca lente.

N. 1. *Præstat adhibere herbas mediocriter siccas.*

N. 2. *Sic nobis in usu sunt tam exalterantibus, quam purgantibus, v. gr. Magisterium Rhabarbari, cujus dosis* ʒß.

2. Sulphureis i.e. quæ oleosa parte scatent, extrahitur Tinctura beneficio ☿. rectificatiss. præcipitaturque affusa aq. com. vel ▽ aluminis.

N. 1. *Sic fit Magist. Resinarum, Succini, Corticum resinosorum e. gr. cinam. Turpetb. Chalapp. &c.*

N. 2. *Extractis Cat. non immerito annumerari poterunt.*

3. *Ex Animalibus.*

Ossa, Cornua, Crustacea seu Testacea exhibent sua magisteria modo qui de lapidibus traditur. Videlicet bene-

beneficio ☿ vel ſpiritus alicujus mineralis acidi & acris.

Uſitatiora ſunt

Magiſter.
Concharum
Corallorum rub,
alb,
Cornu Cervi,
Cranii humani,
Cryſtallorum
Dentis apri.
Granatorum
Hyacynthor.
Lap. Judaici
Magnetis
Mandibularum lucii
Matris perlarum
Oculorum cancri
Ovorum ſtruthii
Percarum lapillorum
Perlarum
Rubinor.
Saphiror.
Smaragdorum
Terræ ſigillatæ
Tutiæ
Vitri Venetiani,
Ungulæ alcis,
Sic & Mag. Jalappæ,
Scammonii
Succini
Turpethi.

CAP. LXVIII.

De Maſticatoriis.

MAſticatoria, Διαμασήματα ſunt apophlegmatizantia ita diſpenſata, ut dentibus maſticentur.

Fiunt modis tribus:

1. Simplicia, vel integra, vel in pulveres redacta, conciſavè maſticãtur; ut Maſtiche, uvæ paſſæ, pyrethrum, cubebæ, folia ſalviæ, agaricus, & ſimil.

2. Eadem contuſa nodulo includuntur, qui ori inditus dentibus ſubinde comprimitur.

3. Eadem cum cera, maſtiche, carne paſſularum ficuumvè, terebinthina, melle, & ſimili in maſſam ſubiguntur, dentibus ſubmittenda. v. gr.

℞. Rad. pyrethr. ʒj. Nuciſt. Zinzib. ana ϑij. Maſtich. ʒj. Diſſolvatur Maſtiche in piſta calida cum piſtillo, hinc cætera admiſceantur ſubigendo in maſſam, vel paſtillos maſticabiles pondere ʒß.

Item.

℞. Rad. Pirethr. Maſtich. ana ʒß. ſubigantur cum cera in morſulos magnitudine avellanæ.

CAPUT LXIX.

De Morsellis & Rotulis.

MOrselli, (Morsuli Tabulæ,) ex omnibus Medicamentorum generibus fieri possunt, quæ non respuunt cum saccharo soluto commisceri, inque placentas indurari. Talia sunt pulveres, Semina, (minutiora) condita, Conservæ, Olea, Extracta: Inprimis tamen ad morsellorum compositionem eooptantur pulveres, de quibus tamen notandum, quod non opus sit æque subtiles eos recipi, ac in rotulis.

Modus fiendi.

℞. Sacchari q. s. solve in liquore debito super ignem: hinc eoque ad consistentiam, ut Frigefactum induretur, (probare id poteris tantillo in orbiculum stanneum vel lapideum effuso:) Hinc immisce sensim pulveres, optime agita, effundeque dum adhuc calore liquidum est, supra tabulam cupream lapideamve, ut refrigescat & induretur, demum scinde in tabulas.

N. 1. *In purgantibus loco sacchari recipi potest Manna, cujus proportio uti & sacchari pro Medici voluntate adhibetur: ut plurimum recipitur sacchari sextuplum, octuplum, &c. prout res immiscendæ fortiores vel ingratiores fuerint, e. gr. ad Extracta & Olea destillata major sacchari quantitas expetitur.*

N. 2. *Nuclei ac semina emulsioni apta, si ad morsellorum constitutionem concurrant, pro libitu in emulsionem redigi poterunt, qua saccharũ dissolvatur.*

N. 3. *Condita, duplici modo morsellos subeunt, 1. Conquassata. 2. In frustula incisa.*

N. 4. *Olea destillata si occurrerint in fine ea instillare oportet, vel paratis morsellis illinere. Idem Iudicium sit de Moscho ac Ambra, quæ in aqua rosar. dissolvuntur, atque paratis tabulis illinuntur.*

Usitatiores sunt alterantes.

Morsuli
- Bezoardici è pulv. bezoardic.
- Cephalici è speciebus cephal.
- è succo & corticibus citri, s. de citro, *vide infra.* N. 1.
- Imperatoris, è spec. Imper.
- Pectorales, 2.
- Post pastum, A.
- Saccharum rosarum tabulatum
- Saponea, A.
- ad Vermes, A.
- Zingiberis cocti, A.

Purgantes usitatiores.

Morsuli
- Diacarthami, A.
- Diaphœnic. A.
- Diaturbith. cum rhabarb. è speciebus.
- de Diagrydio, s. laxativi, *v. infr.* 3.
- de Manna ℞ sat. *vide libr.* 4.

de Me-

de Mechoaca, 4.
è succo rosarum, A.

1. Morselli de Citro.

℞. Carn. citr.
Cort. citr. condit. concis. à ʒj.
Ol. citr. gran. xij.
Succ. citri puriss. q. s.
Sacchar. in ▽ citri sol. ʒxvi.
F. l. a. Morsuli.

Sunt Cordiales, ut citrum.

N. *Fiunt & simplices è succo, cortitibus & sacchar.*

2. Morsuli pectorales, F. F.

℞. Pinear. rec. in ▽ rosar. parat. ʒß.
Amygd. d. excort. ʒv.
Sem. Melon. rec.
Cucum.
Cucurb. à ʒij.
Spec. Diarrhod. abb. ℈iv
Mag. perlar. ℈j.
Sacchar. alb. in ▽ rosar. & scabios. sol. ʒxvi.
F. l. à. Morsuli.

Sunt nutritivi, refrigerantes, acrimoniam mitigantes, adeoq; conveniunt in hectica.

3. Morsuli de Diagryd. s. laxat.

℞. Crem. ♀ ʒiij.
Resin. scammon. ʒß.
Sacchar. in ▽ rosar. sol. ℔. i.
F. Morselli.

Purgant bilem.

Dosis adulto ʒß.

4. Morsuli de Mechoaca, F. F.

℞. Conserv. violar. ʒj.
Spec. Diatragac. fr. ʒiß.
Turbith gum.
Mechoac. alb. ana ʒß.
Diagryd. præpar. ʒij.
Ol. cinam. still. gran. vi.
anis. gran. iv.
Sacchar. in ▽ fænic. sol. ʒxiv.
F. l. a. confectio in morsul.

Purgat bilem ac phlegma.

Dosis à ʒß. ad ʒj.

Vide part. 1. l. 4. observat. Cl. Gregor. Horstii.

De Rotulis.

Rotularum parandarum modus idem est, nisi quod Rotulæ, quia formulas Morsulis minores expetunt, medicamenta requirant, quæ rotularum formationem non impediant. *Pulveres itaque subtiles* esse oportet, *dosique minori.*

Proportio sacchari vulgatissima est octupla, ($\frac{1}{8}$) plus minus. In purgantibus vero quadrupla, ($\frac{1}{4}$ sacch. pulver.) In oleis stillatitiis major, scil. sacchar. ʒj. ol. gran. iv. &c.

N. *Fiunt & rotulæ è succo & sacchar, si scil. hoc in illo solutum ad consistentiam justam coquatur & rotuletur. Verum tamen notatu hic dignum, Rotulas, quæ ex succis acidulis fiunt, v. gr. è succo citri non admittere coctionem, sed sola parari mixtione. Videlicet, ℞. Sacchari pulverisat. ℔. i. calescat ad ignem lentum, hinc affunde succi, v. gr. Berber. ʒiij. misce & effunde in rotulas.*

Rotulæ usitatiores sunt.

Rotulæ de Berber.

Manus Christi simpl.
perlat.
Diatragacanth.
♃ris pectorales.
Laxativæ infantiles.

1. Rotulæ pectorales.

℞ Sacch.albiss.℥j.
Florum ♃ benzoinat. (ut cap.de ♃ dicitur) ʒii.
Ambr.gris.gr.vi.
Mosch.Orient.gr.ij.
Ol.fœnic.gutt.iij.
Gumm.tragac.in aq.scabiol.infus.q.s.F.massa

2. Rotulæ infantiles laxativæ.

℞ Cranii human.præpar.ʒij.
☿ ii per sextam ♎ onem dulcificat.
Rad.Jalap.an ʒj.
Margar.præpar.℈ij.
Confect.alkerm.ʒß.
Ol.cinnam.gutt.vi.
Sacch.in aq.scord.solut.ʒiiij.F.Rotulæ.

Vermes necant, & inde genitam Epilepsiam arcent.

Quinimo ex singulis pulveribus & speciebus, tàm alterantibus, quàm purgantibus, addito saccharo in conveniente ▽ soluto Rotulæ pro rei exigentia fieri possunt.

CAPUT LXX.

De Oleis Stillatitiis.

OLea proprie sic dicta, triplicis generis in Officinis veniunt. 1. Destillata. 2. Expressa. 3. Infusa ac cocta.

Olea destillata.

Olea stillatitia ex singulis simplicium familiis parari possunt, mineralium, vegetabilium, ac animalium.

MINERALIA, quæ Oleum fundunt, maximè sunt ex genere sulphureorum; ut succinum, carbo Petræ, & simil.

Destillatio illorum eadem est, quæ resinarum vel gummatum.

VEGETABILIA primaria, ex quibus olea destillantur, sunt *herbæ, flores, fructus, semina, radices, ligna, cortices, aromata.*

Secundaria sunt *olea, resinæ, gummi.*

Modus destillandi olea ex primariis, eadem opera perficitur, qua △s ac spiritus destillari diximus, & ut plurimum per vesicam.

N. 1. *Felicius oleum ascendit.* 1. *Si nonnihil* ☉*is vel* ☿*i immiscetur.*

2. *Si digestio fermentatiovè præmittitur, cujus promovendæ gratia nonnihil secum cerevisiæ, vel &* ☉*is com.* ☿ *ivè addi poterit.*

3. *Si Oleum præcipuè expetitur, statim auctiore igne destillatio incipi potest.*

I. Ex herbis. ℞. Herbas virides, vel siccas, q.v. contunde ac affunde ▽m, (additoque ☉is manipul. uno ac altero, colloca ad putrescendum) hinc destilla per vesicam.

N. Her-

N. *Herbæ ſiccæ plus olei ſuppeditant quam viridæ.*

II. Ex floribus, (ſiccis præcipuè) olea ad eundem modum deſtillantur, præcipuè ſi contuſi dies aliquot (14.) adjecta parte ☉is $\frac{1}{8}$ (vel hujus loco ſacchari,) cum ▽ fuerint macerati. Sic fiunt oleum chamomillæ, lavendulæ, roſarum, &c.

III. Ex ſeminibus. ℞. Semen, e. gr. fœniculi groſſe contuſi, ℔. 1. affunde ▽ font. ferventem, q. ſ. addendo ☉is M. 1 (vel inſuper ſi libet ☿i ℥j. aut ij.) digere dies (8, 9, 10,) hinc deſtilla △ mediocri per Veſic.

IV. Ex fructibus, e.gr. baccis juniperi, lauri, & ſimilibus, ſimili ratione, uti dictum, oleum educitur.

N. *Fermentatio promoveri poteſt addito tantillo fecum ceruiſ.*

V. Ex radicibus. ℞. Radices conquaſſa ac digere cum ▽ aliquandiu, hinc deſtilla per veſicam.

N. 1. *Præſtant ſiccæ, uti & quæ collectæ fuerunt, antequam in ſtolones abierint.*

2. *Majorem olei copiam ſi expetis deſtillationis reſiduum cum ▽ illa deſtillata, macera ac deſtilla iterum.*

VI. Ex corticibus non lignoſis oleum ad eundem cum radicibus paratur modum, v. grat. ex cort. arantior. citri. & ſ.

N. *Præſtant cortices nondum exiccati.*

VII. E lignis & viſcis. ℞. Segmenta lignorum arida, q. v. imple retortam terream, (lutatam,) ac deſtilla in excipulum ſat amplum, igne nudo gradatim adhibito, ſic extillat primum liquor clarus, continuato hoc igne poſt horas (4, 5,) ſequentur ſpiritus nebuloſi, tandem auge ignem, ut fundus retortæ candeſcat, ſic aſcendit oleum nigricans & fœtidum, quod à liquore ſeqara ac rectifica. Sic fiunt olea è ligno guajaci, agallochi, buxi, coryli, ebeni, juniperi. ſantali, ſerpentarii ſic & viſcorum coryli, querni, & ſimil.

N. 1. *Fieri quoq; poſſunt per deſcenſum, ſed noſtratibus inuſitatum eſt, oleumq; craſſius exhibet.*

2. *Caute procedas, nec nimium properes, ſpiritus enim impetuoſi receptaculum dejicere proclives ſunt.*

3. *Elici quoq; poſſunt olea hujus ſortis ex reſinoſis lignorum Extractis, ad modum reſinarum aliarum deſtillatis. Kesl. 1. cent. 86.*

4. *Sunt & ligna, ſed pauca, quæ oleum ſuum, (quod ſubtilius ac volatilius eſt,) per veſicam cum ▽ fontana deſtillata tarde licet, profundunt, ut ſaſſafras, lignum rhodinum, cypreſſinum. Videlicet lignum ſerratum vel minutim inciſum, macereur in ▽ aliquandiu, dein deſtilletur per veſicam; deſtillatione dies aliquot continuata prodit tandem oleum.*

Rectificantur olea, tùm ex cucurbita, tùm ex veſica, cum ▽æ copioſa quantitate deſtillando. Nonnunquam tamen,

tamen, si ponderosiora sint, arenę immixta per retortam rectificari opus habent.

VIII. Ex aromatibus. ℞. Aromata grosse contusa, (pulveres minus olei fundunt,) macerentur cum menstruo idoneo, per aliquot dies, (4, 5, 6,) hinc destilla per vesicam, sic prodit oleum & ▽.

N. 1. *Poterit itidem & aliquid* ⊖ *vel* ⏀, *vel* ♀ *admisceri.*

N. 2. *Alii in ejusmodi oleis eliciendis amygdalas rebus addunt, ut majorem copiam nanciscantur, sed frandulẽter; etenim partem majorem ejusce olei amygdalæ sibi meritò vendicant.*

3. *Alii digerunt primo aromata in spiritu Terebinthinæ cohobato aliquot vicibus supra* ⊖ *calcinato. Verum nec hi purum oleum aromaticum nanciscuntur.*

N. 4. *Separatio olei ab* ▽ *fieri potest* 1. *Subsidendo. Nimirum si aliquandiu* (♂ 14.) *destillatum immotum in cella steterit, subsidet oleum.* 2. *Filtrando per chartam.* 3. *Per gossypium. Vid. l. 1. c. 14.*

IX. Ex resinis. ℞. Resinarum ℔. 2, vel 3. affundatur ▽æ quantitas copiosa, destilleturque per vesicam.

Sic prodibit Oleum, quod primo clarissimum stillat ▽æ supernatans (dicitur vulgò Spiritus.)

Hinc incipit paulatim flavescere, muta itaque receptaculum, & suscipe flavum hoc Oleum, (si placet seorsim,) continuãdo destillationem, donec nihil olei amplius extillet, (dicitur Oleum.)

Tandem exime materiam in vesica restitantem, (quæ colophonia dicitur,) eamque destilla ex retorta in arena, & extillabit oleum crassum rubrum, (Balsamus vulgò.)

N. *Possunt quidem Olea hæc & Balsamus una eademq; destillatione per retortam elici, igne scil. gradatim adhibito, verum enimvero præstat per vesicam priora illa elicere, tum ut præcaveatur* ἰμπύρευμα, *tum quoque ne eorum æstu labor irritus reddatur, quod alias facilè accidit. Si nihilominus volupe sit per retortam ea simul destillare, exæstuatio præcaveri potest, si arenam resina liquefactæ immiscueris.*

Sunt autem resinæ usitatæ Lentiscı, (Terebinthina cypria,) Laricis, (id est, Terebinthina vulgaris,) pini.

X. Ex gummi-resinis. ℞. Gummiresin. ℔. 1. inde retortæ vitreæ, (ventre capaci) ut saltem tertia pars impleatur, destilla per arenam in receptaculum, aliquota parte ▽æ adimpletum, primo ▽ lento, & prodibit oleum; dein auctiori, & extillabit Balsamus.

N. 1. *Ut fervescentiam præcaveas, arenæ aliquid admiscere poteris: Alii loco arenæ addunt triplum filicum grosse contusorum, vel salis aliquid, quo ascensionem olei promoveant.*

N. 2. *Rectificari potest hoc oleum per cineres cum* ▽ *destillando, vel & laterum fragmenta ignita eo imbibendo, atque*

que ita destillationem peragendo, non secus, ac destillatur oleum de lateribus.

Sic fit Oleum è Gumm. Anime. Elemi, Tacamahaca.

XI. Ex gummatis, (præcipuè ferulaceis) Olea elici possunt ad eundem modum quo ex resinis. Nimirum oleum subtilius per vesicam cum ▽ destillando elicitur, crassius ac ponderosius per retortam. Vel si mavis destillatione una eademque utrumq; per retortam elicere, destilla initio calore leniori, ac suscipe oleum subtilius seorsim; dein collige crassius igne auctiori. Præstat tamen per vesicam, ut de resinis dictum.

N. *Felicius eliciuntur hæc olea ex Extractis resinosis, ad modum quem in resinis dedi.*

Reliquorum oleorum præparationes, si qua ab hisce discrepant, specialius in singulis edocebimus.

Ex ANIMALIUM familiâ exhibent Oleum, *cornua, medulla cerebri, ossa, ungulæ, pinguedines, sanguis, stercora,* (*vide de ▽is.*)

Cornua, ossa, ungulæ, igne nudo per retortam (terra lutatam) pelluntur, funduntque uno ac eodem labore liquorem seu spiritum acidum, (phlegmate commixtum,) oleum ac sal volatile. Oleum id rectifica.

Medulla, cerebri ac spinæ fundit oleum, si admisto ⊖e per retortam vitream ex arena destilletur.

Pinguedines, (*axungia, sevum, butyrum, cera,*) destillantur aliis rebus cõmixtæ, ex cucurbita vel retorta vitrea idque per cinerem aut arenam; commiscentur autem, vel cum lateribus pulverisatis, vel cum silicibus calcinatis, vel cum cinere arenavè, ut eo faciliùs oleum ascendat.

N. *Quantitatem rei adjiciendæ edocebit pinguedinis destillandæ consistentia, quæ in aliis mollior, in aliis durior, plerunque autem sumitur pars tertia vel quarta, interdum pondus æquale.*

Sanguis destillatur igne nudo ex cucurbita figulina alta ac spaciosa, ad remanentiam terræ nigræ, levis ac spongiosæ. Destillatum liquorem filtra per chartam, & transibit liquor, remanente in charta oleo fœtente, (in parva quantitate,) Liquor hic exhibet spiritum, Salque volatile hinc inde vasis destillatoriis adhærescit.

N. *Præstat sanguinem calentem recipere,* (*metretas scil. 2. vel 3.*) *eumque in MB, clauso vitro digerere* (☌ 9, *vel plures*) *hinc per gradus destillare.*

Olea destillata usitatiora.

Oleum Absynthii
Anethi
Angelicæ
Amsi
Aurantiorum
Butyri majalis
Benzoin
Calami aromatici
Camphoræ
Cardamomi
Carvi

Caryophyllorum
Ceræ rectificat.
Chamæmeli
Chære folii
Cinnamomi
Oleum Citri cort.
Cymini
Cubebarum
Euphorbii
Fœniculi
Galbani
Guajaci
Hyssopi
Juniperi è baccis.
ex ligno, August.
Laterinum Philosophorũ, A.
Macis
Majoranæ
Mastichis
Melissæ
Menthæ
Myrrhæ rectific.
Nucis moschatæ
Origani
Piperis
Pulegii
Rorismarini.
Rosarum
Salviæ
Saponis
Savinæ
Serpilli
Smegmatis
Spicæ
Succini albi
flavi
Tartari
Terebinthinæ
Zedoariæ
Zopissæ.

CAPUT LXXI.

De Oleis expressis.

EXprimuntur Olea ex seminibus ac nucleis nonnullis oleosis.

Modus.

℞. Nucleos siccos (e.gr. amygdal.) non rancidos, excortica ac contunde in mortario lapideo minutissimè, hinc inde sacculo, ac exprime fortiter sub prælo.

N. 1. *Præstat ut plurimum massam illam tritam in sartagine torrere, vel vapore ▽ calidæ tepefacere. Exemplo sit vulgaris ille modus exprimendi olea ex semine Lini, papaveris, & simil.*

N. 2. *Eliciuntur quoque Olea, sed pauca, per decoctionem rei in ▽ qua decoctione pars oleosa supernatat: sic fit Bal. samus peruvianus, oleum lauri, & similia.*

N. 3. *Olea sine △ expressa sunt saporis gratioris.*

Usitatiora sunt.

Oleum Amygdalarum amarum,
dulce.
Avellanarum, *A.*

Bala-

Balaninum è balano myrepsica.
Cannabis.
Oleum Carthami, A.
Cerasorum ex nucl. A.
Citri è granis, A.
Erucæ sem.
Hyoscyami, ex semin.
Juglandium, ex nucleis.
Lauri, A.
Lini sem. A.
Macis.
Nigellæ, ex sem.
Nucis moschatæ, A.
Olivarum ex olivis maturis.
N. *Hoc Oleum intelligitur, quoties Olei simpliciter mentio fit.*
Omphacinum ex olivis immaturis.
Ovorum, ex vitellis.
de Palma, s. de palla.
Papaveris.
Persicorum nucleor.
Pinearum.
Pistaciorum, A.
Raporum sem.
Ricinum, s. de Chervâ.
Sesaminum, A.

CAPUT LXXII.

De Oleis per infusionem & coctionem, &c.

OLea hæc tum simplicia, tum composita officinis usitatissima sunt.

Modus parandi.

1. *Simplicia* recentia incisa coquũtur in oleo mixto aquæ, vino, aliivè liquori convenienti, idque tantisper, donec humiditas aquea exhalarit.

2. *Sicca simplicia* in oleo mero macerantur.

Commodior modus hicce est. Herbis exiccatis ac pulverisatis affunde oleum, digereque in MB horas (12) dein exprime fortiter, expressionem expone calori leni, ut feces subsideant, quas separa.

N. *Oleum communiter adhibetur olivarum, interdum omphacinum, vel aliud, de quo peculiaris semper occurrit admonitio.*

Usitatiora Olea insolata simplicia.

Oleum Absynthii, cum Oleo Omphacino.
Abrotani.
Anethi.
Chamæmelinum
Cheyrinum
Cydoniorum, c. Omphac.
Enulæ, c. Ol. Sesamin.
Euphorbii, c. Ol. Cheyrino.
Febrifugum. 1.
Formicarum
Hederæ terrestris.
Hyperici comp. Goleri. 2.

Ellenberg.ʒ.
Jasminum
Irinum
Liguſtrinum, Cyprinum
de Alcanna.
Lilinum.
Liliorum convall.
Lumbricorum, c. Ol. Omph.
Maſtichinum, c. Ol. Omph.
Menthæ, cum Omph.
Melilot. ex fl.
Momordicæ, ex fruct.
Myrtillorum, c. Ol. Omph.
Myrtinum, c. Ol. Omph.
Nardinum ſimpl.
Nicotianæ
Nympheæ alb. c. Ol. Omph.
Peſtilentiale. Bartol. 4.
Populeum
Purgans comp. 5.
Ranarum
Roſatum vulgare
Omphacinum
Rutæ
Sambucinum
Scorpionum ſimp.
è Styrace
Verbaſci
Verniſium. Vernix, c. Ol. Lini
vide libr. 4. Iuniper.
Violarum ex fl.

N. *Huc pertinet & Balſamus* ♃*is, Litharg yrii, & ſimil. quæ nihil aliud ſunt quam oleum ſ. ſpiritus Terebinthinæ mineralibus illis impregnatus.*

Olea cocta compoſita.

Oleum de Capparibus.
Caſtorei
Coſtinum
Croci
Hyperici
Liliorum
Majoranæ, ſ. Sampſuchinum
Mandragoræ
Moſchellinum
Nardinum comp.
Papaverinum
de Piperibus
Reſolutivum
Roſarum Meſuæ.
Scorpionum compoſitum magnum
Stomachale Cratonis
Vulpinum
Zanetinum Melichii.
Cord. in append.

1. Oleum febrifugum Strobelbergeri.

℞. Ol. Nympheæ unius ſaltem anni.
Lumbricor.
Roſar.
Hyperic.
Amygdal. am. à ℥j.

Mixtis impone ſcorpiones vivos N. ix. Exponantur ſoli (paretur ſi poſſibile in ingreſſu ☉ in ſignum ♏. vel ♋.) donec moriantur ſcorpiones, tunc etiam adde

Theriac. Andr. opt. ℥ß.

Relinquantur inſolari per ☌. 14.

Vires. *Eaſdem vires cum aliis ſcorpionum oleis libr. 5. deſcriptis obtinet. Inprimis tamen inſervit Emplaſtro febrifugo conficiendo.*

2. Oleum

2. *Oleum Hyperici compositum s. Balsamus Hyperici. Nobiliss. Georg. Göleri à Rabenstein.*

℞. Oleum Hyperic. opt. ℔ i.
Vini generos. sextar. tres.
Ol. Terebinth.
Laterin.
Lumbricor. à ℥ ij.
Ceræ ℥ j.
Pinguedin. human. destillat.
Ol. de medulla (hum. vel cerv.) destill. à ʒ iij.
Theriac. Andr.
Mithridat. à ʒ j.
Visc. querc.
Til.
Coryl. à Mj.
Fol. Persicar.
Rut. murar.
Pyrol. à M. iij.
Flor. Antirrhin. M. viii.
Hyperic. M vi.
Verbasc. M. ij.
Betonic.
Centaur. min.
Prunell.
Consolid. aureæ.
Ptarmic. Austriacæ.
Chelidon. à M. i.
Sem. Antirrhin. ℥ ß.
Hyperic. ℥ iß.
Rad. Dracuncul. maculat.
Aristoloch. rot.
Symphyt. à Mß.
Scrophular.
Fabariæ s. Crassul. maj. à Mj.
Bulliant sive coq. in diplomate vase optimè clauso ad consumptionem Vini. Exprimantur fortiter; postea imponantur:

Croc. ♂.
Mumiæ.
Mastich.
Thur.
Myrrh. à ʒ ij.

Denuo coq. leviter dein pro circulatione ponantur ad solem, hyeme ad fornacem.

N. *Non opus est prædictum oleum vel Balsamum de novo sæpius conficere, siquidem Balsamus iste ad solem collocatus facile ex novis floribus, superius annotatis & foliis Persicariæ & Pyrolæ, nec non de semine Hyperici augeri potest, & de novo restaurari, & tantum injiciendo & ad tempus aliquod in sole digerendo, postmodum hyeme colando & ad fornacem collocando. Quo enim vetustius hoc oleum fuerit, eò efficacius & nobilius evadet.*

Usus & *Applicatio*: 1. *Hoc oleum sive Balsamus excellentissimus existit cõtra hausta venena, introsumptus: Hac tamen conditione, ut prius concitetur Vomitus per lixivium vel oleum olivarum calide bibitum, vel quod melius per* ▽ *Nicotianæ s. Tabaci.*

2. *Calculum & arenas pellit, sæpius in ovo cocto assumptum.*

3. *In magna quantitate exhibitum vermes ventris necat & expellit, præsertim si in* ▽ *Persicariæ exhibeatur.*

4. *Prædicto modo usurpatum, corpus ab omni corruptione & multis ulceribus.*

præservat, ut planè nulla in corpore humano sive interius sive exterius nasci queant.

5. 6. Auriginem quoque & Hydropisin discutit.

7. Interna itidem vulnera & quæ contusa sunt mirabili effectu curat.

8. Vomitum sanguinis & Dysenteriam vi compescit atque constringit.

9. Vulnera omnia externa, qualiacunque sint, etiam ea quæ Venenatis armis inflicta fuerunt, mira celeritate Balsamica vi contrahit atque conglutinat, omnia alia vulnerum symptomata prohibens ac tollens, si linteola rasa in eo madefiant & vulnerib. imponantur, illa sæpius lavando & extergendo. Possunt insuper hoc oleo omnia Emplastra Stictica, quemadmodum & reliqua in sua virtute & efficacia sola malaxatione confortari, ut majoris inde virtutis & energiæ sint.

10. In capitis v. vulnerib. ubi cranium quoque ad duram vel piam matrem læsum fuerit, optimè & studiosè cavendum, ne prædicta linteola nimis humida vulnerib. supponantur, sed antea perquã bene expressa sint: Si vel una gutta sola super duas illas membranas caderet, jam de vulnerato actum esset & insaniam incurreret.

11. Præterea omnes impressiones magicas, ab imaginatione, jaculatione, imprecationibus & lamiarum præstigiis inflictas, stupendo plane modo irritas facit, & persanat, tam interius assumptum, quam exterius illitum, applicatumvè.

12. Quod si alicui cultri, ligna, vitra, setæ, panni lacerati, fila, acus, crines, testæ & quæcunque alia intra corpus & stomachum vel & gulam, unde suffocationis periculum incurrat, per incantamenta & præstigias impacta fuerint, sicq; nullis aliis medicamentis cedere velint, hoc oleo inungantur, ac ipsis quoque ad bibendum exhibeatur, quantitate trium cochlearium. Admirabilem vim experieris: Vel enim prædicta omnia, per aliquod magnum ulcus excitatum, tãquam aliquod emunctorium protrudet, vel per vomitum rejiciet, aut tandem per inferiora coget, ac tandem ager penitus incolumis citra omnem perditionem evadet: Balsamum hũc mecum communicavit Clariss. Dn. D. Johan. Christophorus Eisenmenger. Physicus Imperialis, Reip. Heilbronnensis, Amicus ac Fautor meus honoratissimus.

3. Oleum Hyperici compositum D. D. Erhardi Ellenbergii.

℞. Fol. Hyperic. recent. M. iij.

Contunde modicè, deinde superfunde

Ol. de scorpion. simpl. ℔. iij.

Ponantur in ☉. per ♂ 4. Postea in MB. per ♃. 24. coque & fortiter exprime. Cola oleum per Colatorium vino albo lotum. Deinde adde.

Flor. Hyperic. recent. contus. M. iij.

Re-

Relinquito denuo ad solem ☌ ♂ 4. & mox coquito in MB. cola ut ante. Idem repetendum cum florib. sem. per recent. bis tervè, donec oleum sanguineum acquisiverit colorem. Hinc

℞. Cymar. (semin.) Hyperic. immaturarum, modico vino albo generoso madefactarum ℔.iij.

Coque in MB. per ♂. 3. postea exprime ut ante, & hoc reiterandum quater, semper cum cymis recentib. Post hæc

℞. Card. sancti. (benedict.)
Melis.
Verben.
Scabios.
Betonic.
Chamædr. à Mß.

Contunde modicè & coq. in MB per triduum: deinde cola. Colaturæ injiciantur

Sum. Galeg.
Scord. rec. an. M.r.
Centaur. min.
Diptamn. cret.
Rorismarin. à Mß.

Coq. in oleo prius herbis contusis per ♂ 3. in MB. F colatura. Deinde

℞. Rad. Zedoar.
Diptamn. alb.
Angelic. gummos.
Aristoloch. utriusque
Carlin.
Valerian.
Gentian.
Tormentill.
Vincetoxic.
Cort. citr. ana ʒiß.

Contusa infundantur & coq. per ♂ 4. in MB. & exprim. fortiter ac interim injiciantur.

Caryophyllor.
Macis
Scœnanth. à ʒiß.
Santal. rubr. ʒß.
Bacc. junip.
Laur. à ʒij.
Cinam. ac. ʒj.
Benzoin.
Storac. cal. à ʒvi.

Contusa & hæc ponantur in MB. per ♂. 3. dein colentur. Postea

℞. Bufon. N. ij.
Natricem N.i. { Serpentem nobis Vnck dictam seu Boam.
Aranear. viv. N. CC.

Injiciantur in oleum prædictum & coque per ♂ 2. Postea abjiciantur & imponantur.

Rhabarb. el.
Myrrh fin.
Aloës Epat. à ʒiij.
Croc. ʒj.
Spic. nard. ʒiß.
Theriac. Andr.
Mithridat. an. ʒvi

Coque in diplomate per ♂ 4. nec amplius coletur, sed confervetur pro usu.

Usus. *Valet præcipue contra omnia Vene-*

Venena. Illinitur arteriis manuum, pedum & cordi, repetitur illitio tribus alternis horis. Pestem tam curat, quam præservat. Febriles insultus arcet (inunctum dorso, & meta carpiis manuum, pedumq; plantis.) Dolores colicos demulcet, Urinam provocat. Vermes per secessum expellit (illitum umbilico:) Valet ad vulnera venenata, quæ vel ab animali venenato, vel ferro infecto sunt inflicta. In paronychia nihil præstantius, si statim ab initio, antequam inflammatio venenosa supervenerit, facta fuerit inunctio.

Hoc oleo fruere ex communicatione Iacobi Holtzapffel *Pharmacopæi nostratis diligentissimi, Affinis mihi dilectissimi.*

4. Oleum antipestilentiale Bartol. Bonacursii Itali.

℞. Flor.hyperic. ℔.i.
Rad.tormentill.
Carlinæ
Aristol. rot.
Centaur.maj.an. ʒvi
Sant.omnium
Spic.nard.
Celt.
Dictamn.
Bacc.juniperi
Zedoar.
Gentian.
Imperat.
Card.ben.an.ʒß.
Carpobals.
Doronic.
Cort.citri
Fol.persic.
Artemis.
Rutæ
Beton.
Scord.
Camædr.an.ʒiiij.
Radic.Pimpin.
Valerian.major.
Vincetox.
Been utr.an.ʒiiß.
Anthor.
Scorzon.
Bistort.an.ʒvi.
Moschi
Maceris an. ʒij.
Caryophyll.ʒiß.

Macerentur per 3. dies in vini malv. ℔ v.coq.exprim.expresso adde recentes species supra dictas, adde

Bufonem magn. vivum.
Viperam vivam
Ranam
Lacertas
Cochleas v.
Scorpion. L.
Lignialoes ʒß.
Theriac.
Mitrid.an. ʒij.
Benzoi.
Galbani an.ʒiß.
Laudani
Succini
Myrrh. an.ʒj.
Ol. hyperic.℔ ij.
Oliv.vet.℔ v.

Cineribus stillentur omnia, fiatq; ter cohobatio, tandem oleum decanter,

cetur, quo inungitur cordis regio sub axillis, & inguina ad arcendā pestem.

5. Oleum purgans compositum S. Cloßei.

℞ Ricini American. & vulgar. an. ℥iij
Sem. cataput. minor.
Ebuli mundat. a. ℥ij.
Rhaharb. pulveris. ℥j.
Santal. citrin. ℥ß.

Contund. fortiter, donec abeant in pastam, ex quâ per expressionem fortem eliciatur Oleum.

Dos. gutt. vj. in jusculo præpingui, alias ardorem in gutture excitat, quamobrem à nonnullis pilula unica ex micâ panis duabus guttulis hujus ol. inebriatâ fingitur, vel inter duas oblatas concluditur. Purgat ἄνευ χολῆς ἀσκὸν hydrope affectos.

CAPUT LXXIII.

De Pilulis.

PIlulæ fieri possunt 1. ex rebus quibuscunque siccis, beneficio viscidi ac glutinosi alicujus liquoris (Syrupi, Mucilaginis, Succi aliquantulum inspissati, Extracti, & simil.) incorporatis.

2. Ex solis succis extractisvè inspissatis.

N. 1. *Salia liquationi fermentationique apta sunt, idcirco si qua admiscenda, in minima dosi admisceri volunt.*

N. 2. *Extracta vel succi inspissati rediguntur* commodius *in pilulas, si addatur nonnihil pulveris appropriati, quam si sola inspissatione incrassentur.*

N. 3. *Potest & olei guttula una ac altera instillari.*

Modus fiendi.

℞. Medicamenta convenientia (pulveres,) atque cum liquore viscido conveniente, contunde quam optimè in mortario, ut exactè cuncta misceantur ac cohæreant.

N. *Pilulæ etsi ex omnis generis medicamentis parari possint, rariores tamen sunt alterantes, crebriores purgantes.*

Sunt

Pilulæ alterantes usitatiores.

Pilulæ de Bdellio, *Augusti.*
Bechicæ, *Cord.*
Pilulæ Bechicæ albæ } *conveniunt*
nigræ } *cum Trochiscis, à quibus sola forma differunt.*
de Castoreo, A.
de Cynogloßa, A. C.
Renod.
Diaphoreticæ, *vide infra. N. 1.*
Diureticæ, 2.
Antepilepticæ, 3.
Febriles, 4.
Narcoticæ Plateri, 5.
de Styrace S. Clos. 6.
contra Tussim, 7.

Pilulæ purgantes.

Pilulæ de Agarico Mesuæ, A. C. R.

Aggregativæ majores Mesuæ
f. Polychrestæ, A.C.R.
Aggregativæ minores Mesuæ
A.
Alephanginæ, f. aromaticæ,
Pilulæ Solis Mes. A.C.
Alephanginæ Valerii Cordi
de Aloë lota, A. & C.
rosata, A.
& Mastiche, A.C.
de Ammoniaco, Querc. *inf.* 1.
Arabicæ Nicolai, A.C.
Arthriticæ, f. artheticæ, A.C.
Arthriticæ Schæffer. 2.
Assaieret Avicennæ, A.C.R.
Aureæ Nicolai, A.C.R.

N. *Alias Pilulas hujus nominis conscripsit Marsilius Ficinus, quas & Magicas vocat, vide VVecker.*

Pilulæ Benedictæ, A.C. 3.
Cholagogæ, Querc. v. 4.
Ante cibum.

N. *Pilularum, quas ante cibum appellant, variæ occurrunt descriptiones. Sunt enim qui omnibus pilulis stomachicis id nominis imponunt. Renodæus stomachicas Galenista communiter appellari ait. VVeckerus diversas exhibet descriptiones pilularum ante cibum, tùm & pilularum ante & post cibum, dictarum.*

Pilulæ de Colocynthide Damasceni, A.C.
Dicuntur & hoc nomine Pilulæ de Nitro Tralliani.
de Esula, Fernelii, v. 5.
de Eupatorio majores, Mesuæ
A.C.R.

N. *Potius Pilulæ de Rhabarbaro dicendæ sunt.*

de Euphorbio Mesuæ, A.C.
de Euphorb. Quercetani, 6.
Febriles, 7. 8.
Febrifugæ Schæffer, 9.
Fœtidæ Mesuæ, A.C.R.
de Fumaria Avicennæ, A.C.R.
Gummosæ, 10.
de Hermodactylis, A.C.R.
de Hiera picra, A.C.
Hieræ simpl. A.C.
de Hiera cum Agarico; A.C.
compositæ, A.C.
Hydroticæ, A.
Hydropicæ, Bontii, 11.
Iliacæ Rhasis, 12.
Imperiales, A.C.

N. *Renodæus alias exhibet, quas & Catholicas indigitat.*

Indæ Haly, A.C.
de Lapide armeno, C.
Lazuli, Mesuæ, A.C.R.
de Ladano, 13.
Lucis majores Mes. A.C.
minores, Cord.
Marocostinæ, Mindereri, 14.
Mastichinæ, conciliatoris, A.C.R.
Matricales Schæffer. 15.
de Mechoacanna, Renod.
de Mezereo Damasceni, A.C.
de quinque generibus Myrobalanorum, Tralliani, A.C.
de Nitro, f. Diacolocynthidos A.R.

Octo-

Octomeræ, ſ. de octo rebus, Nicolai, A.C.
de Opopanace, Meſuæ, A.C.
Panchymagogæ, Quercet. 16.
Peſtilentiales Avicennæ, ſ. communes, A.R.
N. *Cordo dicuntur peſtilentiales, Ruffi, ſeu de tribus.*
Peſtilentiales Florentinorum, A. Ruffi, A.C.
Peſtilentiales compoſitæ, 17.
Antipodagricæ, 18.
Polychreſtæ S. Cloſſ. 19.
de Rhabarbaro Meſuæ, A.C.
de Sagapeno, ſ. Serapino, Meſuæ A.C.
de Sagap. Quercetani, 20.
de Sarcocolla Meſuæ, A.C.
Sine quibus Nicolai. C.R.
Stomachicæ Alkindi, A.C.
Stomachic. Meſuæ C.
de Succino, 21.
Tartareæ melanagogæ, Querc. 22.
Tartareæ Bontii, 23.
Tartareæ meæ deſcriptionis, 24.

ALTERANTES.

1. Pilulæ Diaphoreticæ S. Cloßæi.

℞ cinnabar. ♂ ii rectificat. ℈j.
Præſervativi ex croco myrrh. & aloë ʒß.
Cryſtall. ♃ ℈j.
Ol. guaiac. q. ſ. ad incorporationē
F. pill. duæ, exhibeantur ſuper bibendo cochl. 1. acidi Guajac. mixti cū tribus partibus vini alb.

2. Pilulæ Diureticæ S. Cloß.

℞ Tereb. Venet.
☉-albi ana part. æq. M. in mortario marmor. terendo diutiſſimè, usque dū ſimul incorporentur, quod difficultate non caret. *Doſ. eſt a ʒj aa ʒj. Tereb.* ☉-*lo addita vim ejus vomitivam refrænat. & diureticam conciliat.*

3. Pilulæ Ant-Epileptica S. Cloßæi.

℞. Præcipitati ſolaris per ſe in matracio △ febrili continuo, parati ʒj.
♄ mineralis ℈iv.
Ol. ♄ febrifugi (ut dicetur cap. de ♂) gutt. xx.
Extracti caſtor. per ♈ evaporando facti
Succin. ana ʒj.
de pæon. mari cum ♈ facti
Pæon. fœmin.
Bryon. ana ʒiß.
Fol. helleb. nigr. ſubtiliſſ. triturat. ℈ii.
F. pulvis & cum ſucco porri maſſa pilularum, cui admiſce Ol. angelic. ſativ.
Spiritus ☉-li ana gutt. x.
Uſus: Cap. ante paroxyſmos aut poſt quadram ☾ a pill. duas ℈j ponderantes, ſumendo poſtea juſculum carnium acido ☉-*is conditum.*

4. Pilulæ febriles.

℞. Extr. card. bened. ʒß.
centaur. min. ℈j.
c. c. uſt. præparat.
ſal. abſynth. à ℈ß.
Cum Syrupo de card. benedict.
F. num. xx.

Usus. Exhibeantur ante paroxysmũ expectetur q; sudor.

5 Pilulæ Narcoticæ Plateri.

℞. Opii puriss. ʒ 1.

Infunde ▽ vitæ ʒß. dissolv. lento calore, eodemque exsicca.

Deinde alia affusa ▽ vitæ mollescat, additis ol. cinam. pran 2.

Postea.

℞. Cinam. ʒij.
Sacchar. cand. ʒ1.
Piper. ʒ1.
Sem. coriandr. ℈ij.
Croci ʒß.

Subtilissimè pulverisatis adde opium dissolutum, sensim opio pulveres miscendo.

Postea cum syr. de papaver. redigantur in massam pilularem, addendo moschi ℈ß.

Massa hæc diu in mortario agitetur, & nè exsiccetur, Ol. de Been parum subigatur. Servetur in loco humido.

Vires. *Dolores sopiunt, somnum conciliant.*

Dosis gran. 5. 6. Sennert. in Instit.

6. Pilulæ de Styrace sive laudanum Pectorale.

℞ Styrac. calamit. ʒij.
Laudan.
Olib.
Myrrh. an. ʒj.
Succi glycyrrh. ʒiß.
Ambar. gris. ℈j.
Extract. Opii per ※ parati ʒj.
Croci cum ▽ facti ℈iiij.
M. cum
Syr. de cort. citri ʒij.
F. Massa pilul.

Dosis gran. x. Sistit pertinacissimam tussim & catarrhum ferinum. Prægnantibus non sine aborsus discrimine tussientibus multoties cum successu dedit S. Clossius Archiater apud Meetenses.

7. Pilulæ ad Tussim.

℞. Succ. Glycyrrhiz.
Thur. ana ʒ1.
Myrrh.
Croc.
Opii ana ℈j.
Cùm Syr. pap. errat. q. s.
F. Massa.

Vires. *Catarrhos subtiles & salsos à capite ad pectus incrassant, ebullitiones humorum sistunt, tussim q; sedant.*

Dosis à gran. vij. ad ℈ß.

Purgantes:

1. Pilulæ de Ammoniaco Quercetani.

℞. Aloës cum ▽ Endiviæ solutæ & purificatæ, ʒiv.
Gumm. ammoniac. in ✠ scyllit. soluti & colati.
Myrrhæ in Vino igne MB dissoluti & dum calet adhuc, transcolati à ʒß.
Mastichis
Spec. Diatr. Santal. à ʒiß.
Croc. ℈ij.
Sal. Fraxini vel Absynth. ℈iv.

Cum

Cum Syrupo de stœchade, vel de succ. rosatum

F. Massa Pilularum.

Vires. *Purgant insigniter tartarum, omnemque feculentam corporis materiam, magnoperè conferunt adversus omnes defluxiones, cachexias, oppilationes lienis, ejusdemq; duritiem & scirrhum, febres quartanas inveteratas: praestantissimæ sunt ad homines corpulentos evacuandos.*

Dosis à ℈ß. ad ℈j. ad laxationem alvi, alias ascendi poterit ultertius.

2. Pilulæ Arthriticæ Guilielmi Ernesti Schæfferi Medici Francofurtensis.

℞. Resin. Jalaqp. ʒß.
Essent. Rhabarb ℈ij.
Aristoloch. rot. ℈iv.
Gentian.
Tartar. vitriolat. an. ℈j.
Diagrid. rosat. ℈iv.
Mag. Chalyb. ℈j.

M. F. cum Essent. Fol. senn. Pilulæ numero xxx. pro ʒj. & deaurentur.

Hæ pilulæ apprimè conveniunt in catharrosis defluxionibus, inprimis iis, quæ ad artus decumbunt, pituitam & serosos humores blandè educunt, & viscera obstructionibus liberant.

Dosis v. vj. vij. vel ix.

Acuuntur interdum Troch. Alhandal. Mag. Gutt. gemm. &c.

3. Pilulæ benedictæ, F.F.

℞. Aloës rosat. ℔ß.
Gumm. Ammoniac. in guttis, s. puriſſimi, ʒij.
Succ. card. benedict. inspissat. ʒj.

M. cum vino albo, vel ▽ card. bened. rectificata.

F. Massa.

N. *Aloë succotrina purissima subtilissimè teritur, succus rosarum incarnatarum ad pultis consistentiam permiscetur, siccatur, teritur.*

Usus ante & post pastum, imo ejus initio ac fine.

Dosis gran. xv ℈j. &c.

4. Pilulæ Cholagogæ de Centaurio Quercetani.

℞. Succor. optimè depuratorum
Centaurii minor.
Rosar. pallidar.
Eupator. Mesuæ.
Rad. oxylapathi à ʒiv.

Quibus adde aloës præparat. (ad modum Quercet. vide libr. 4.) ʒvi.

Digerantur ℳ. hor. duodecim, ut fiat perfecta dissolutio & mixtio, dein omnia coagulentur ad mellis consistentiam.

Cui adde

Pulv. Rhabarb. ʒi.
Xylo aloës
Myrrhæ à ʒij.
Croci
Cinamomi à ʒß.
Spec. Diatr. santal.
Trochisc. Diarrhod. à ʒi.

M. F. Massa.

Vires. *Prosunt in omnibus febribus biliosis, arquato morbo, & cachexia. Iecoris item caterarumq; partium, nutri-*

tritioni dicatarum, obstructionibus mirificè auxiliantur.

Dosis à ʒß ad ʒj.

5. Pilulæ de Esula Fernelii.

℞. Cortic.rad.Esulæ minor.maceratæ hor.20.in ✣ & succo portulacæ ʒij.

Grana Ricini expurgata & torrefacta, numero XL.

Mirobalanor.citrinor.ʒiß.

Chamædryos

Chamæpityos

Spicæ nardi

Cinnamomi ana ℈ij.

Omnia tenuissimè trita, excipiantur Tragacanth. ▽ rosar. solut.ʒi.

F. Massa.

N. *Esula non sit recens, sed saltem ante menses octo collecta.*

Vires. *Valde turbant, sed sunt efficaces in corporibus robustis.*

N. *Minus exiccabuntur, sed & minus efficaces erunt, si excipiantur syrupo rosarum solutivo, non mucagine Tragacanthi.*

Dosis à ℈j. ad ℈ß. &c.

6. Pilulæ de Euphorbio, Quercetan.

℞. Euphorb.præparat. (ad modum Quercet.vid.lib.4.) ʒi.

Spic. nardi.

Mastiches à ʒvi.

Opopanac.

Sagapeni præparat.

Bdell.ana ʒß.

Agaric.troch.

Troch.Alhandal.à ʒiij.

Syrupi violati aciduli, q.s.

F.Massa.

Vires. *Mirabiles sunt contra omnis generis febres chronicas, intermittentes atque quartanas, nec non contra omnes cachexias, hydropisin & colicos dolores.*

Dosis à ℈j ad ℈ij.

N. *Habet Quercetanus & pilulas pestilentiales de Euphorbio.*

7. Pilulæ Febriles s. ☿iales ad febres Hartmanni.

℞. Vitri ☿ ii (justo tempore si fieri potest, & diligentissimè) præparati, prætereaque cum spiritu ⊕i albificati & tenuissimè pulverisat.ʒß.

Sacchar. candi ʒiij.

Farin.tritic.ʒiv.

Croc.elect.℈j.

Coque cum ▽ commun. l. △ ad consistentiam pultis, cavendum tamē studiosè, ne in fine massa aduratur, sed ferè panis formam habeat. Asservantur in integritate sua quadriennium: Postea tandem scabritiem contrahunt, minus deinde utiles.

Vires. *Mirificè febriles mineras, aliaque symptomata exhauriunt. Exhibentur ante paroxysmi insultum, cum vestigia horroris gliscunt.*

Dosis à ℈ß. in pueris ʒ ad ʒj. in adultis fortioribus.

8. Pilulæ febriles ad quartanam Sennerti.

℞. Ol. ☿ ii saccharati. ʒi.

Aloës succotr.ʒß.

Ambr.gryf. ʒij.

Croc.

Croc.ʒiiß. (uel essent. croc. ʒi.
F. Massa pilularum.

Vires. *Purgat per inferiora, nonnunquam per sudorem.*

Dosis ℈ß. *ante paroxysmum, cum conserva v.g. rosarum, &c.*

N. *Dicitur Laudanum mercuriale.*

9. Pilulæ febrifugæ D.D. Schaffers.

℞. Sp. hier. picr.
Resin. Jalapp. an. ʒij.
Fecul. Aron.
Essent. Rhabarb.
Lign. Colubr.
Gentian.
Centaur. min.
Rosar. rub.
Diagryd. rosat.
Tartar. vitriolat. an. ℈j.
Ol. citri g. vi.
M. F. cũ Essent. Fol. Sen.
pilulæ n. xxx. pro. ʒj.

In omnibus febribus intermittentibus admodum utiles sunt & in ventriculi compressionibus, ejusq; cruditatibus à bile & pituitâ ortis, vermes quoque expellunt.

Dosis iij. iv. v. vj. vij.

10. Pilulæ gummosæ S. Cloß.

℞. gumm. ammon.
Galban. in aceto scyllit. liquat. & per linteum traject. a. ʒiij.
aloës in vesicâ.
myrrh. ana ʒij.
mastich.
croci Orient. an. ℈ij.
turbith.
agar. trochisc. an. ℈iv.
trochisc. alhand. ʒj.
scammon. præpar. in ♀ ʒiß.
balsam. Peruv. tepidi ʒ iij. M. omnia simul, & adde ☿ cum ☉ præcipit. ʒij.

F. Massa pilul. in alutâ ol. amygdal. dulc. involvenda; coquenda sunt lento △ donec ✝ paulatim evaporato (spatulâ semper agitando) materia in massam reducatur.

Dosis Cap. ij. aut iij. instar baccarum juniperi horâ primâ ante prand. & in ingressu lecti.

Vires. *Dupliciter agunt in morbis quartanariis, hydrope, cachexiâ, chlorosi, mẽstruis provocãdis, ictero utroq; primo per vim suam attenuantem & emoll. materiam præparant Cathartici expellendam; secundo humores liquatos fluxilesq; redditos blandè expurgant.*

11. Pilulæ Hydropicæ Bontii, Medici apud Hollandos quondam celeberrimi.

℞. Aloës opt. ʒiiß.
Gumm. gutt. gam. subtiliter pulver. & cum malvatico dissoluti & lævigati, ʒiß.
Diagryd. eodem modo parat. ʒi.
Gumm. ammoniac. ʒiß.
♀ ☉-lat. ʒß.
Cum syrup. ros. sol.
F. Massa.

N. *Ha*

N. *He sunt illæ pilulæ, ex quibus una cum ℞reis, infra descriptis, Bontius, Principis Auriaci Medicus maximam sibi famam acquisivit.*

Vires. *Educunt aquas potenter.*

Dosis à ℈ß. ad ℈j.

12. *Pilulæ Iliacæ Rhasis.*

℞. Colocynthid.
Sagapen. ana ʒvi.
Diagryd. ʒij.
Cum succo porri.
F. Massa.

N. *Alii omisso succo porri, solvunt sagapenum in vino, eoq; reliqua suscipiunt.*

Vires. *Solvunt passionem iliacam ac colicam, cephalalgicis, hemicranicis salubres sunt. Verum cum judicio usurpandæ.*

Dantur à ℈ß. ad ʒß.

14. *Pilulæ de Ladano.*

℞. Ladan. ʒß.
Mastich. ʒj.

Calfiant in mortario & dissolutis adde

Troch. Alhand. ʒiij.
El. de succ. rosar. ʒß.
Cum Syr. ros. sol. q. s.
F. Massa.

Vires: *Subducunt alvum, mucilaginemq; ℞ream emolliunt & expurgant, usuq; sunt insignis in dolore colico.*

Dosis à ℈j. ad ʒj.

Greg. Horst. obs. part. 1. l. 4. obs. 11.

14. *Pilulæ Marocostinæ Mindereri.*

℞. Mari veri.
Croc. orient. ana ʒi.
Agar. trochisc.
Cost. veri indici.
Myrrh. elect. à ʒiß.
Ammoniac. thym. ʒiij.
Rhabarb. el. ʒvi.
Lign. Aloës ʒß.
Aloës succotrin. &c.

1. Solvatur ammoniac. in ✠ scyllit.

2. Diluatur myrrha lævigata in ✠ rutac.

3. Diluatur aloë lævigata in mucharo rosar. ℥vi. defecetur, coleturque.

Hinc mistis his tribus, affunde succ. limon. aut citri. ℥iv. addeque agaricum cum succis apii, fænic. & absynth. in pulticulam subactum, accedente modica irroratione ▽ cinamomi, ut & Rhabarbarum simili modo cum succis cichor. pimpinellæ ac fumariæ subactum.

His ita mixtis, terantur crocus, costus & lignum aloës, diluanturque cum aqu. rosar fragr. & succ. citri ana.

Tandem confunde utrumque & affunde.

Aqu. Lupul.
Borrag.
beronic. à ʒiv.
Card. bened.
Agrimon.
Iv arthetic.
Centaur. min.

Roris.

Roriſmarin.
Ceraſ.nigr.à ʒiv.

Digerantur in MB ☌ ☉ ʒ. dein decantetur, filtretur & abſtrahatur in MB. poſtmodum inſpiſſetur ad conſiſtentiam pilularum.

Ex fecibus reſiduis fiat de novo Extractio cum extillata illa & abſtracta ▽ ſ.a. exprimatur leviter, coletur & inſpiſſetur pro pilulis.

Vires. *Mucilaginem tartaream in ventriculo, meſenterio, liene, epate collectam incidunt, paulatim educunt, viſceraeadem, ut & caput ſimul roborant, adeoque morbis quam plurimis indeortum trahentibus ſuccurrunt. Vide & pilulas Tartareas Querc.*

Doſis à ʒß. ad ʒj. Extracti prioris; poſterius enim doſi exhiberi poteſt majori.

15. Pilula matricales D. D. Schafferi.

℞. Sp.hier.picr.ʒß.
Extr.Aſar.
Gentian.
Ariſtoloch.
Helen.
Myrrh.
Dictamn.alb.
Rub.Tinct.
Croc.an. ʒß.
M.F. pil. cum Syr. Artemiſ.inſtar.piſorum.

Menſes cient & puerperia promovet, uterum ab impuritatibus liberant.

16. Pilula Panchymagoga Querceiani.

℞. Aloës optime præparat.(modo Quercetan. vide libr.4.) ℔ß. affunde ſuccum violarum optimè per digeſtionem depuratum, atque ad mellis conſiſtentiam inſpiſſatum, expone calori ſolis vel ſimili, ſingulis diebus rudicula lignea agitando, ſic exactè paucis diebus commiſcebuntur. Mixtioni ſuo tempore (prout habere recenter poteris,) adde de

Succorum (optimè per digeſtionem depuratorum, & ad mellis conſiſtentiam inſpiſſatorum.) ſc.
Florum primulæ veris
Perſicæ arboris
Roſar. pallidar.
Cichorii
Bugloſs.
Hyperic.ana ʒiv.

His cum Aloë perfectè mixtis, (erit Maſſa ℔.ij.) adde
Extract.Sennæ
Agaric.
Rhabarb.à ʒij.
Cinnamomi
Pulv.fœnic.
Aniſ.ana ʒi.
Spec.Diatriaſantali, ʒiv.
F.Maſſa.

17. Peſtilentiales compoſitæ.

℞. Aloës epatic.puriſs.ʒj.
Croc.
Myrrh. an.ʒj.
Zedoar.
Gentian an.ʒj.
Rhabarb.el.ʒij.
Agaric.alb.ʒj.

Theriac. Andr. nucis Jugland. quantit.

Species pulverisentur seorsim, dein misc. in mortario. Ex massa f. Pilulæ instar pisorum.

Vires. *Memoriam roborant, visum acuunt, omnia membra confortant, tormina ventris sedant, alvum laxant, cruditates tollunt, putredinem, pestilentiales q; morbos arcent. Quin & sudorem cient, adeoq; Panaceæ instar nonnullis habentur.*

Prophylaxeos causa sumitur Pil N. singulis diebus. Curationis vero viij vel x. cum aq. conven. egerq; bene tectus sudet.

N. *Sunt qui Pilulas Ioſu vocant, secretasque sic habent.*

18. Pilulæ antipodagricæ Doringi.

℞. Pulv. Chamæpith.
Chamædr. ver. an. ʒij.
Centaur. min.
Rad. aristoloch. rot.
Rhapont. ver.
Gentian.
Sem. hyperic.
Cran. human. præpar. an. ʒiß.
Rad. Cichor.
Santal. rub. an. ʒi.

Incorporentur cum s.q. succi Chamæpith. addendo nonnihil terebinth. cypr. pro meliore unione. f. pil. pro lubitu.

Usus: assumantur per 30. dies singulo trimestri pondere ʒß. Horst. observ. l. 3. obser. 3. pag. 258.

19 Pilulæ Polychrestæ S. Cloß.

℞. Extract. aloës cum succo cichor. præpar. ϑiv.
Colocynth. per aq. fumar. parat.
Resin. scammon. subtil. pulverisat. an. ϑij.
Croci Angl. pulver.
Salis ☿
Myrrh. troglod.
Flor. ♃ benzoinat. a. ϑj.
F. Massa. s. a.

Dosis ϑj. *jejuno stomacho mane sumenda aut tribus post cœnam horis. Omnis generis humores purgant.*

20. Pilulæ de Sagapeno Quercetan.

℞. Sagapen. gummos. depurat. ʒvi.
Ammoniac. depurat. ʒiij.
Extract. trochisc. Alhand. ʒi.
Diagryd. ʒß.
Salis gemm. ʒiß.

Cum syrupo violato acidulo & tincto, f. Massa, ex qua conficiantur pilulæ in pisi vel ciceris formam.

Vires. *Admirandi sunt effectus in febribus quartanis, dissolvunt nimirum feces gummosas, & tenaciter corpori nostro adhærentes.*

Dosis, unc. apilula initio paroxysmi, continuando aliquot dies. Sed usum earum præcedat præparatio, v. gr. cum decoctis præparantibus melanagogis, & similibus.

21. Pilulæ de Succino Cratonis.

℞. Pulv. Succin.
Mastich. à ʒß.
Aloës ʒx.
Agaric. ʒiij.
Aristoloch. rot. veræ, ʒi.
Cum Syrup. de Betonic. q. s.
F. Massa.

Vires. *Alvum leniter solvunt, caput roborant, adeoque à catarrhis præservant. Præscribit Author bis in mense, sumereq; jubet post primum somnum.*
Dosis ʒj. Crato.

22. Pilulæ Tartareæ seu Melanagogæ. Quercetani.

℞. Crystall. vel cremor. ♃i, ʒiij.
Polypod. quern. ʒij.
Passul. corinthiac. ʒiß.
Myrobalan. omnium ana ʒß.
Flor. Bugloss.
Borragin.
Nymph. ana p. i.

Coquantur in s. q. aquarum fumariæ & scolopendriæ ad medietatis consumptionem. Hinc

℞. Decocti hujus depurati ac clarificati. ℔. ij.
Succi pomorum redolentium depurat. ℔. i.
Adde
Foliculorum senæ mundat. ʒiij.
Turbith.
Rad. hellebor. nigr. veri à ʒiß.
Macis
Myrrh. el. ʒj.
Caryophyll.
Cinamom.
Epithym. à ʒß.

Macerentur & digerantur ad ignem MB, (☌ 4) vase vitreo clauso; dein dum materia adhuc fervet, fiat expressio, vel per setaceum trajectio, cui adde aloes depurat. ʒiij. omnia sufficienter coagulentur ad ignem lētum: addendo sub finem dum ferè refrigerata erit materia.

℞. Spec. Diarrhod. abb.
Lætific. Gal.
Troch. Dialac. à ʒi.
Sal. Absynth.
Fraxin. à ʒij.
Essent. (tinctur.) croci, ϑij.
Ol. anis. aliquot. guttul.

Reducantur in bonam pilularum consistentiam.

N. *His pilulis adjicit interdum Essentias Aloës & Scammon. Essent. (Extract.) Rhabarb. à ʒiß. Essent. (Extr.) Sen. ʒj. & Essent. (Extract.) Trochisc. Alhand. ʒß. plus minus, vocatque polychrestas.*

Vires. *Admiranda illarum virtus* (inquit Querc.) *nunquam satis laudari potest, purgant utramque bilem, omnes humores crassos, tartareos, salsos & mucilaginosos radicitus eliciunt, vel è partibus etiam profundissimis, succurrunt diversis maniacis & melancholicis affectibus, febribus quartanis opitulantur, & conducunt adversus psoram, cancrū, lepram, & luem veneream, eo quod purificent totam massam sanguinis à variis corruptionibus, diversorum effectuum effectricibus causis. Sumi possunt ma-*

ne ac vesperi post cœnam parciorem & ante somnum.

Dosis ℈j. vel ℈iß. ad summum.

23. Pilulæ ☿reæ Bontii.

℞. Aloës succotr. el. ʒiij.
Gum. ammoniac. (cum ✠ squill.) depur. ʒiß.
☿ ⊖-lat. ℈iß.
F. l. à Massa.

Vires. *Prioribus substitui possunt, maximi enim sunt levaminis in morbis ♄reis, quales sunt affectus hypochondriacus, obstructio lienis, mesenterii, &c. Incidunt enim tartaream mucilaginem, inprimis quæ in prima ventris regione collecta est, eamque per dejectionem expurgant.*

Dosis à ℈j. ad ʒj. mane vel ante cœnam. ℈ß.

N. 1. *Tantæ sunt apud Hollandos æstimationis, ut piaculum habeant, communes eas reddere.*

Duplicis autem circumferuntur ibidem sortis.

1. *Parantur uti jam dedimus.*

2. *Recipiunt Extractum Rhabarbari paratum ex Rhabarbari el.* ʒß. *& corrigentibus spec. diamargarit. frig. & diarrhod. Abbat. à* ʒj. *in succo citri per noctem maceratis, in quorum colatura dissolvuntur species superiores, sitque l. a. Massa. Et sic respiciunt magis Epar, regionemque secundam bile levant.*

N. 2. *Eædem illæ priores pilulæ, addito styracis* ℈j. *nostratibus in usu sunt, ex ordinatione D. D. Petri de Spina, Medici ut celeberrimi, ita dexterrimi.*

24. *Pilulæ ☿reæ meæ descriptionis.*

℞. Aloës lucid. fragat. id est, cum succo fragorum insuccatæ. ʒi.
Resin. ammoniac. ʒiiiß.
Sal ♂ subdulc.
Essent. croci orient. à ʒi.
Magister. ☿i purgant. in ▽ buglossæ aliquoties soluti & coagulati. ʒij.
Extr. Gentian. ʒiß.
Cum tinctura ☿i.
F. Massa.

Vires. *Saburram tartaream & mucilaginosam ex infimo ventre inprimis educit, Lienem, Uterum & Epar infarctu liberat, morbosque inde prognatos felicissimè curat.*

Dosis ℈ß. *vesperi ante cœnam assumpta. Quippe die subsequenti leniter dejectiones aliquot causatur.*

N. *Constitueram pilulas has, utpote quarum operationes optatas multoties expertus sum, mihi soli reservare, at vincit candor & amor in proximum, cujus saluti non prodesse, vetat conscientia.*

N. *Desideras forsan, amice Lector, in numero Pilularum, Angelicas, vulgò dictas, quas Clariß. D. D. Hartmann. Beyero, p. m. Officinæ nostræ acceptas referunt. Has libentissimè inseruissem nisi cautum esset illas propalare. Eapropter excusatum me habeas, certòque tibi persuadeas descriptiones multorum ingre-*

ingredientium, quas pro Angelicis venditari videris, non esse genuinas, ipsa enim duobus solis nituntur vegetabilibus. Suntque Extractum proprie dictum, Extracto improprie dicto, commixtum, &c.

CAPUT LXXIV.

De Potionibus.

POtulentorum genera in Praxi usitatiora diximus esse Apozemata seu Decocta, Aquas, Emulsiones, Infusiones, Potionesque alias. De prioribus alias dictum, de posteriori hic loci agendum.

Est Potio de qua hic agimus liquor, in quo alia Medicamenta crassiora diluta sunt, & *præcipuè purgantia*: Quin & *solæ infusiones nonnunquam* sufficiunt.

Modus ergò parandi sola ferè mixtio est, quam, si res diluenda seu dissolvenda, viscosa & tenax fuerit, in mortario absolvere convenit.

Liquor adhiberi potest varius, usitatius tamen recipiuntur Decoctiones, Infusiones & maximè Aquæ destillatæ.

Res dissolvendæ sunt Syrupi, Electuaria, Extracta, Manna, pulveres, & similia.

Exemplo sint,

1. *Potio purgans.*

℞. Extr. Fol. sen. ʒß.
Rhabarb. ℈ß.
Cnicopharm. ʒß.
Syr. Diaser. ℥ß.
Rosar. solut. ʒv.
Aq. Cinam. ʒj. (ad saporem, &c.
Fl. Acac. ʒj.
M. F. Potio pro una vice.

Vires. *Educit humores biliosos & pituitosos.*

2. *Alia.*

℞. Fol. sen. ʒijß.
Epithym. ʒij.
Rhabarb. el. ʒiß.
Spic. celt. ℈j.

Infundantur in decoctione pectorali, q. s. per noctem.

In colatura dissolve.
Syrup. rosat. sol. ℥iß.
Cõfect. Hamech. ʒis.
F. Potio.

Purgat humorem melancholicum.

3. *Potio sudorifera.*

℞. Diascord. Fracastor. ℈iiß.
Aqu. ☉☥r. ʒij.
Mell. Gran. Juniper. ℈j.
Extr. card. bened. ℈ß.
Aqu. card. bened. ℥ij.
M. F. Potus.

Vires. *Sudorem movet, viriumque insignium est in febribus malignis.*

4. *Alia sudorifera.*

℞. Liquor. Lumbric. ʒiij.
Theriac. Andromach. ʒj.
Spir. ♀i. ℈j.
Aq. cinam. ʒj.
Mixtur. simpl. ℈j.

Aq.Veronic. ℥iß.
M.F.Potus.

Vires. *Admirandarum virium est in arthritide vaga, si semel ac iterum repetatur.*

5. Potio Vulneraria.

℞. Herb.Sanicul.
Veronic.
Pyrol.an Mii.
Consol.Sarac.
Trichoman.ana M r.
Flor.Borrag.
Bugloss.ana p. r.
Sem.Anis.
Fœnic.ana ʒij.
Cinam. ʒiij.
Jujub. N. vr.
Dactyl. N. iij.
Bulliant in s.q. aq. hord. s. a.

Vires. *Convenit in vulneribus praecipue pectoris, ubi & expectoratio necessaria est. Sumantur de die ℥iij. cum ʒij. ocul.cancri.Glandorp.*

N. *Plures vide apud Quercet. & alios.*

6. Alia potio Vulneraria.

℞. Herb.Vinc.pervinc.
Millefol.
Betonic.
Alchimill.ana M r.
Rad. Zedoar. ʒij.
Vincetoxic. ℈j.
Nuc.vomic. ʒij.
Macis ʒß.
Nucist. ʒ r.
Galang. ʒij.

Coq. in aq. & vini ana mens. s. ad casum digitor. 2. transversorum. Colaturæ exhibeantur ℥iv. mane ac totidem post meridiem.

N. *Formulas plures habes in Quercetan. Rediv. tom. 2. pag. 859. & alibi.*

CAPUT LXXV.

De Pomis Ambræ.

POma ambræ fiunt ex odoratis pulveribus, (addi & olea possunt,) qui cera, styrace liquida, balsamo indico, mucilagine Tragacanthi, cum tantillo Terebinthinæ ad tenacitatem si opus sit, susceptis, additaque ▽ rosarū, vel simili optimè incorporati, in globulos prout visum fuerit, rediguntur.

N. *Nomen mutuantur ab Ambra, non quod ea necessariò & semper ingrediatur, sed quia odorem suavem spirant, adeoq; ambram amulantur.*

Exemplo sint.

1. Odoriferum Crollianum.

℞. Macis
Caryophyll.
Cinamom. vel cass. lign. odorat. ana. ʒij.
Moschi ʒß.
Zibett. ʒij.
Gumm. arab. ʒ r.
Tragacanthi prius suprà fornacem siccati. ʒij.

Hæc

Hæc duo gummata cum moscho terantur.

Omnibus diligenter tritis, misce Zibettam, & affunde aquam Namphę, (id est, ex floribus aurantiorum,) seu Damascenæ odoriferæ pro libitu, (ex odoratis specificis & ▽ rosarum præparatæ, in qua prius per 8. dies in digestione modicum de Paracelsi carbon. vel Zibetta occidentali admixtũ sit,) atque incorpora.

N. 1. *Carbon seu Zibetta occidentalis, quantum ex Paracelsi archidox. conjecturari potest, nihil est aliud quam stercus seu ♃r humanum, in digestione aliquandiu positum, & ex fœtidissimo illo odore, sponte sua longa digestione summã suaveolentiam nactum. Vide Hartman. in Croll. ut & lib. 5. class. 1. ut & Agricol. in comm. Popp.*

N. 2. *Poterit & parari si pulverisata illa mucilagine Tragacanthi (in ▽a odorifera soluti) suscipiantur.*

Vires ac Usus. *Adhibitum naribus odore suo sanguinem movet, & cor supra modum refocillat, in Apoplexia, Epilepsia, Colica, Suffocatione matricis, pestilentiali aura.*

N. *Misceri potest tantillum cum oleo nucistæ expresso, ut fiat q. linimẽtum, & in supra dictis morbis debito modo adhiberi. Croll.*

2. *Aliud Pomum ambra.*

℞. Storac. calamit. ℥iß.
Benzoin.
Laudan. ana ℥ß.
Caryophyllor ʒij.
Nucist.
Macis ana ʒj.
Rad. ireos fl.
Cyper. rot. à ʒiß.
Fl. Rosar. ʒj.
Lavendul.
Majoran. ana ℈ß.
Storac. liquid. ʒj.
Zibett. ʒß.
Mosch. ℈j.
Cum Balsamo indico
& ▽ rosar. ana q. s.
F. Massa.

3. *Aliud.*

℞. Ladani pur. ℥j.
Styrac. calam. ʒij.
Benzoin. ʒj.
Nucis moschat.
Cinamom.
Macis ana ʒß.
Coriandr.
Garyophyllor. ana ℈j.
Mastich.
Oliban. ana ʒj.
Lign. Aloës. ʒß.
Ambr. gran. v.
Mosch. gran. x.
F. Massa.

4. *Aliud.*

℞. Styrac. cal. ʒij.
Mastich.
Thur. masc.
Sandarach. à ʒiß.
Costi,
Spic. à ʒj.
Lign. aloës ping. ʒüj.
Mosch.

Ambr.

Ambr. an. gran. aliquot.
Terebinth. parum.
F. Pomum.

Fluxus inhibet.

N. *Videsis & apud Auguſt. Pom. Ambra, t. 2.*

CAP. LXXVI.

De Præparatis.

PRæparata Officinarum communiter & in ſpecie ſic dicta, nihil aliud ſunt, quam ſimplicia nonnulla duriuſcula in tenuiſſimum pulverem, accedente aqua aliqua cordiali, redacta.

Talia ſunt: Terræ, Lapides, Perlæ, Corallia, Ungulæ, Cruſtacea, (teſtacea.)

Modus.

℞. Rem præparandam, lævigа ſuper porphyrite, lapide verſatili quã minutiſſimè, *inter lævigandum* aſperge aquam aliquam cordialẽ, (ut plurimum ▽ roſarum adhibetur,) ut fiat inſtar pultis, hanc expone loco tepido vel aëri, ut in umbra exiccetur.

N. *Quæ ſolidiora & duriora, adeoque minus lævigabilia ſunt, uſtione antegreſſa calcinari friabiliaque reddi ſolent, ut cornua, oſſa, cruſtacea, & ſimil.*

Uſitatiora ſunt

Præparat. Cinnabaris.
Conchæ marinæ
Corallia alba
rubra
Cornu cervi uſtum
Cranium human.
Cryſtalli
Granati
Hæmatites
Hyacynthus
Lapis armenus
Judaicus.
Lazuli,
Magnes
Mandibula Lucii piſcis
Margaritæ
Mater perlarum
Ocul. ♋.
Ova Struthii.
Percarum lapides.
Rubinus
Sapphirus
Smaragdus
Succinum
Tutia
Ungula alcis.

CAP.

CAPUT LXXVII.

De Pulveribus & Speciebus.

PUlveres ac ſpecies fiunt tritura lævigationevè, quarum apparatus nõnunquam, exiccatio, calcinatioque antegreſſæ.

N. 1. *Res ſi ſubtilioris volatilioriq; fuerint ſubſtantiæ, trituram minus fortem expetunt.*

N. 2. *Res pulveriſandæ, etiamſi commiſceri debeant, ſi ſint diverſæ duritiei, ſeorſim terantur.*

N. 3. *Quia virtutes pulverum facilè evaneſcunt, præſtat, quorum pulveriſatio ſine mora perfici poteſt, niſi crebrioris ſint uſus, integra aſſervare.*

Pulveres ſunt tùm ſimplices, tùm compoſiti.

Simplices magis uſuales ſunt.

Pulvis Agarici
Aſari
Aurantiorum cort.
Caryophyllorum
Cinnamomi
Croci
Cubebarum
Concharum febrilis, *v. libr. 3.*
Glycyrrhizæ
Hellebori albi
Jalappæ
Lumbricorum
Mechoacannæ
Rhabarbari
Santalorum cunctorum
Senæ
Pulvis Serpentum, *vide libr. 4.*
Tormentillæ
Ventriculi gallinarum
Zingiberis.

Pulveres compoſiti proſtant ſub titulo pulverum vel ſpecierum.

Sunt uſuales pulveres alterantes.

Pulvis contrà Abortum, *Auguſt.*
Adſtringens Galen, A.
Alexiterius Sal. *infra* N. 1.
Anonymi contra Phthiſin, A.
Bezoardicus Nicol. A.
NB Alium habet Renodæus
Bezoart. ſine precioſis, 2.
cum precioſis, 3.
Electuarii de bolo, A.
Cachecticus Quercetani, 4.
Cæſaris gryſeus, A.
rubeus, A.
contra calculum, A,
ad caſum, A.
Cathæreticus pro oſſib. S. Cloſſ. 5.
de cineribus Avicen. A,
de cypero. 6,
Cypheos, A,
ad dentifricia, A,
Dentifricius, 7.
Alius S. Cloſſ.
contra defluxiones, 8
Dyſentericus, 9.
Epilepticus Marchionis cum & ſ. Unicornu, A.

Antepilepticus de secundina, 10.
Antiepil. diaphoreticus, 11.
Epilepticus, 12.
pro Epithemate cordis, A.
epatis, A.
Febrilis, 13.
Fortis. Tragea fortis, 14.
Grossus. Tragea grossa, s. species incisæ, 15.
Haly, A.
Hepaticus. Tragea hepatica Quercet. 16.
Hysstericus. Tragea hysterica Quercet. 17.
Hysteric. A.
Antinephryticus. Tragea Antineph. Querc. 18.
Partum provocans, A.
Helidei de Paduanis, A.
Rubeus pannonicus, A.
Saxonicus, A.
Sperniolæ compos. 19.
Stomachicus, Quercet. 20.
ad strumam, A.
Trithemii, 21.
Violarum odoratus, A. C.
Pro ulceribus gutturis, A.
Species Diambr. cum ambra & moscho, A.
Diambr. sine ambra & moscho, A.
Dianisu, A.
Dianthon, A.
contra Apoplexiam, A.
Aromaticæ caryophyllatæ, cum & sine ambra & moscho, A.
Aromaticæ rosat. cum & sine ambra & moscho, A.
Diacalamenthes, A.
Cephalicæ, 22.
Diacinnamomi, A.
Diacorallii, A.
Confectionis cordialis, A.
contra pestem Ferd. Imp. A.
Cordiales cum & sine ambra & moscho, A.
Diacubebarum, 29.
Diacurcuma, s. Diacrocu, A.
Diagalanga, A.
de Gemmis calidæ, cum & sine ambra & moscho, A.
de Gemmis frigidæ, A.
Ducis, s. Electuarii ducis, A.
de Hyacyntho, A.
Diahyssopu, A.
Imperatoris, A.
Diaireos Salom. A.
simpl. A.
usitatæ, Ibid.
Justini, s. Electuarii Justini, A.
Dialacca, A.
Lætificantes Galen. cum & sine ambra & moscho, A.
Lætificantes Rhasis, A.
Liberantes, confectionis liberant. A.
Species Lithontribon, A.
Diamargariton calidæ Avic. A.
Diamargariton frigidæ, Nic. A.
Diamoschu amaræ, A.
dulcis, cum & sine ambra & m. A.
Diapenidion, A.

Dia-

Diatrion pipereon, 1. & 2. *A.*
Diapleres archonticon. cum & sine moscho, *A.*
Diapæonias, cum & sine ambra & moscho, Cord.
Diaprassiu Nicolai, *A.*
Electuarii resumptivi, *A.*
Diarrhodon abbatis, cum & sine moscho, *A.*
Rosatæ novellæ, *A.*
Diaspoliticon, *A.*
Diatrion Santalon, *A.*
Diathamaron, cum & sine moscho, *A.*
Diatragacanthi calidæ, *A.*
frigidæ, *A.*
ad Vermes, confectio ad vermes, *A.*
Dia-Xylo aloës, cum & sine ambra & moscho, *A.*
DiaZingiberis, *A.*
Huc Sal Philosophorum, 24.
Sacerdotale, 25.

Purgantes Pulveres.

Pulvis Artheticus Paracelsi. *vide infra 1.*
Chalagogus Quercetani, 2.
Pulvis Cornachini, 3.
Laxativus, Tragea laxativa, C.
Melanagogus Quercetani, 4.
Nasalis, ad nasalia, *A.*
Panchymagogus Quercet. 5.
Passavanticus, 6.
Phlegmagogus Querc. 7.
Salæ, 8.
Senæ præparat. Montagn. *A.*
Solutivus, de tribus, *A.*
Magistralis Stockstaldi, *A.*
Sternutatorius, *A.*
Sternut. Rulandi. 9.
Baumanni 10.
ad suppositoria communia, *A.*
acutiora, *A*
sicca,
Tartari præparat. *A.*
ad vermes, *A.*
Species benedictæ laxativæ; id est, Electuarii benedict. laxativ.
Diacarthamu, id est, Electuarii Diacarth. *A.*
Caryocostini, i.e. Electuar. *A.*
Episcopi, s. Elescoph. *A.*
de succo rosarum, *id est*, electuarii.
Diaturbith cum Rhabarbaro.

PULVERES ALTERANTES.

1. Pulvis Alexiterius specificus Ang. Salæ.

℞ pulv. viperini ʒij.
Extr. Bezoardici pretiosi magisterii margarit. an. ʒß.
Ol. sem. Angel. destill. ʒß.
Cinnam. gutt. vi.
M. in mortario vitreo.

Dosis a ʒj. *ad* ʒß. *cum vehic. appropriatis singulis quadruplicetur, Iis qui jam veneno infecti sunt danda est* ʒj.

Extractum Bezoardicum sic fit.

℞ Ligni aloës resinos.
Granor. Kerm.

Santal.alb.ouorif.
Caſſ.ligneæ.
Zedoar.
Croci opt.
Schœnanth.
Rad.carlin.
Vincetox.
Doron.
Angel.
Fol.dictamn.Cret.
Scord.Cret.an.ʒij.
℣ q.ſ. F. extractum ſ. a.
cui addе ʒij.

Magiſterii lapid. pretioſorum cum ⊕ calcinat.

2. Pulvis Bezoardicus ſine pretioſis, F. F.

℞. Bol.armen. ver. cum aqu. ſcabioſ. præparat.
Terr.ſigillat.Sileſiac.
Rad.diptamn. alb.
Tormentill. ana ʒvi.
Angelic.
Gentian.
Rad.Petaſit.
Zedoar.
C.C.uſt.præparat.
Succin.alb.præparat.
Oſs. de c. c.
Raſur. Ebor.
Cort.citr.
Corall. rubr. præp. à ʒß.
M.F. Pulvis ſubtiliſſimus

Doſis ad ʒj.

3. Pulvis Bezoardicus cum pretioſis.

℞. Pulv. modo præſcripti, ʒi.
Margar.præparat.gran.xvi.
Hyacynth.præparat.
Rubin.præparat.
Granat.præparat.
L.Bezoar.or.a.gr.viii
Fol.argent.
Aur.ana num.i.
F.Pulvis ſubtiliſſimus.

Vires. *Cordialis ac diaphoreticus inſignis eſt, uſuſque præcipui in morbis malignis.*

Doſis à ℈j. ad ℈ij.

4. Pulvis Cachecticus Quercetani.

℞. Limatur. chalyb. in tenuiſſimum alcohol. per ▽ ſimplicem redactæ, vel cum ♃re calcinatæ. ʒi.
Fec.rad. Ari ʒiß.
Ambr.grif. ʒß.
Eſſent.corall. (Magiſt.
Margarit.
Succin.præparat.
Cinamom.ana ℈iv.
Sacchari, q.ſ. ut fiat pulvis guſtui gratus.

Vires. *Eſt ſummum Remedium ad cachexias, tàm virginum, mulierum, quàm virorum juvenum ac ſenum.*

Doſis cochlear. ſ. mane continuando ad dies aliquot.

5. Pulvis Cathereticus pro oſſibus S. Cloß.

♄ rad. irid.
ariſtol.rot.
euphorb.an.ʒß.
Sabin.ſicc.
O uſt.
☿ præcipitati ana ʒj.

Ceruſ.

Ceruſ.
Myrrh.an ʒij.
Ol.garyoph.℈j.M.
F. pulvis quo aſpergatur os cariosum carne denudat. & aq.O. prius ablutum.

6 Pulvis de Cypero odoriferus.

℞.Rad.Ireos flor.ʒiß.
Cyperi rot.
Acor.à ʒij.
Lign.Santal.citr.ʒß.
Rhodii,ʒj.℈ij.
Spec.Diambr.ʒiij.
Troch.Gall.moſchat.℈j.
Moſch.℈ß.
Ambr.gran.xii.
F. Pulvis.

Vires. *Pulvis eſt odoriferus, confortans ſpiritus vitales & animales.*

7 Pulvis Dentifricius.

℞. Silic.fluviatil.calcin.ʒiij.
Lap.punic.præparat.ʒß.
Rad.Ireos fl.ʒij.
Ol.ſtillat.roſ.℈ß.(vel ex lign.rhod.
F. Pulvis ſubtiliſſimus.

Vires. *Exterget dentes, fœtorem oris emendat.*

N.1. *Alium vide apud Auguſt.*

N.2. *Dentifricii pulveres ſiunt potiſſimum ex pulveriſatis corallis, calcinatis oſſibus, cornibus, lapidibus, cruſtaceis, radicibus ireos, cruſtà panis toſta, ſalibus uſtis, cineribus, & ſimil.*

Alius S. Cloß

℣ farin.laterum rubrorum ʒß.

Imbibatur per vices ſpiritus ☿ pari quantitate & fiet puls, cui addes ☿ vini alb. ʒiij.
Panis ad nigredinem uſti ʒij.M.
F. pulvis, quo dentes nigrore aut virore infecti confricentur, & vino calente abluantur.

8. Pulvis contra deſluxiones, Fluß pulver/Rothlauffpulver/F.F.

℞.Maſtich. alb.
Succin.in fragm.
Summ. Sabin.
Rut.
Oliban.
Sem.cannab. ana ʒiv.
Stæchad.citr. M.ij.
M.F.Pulvis groſſus.

9. Pulvis Dyſentericus Crollii.

℞. Succin.
Sang.dracon.
Lap.Hæmatit.
Corall.rubr.
Sem.Portulac.
Plantag.
Anthor.
Rad.Tormentill.
Terr.ſigillat.à ʒij.
Balauſtior.ʒi.
Nuciſt.num.iv.
Cinamom.ʒß.
Croc.♂ adſtring.
Talc.calcinat.
Matr.perlar.calc.
Oſs.microcoſm.calc.à ʒi.

Lapides lævigentur, reliquisq; minutiſſimè tritis addantur.

Vires. *Valet in omnibus profluviis alvi, menſtruorum, narium, &c.*

Dosis ʒ *j. ad* ʒiß. *vel* ʒij.

10. Pulvis antiepilepticus de secundina.

℞. Secundin. puelli primogeniti exsiccat. ℥ß.
Cranii maris calcinat. ʒi.
Pulv. pullorum corvi, ℥ij
Coagul. lepor. ʒi.
Rasur. c. c. ʒij.
Castor. ʒß.
Succin. albiss. ʒij.
Visc. quern. ☾. decresc. collecti. ʒß.
Granor. & rad. Pœon. ante novilunium collect. à ʒß.
Ambr. gris.
Moschi ana ℈ß.
Spec. Dianth.
Diapliris archont.
Lætific. Galen.
Corall. præparat.
Margarit. præparat. à ℈j.
F. Pulvis subtilissimus

11. Alius Antiepilepticus Diaphoreticus.

℞. Cinnaber. ♂ ii purificat.
Magist. corallor.
perlar.
cran. human. ana.
F. Pulvis subtilissimus.

Dosis à gran. 10. ad 16. bis in septimana exhiberi potest. Hartmann. in Pract. Sennert. Instit.

12. Pulvis Epilepticus D. Arn. V Veickardi.

℞. Rad. pœon. decrescent ☾ collect. ℥j.
Sem. Pœon. masc. excort. ʒß.
Ung. alcis ʒiij.
Succin alb.
C. C. ust. ana præp. ʒij.
Margar. præp.
Corall. rub. præp. ana ʒj.
Stercor. pavon. ℈iv.
Lap. Bezoar or. ʒj.
Unicorn. veri ℈ij.
Limatur. ☉ ungar. ʒj.
Croc. ℈i.
Manus Chr. perlat. ʒß.
F. Pulvis subtilissimus addendo
Ol. still. macis ℈ß.

Dosis a. ℈ß. ad ʒß.

13. Pulvis febrilis.

℞. Rad. Diptamn.
Petasit.
Zedoar.
Fol. scord. ana ʒij.
Sem. card. bened.
C. C. ust præpar. à ℥i.
♂ diaphoret. ʒiij.
F. Pulvis subtilissimus.

Vires. *Est contra omnis generis febres, quas per diaphoresin expellit.*

Dosis ʒ *j. Grunlingius.*

14. Tragea fortis. Species fortes.

℞. Piper nigr. ℥ij.
Zingib. ℥i.
Croc. or. ʒi.
Caryophyll.
Galang. à ʒij.
F. Pulvis.

Vires. *Usus esse potest in aromatisandis cibis.*

15. Tra-

15. *Tragea grossa. Species grossæ.*

℞. Glycyrrhiz. ʒß.
Cinamom.ac.ʒv.
Zingib.alb.
Calam. arom. à ʒiij.
Galang.
Zedoar.à ʒij.
Nucist.
Garyophyll.
Macis
Cubebar.à ℈j.
Confect.anis.
fænic.
carv.
coriandr.à ʒvi.

Aromata *incidantur* grosso modo, confectionibusque admisceantur.

Vires. *Confortat ventriculum, adeoq; digestionem juvat.*

16. *Tragea Hepatica Quercetani.*

℞. Corall.rubr.præparat.
Spod.
Spec.Diatragac. à ʒij.
Fl.Hepatic.
Sem. acetos.
Portulac.à ʒi.
Croc.♂ optimè præparati, ʒiiß. (cum ▽ simpl. vel cum ♃.)
Croc. ♂ ex Ol. ♃ parat. ℈ij. (vide l.3.
Sacchar.rosat.pro libitu.
F.Pulvis.

Vires. *Pulvis est admirabilis, contra omnes obstructiones, imbecillitates, ac intemperies hepatis, cui pristinum robur reparat: singularis porro adversus omnes fluxus hepaticos, cachexias, hydropises, icterum, &c.*

17. *Tragea Hysterica Quercet.*

℞. Cass. ligneæ.
Calam.aromat.
Sem.agni casti.
Pastinac.
Rutæ.
Pœon.
Anis.
Fœnic.
Cardamom.
Macis
Cinnamom.
Caryophyllor. à ʒi.
Fec.Bryon.ʒiß.
Sacchari anthosati ad pondus omnium.
M. F. Pulvis.

Vires. *Prodest albo mulierum fluori & uteri suffocationi.*

Dosis ʒiß.

18. *Tragea Antinephritica Quercetani.*

℞. Tunicæ interior. ventriculi Gallinæ.
Stercoris albi Gallin.à ʒß.
Pulveris pelliculæ interioris, quæ in putaminibus ovorum reperitur.ʒiiß.
Herniariæ
Cinnamomi à ℈iv.
Nucleor. mespilor. ʒij.
Sem.Fœnicul.

Anis.

Anis. ā ʒj.
F Pulvis subtilissimus

Vires. *Effectus pulveris hujus efficacissimi sunt in alterando, & expellendo calculo. Valet itidem ad colicam passionem.*

Dosis ʒß. *ad* ʒj.

19. Pulvis Sperniolæ compositus Crollii.

℞. Myrrh. el.
Thur. masc. ā ʒij.
Croci trit. ʒß.
Camphor. ʒiij.
Tere omnia & misce.

Pulverem hunc imbibe ▽ stillat. sperniolæ, id est, spermatis ranarum, vigesies vel trigesies, ita tamen, ut semper prius sponte exiccetur.

Hinc serva ad usus

N. *Sperniola colligenda est mense Martio, triduum circiter ante novilunium*, (*sic non fœtet*) *destillandaq;* MB.

Vires. *Summum est remedium in Hæmorrhagia è naribus, gutture, utero, quia frigiditate sua coagulat sanguinem. Confert quoque, si solvatur cum aceto, & Erysipelati, doloribus vè podagricis calidè applicetur. Hæmorrhagiam quoque vulnerum impositione sistit, Paronychiam necat, &c.*

Dosis gran. 4,5,6,7,8.

N. *Si hæmorrhagia è sanguinis corruptione originem traxerit, non malum sanè remedium, quippe putredinem arcet. In uterinis vero affectibus, ob myrrham ac crocum, aliud adhibere malem.*

20. Pulvis Stomachicus, Quercetani f. Brickmanni.

℞. Rad. Ari præparat. ʒij.
Acori vulg.
Pimpinell. ā ʒ i.
Ocul. cancr. ʒß.
Cinamom. ʒiij.
Sal. Absynth.
Junipēr. ā ʒj.
Sacchari rotati, q. s.
F. Pulvis.

Vires. Exhibetur non tantum ad ventriculum corroborandum, cui proprie convenit, sed etiam ad capitis affectus, hemicraniam, vertiginem, melancholiam hypochondriacam, cachexiam: ad calculum ac febrem quartanam: habet enim facultatem deoppilandi, tartarum resolvendi, &c.

Dosis ʒß. *ad* ʒij.

Præparatio radicis Aronis fit macerando, cum vino albo, horis 12. hinc decantatur vinum novumque affunditur, denuoque antea macerat, qua macerationē acrimonia extrahitur. Hinc radix lente siccanda.

21. Pulvis Trithemii.

℞. Calam. arom.
Gentian.
Cymin.
Siler. montan.
Anisi.
Carvi.

Levist.

Leviſt.
Petroſelin.
Spic.nard.a.ʒß
Zinzib.albi.
Chamæpyt.
Fol.ſen.el.
Cryſt.♑i a.ʒvi
Macis
Cubeb.an.ʒij.
Garyoph.ʒvii
M.F.Pulvis ſubtiliſſimus.

Vires. *Sunt qui hujus laudes ſumme commendant, ad memoriam confortandam. Videlicet, poſt purgationem convenientem.* ℞. *Hujus pulveris* ʒ *j.* ▽ *magnanimitatis gutt. xij. & vini nonnihil, ſumunt q. mane & veſperi per totum menſem; altero menſe, mane ſolum; tertio bis vel ter ſingulis ſeptimanis, idque mane; quarto menſe bis qualibet ſept. & poſtea ad dies vitæ ſingulis menſibus ſemel, creſcente Luna. Sed crapulam vitare monent, ebrietatemq.*

22. Species Cephalica, F.F.

℞.Cinamom.ʒij.
Rad.pœon.
Sem.pœon.exc.
citr.exc.ana. ʒx.ϑß.
Zinzib.
Cubebar.
Caryophyllor.
Macis ana ʒv.ϑj.
Spec.cordial.
arom.garyoph.a.ϑviij
diamoſch.dulc.
Spec.diambr.ana ʒiß.gran.vi.
Nuciſt.num.ij.
F.Pulvis.

Vires. *Calfacit caput, exiccat catarrhos, ſpiritus animales & vitales purificat, corroborat, adeoq; balſamo nativo inſigniter confert.*

Doſis à ʒß. *ad* ϑj. *vel* ʒj.

20. Species Diacubebarum.

℞.Santal.trium ana ʒß.
Spod.præparat.
Raſ.Ebor.ana ʒiij.
Sem.Amomi.
Cubebar.ana ʒi.
F.Pulvis.

Vires. *Aperit & confortat Epar.*

24. Sal Philoſophorum.

℞. ⊖ *tuſi.*
Sal gemm.ana ʒi.
Galang.
Macis
Cubebar.ana ϑj.
F.Pulvis.

Vires. *Iuvat concoctionem ventriculi, cruditatesque conſumit.*

Doſis gran. 4. mane, jejuno ſtomacho.

25. Sal Sacerdotale.

℞.Sal.commun, torref.ʒij.
Piper ʒi.
Cinamom.ʒß.
Zedoar.
Zinzib.ana ʒß.
Sem.cumin.
carv.ana ʒi.
F. Pulv.ſubtiliſs.

Vires. *Doloris capitis medetur, vertri-*

triculum calfacit, cruditatesque & flatus consumit, concoctionem juvat, colicum dolorem profligat.

Dosis gran. viij. ad xv. &c.

Idem aliter.

℞. Sal. commun. ʒij.
Cinamom.
Cumin. ana ʒiij.
Zinzib.
Amom.
Siler. mont.
Piper.
Satureiæ
Hyssop.
Origan.
Puleg. ana ʒi.
F. Pulv. subtilissimus.

Vires. *Eadem cum priori obtinet.*

N. *Dicitur Sal Sacerdotale, quia Sacerdotibus olim (tempore Eliæ) ad dolorem capitis & oculorum caliginem in usu fuisse statuitur.*

PULVERES PURGANTES.

1. Pulvis Arthriticus Paracelsi.

℞. Hermodactyl.
Turbeth. opt.
Diagryd.
Fol. Senn. el.
Rasur. cran. vel ossium human.
Sacchari ana.

Vires. *Purgat securè & blandè omnes defluxiones podagricas.*

Dosis ʒß. ℈j. *ex aqua Ivæ arthriticæ, fragariæ, &c.*

2 Pulvis Chalagogus Querc.

℞. Rhabarb. elect. ʒiij.
Fl. Violar. ʒij.
Rosar. pallid.
Hyperic. à ʒi.
Spec. Diatrionsantal.
Mastiches
Cinamomi à ℈ß.
Diagryd. ℈j.
Sacchar. violat. ʒß.
M. F. Pulvis.

Dosis ʒj.

3. Pulvis Cornachini.

Fit ex mixtione diagrydii ♃ati, & ☿ diaphoretici cum cremore ♀i commistorum, proportione in vicem pro re nata variante, verbi gratia, Diagryd. ♃r. gran. vii. viii. vel ℈ß. ☿ diaph. gran. v. vi. vii. &c. Crem. ♀i. ℈j.

Vires. *Tantum pulveri huic attribuit Author, ut peculiarem de eo conscripserit librum, commendatque ad omnes ferè morbos, qui purgatione opus habent.*

4. Pulvis Melanagogus Querc.

℞. Fol. Sen. ʒi.
Sem. anis.
Fœnic. à ʒi.
Cinamom. ℈ij.
Crystall. ♀i. ʒvi.
Sacchari ʒiß. M.

Dosis à ʒj. *ad* ʒij.

5. Pulvis Panchymagogus Querc.

℞. Crystall. ♀i. ʒj.
Senæ el. ʒx.
Hermodactyl.
Turbith. à ʒß.
Rhabarbari

Apa-

Agaric.troch.ana ʒiij.
Scammon.præparat. ʒij.
Macis
Cinnamomi
Galang. an.ʒiß
Sacchari violati, ad pondus omnium.
Dosis ʒj.

6. Pulvis Passavanticus.

℞. Flor.Borrag.
Violar.ana ℈ij.
Zinziber.
Spic.nard.ana ʒi.
Glycyrrhiz.
Sem.anis à ʒij.
Diagryd. ʒiij.
Rhabarb.el.ʒvi.
Turbith.gumm. ℥i.
Senæ ℥ij.
M. F. Pulvis.
Vires. *Purgat omnes humores noxios, maximè bilem.*

7. Pulvis Phlegmagogus Quercetani.

℞. Spec.Diacartham.ʒij.
Agaric.Trochisc.ʒß.
Turbith.
Hermodactyl. ana ʒj.M.
Dosis ℈ij.

8. Pulvis Phlegmagogus, Sala.

℞. Cryst. ♃i.
Hermodactyl.mund.à ℥i.
Turbeth.albi, ʒvi.
Resin.Scammon.ʒij.
℥ Caryophyll.cum saccharo mist.℈ß.M.
Vires. *Purgat seroſos ac phlegmaticos humores ſine molestia.*
Dosis ʒß. *ad* ʒj.

9. Pulvis Sternutatorius Martini Rulandi.

℞. Sem.Nigell.
Hellebor.alb.ana ℈j
Majoran.
Rorismar.
Salviæ ana ʒß.
Mosch.gran.ij.M.
Caput roborat, pituitam elicit.

℞. Fl. Anthos.
Lavendul.
Salv.
Betonic.
Fol.Majoran, a ℈j
Macis
Cinamom.
Glycyrrhiz.
Ellebor.alb.præp, an.℈ß.
Tabac.opt.℥i.
Omnibus pulverisatis & probè mixtis; adde
℥ Still.anis.
Garyophyll.
Macis
Majoran.ana g.iv.M.

11. Alius, Johann. Nicolai Baumanni M. D.

℞. Fol.Tabac.indic.ʒi.℈j.
Rad.Ireos flor.ʒiß.
Lap.pumic.℈ij.
Moschi gran.ij.
F. Pulvis.
N. *Moschus omittendus erit, si mulieri adhiberi debeat.*

CAPUT LXXVIII.

De Sacculis.

SAcculus fomantatorius fieri potest ex vegetabilibus quibuscunque incisis, sc. crassiusculeve contusis, sacculoque insutis.

Applicatur tepidè sive siccum sacculum velis, sive humidum, id est, in liquore aliquo coctum & expressum.

Exemplo sint.

1. Sacculus stomachalis.

℞. Herb. Menth. crisp.
Calament.
Origan.
Betonic.
Absynth. an. M. I.
Majoran.
Fl. Rosar. rubr. à M ß.
Camomill. odorat. p. I
Rad. calam. arom. ʒiij.
Nucis moschat. num. I.
Baccar. Laur. ʒ iß.
Sem. anis.
carv.
cymin. à ʒ I.

Ex conquassatis & incisis F. Sacculus stomachalis cancellatim intersutus.

Vires. *Confortat Ventriculum, Crato.*

2. Sacculus cordialis.

℞. Fol. Melis. M. I.
Basilic.
Card. bened. à Mß.
Santal. citrin. ʒij.
Cort. citri.
arantior. à ʒiß.
Fol. Laur. ʒI.
Cinamom.
Galang.
Nucis condit. [Nucist.
Macis ana ℈j.
Lign. Aloës. ℈ß.
Sem. citri.
Melis. ana ʒß.
Fl. Borrag.
Bugloss.
Anthos
Melis. à p. I.
Rosar. p. ß.

Ex his crassiusculè contusis, F. Sacc. interceptus serico.

Vires *Confert in palpitatione. Crato.*

3. Sacculus Nephriticus, seu Paregoricus.

℞. Herb. Malv.
Heder. ter.
Bismalv.
Cerefol.
Parietar. ana M, ß
Rad. Alth.
Lil. alb. à ʒI.
Sem. Fœnugr. ʒvI.
Fl. Camomill.
Melilot.
Saxifrag. à p. I.
Contusis & incisis, F. Sacc.

Inco-

Incoctus pluviæ, lactivè applicetur renibus in dolore nephritico.

Huc pertinent & Cucuphæ, cujus Exemplum sint.

4. Species pro Cucupha, F. F.

℞. Rad. Ireos fl. ʒß.
Cyper rot. ʒiij.
Fl. Lavendul.
Anthos. ana ʒiij.
Fol. Menth.
Majoran.
Ocym. ana ʒij.
Storac. cal.
Benzoin. ana ʒiß.
Sem. Nigell.
Coriandr. præp.
Summ. Thymi
Stœch. ar. ana ʒi.
Mosch. gran. iij.
Ambr. gryſ. gran. ij.

F. Pulvis groſſus, qui goſſypio ſuſceptus inſuatur pileolo ſerico, interpaſſando.

CAP. LXXIX.

De Salibus præparatis.

SAlia tùm *nativa in Officinis* extãt, tùm artificialia: de nativis alibi, de artificialibus hic loci agere fas eſt.

Artificialia ſalia, vel ſunt ſimplicia, vel compoſita, ſeu mixta.

Simplicia, (propriè ſic dicta) totuplicia ſunt, quotuplices res naturales, quippe res nulla eſt, quæ ſalis prorſus expers ſit, imò conſtitutio rerum naturalium primitus ex ſale dependet.

Medium quo ſalia eliciuntur liquor quilibet aqueus eſt, in quo ſalia ut ſolvuntur, ita & eidem ſeſe immiſcent. Quia tamen res naturales pleræque validè compactæ ſunt, præmiſſumque requirunt apparatum, quo compedes, quibus ſal impeditum eſt, aperiantur, pro diverſitate compactionis, diverſi quoque apparatus inventi ſunt.

Creberrima tamen præ reliquis eſt *incineratio*, qua partes mixtæ disgregantur, ſalque fixum *in cinere* remanente aptum redditur, in ▽ liqueſcere, muriamque conſtituere; maximè ſi maceratio, transcolatioque repetita intervenerint.

E. gr.

℞. Cinerem (abſynthii à carbonibus purificatum,) coque cum ▽ in lixivium, vel transcola ▽m fervidam aliquoties; ſicimprægnabitur ⊖e, nomenque ſortietur lixivii. Hoc purifica filtrando, inſpiſſaque lenta evaporatione, aut cryſtalliſatione.

N. 1. *Salia, hac ratione calcinata, quia lixivium ſapiunt, nec ſatis albicant calcinantur, id eſt, comburuntur, funduntur vè communiter ad ignem, ut albedinem acquirant. Verum potior videtur ratio albificandi per iteratas ſolutiones, filtrationes ac inſpiſſationes, hac ta-*

men admonitione, in majori dosi hæc salia esse exhibenda. Saporem lixiviosum quod attinet, optimè is aboletur, si cineres cum ♀is ana circiter mixti, accenso ♀ calcinentur, atq; hinc elixiviationi submittantur.

N. 2. *Salia hæc fundunt spiritum penetrantissimum, si ad modum, quo Sal commune destillentur.*

Salia volatilia, (essentialia nonnullis dicta,) nihil aliud esse videntur, quam portio salis aliquantulum elaborata humori nutritivo immixta, necdum substantiæ crassæ insinuata.

Modus fiendi ex plantis.

℞. Plantam convenientem coque cum magna quantitate aquæ, hinc exprime succum, eumque optimè purificatum inspissa aliquantulum, reponeque ad crystallisandum, s.a.

N. *Si succum purificatum recenti herbæ affuderis, interveniente digestione, coctione ac expressione, ut prius, majorem salis copiam nanciscēris.*

Exhibent itidem ligna, ossa, cornua, sanguis, &c. salia volatilia, sed non nisi interveniente destillatione, qua parietibus vasorum destillatoriorum ea adhærescunt. Vide in oleis destillatis.

Salia impropriè sic dicta, parantur ex lapidibus, metallis, cornibus, ossibus, crustaceis, quę beneficio acidi cujusdam spiritus solvuntur, (communiter recipitur ☿, vide Magisterium,) filtrantur, & evaporatione in pulverem rediguntur, quem sal vocant.

Hunc salem abluunt aliquoties, ne acidum sapiat, & servant pro usu, vel edulcoratum in liquorem per deliquium in cella resolvunt. Vide Liquor.

Salia simplicia usitatiora.

Sal Absynthii fixum
Essentiale.
Acetosellæ
Sal Aluminis, Saccharū ♁
Angelicæ
Artemisiæ
Borraginis
Cancrorum
Cardui benedicti fixum.
Essentiale.
Centaurii minoris.
Cerefolii
Chamæmeli
Cichorei
Cinamomi
C.c. volatile
Cranii volatile
Euphragię
Fabarum è stramine & corticibus
Fœniculi
Fragariæ
Fraxini è ligno.
Fumariæ
Genistæ
Guajaci volatile
Hederæ terrestris.
Hyperici
Hyssopij
Juniperi è baccis.
ex ligno.
Lavendulæ

Majo-

Majoranæ
Matricariæ
Meliſſæ
Menthæ
Nitri cryſtallini.
fixi. Lapis prunellæ.
Ononidis
Perſicariæ
Pimpinellæ
Plantaginis
Rutæ
Salviæ
Sanguinis humani.
Scordii
Succini volatile
Tamariſci
Tartari
Vitrioli vomitivum
Urinæ
Urticæ
Zedoariæ.

Salia impropriè ſic dicta, (rectius calces diceres,) uſitatiora ſunt.

Sal Jovis
Saturni
Coralliorum
Perlarum, &c.

Salia compoſita.

1. *Sal Alcali.*

℞. ♆. ℔. 1.
Ciner. Iſatidis, ℔. ß.
♀i. ☽i ana ʒ1.

Coque in ▽. ut fiat lixivium, filtra ac inſpiſſa ad ſiccitatem.

N. 1. *Theophraſtus.* ℞. *Cinerum clavell* ♆, *& cinerum ſabarum, extrahit lixivium, coagulat* ♃.

N. 2. *Venetiani.* ℞. ♆. ℔. 1. *cineris fagi, vel quercus.* ℔ij. *Fellis vitri.* ☉. *calcinati.* ♀i à ʒij. *Fac lixivium, atque exinde Sal.*

N. 3. *Alkali æquivocationem vide lib. 1.*

Uſus hujus Salis ſolus Chymicus eſt, inſervitq; ſeparationi ☉*is à* ♀*e, ſi in fluxu injicitur. 2. Facit ad fluxionem* ☽ *a facilitandam.*

2. *Sal Alembrot.*

℞. ☉. præparat. ☿. Salis alcali, à ʒ1. F. lixivium cum ſucci menthæ ac caryophyllat. ana ʒij. aquæ fontan. ℔. ij. Filtra & coagula.

N. 1. *Dicitur & Sal Ellebrot. Sal Taberi. Sal Alkitran.*

N. 2. *Eſt & Sal Alembrot. nativum, quod in Cypro, ex certa terra, in monte Olympo extrahitur; formamque & colorem ſanguinis concreti habet, ſed noſtratibus incognitum.*

3. *Sal Anatron.*

℞. Calcis viv. ℔. IV.
Alumin. ℔. ij.
Vitrioli ℔. ij.
Salis commun. ℔. iij.

F. Lixivium cum vino albo, digere per dies aliquot (9.

Poſtea

℞. Stiriar. ſalis petræ, ℔. x. affunde lixivii tantum, ut operiatur ſal in aheno. Miſce benè ac ſolve, coque ad medias, cola ac repone ad concreſcendum.

Vires. *Metallici hoc ſale utuntur ad purgationem fuſionemq; Metallorum.*

Sa-

Sumitur & Anatron, 1. profelle vitri. 2. pro terra Sarracenica, cujus sunt species, nigra, rubra, & cærulea. 3. pro excrescentia alba ac lapidea, quæ in petris crescit, in modum ulnea albæ, à quibusdam Sal nitrum vocata. Vide Unter. de Sale.

4. Borrax.

℞. Sal. ammoniac.
Nitri
Tartari calcinat. à ʒi.
G. arabic.
Sal. commun. à ʒi.
Mastich.
Alumin. roch. ana ʒß.

Pulverisatis, affunde Urinam filtra ac coque, donec materia in salem concrescat.

N. *Alii conficiunt ex ☉ & urina puerorum invicem commistis & coagulatis. Alii Borracem nostratem ex peculiari lapide (Borracis nomine) eoq; calcinato extrahi volunt, monente Tholdio in Halographia.*

Vires. *In medico usu facit ad menstrua, ac partum provocandum, veneremque stimulandam.*

CAPUT LXXX.

De Sapone Odorato.

SApo odoratus, Smegma odoratum odoramenti formula est, constatque ex sapone, (potissimum Veneto, cui res odoratæ subtilissimè pulverisatæ immiscentur, adhibita ▽ fragrante, v. gr. rosarum.

Formulæ sint, ex D.D. V Veickhardo.

1. Sapo Moschatus.

℞. Sapon. Venet. ʒij.
Styrac. calam. ʒij.
Rad. Ireos fl. ʒj.
Nuc. moschat.
Cinamom. ana ʒß.
Santal. alb. ʒi.
Asdulc. ℈ij.
Garyophyll. ℈j.
Mosch. gran. iv.

Incorporentur in mortario cum ▽ rosarum.

Vires. *Habet vim abstergendi & conciliandi gratum odorem, simulque confortandi nervos.*

N. *Loco cinamomi nucistaque licet olea stillatit. adhibere.*

2. Alius.

℞. Caryophyll.
Macis ana ʒi.
Benz.
Rad. Ireos fl. ana ʒß.
Mosch. gran. x.
Ambr.
Zibett. ana gran. v.
Sapon. Venet. ℔. ij.

Distemperentur cum ▽ rosarum, adjiciendo Ol. stillat. cinam.

3. Sapo ad impetigines.

℞ ♀i calcinat. ʒß.
O. calcinat. ʒj.

Flor.

Flor.♃. ℈ij.
☌ g. v.
Aſæ dulc.
Storac.liquid. an.℥j.
Calamit.
Lithargyr.an.℥ß.
Rad.Iapathiacut.℈j.
Ol.Garyophyl.g.iij.
Saponis veneti q.ſ.
F.Globuli.

CAPUT LXXXI.

De Spiritibus.

SPiritus ut diverſi ſunt volatilitate ac fixitate, ita & diverſo caloris gradu, diverſisque deſtillatoriis deſtillãtur. Fixiores ſcilicet Retortâ, igneque fortiori, arenæ ſcilicet, vel nudo. Volatiliores ☌ atque igne blandiori, ſcil. ℞. MB. vel cinerum.

Fieri poſſunt ſpiritus ex *mineralibus, vegetabilibus ac animalibus.*

Spiritus MINERALES ſinguli ferè peculiares ſibi vendicant modos, quos vide ſuis locis.

N. *Qua ratione ſine vaſis deſtillatoriis ſpiritus minerales deſtillari queant libr. 1. c. 20. delineavimus. Conſcripſit & de eodem peculiarem quendam Tractatulum Iohann. Glauberus titulo Furni Philoſophici.*

Spiritus VEGETABILES eliciuntur naturæ *volatilioris*; è foliis, floribus, fructibus, ſeminibus, aromatibus: *fixioris*; è lignis, corticibus, viſcis.

Modus eliciendi ſpiritus volatiliores non diſcrepat à deſtillatione ▽rũ ſtillatitiarum, quippe inter has & ſpiritus hoc ſolum diſcriminis intercedit, quod aquæ dictæ maximam partem phlegmatis contineant, ſpiritus minorem; unde & rectificando ſpiritus ab aquis ſequeſtrantur.

N. 1. *Res fermentatæ ſiquidẽ promptius aa copioſius ſpiritum halant, ſi res deſtillanda fermentari apta fuerit, fermentationem præmittere ſuadeo, quippe quâ præter dictam faciliorem exhalationem, ſpiritus in quintam Eſſentiam exaltantur; perſuaſum autem tibi habeto, fermentationem feliciùs in vaſis ligneis, v.gr. quernis, procedere, quam in vaſis aliis.*

N. 2. *Fiunt quoq; ſpiritus quorundam vegetabilium cum vino, ut ſpiritus liliorum convallium, &c. Verum cum pars maxima ♆ debeatur, præſtat hujuscè generis cognominare, ♆ cum adjectione dati vegetabilis, e.gr. ♆m liliatum, vel ▽m vita liliatam,*

1 Sic fiunt ex herbis & floribus.

℞. Herbas aut flores recenter (tempore ſicco collectos) contunde atque in vas terreum vitreatum, vel dolium quernum (præſtant enim ad fermentationem vaſa lignea,) intermiſto ſale comprime, clauſoque vaſe in cellam repone (per menſem unum vel plu-

res) donec fermentando acidiusculũ ac vinosum acquirant odorem. Hinc destilla per vesicam, (aut MB.) usque ad siccitatem, destillatum affunde, si libet, parti destillandæ residuæ ac destilla denuo. Tandem rectifica.

Aliter.

Exprime succum, eumque cum contusis herbis recentibus mixtum ad fermentandum colloca.

N. 1. *Si minus succolentæ res fuerint, aqua fervente irrorari ac perfundi volunt.*

2. *Fermentatio promovetur adjecta aliqua portione* ☉*is, (quæ & putrefactionem præcavet)* ☿*i, secum cerevisiæ, vini, fermenti dissoluti (in* ▽*) vel sacchari.*

3 *Poterit & ex fermentatis succus exprimi, atque cum novis herbis denuo fermentari; sic copiosior extillat spiritus.*

II. Ex fructibus & baccis succolentis.

℞. Succum expressum, eumque clauso vase debitè defervere sine, ac destilla: sic fiunt spiritus pomorum, pyrorum, mespilorum, citoniorum, &c.

III. Ex fructibus & baccis minus succulentis.

℞. Fructus vel baccas, conquassa ac affunde ▽m ferventem, vel ebullire parum permitte, hinc colloca, vase clauso in fermentationem, addedo si placet nonnihil secum vini vel cerevisiæ, & simil, sic fiunt spiritus baccar. juniperi.

IV. Ex fructibus carnosis, (i.e. qui pulpam exprimendo præbent)

℞. Expressam carnosam substantiam, v.gr. cerasorum nigrorum, (exemptis nucleis,) repone ♂ (14) ad fermentandum cum ☉, &c. destilla, sic fiunt spiritus, seu quintæ Essentiæ, baccarum sambuci, fragorum.

N. *Licet initio, si ita visum fuerit, aliquid* ▽*æ ferventis addere.*

V. E seminibus oleiferis ▽ cum oleo ascendit, quæ rectificando exhibet spiritum, præcipuè si fermentatio fuerit præmissa. Vide supra de Oleis.

N. 1. *Spiritus hi aquarum nomine ut plurimum veniunt.*

N. 2. *Si loco* ▽*æ vinum in macerationē adhibueris, spiritum itidem nanciscēris, sed compositum ex* ☿*i seminumque dati spiritu, præstat itaque hunc addifferentiam spiritus simplicis scil. cum* ▽*æ destillati, appellare spiritum compositum, seu* ☿*i cum adjectione dati seminis, (e. gr. anisatum, vel* ▽*m vitæ anisatam, vide supra.*

VI. E frumentis parari possunt Quintæ Essentiæ, si in Cerevisiam reducta ea fuerint; qua ratione magnam spirituum copiam exhibent.

VII Ex aromatibus spiritus quomodo eliciantur, vide cap. 38.

VIII E lignis prodit una cum oleo per destillationem liquor aciduslus,

lus, (vide supra cap. 70.) qui rectificatus, spiritum refert.

N. *Rectificatio fieri potest super colchotare aut sale marino, vel cineribus propriis; sic exit primo phlegma insipidum; hinc spiritus acidus seorsim colligendus.*

Ex ANIMALIUM familia exhibent spiritus; cornua, ossa, sanguis, urinæ.

Cornua, ossa, ungulæ, fundunt spiritum acidulum mediante destillatione, (vide de oleis) hunc rectifica in ℳ.

Sanguinis itidem spiritus beneficio destillationis elicitur, (vide in oleis & ▽is,) estque liquor ab oleo separatus & denuo rectificatus.

N. *Coronidis loco addo: si oleum aliquod stillatitium cum ▽i rectificatissimo digeratur, oleum illud à spiritu absorberi, ut sub forma spiritus deliteat.*

Spiritus minerales usitatiores.

Spiritus Aluminis
Coralliorum
Mercurii
Salis ammoniaci
communis
gemmæ
nitri
Saturni
Succini
Sulphuris
Tartari
Vitrioli.

Huc ▽æ spirituosæ compositæ: ▽. ℞. ☉♄rea. v. l. 3.

Spiritus vegetabiles.

Spiritus Absynthii
Aceti vini
Angelicæ
Anisi, id est, ▽ cum vino destillati.
Spiritus Cardui benedicti
Centaurii minoris.
Ceraſorum nigrorum
Cochleariæ
Cydoniorum
Ebulæ ex granis
Fœniculi
Fragorum
Guajaci
Juniperi
Liliorũ convallĩũ
Melissę
Rorismarini
Rosarum
Salviæ
Sambuci
Thymi
Tiliæ flor.
Veronicæ
Vini.

N. *Compositi spiritus fermè sub titulo aquarum recensentur, ut spiritus theriacalis, id est ▽ theriacalis, &c.*

N. 2. *Spiritus oleaceos quære sub Oleis, ut spiritum Terebinthinæ, & similia.*

Huc
1. *Spiritus Antapoplecticus S. Cloß.*
♃ ♎ sang. cervini ℔ß.

Infusionis florum lavend. in aq. pœon. fact. ℥iv.

M. & destilla ad medias per ℳ, spiritui extillato adde infusionis novæ florum lavend. eandem quantit. destilla denuò idque tertium repete tandem adde huic ♎ ♈ rectificat. ℥ij.

Dos. à gutt. vj. ad xij. & xx. in jusculo aut aq. appropr. Iuvat Paralyticos, Apoplecticos Pleuriticos, Asthmaticos, omnes eos quorum pectus sanie aut pure occupatur, anacatharsin enim promovet egregiè.

2. Spiritus Nephriticus.

℣ Ovum struthionis, pulver. affunde ♎. ☉, & in digestione relinque, donec probè soluta appareat corticum ovorum substantia, atque tum per chartam filtretur, servetur-que.

Vires: *Est ὐπόθεσις nullis ferè secundum a Cæsareis medicis S. Closæo communicatum.*

Dosis gutt. vj. viij. ex vino opt. vel aq. florum fabar. florum acac. malv. veron. addito syr. dialth. Fernel. Insigniter aperit, incidit & commovet arenulas, calculum, urinam, nonnunquam etiam mẽses & sedes atq; etiã serum in hydropicis.

N. *Fit & insignis spiritus nephriticus* ☐ *spiritum a* ⊕ *o destillando. Vid. I. Agricol. in Popp. p. 1. pag 585. Lösselium in Scrutinio Remim. Confer cum Querc. in Querc. Rediv. t. 3. p. 704.*

CAPUT LXXXII.

De Succis.

SUcci ex vegetabilibus potissimum depromuntur, rarò ex animalibus. E vegetabilibus puta non omnibus.

Inidonea enim sunt, nuclei, semina, & reliqua oleosa, qualia sunt amygdalæ, pistacia, semina lini, (de quibus egimus in oleis expressis.

2. Minus apta sunt aridiora, ut fruges, nisi decocta harum, succos appellare libuerit.

Modus fiendi.

℞. Vegetabilia succulenta, (minus succulenta, macerari, infolari, elixativè antea volunt ▽) conquassa & exprime, hinc clarifica, (cum albumine ovi, filtratione que vel digestione quod melius,) si opus est △ l. inspissa, atque ne empyreuma contrahat, continuò agita; sic fiunt succi.

1 Ex floribus. ℞. Flotes viridis imple ⳋℳ, premendo, collocenturque ad digerendum, s. putrescendum in ℳ. satis profunde, donec in mucilaginem abiisse videantur: Hinc exprime succum, clarifica c. alb. ovi, & inspissa lentè ad consistentiam mellis; sic fiunt succi, (Essentiæ dictæ,) borag. bugloss. pœon. verbasc. violar. & simil.

N. 1. *Si flores minus succosi fuerint, affundatur parum* ▽ *e: sic fit extractũ, s. succus inspissat. flor. tunica, calendula,*

Keyri,

Keyri, Cyani, roriſmar. rhœad. ſalv. & ſimil.

N. 2. *Præſtant flores primum erumpentes.*

N. 3. *Expreſſum ſuccum ſi recentibus floribus affuderis, majorem ſucci copiam colliges.*

II. Ex fructibus. ℞. Succulentos exprime, vel coque antea; hinc exprime trajiceque per ſetaceum, liquidioresque ad mellis conſiſtentiam inſpiſſa.

N. *Succi è fructibus alio ferè nomine gaudent, mellis ſcil. ſi dulce ſapiant, ut mel juniperinum, paſſularum, & ſimil. alias Roob. Sapæ; ut rob de berberis, de ribib.*

III. Ex radicibus & lignis, interveniente coctione, (in ▽,) & expreſſione ſucci eliciuntur, adſciſcuntque nomen Extractorum, vide ſupra cap. 57.

Succi officinales, tùm liquidi proſtant, tùm inſpiſſati.

Liquidi qui per ſe conſerventur pauci ſunt, quippe præter ſuccos, acidulos & fermentatos illos potulentos, (qualis vinum, vinum pomorum, pyrorum, & ſimil.) nulli ad tempus durabiles ſunt: hinc fit ut addito ſaccharo, melleve, in ſyrupum coquantur, vide de Syrupis, c. 84.

Quin imo vel ipſis ſuccis acidulis nonnihil ſacchari ferè additur, cujus vi tùm parum fermentantur, tùm ab injuria corruptionis conſervantur.

N. *Dantur & ſucci è vegetabilibus, tùm per ſe ruptis, tùm inciſis ſponte ſtillantes, (lacrymas vocare expedit.) Verum hi partim nativis accenſentur, partim non uſuales ſunt.*

Talis eſt ſuccus betulæ, qui in Suecia & Finlandia, menſibus Martio & Aprili collectus & fermentatus, mulierculis nobilibus potui ſuppetit; ſuccus juglandis arboris, liquor ſe. qui in quercuum ſtipitibus coacervatur; lacrymæ vitis amputatæ. Huc opium & ſimil.

Succi Officinales Liquidi, qui & Vina dicuntur, ſunt

Succus Berberum
Citri
Cytoniorum
Granatorum acidorum
Limonum.

N. *Succi recentes tot ex tempore parari queunt, quot vegetabilia viridia ſucculenta exhibentur, verum quia gramineum ſapiunt ſaporem, minus in uſum veniunt, licet ſapor ille ſaccharo corrigi queat.*

Succi inſpiſſati.

Succus Abſynthii communis.
Acaciæ noſtratis.

N. *Verus Officinis habetur internativa.*

Agrimoniæ.
Aloë
Cardui benedicti
Chermes granorum
Centaurii minoris
Cydoniorum
Enulæ

Fumariæ
Glycyrrhizæ
Gratiolæ
Hyperici
Hopſcyami
Ireos noſtratis cæruleæ.
Liquiritiæ
Mercurialis
Myrtillorum Germanicorum, Heidelbeerſafft.
Nicotianæ
Papaveris domeſtici erratici
Plantaginis
Roſarum incarnatarum rubrarum
Scrophulariæ
Solatri

Huc pertinent.

Rob de Berberis ſimplex.
de Ribib.
Mel Ebulinum, Sambucinum, Juniperinum } conſiſtentiam Electuarii ferè obtinent.
Paſſularum.

CAPUT LXXXIII.

De Suppoſitoriis & Peſſis.

SUppoſitoriorum formandorum ratio in hoc ſita eſt, ut fiat ex materia duriuſcula, glabra, adeoque in anum intrudi apta, ſive illa aptitudo per ſe rebus inſit, ſive mixtione, coctionevè concilietur.

Prout igitur indicatio fuerit, ita ſuppoſitoriis materia eligenda, anodyna ſc. detergens, conſolidans, exiccans, alvum irritans, &c.

Uſitatiſſima tamen ſunt ſuppoſitoria dejectoria, eaque pro ratione operationis triplicia.

1. Lenia, quæ ſolo ferè tactu materiali movent. Talia fiunt ex lardo, ficu inverſa, ſevo hircino, bubulo, (candela ſevina,) cera, farina aquæ incocta, (ex qua fiunt ſuppoſitoria in ſole exiccanda,) caulibus, & radicibus, v.gr. betæ, braſſicæ, bliti, mercurialis, petroſelini, & ſimil.

2. Mediocria, quæ aliquali acrimonia ſtimulant. Talia parantur ex melle ad craſſitiem cocto, ſapone, terebinthina cocta. Quibus adduntur interdum & alia, v.gr. muſcerda, ſal, ſaccharum.

3. Fortiora, quæ vi purgante laceſſunt. Talia fiunt ex purgantibus, lenioribus, ac fortioribus, agarico, aloë, hiera picra, pulvere ad ſuppoſitoria, elleboro, ſcammonio, & ſimil.

Modus parandi.

Mel coquitur lentè ad ſpiſſitudinem, ut digitis tractari poſſit, ſine inquinatione, experiri id licet guttula in laminam frigidam, vel ſtanneam effu-

effusa,) hinc effunditur in dictam laminam, oleo illitam, dumque frigescit, formantur suppositoria, oleoque illinuntur.

Si qua addenda fuerint, ante effusionem ea pulverisata admiscere oporter, vel & formatos cylindros iisdem involvere, ut obducantur.

Proportio mellis ʒ1. pulver. (ad purgantia mitiora) ʒ1. præter propter, (ad fortiora) ℈ß. ʒß. vel ʒ1. ⊖ aut ☿.

Ut ℞. Mellis, q.s. (ʒ1) salis gemm. ℈ß. aut ⊖ ℈j. muscerd. ℈ß. F. suppositorium.

℞. Agatic. ℈j. sal. gemm. ℈ß. mellis, q.s. F suppositorium.

℞. Pulv. ad suppositor. commun. ʒ1. mellis, q. s. F. suppositorium.

De Pessariis.

Pessaria, pessi, nascalia, ad digiti formam ferè formari consueverunt, fiuntque ex rebus medicamentalibus uterinis, quæ vel suscipiuntur, sacculo lineo oblongo, lana concerpta, gossypiovè, vel incorporantur cum melle, ladano, galbano, cera, succo, similive re, formanturque ad dictam formam digiti.

M. *Figurâ suppositoriis similia sunt, nisi quod longiora & crassiora.*

Exemplo sint.

℞. Myrrhæ ʒiß.

Spec. hier. pic. compos.

benedict. laxat. ana ʒ1.

Cum melle cocto F. pessarium, quod panno raro obductum, immittatur utero ad mentes ciendos.

V Veickhard

℞. Stercoris asini, q.s. desicca & pulverisa, involvaturque pulvis panno de serico, pro pessario hæmorrhagiam uteri sistente.

℞. Burs. pastor. M. ß. contunde & inde panno pro suppositorio menses sistente, &c.

N. *Possunt itidem radices certæ, v. gr. rubiæ tinctorum, cyperi, Iridis, & simil. loco pessarii adhiberi.*

CAPUT LXXXIV.

De Syrupis, Mellibus & Robis Syrupisatis.

SYruporum materia principalis est liquor quidam medicamentosus; decoctum, infusum, succus, aqua stillatitia, acetumvè. Servilis, est saccharum clarificatum, melve depuratum, cum quibus liquor ad consistentiam mellis liquidiusculi coquitur.

N. *Saccharum & mel adduntur præcipuè ut liquorum corruptibilitatem arceant, tum quoque ut qualitatem ingratam mitigent, saporemque medicamento gratiorem concilient. Hinc non abs re foret, loco sacchari aut mellis aliquando gratiores alias adhibere melligines, cum liquore syrupisando qualitatibus conspirantes; quales sunt, verbi gratia,*

tia, mel passularum, rob pomorum redolentium, succus glycyrrhizæ depuratus, &c.

Syrupi sunt simplices vel compositi.

Simplices, qui utplurimum ex simplici unaque re medicamentali cum saccharo aut melle parantur.

Compositus, qui ex pluribus.

Modus fiendi.

℞. Liquorem clarificatum, (decoctum, infusum, succum expressum, acetum,) adde saccharum, vel mel, & simil. coque, clarifica, (si opus,) inspissa, ad mellis consistentiam, ac repone pro usu.

N. *Guttulâ in tabulam frigidam effusa consistentiam experiri licet.*

Proportio liquoris ad saccharum aut mel est ferè dupla vel tripla.

Verbi gratia.

℞. Decocti. ℔. iij. sacchari. ℔ iß. vel 1. prout crassior, vel dilutior syrupus expetitur, vel prout durationi longiori, breviorivè destinatur.

Virium ratione sunt syrupi alterantes & purgantes.

Syrupi alterantes usitatiores.

Syrupus de absynthio major, A.C.
Acetositatis citri, s. è succo citri. A.C.
de succo acetosæ.
acetosellæ.
Acetosus simplex, id est, ex ✢ & ▽.A.
Acetosus compositus, (è radicibus ✢ & ▽.A.
Acetosus Diarrhodon, A.
Adiantinus Fernelii, A.
de Agrestâ, A.C.
de Althæa Fernelii, A. Renod.
Anisi simplex Querc. *infr.* 1.
Antepilepticus Querc. 2.
Aquilegiæ flor.
Arantiorum è succo
è corticibus
è floribus
de Artemisia Fernelii, compos. 3.
è succo Betonicæ
de Betonica compositus.
de succ. Berberum.
Bizantinus simplex, s. Dynari, è succ. Endiv. Ap. Lupul. Bugloss.
Bizantinus compositus A.C.
de Borragine, s. Infusionis
de Buglossâ è floribus
de Calamentha Mesuæ, A.C.
Calendulæ Quercetani, fit è succ. vel Infus. flor.
è succ. Chamæmeli
Capillorum Veneris simplex, ex decoctione.
Capillorum Veneris comp.
Cardiacus, 4.
de succo Cardui benedicti.
Cerasorum acidorum: è succo.
Cichorii simplex: è succo.
de Cinamomo, A.

N. *Quer-*

N. *Quercetanus parat cum Vino malvatico. Augustani cum ▽ cinamomi.*
de Cortice citri.
N. *è succo citri dicitur syrupus acetositatis citri.*
Coralliorum, *v l.3.c 6.*
Cytoniorum è succo
Cytoniorum Vinosus simplex, s. Miva cytoniorum, quæ simplex & aromatica.
de Endivia simplex.
compositus.
de Erysimo Lobelii, 5.
de Eupatorio Mesuæ, A.C.
de Farfara; è succo
N. *Renodæus compositum exhibet.*
de fragis è succo
de Fumaria simplex; è succ.
de Glycyrrhiza Mesuę, A.C
Granatorum dulcium : è succo
Granat.acidorum: è succo cum aceto
Oxysaccharum compositum.
Antihecticus, 6.
de succo Hederæ terrestris
de succ. Hyperici
de Hyssopo Mesuæ, A.C.
de Jujubis Mesuæ, A.C.
de Limonibus : è succo
de Lupulo : è succo.
de succ. Melissophyll.
de Mentha minor : è succo Menth. granat. dulc. vel acid.
Syrupus de Mentha major, Mesuæ A.C.
de succ. Mercurialis
Myrtinus compositus Mesuæ
Nephrocatharticus Jouberti. A.
Nicotianæ seu de Peto simplex, Quercet. 7.
Nicot. compositus, 8.
de Nymphæa : è florum infusione, A.
de Nymphæa compositus. Pedemontani, 8.
de Papavere albo simplex, A.
de Papav. alb. compositus A.
de Papav. erratico, è florum infus. A.
de Floribus Paralysis.
de Pede cati, s. Hispidula. sive
de Æluropo simplex : fit ex infusione summitatum
de Æluropo compositus 9.
Flor. Pœoniæ
de Pilosella : ex infusione summitatum floridarū.
de succo Plantaginis
de Pomis : è succo
de Portulaca Mesuæ
de Prassio Mesuæ
de duabus radicibus
de quinque rad.
Refectivus Cord.
Ribium è succo

Syrupus Rosatus regius, seu Julepus rosatus.
de Rosis siccis
do Rubo Idæo
de Scabiosa
de Scordio è succo compositus Mercurialis, A.
de Scolopendrio Fernelii, A. C.
de Sempervivo è succo compositus
Siliquarum
de Stœchade simplex, A.
compositus, A. Fernelii, A.
de Symphyto, Fernelii, A.
de Testudinibus, 10.
Flor. Tunicæ
de succo veronicæ
Violatus simplex
compositus Mesuæ regius, s. Julepus violatus.
ex succo.

Hujus loci sunt & Syrupi mellitî, mella vulgò dicti.

Ut

Mel Antholatum
Emblicorum, id est, mel in quo Emblici myrob. conditi, vel decoctum Emblicorũ inspissatum.
Mel Menthæ, è succo & mell. ana
Mercuriale è succo & mell. ℥.
Rosatum simplex, ex infusione triplici & mell. ℥. Vide Disp.
Rosatum citratum Mesuæ, ex gemmis & mell.
Violatum simplex ex infusione triplici & mell. ℥.
Sic Oxymel simplex
compositum
diureticum
scylliticũ simpl.
compos.

Huc pertinent & Rob composita

Rob de Agresta
de Berberis
de Cornis
de Ribib.
ex succ. & sacchar. ℥.

Diamoron simplex, ex succ. ℥. & mell.
compositum usitatum Gal.
Nucum ex succo cort. virid. jugl. & mell. ℥.

Syrupi purgantes usitatiores,

Syrupus Flor. Acaciæ Aug.
de Carthamo, A.
de Cichoreo cum Rhabarbaro, A. C.
Diasereos, Andern. A.
de Epithymo
de Fumaria comp. s. major.
Helle-

Syrupus Hellebor. minor. Querc. 1.
Helleborat. major.
Holagogus, 2.
Flor. persicorum
de polypodio, A.C.
de pomis regis Sabor, A.
cum sena Querc.
de Rhabarbaro solutivus, Aug.
Rosatus solutivus simplex s. Mucharum, è Damascenarum 3. infus.
Rosatus laxativus compositus, s. Helleboratus.
Rosatus compositus, sine Helleboro.
de Senna
Violatus solutivus, s. infusionis.
Vomitivus, 3.

Mel Rosatum laxativum, } ex infus.
Violatum laxativum, } & mell. ℥.

Oxymel Helleboratum Gesner. A.C.
Oxysaccharum vomitivum, 4.

1. Syrupus Anisi, cum Vino: Quercetani.

℞. Anisi conquassati, ℥iv. macerentur in vini generosi, ℔.ij. per tres dies, coletur: Colaturæ adde Sacchari, ℔. ij. & coque ad syrupum.

N. *Eodem modo concinnari possunt Syrupi, & ex aliis seminibus, velut ex semin. fœniculi, pœoniæ, ex baccis lauri, juniperi, & simil.*

2. Syrupus antiepilepticus: Quercetani.

℞. Rad. pœoniæ
Visci querni, ana ℥ß.
Cinamomi opt. ʒij.
Flor. calendulæ.
Lilii convall.
Tiliæ
Lavendul. à p. i.
Rosar. rubr. p. ij.

F. Extractio cum spiritu Juniperi, vel Vi, ad eminentiam digit. 4. Decantetur.

℞. Tincturæ ℥x.
Sacchari candi pulverisat. ℥iij. aut iv.

M. & accendantur, flagrentque continuò agitando, donec syrupus *satis coctus, aut plus minusvè fortis* videatur. Tum enim extinguendum erit incendium.

Vires. *Præstantissimus est Syrupus, tàm præcautioni, quàm curationi inservions.*

Dosis cochlear s.

3. Syrupus de Artemisia Fernelii.

℞. Summit. Artemis. M. ij.
Rad. Iridis
Helenii
Rubiæ
Pœoniæ
Levistici
Fœniculi à ℥ß.
Herb. Pulegii
Origani
Calaminth.
Nepet.
Melissophyll.
Sabinæ

Sampſuchi
Hyſſopi
Praſſii
Chamædryos
Chamæpityos
Partheníi
Betonicæ à M.j.
Sem. Aniſ.
Petroſel.
Fœnicul.
Ocymi
Dauci
Rutæ
Nigellæ ana ʒiij.

Contuſa macerentur horis 24. in hydromelit. ℔. viij. Coquantur ad ℔.v.& cum ſacchari. ℔. v. F. Syrup. qui condiatur Cinam. ʒ1. Spic. ʒij.

Vires. *Inſignium eſt virium in uteri affectibus, à viſcida mucilagine ſubortis, promovet menſtrua, uterumq; repurgat.*

4. Syrupus Cardiacus, F. F.

℞. Vini albi generoſ. ℔.ij.
Aqu. Roſar. ʒiiß.
Cinamom. ʒß.
Zinziber.
Caryophyll. ana ʒij.

Ligentur omnia in petia, addaturque Sacchar. ʒ1vß.

Coque ad conſiſtentiam ſyrupi poſtea adde

Ambr. gryſ. gran. iij.
Moſch. g. 1. in ſyndone.

Vires. *Convenit in lipothymia, aliisque cordis affectibus.*

N. *Præſtat ſola infuſione, vel in* MB *parare.*

5. Syrupus de Eryſimo Lobelii.

℞. Eryſim. totius recent. M. vi.
Rad. Enul.
Tuſſilag. ſucco adhuc prægnantium.
Glzcyrrhiz. ana ʒij.
Herb. Borrag.
Cichor.
Capill. ♀ ana Miß.
Flor. Cordial.
Anthos
Stœchad. vel Betonic. ana M. ß.
Sem. Aniſ. ʒvi.
Paſſular. mundatar. ʒij.

Inciſis & contuſis f. omnium decoctio ſ.a. in ſ. q. aquæ hordei, hydromelitis & ʒvi. ſucci Eryſimi, ad ℔.ij. vel iij. exprime, inque Colatura diſſolve ſacchar. q.ſ. f. ſyrupus.

Vires. *Efficaciſſimus eſt ad mucilaginem pulmonum incidendam, & educendam, adeo ut beneficio ejus juvenculas decennio raucedine laborantes, ſe percuraviſſe, teſtetur Author libr. obſervat.*

6. Syrupus Antihecticus Rivierii Med. Regij.

℞. Teſtud. lacuſtr. aut fluviat. in fruſta diſſect. ℔ ij. cancror. fluviat. vivorum confract. ℔iß. ſem. quat. frig. major. ʒ1v.

Limacum per medium ſectorum M ij.

Succi veron. mar.
Melon. ana ℔ j.
Vini alb. ℔ vi.

Succi

Succi nicot. ℔ ij.
Uvarum Corinth.
Passul. ana q.s.

Ponantur omnia in magno matracio benè obturato & sinantur digeri per ☌ 2. postea destillentur excineribus, & ex liquore destillato & sacch. cand. ℔ iv. F. syrupus. Cap. ℥j. pro dosi paulò ante pastum bis aut ter in die, adde usus tempore

Lactis sulph.
Perlarum an. gutt. vij. M. & exhibe

Lac perlarum fit terendo eas super marmor in Alcool, irrorando aq. ros. paulatim, deinde iterum terendo in mortar. marm. cum succo limonum statim perlæ dissolventur, filtra, colatura servetur.

7. Syrupus Nicotianæ, s. de Peto simplex Quere.

℞. Succ. Peti ℔ iv.
Hydromelit. simpl. ℔ i.
Oxymelit. simpl. ℥ iv.

Omnibus simul mixtis, fiat digestio in MB. ☌ 2. vel 3. ut defecetur; hinc decanta, ac digere iterum ut supra, donec materia ab omni fœculentia deputata fuerit, adde postea sacchari ℔ ij. & coque in syrupum.

N. *Succus Peti opus habet perexquisita & ingeniosa digestione, qua vis vomitiva, ac dejectiva corrigitur, atque in syrupum abit præstantissimum, adversus omnes affectus asthmaticos, in quibus pulmonum bronchia pituita crassâ ac viscosa adeò infarciuntur, ut interceptæ respirationis suffocationis periculum immineat, in quo casu syrupus hic ritè præparatus & administratus mira præstat. Cerebrum insuper à catarrhis, sive fluxionibus serosis & frigidis liberat, simulque per inferiora educit.*

Dosis cochlear. s. ubi tamen à principio summa opus est circumspectione, postea vero dosis augenda erit.

8. Syrupus de Nicotiana compositus Quercetani.

℞. Succi Peti (Nicotianæ) depurati (ut supra) ℔ iiß.
Hydromelitis simpl. ℔ i.

In quibus macera per ☌ 2. vel 3. MB.

Fol. Hyssop.
Polytrich.
Adiant.
Flor. Tussilagin.
Stæchad.
Violar.
Bugloss. ana p. ij.
Sem. Bombac.
Urtic.
Card. bened. à ℥ i.
Follicul. senæ ℥ iij.
Agaric. rec. trochisc. ℥ i.
Cinamom.
Macis
Caryophyllor. à ℥ i.

Dein fortiter exprimantur, digerantur denuo ad perfectam secum depurationem. Colaturæ ℔ iiß. adde tantundem sacchari, coquantur in syrupum.

Vires. *Ad anhelosos & asthmaticos alios.*

aliosque affectus omnes pulmonum à frigidis & crassis humoribus suborios, qui pulmonum bronchiis inhærentes, vel tussim antiquam, vel ipsam dispnœam pariunt, excellentissimum est remedium, alvum leniter solvendo.

Dosis ʒ i ß. vel ʒij. ad summum.

9. Syrupus de pede cati compositus.

℞. Dactylor. mundat.
Jujubar.
Sebesten.
Ficuum recent.
Passul. major. enucl. à ʒiv.
Ungul. caballin. c. toto.
Pulmonar. maculos. c. flor. à Mij.
Pedis cati.
Ceterach. ana M. i.
Glycyrrhiz. rasi. ʒi.

F. Decoctio & exinde cum sacchari ℔. ij. syrupus perfectè coctus.

Vires. *Pectoralis est ac nutritivus, unde his qui phthisi laborant, solamini magno esse poterit.*

10. Syrupus de Testudinibus ἀβρωτικὸς Resumptivus Renodæi.

℞. Carnis testudinum, ʒiv. (abjectis cauda, collo & pedibus.
Hordei mundat. ʒij.
Carnis dactylorum, ʒi.
Passularum damascenarum.
Glycyrrhiz. rasæ ʒvi.
Sebesten.
Jujub. ana num. xii.
Sem. Bombac.
Melonum.
Cucum.
Citrull. ana ʒß.
Sem. Lactuc.
Papav. alb. ana ʒij.
Herb. Ungul. caballin.
Pulmonariæ ana M. i.
Flor. Violar.
Nenuphar. à ʒß.

F. Decoctio. In colatura clarific. ad ℔. iv. adde Sacchar. alb. ℔. ij. sacchar. rosati & diatragacanth. frig. ana ʒv. F. syrupus.

Vires. *Confert his qui à morbo chronico resurgunt, macie confectis, tabidis, phthisicis, & simil.*

Syrupi purgantes.

1. Syrupus Helleboratus minor Quercetani.

℞. *Fibrarum* hellebori nigri. ʒij.
Agaric. rec. trochisc. ʒij.
Fol. sen. mundat. ʒiij.
Turbith.
Hermodactylor. ana ʒi.
Sem. Anisi
Fœnicul.
Cort. Citri à ʒß.
Caryophyll.
Macis
Cinamom. à ʒij.

Macerentur in Oxymelitis simplicis, Vini malvatici, & aquarum Melissæ ac Fumariæ ana q. s. vase vitreo clauso, hinc leviter bulliant ac exprimantur. Depuratæ per digestionem colaturæ addantur.

Syrupi de pomis redolentibus solutivi

de suc-

de succis rosarum pallidarum.
Sacchari rosati & violati ana ℥iv. F. Syrupus.

Vires. *Omnibus morbis à materia tartarea, crassa ac tenace, à phlegmate adusto, bile aut melancholia dependentibus, in capite, thorace, ventriculo, hepate, utero, ipsisque articulis mirum in modum confert.*

N. *Habet & idem Quercetanus Syrupum hellebo atum majorem, sed sufficit hunc in Officinis paratum asservare.*

2. Syrupus Holagogus. F. F.

℞. Rad. Polypod. querc. rec.
Cappar. ana ℥i.
Fol. Scolopendr.
Ceterach.
Melissæ.
Betonic.
Rutæ murar. à M. i.
Flor. Trium cordial.
Cuscut ana M. ß.
Sem. Limon.
Fœnic.
Anis. à ʒij.
Carthami contus. ℥i.

F. Decoctio in s. q. aquæ, ad remanentiam quantitatis, cui species infra scriptæ infundi queant. Decoctio hæc ita stet horis 24. tùm fiat colatura, & in hac infundantur.

Fol. Senn. mundat. ℥iv.
Agaric. albiss. ʒij.
Hermodactyl. alb. ʒvi.
Rad. Hellebor. nigr. in aceto præparat. ʒi.
Epithymi
Zinzib. alb. ana ʒij.
Caryophyllor. ℈ij.
Macis ℈j.

Bulliant parum & stent in infusione horis 24. hinc exprimantur.

℞. Expressionem integram (ad ℔.ij. & ℥iij.
Succi rosar. incarnatar. ℥ix.
Sacchari albiss. ℔.iij.

Coque ad ℔. iv. circiter.

Vires. *Convenit omnibus humoribus expurgandis, præcipue atra bili, ac exinde morbis oriundis.*

3 Syrupus Vomitivus.

℞. Aqu. Vomitoriæ s. benedictæ, (*sive illa ex croco sit, sive ex vitro* ☿ ii,) ℥vi.
Aqu. Rosar. fragrant. ʒiß.
Pulv. cinamom. ʒij.

Digerantur vase clauso horis 24. postea cola: In colatura dissolve Sacchari ℥viij. coque ad consistentiam Syrupi.

Dosis à ʒj. ad ʒij.

4. Oxysaccharum vomitivum.

℞. Vitr. ☿ ii pulver. ʒß.
Acet. vini albiss. ℥viij.

Infundantur in ♍B. l. △. per horas xv. colaturæ adde sacchari albiss. ℥iv. reduc in patina vitrea ad consistentiam.

Vires. *Uti eo possumus pro vomitorio adversus febres continuas, pestilentes & intermittentes, paulo ante paroxysmum, item, contra venena. Ex gravio-*

anthemata, antequam scil. prodierint.

Dosis à ʒij. ad vj. Sala.

N. *Loco Vitri* ♂ *in his compositionibus sumere quoque licet crocum metallorum, vel etiam flores* ♂ *ij.*

CAP. LXXXV.

De Tincturis.

TIncturæ, tùm liquidioris, tùm solidioris consistentiæ in usu sunt.

Liquidioris consistentiæ Tincturæ nihil aliud sunt, quàm extractiones sine abstracto menstruo.

Solidioris consistentiæ Tincturæ sunt pulveres, sine combustione, ex liquidioribus tincturis abstracto mẽstruo residui. Et hoc juris sola mineralia sibi vendicare videntur.

Modus fiendi fit ad modum, quem de Extractis dedimus. *Conveniunt nimirum Tincturæ cum Extractis in plurimis, adeoque non rarò confunduntur, quam confusionem uti in aliis, ita & hoccè in loco removere, non absque commodo foret.* Hinc fiunt Tincturæ.

I. Ex fructibus.

℞. Rob, affunde ☿, ac extrahe.

Vel ℞. Baccas seu fructus exiccatos, affunde ▽ convenientem stillatitiam, ac extrahe, &c.

N. *Si Tinctura lentè inspissetur, Extractum dicitur. Quercet. P. R. cap. 26. Sic fiunt Tinctura ceraſorum, baccarum ſambuci, ebuli, & ſimil.*

II. Ex floribus.

℞. Flores siccos, infunde in ▽ appropriata, (propria,) vel fontana tepida, additis guttulis aliquot spirit. ☉i, vel ♃is.

Famosiores Tincturæ sunt.

Ex Mineralibus.

Tincturæ ☉, ☾, ♄, ♂, ♃, ♀, ☉i, ♃is } *vide libro tertio.*

Smaragdi.

Ex vegetabilibus, & maxime ex floribus.

Tinctura Alkekengi è baccis
Essentia croci, vid. l. 4.
Ceraſorum nigrorum
Fragorum
Hypericonis, vide c. 57.
Flor. Pœoniæ
Rhæados.
Roſarum,
Violarum
Granorum Sambuci
Ebuli.

Ex animalibus.

Tinctura fellis tauri; vide libr. 5.

1. Tinctu-

1. Tinctura Parac. diaphoretica correcta à S. Cloß.

℞. Zedoar.
Angel.
Calam. arom.
Galang.
Macis
Zinzib.
Cinnam.
Gran. parad.
Piper. nigr.
Garyoph.
Saſſafr.
Sarſæpar.
Ulmar. an. ℥j.
Aloës
Maſtich.
Myrrh.
Thur.
Camph. an. ʒß.
Moſch. ℈j. Infund. in
☿ &
Aq. roſ. moſchat. an. q. ſ. ut ſupereminеant digitos 4. Adde ad maturãdam putrefactionem
♏ ♀ per camp. ʒß.
Salis juniperini ʒij.

Stent in loco calido per 14. ☌.

Doſ. ℈j. in formâ qualibet. Eliquat glaciata, reſinoſa diffundit, fuliginoſa eſſiat, balſamicâ ſuâ vi putredinem arcet, & ſoporiferis morbis auxiliatur.

2. Tinctura Catharetica S. Cloß. Arch. Mediomatricum.

℞ Scammon. ℥j.
Turbith.
Agar.
Hermodact.
Rhabarb. an. ʒiij.

Pulveriſata indantur lagenæ vitreæ addendo

☿ per 40. ☌ circulati, ut acrimoniã deponat (vel ejus loco aq. cinnam. alb. 1. exſtillat.) ℔ß.

Infundãtur per 8. ☌ in cineri, & agitentur bis aut ter ſingulis diebus, tinctus ♏ aureo colore depleatur ſerveturque. Ejus cochl. j. M. cum ʒß. ſyr. roſ. pallid. viol. aut limon. acefacti cum ♏ ℗-li.

Benignè admodum corpus à ſaburrâ phlegmaticâ aut ſerosâ vindicat & repurgat.

CAPUT LXXXVI.

De Trochiſcis.

MAteria Trochiſcorum ſunt omnis generis Medicamenta, quæ pulveriſata, liquore conveniente, (viſcoſo,) ſuſcipi, compilari ac impaſtari queunt.

Parantur autem in Officinis Trochiſci, partim ut pulveres viſcoſo aliquo liquore compacti ab injuria aëris eò melius aſſerventur, exigenteque neceſſitate adhiberi queant, partim quoque, ut per ſe applicentur, e.gr. Trochiſci bechici, ſublinguales,

prophylactici, trochisci pro fumo, & simil.

Modus fiendi

℞. Medicamenta subtiliter pulverisata, redige in massam cum liquore conveniente mucilaginoso, e.gr. cum mucilagine aliqua (Tragac.) cum succo, syrupo, & simil.

Ex massa impastata formantur trochisci, seu parvi pastilli, (quibus character pro libitu imprimitur,) vel fiunt inde bacilli oblongi.

Trochisci usitatiores alterantes.

Trochisci.

de Absynthio, Mesuæ, *August.*
de Agno casto, Rhasis, *Aug.*
Alexiterii s. contra pestem, 1.
Aliptæ moschatæ, cum ambra ac moscho, A.
Aliptæ moschatæ, sine ambra & moscho.
de Alkekengi, cum opio, A.
sine opio.
de Anisso, Mesuæ, A.
Bechici albi, cum moscho, A.
sine moscho.
nigri
rubri, sive è bolo.
de Benzoin
de Berberis
de Camphora, Mesuæ.
N. *Renodæus alios è Myrrhæ subst. facit.*
de Capparibus, Mesuæ.
de Charabe, s. succino, Mesuæ
de Corallio, Nicol.
Diacoralliu, Gal.
Cypheos Damocratis
de Eupatorio, Mesuæ
pro fumo vulgares, 2.
optimi, s. cum moscho, 3.
de Gallia moschata
Gordonii
Hedychroi
de Violis, Nicol.
de Lacca, Mesuæ
Moschardini, 4.
de Myrrha Rhas.
Pectorales. Baculi pectorales, 5.
Prophylactici cum mithridatio, 6.
Ramich. Mesuæ
Diarrhodon. *Nicol.*
de *Santalis*, Mesuæ
Diaspermaton. Gal.
de Spodio
de Terra sigillata, Mes.
de Vipera, Gal.
de Xyloaloë, Mesuæ.

Huc referendi sunt. 1. Trochisci ophthalmici, quibus imponitur nomen Sief. 2. Candelæ pro fumo. 3. Sapo odoratus, ac 4. Poma Ambræ, de quibus partim suis locis, partim hoc loco.

Collyria sunt usitatiora.

Sief. album cum & sine Opio } Vide Dispensator,
album Galeni.
citrinum Mesuæ
de plumbo Mesuæ
de rosis siccis
de thure Rhasis.

Tro-

Trochisci purgantes.

Trochisci de Agarico, Mesuæ.
Agaricus Trochiscatus,
Alhandal. s. de Colocynthide.
de Rhabarbaro,
de Violis solutivi.

1. Trochisci Alexuerii, Renodæi.

℞. Rad. Zedoariæ
Gentianæ
Tormentillæ
Rad. Ireos flor. à ʒj.
Angelicæ ʒij.
Cinnamomi.
Caryophyllor.
Macis, ana ʒß.
Zinziber. ʒj.
Coriandri præp.
Rosar. ana ʒj.
Cort. citri sicc. ʒij.

F. Pulvis subtilissimus, & cum succi Glycyrrhizæ ℥vi. f. pasta mollis, de qua formentur trochisci, vel potius bacilli oblongi.

Vires. *Pesti præcavendæ multum conferunt si in ore detineantur, vel & in ventriculum demittantur.*

2. Trochisci pro fumo vulgares. F. F.

℞. Santal. citrin.
Rosar. rubr.
Caryophyll.
Cinnam. à ʒvi.
Benzoin. ℥iß.
Styrac. calamit. ℥i.
Sacchar. pulv. ʒxij.

Cum mucilag. Tragac. in ▽ ros. fact. f. trochisci.

3. Trochisci pro fumo cum moscho. F. F.

℞. Benzoin. ℔.i.
Styrac. calamit. ʒvij.
Rosar. rubr. ℥i.
Ligni aloes. ℥ß.
Caryophyll.
Santal. citr. à ʒij.
Sacchar. alb. ℈viij.
Mosch.
Zibett. ana ʒß.

M. & cum infusione tragacanth. in ▽ rosar. formentur trochisci.

4. Trochisci moschardini, alias confectio moschardina: corpus sine anima.

℞. Moschi ex ▽ rosar. dissolut. ℈j.
Sacchari albiss. ʒvi.
Amyli ʒv.

Atterantur pistillo, & cum mucilagine tragacanth. (ex ʒi.) in ▽ rosar. facta, f. grana instar hordeaceorum, quæ exiccentur in umbra, pro usu.

N. *Sunt qui sanguinem Draconis* ʒij. *addunt.*

Vires. *Graveolentiam oris emendant, si pastillus unus ac alter in ore detineatur.*

5. Bacculi pectorales. F. F.

℞. Spec. Diatragac. frigid.
Diaireos simpl. ana ʒi.
Rad. Liquirit. ʒß.

Sacchar. albiſs. ℥vi.

Cum mucilagin. tragacanth. F. Bacul.

Vires. *Tuſſim lenitant, aſperitatem demulcent.*

6. Trochiſci Prophylactici cum Mithridatio. F. F.

℞. Boli armen. in ſucco citri infuſi & exiccati. ℥i.
Corall. rubr. præpar. ℥ij.
Raſur. c. c. ʒi.
Succin. alb. ϑij.
Rad. Tormentill.
Pimpinell.
Imperator.
Angelic.
Zedoar. à ʒij.
Cinamom. ʒij.
Croc. ϑj.

F. Pulvis ſubtiliſſimus

℞. Hujus pulveris. ʒij.
Mithridatii opt. ʒi.
℥ Cinamom.
Angelic. ana gutt. v.
Sacchar. albiſs. ℥iij.

Cum infuſione G. Tragac. in ▽ angelicæ facta, F. Trochiſci.

Vires. *Frequenti hic in uſu ſunt ad peſtem præcavendam.*

Hujus quoque loci ſunt, candelæ & baculi fumales, quæ fiunt ex pulveribus odoriferis, impaſtatis mucilagini Tragacanth. Styrac. & ſimil. uti trochiſci pro fumo, à quo non differunt, quo ad modum fiendi

Sic ſunt

7. Candelæ fumales, F. F.

℞. Benzoin. ℥xvi.
Lign. aloës.
Rhod.
Santal. citrin.
Ladan. ana ʒiv.
Oliban.
Maſtich.
Garyophyll. à ʒiij.
Sacchar. alb. ℔. ij.
Carbon. tiliæ ℔. iv. ß.

F. *Omnium pulvis ſubtiliſſimus* & cum mucilagine tragacant. in ▽ roſar. majoran. & cort. citri facta, formentur candelæ, addendo parum ſtyracis liquid. & terebinth.

8. Maſſa ſeu baculi pro fornace.

℞. Benzoin.
Storac. cal. à ʒi.
Ladan. opt. ʒvi.
Balſam. indic. ʒiij.
Lign. aloës ʒii. (præſtat Extract.
Moſch. Alexandr.
Zibett. ana ϑj. M. ſ. a. f. Maſſa.

Formenturque inſtar ceræ Hiſpanicæ bacilli fornaci affricandi.

CAP.

CAPUT LXXXVII.

De Balsamis Inunctoriis, Linimentis, Unguentis.

BAlsami Inunctorii, Linimenta & Unguenta, vix præparatione, & ferè, non nisi consistentia, inter se differunt, quam illi liquidiorem habent instar mellis; ista paulo duriorem, ac vix fluidam; hæc crassiorem adhuc, minusque fluidam: ubi tamen notari velim, in praxi plerunque Linimenti ac Unguenti nomina confundi.

Materiæ ex quibus parantur, sunt olea, butyrum, adipes, seva, medullæ, resinæ, mucilagines, succi; ut & res aliæ, quæ aptæ sunt dictis materiis, vel sub forma pulverum immiscери, vel in iisdem colliquari, &c.

N. 1. *Sumitur ad Olei* ℥j. *pinguedinis ferè* } ℥j *vel ij. in linimentis* ℥j *vel iß. in balsamis* ℥ij*ß vel* ℥ß *in unguẽtis addita insuper pulveris,* ℥j. *&c.*

N. 2. *Balsami ob molliusculam consistentiam Cera carent. Linimenta vel nihil, vel parum admittunt, (scil. ad Olei* ℥j. *Ceræ* ℥j.) *Unguenta verò uti consistentiam requirunt crassiorem, ita & materiam volunt duriorem, adeoq; Ceram copiosiorẽ & nonnunquam gummata.*

Modus parandi.

Recipiuntur Olea, hinc adduntur quæ crassiorem inducunt consistentiam, idque vel sola mistura, vel si opus sit liquefactione interveniente.

N. 1. *Fieri potest quoque linimentum unguentumve ex pulveribus, melle, oxymelite, syrupo & simili susceptis, in forma seil.* Electuarii.

N. 2. *Succi aquei si addendi sint, coquendi illi sunt cum oleis ad humiditatis illius aqueæ consumptionem, cujus indicium est, si instilletur guttula super prunas sine strepitu.*

Balsami usitatiores sunt.

Balsamus Balsaminæ. 1.
Hispaniæ, 2.
Hyperici magistralis 3.
Mirabilis s. compos. 4.
Uterinus, 5.
Vulnerarius, 6.7.8.9.10.

Linimenta usitatiora sunt.

Linimentum ♄i, id est, Balsamus ♄i, dictus, 11.
Linimentum de Amianto, dentifricium, 13.
Errhinum, 14.

Unguenta usitatiora.

Unguentum
Agrippæ Mesuæ, *Aug.*
Ægyptiacum, *A.*
Alabastrinum, *A.*
Album. *Avicenn.*
Album Camphoratum, *A.*

Unguentum
Altheæ simplex, Dialthæa, 1.
compositum, *A.*
Anodinum, Cord.
Anodinum, 15.
Anodin. Podagricum, Croll, 16.
Apostolicum Avicenn. *A.*
Aregon. *A.*
Arthanitæ majus
minus
Aureum, Mesuæ
Basilicum
de Bdellio
Butyraceum nervale, 17.
de Calce
ad Carunculas penis.
de Cerussa Avicen.
Citrinum
Clysmaticum
Comitissæ
Cardiacum 18.
Cordiale, 19. 20.
de Cyclamine
de Cynoglossa
Fuscum
de Glycyrrhiza.
ad Hæmorrhoides
Noribergense.
Infrigidans Galeni
Jovis s. de Verbena
de Lithargyrio
Martiatum magnum
parvum
Mercuriale
de Minio camphoratum
Narcoticum, 21.
Nervinum

Unguentum
de Nicotiana
Nihili ad Oculos.
Ophthalmicum, 22.
Pectorale
Pediculorum
ad Perniones. 23.
Pomatum
Diapompholygos s. Nihili,
Nicolai, *A.*
Populeum
potabile
Resumptivum
Rosatum
Rubeum camphoratum
ad Scabiem, 24.
Splenèticum,
de Succ. Arantii.
Sympatheticum, 26.
Terebinthinæ, 27.
ad Tineam
de Tutia
ad Vermes
Violatum
Viride Reginæ.
Viride potabile. Butyrum Viride, 28.

1. Balsamus balsaminæ sic fit.

℞ Fol. florum & fructuum balsamin.
ana ℥iv.
Rad. consolid. major.
Ophiogloss. an. ℥ij.
Aristol. rot.
Zedoar. an. ℥ß.
Visci in folliculis Ulmi reperti
℥iß.

Succi

Succi astacor.
Fol.pervinc.&
Sanic.an. ℥j.

Infund.in Ol.oliv.q.s.& insolentur. Colato oleo ad libr. sing. adde Ol.vernic.liquid.℥j.

Hic balsamus inseruit vervosis partibus vulneratis aut ambustis, dolorem hemorrhoidum sedat & mamillarum inflammatarum, addito camph.tãtillo, cicatricibus delendis prodest cum ol. ovorum mixtus.

2. Balsamus Hispanic.

℞.Olei vetustiss.℥iv.
Hyperic.℥ij.
Terebinth.puræ,℥viij.
Frumenti integr.℥iß.
Rad.card.bened.
Valerian.à ℥i.
Thur.pulverisat.℥ij.

Radices & Herbæ crasso modo contusæ,ponantur in olla, infundanturque in Vini albi generosi,q.s. ut omnia in Vino mergant, per ♂ (2.) hinc adjiciantur oleum & frumentũ, coquanturque omnia ad Vini consumptionem. Mox facta forti expressione,addatur Terebinth.& Thus,& iterum parum ebulliant, serventurque in vase vitreo.

Vires. *Sanat vulnera partium etiam nervosarum spacio, ut ajunt,viginti quatuor horarum.*

Modus utendi talis est.

Abluto prius vulnere Vino albo frigido, statim inungitur totum vulnus oleo prædicto calente: quod si hoc commodè fieri nequeat, per syphonem intra vulnus, tanquam per clysterem immittitur & confertim labra vulneris ad mutuum contactum adducuntur ligatura, aut sutura, aut glutine: deinde partes circumstantes prædicto oleo similiter inunguntur. Supra vero vulneris labia jam reducta,linteum imponitur, prædicto oleo madens,& supra hoc aliud Vino nigro expressum, mox alia lintea sicca: deinde fascia superligatur. *Vide Hieronymum Fabricium ab Aquapend. secundo Opere Chirurg part.2.c.7.*

3. Balsamus hyperic. Magistralis, s.oleum hyperici magistrale.

℞ Ol.oliv.℔.i.
Vinl rubr.odor.℔ß.
Lumbricorum sale cõmuni aspersorum ℥iv.
Therebinth.Venet.℥ij.
Granorum matur. Matrisylv. septembri collect.M ij.
Florum hyperic. p.iv.

Insolentur per æquinoctium æstivum aut paulò post,colato liquori adde spiritus thereb. in quo salis ♄ni quantum capere poterit solutum sit ℥ij.

Ol.myrrh.℥j.M.

Per se vulnera curat.

4. Balsamus mirabilis sive Compositus.

℞ Balsam.Momord.seu Balsamin.sequent.℥iv.

per

♃ per ♒um thereb. extract. ℥iß.
Ol. hyperic. magistral. seq. ℥ij.
Tinctur. ♂tis
Magnetis alb. pulveris. ana ℥ß.

Digerantur per mensem. Instillentur guttulæ aliquot in vulnus calidè, appositò desuper Empl. diaჯ Rulandi. *Ex communicatione S. Closs.*

5. Balsamus Uterinus.

℞. Galban. purifs.
Serapin. elect. ana ʒvi.
Asf. fœtid. ʒß.
Ammoniac. ʒi.

Dissolve in oleo destillato Juniper. & Terebinth. addendo olei Lauri stillat. ♑ß. succin. ʒß. M.

Vires. *Uteri suffocationes insigniter sistit, menstrua ciet, si umbilico inungatur, vel abdomen deorsum eo confricetur.*

6. Balsamum vulnerarium, Crollii.

℞. Flor. Hyperic. ℔.i.

N. *Colliganiur cum Solis ortu, balsamico tempore, in exaltatione, videlicet circa Festum Iohannis ante noviluniuin.*

Flor. Cheiri.
Centaur. min.
Chelidoniæ
Prunell.
Chamomill.
Rad. Aristoloch.
Consolidæ mediæ vel majoris, à ʒiß.
Rosar. rubr. ʒiiß.
Mumiæ transmar.
Myrrh.
Thuris à ʒiß.
Mastich. ʒi.
Storac. liquid. ʒij.

Incisis incidendis & tritis terendis F. infusio in ♈ boni, ℔. viij. ☌ aliquot, hinc decantetur cum forti expressione. Spiritui huic tincto, (nisi velis majoris efficaciæ ergo reiterare infusionem florum,) addatur olei olivarum recentis, quod supra ramenta pinguia abietina per octo dies, in digestione stetit, ℔. v. Terebinth. claræ commun. & resinæ lariceæ lotæ in ♈ hyperic. ℔iß.

Iterū per ☌ 14. omnia digerantur: ultimo abstrahatur ♈ in ♏. tunc balsamum manebit in fundo rubeū, instar sanguinis.

Vires. *Balsamum est ad vulnera & punctiones sanandas efficacissimum. Confert & in omnibus tumoribus, inflammationibus, contractis & contusis membris, rupturis ossium.*

Usu idem qui precedentis esse potest.

7. Balsamus vulnerarius.

℞. Galbani
Ammoniac.
Bdell. à ʒß.

Macerentur in ✠ per ☌ 3. hinc colentur & inspissentur ad consistentiam mellis.

Postea.

℞. Myrrh. rubr.

Mastich.

Mastich. el. à ʒß
Oliban. ʒi.

Pulverisata solve, coquendo igne lento in Ol. Olivar. ℔. i. oleum sc. per vices affundendo, semperque agitando, donec posteriora hæc bene fuerint eliquata.

Tandem gummata illa priora inspissata (uti dictum,) admisce simili modo agitando, & dein recens oleum olivarum per vices affundendo, donec & altera quoque ℔. olei adjecta fuerit, & Balsamus aliquid flavedinis contraxerit.

Vulnera recens punctim & cæsim facta, citissimè curat.

Usus idem est qui præcedentium.

N. Fortior erit in mundificatione vulneris, si æruginis ʒ j. addideris, & per mensem insolaveris, qua ratione feces subsidentes rejici queunt. Hartm. in praxi.

8. Alius Balsamus Vulnerarius.

℞. Ol. olivar. ʒiv.
Therebinthin. ʒvi.
Mastic. ʒv.
Thur. ʒj.
Myrrh. ʒvi.
Galban. ʒj.
Ærugin. ʒiij.
Camphor. ʒj.
Acet. opt. ʒüß.
Sp. vini ʒß.

Coq. ad consumptionem aceti. Colatura servetur pro usu.

9. Balsamus Vulnerarius Metensium.

℞ Ol. oliv.
Sem. lini purif. an. ℔ß.
Laurini ʒj.
℥ Baccar. junip. still. ʒß.
Garyophill. ʒj.
Aloës succotr. ʒij.
Thereb. Venet. ʒij.
Virid. æris ʒiij.
℈ alb. ʒiß.

Pulverisanda pulverentur & coquantur simul △ lento dum virorem acquirat oleum. F. Bals.

Lavetur vulnus recens sive cæsim, sive globulo sclopetico inflictum vino tepente, deinde Balsamus ex tomento lineo, quantum fieri potest calidè instilletur & Empl. stictico Croll. obtegatur pars vulnerata. Brevi admodum tempore curat, symptomata vulnerum, inprimis verò Synoviam arcet, morsuum venenatorum malitiam corrigit. Ex communicatione S. Cloß.

10. Balsamus vulnerarius Samaritanus.

℞. Ol. olivarum, vel hyperic.
Vini alb. generos. an.

Coquantur ad ignem ad consumptionem vini.

Vires. *Insignis est ad vulnera recentia mundificanda, & consolidanda.*

11. Linimentum de ℞. Balsamus ♄i.

Solve Sal ♄i in ☿, ut optimè eo imprægnetur, hinc abstrahe aliquantulum

tulum ☿, misceque hujus ʒviij. cum olei rosat. ʒiv. vi. &c. agitaque ut f. Linimentum.

Vires. *Confert inflammationibus, & ambustis illitum.*

12. Linimentum ♄i compositum, seu Linimentum de amianto.

℞. Amiant. ʒiv.
Plumb. ust. ʒxij.
Tut. præparat. ʒij.

Calcinentur, deinde pulverisata macerentur cum ☿, ac quotidie per mensem materia agitetur semel: post mensem ebullienda est unius horæ quadrante, ac quiescere sinitur, donec clarescat.

Deinde

℞. Aceti hujus clari.
Ol. Rosac. ana.

Misc. optimè, donec f. Linimentum.

Vires. *Miraculosum est, ad tineam puerorum, & adulcera tibiarum sananda. Inungitur scil. pueri caput totum ad scabiem Vicera vesperi inunguntur. Boëthius de Boodt.*

13. Linimentum dentifricium.

℞. Rad. Ireos ʒi.
Pumic. ʒiß.
Alum. ust. ʒß.
Oc. ℈ß.
Corallor. rubr. ana ʒi.

Pulverisata excipiantur melle rosato. F. Linimentum.

14. Linimentum Errhinum.

℞. Succ. Ireos ;
Cyclamin.
Majoran.
Betæ ana ʒij.
Ol. Irin. ʒvi.
Elaterii gran. vij. cum Cera.

F. Linimentum. *Crato.*

15. Unguentum C. C. Anodynum Guilhelmi Simonidis.

℞. C.C. dimidium minutim incisum ponatur in cacabo vino pleno, addito semper vino q.s. bulliant ad vini consumptionem. Deinde abjecta crassiore C.C. parte, medulla remanens fricetur manibus, adde postea

Ol. Abrotan.
Hyperic.
Aneth.
Scorpion.
Lumbric. terr.
Nucum
Laurin.
Rut.
Spic.
Sabin. an. ʒß.
Axung. human. ʒiß.
Castor. ʒii.
Nitri ʒiß.
Euphorb. ʒ.

M. F. l. a. Unguent.

Vires. *Summe prodest in doloribus scorbuto-colicis atrocissimis, tum & in pareticis & podagricis, aliisque torminibus.*

16. Unguentum Anodynum in Podagra.

℞. Flor. Rosar. sylvestr. M. x.

Herb.

Herb. & Cortic. exterior. hyoscyam. recent. M. vi.

Concisa coquantur in Vini mensur. ſ. hinc exprimantur & colentur. Colaturæ l. △ ad mellis consistentiam inspissatæ, adde pingued. suill. castrat. ℔. ij. misce optime ad △, tandem ubi parum refrigerata fuerint: admisce

Opii in vino solut. ʒi.
Croci pulv. ad magnitudinem avellanar. duarum.
Extract. flor. verbasci. ʒß.
F. Unguentum.

Vires. *Singulare est in sistendo dolore Podagrico & Nephritico, si calide affectus illo inungatur.*

N. *Vbi dolori nephritico velis applicare, operæ precium feceris, si manipul. duos vel tres baccarum Iuniperi ab initio compositionis cum hyoscyamo teras & exprimas. Croll.*

17. *Vnguentum butyraceum nervale S. Cloß.*

℞. Herb. absynth. virid.
Majoran.
Sisymbr.
Hyssop.
Meliss.
Calamenth.
Orig.
Basilic.
Hyperic.
Rut.
Calend.
Sabin.
Tanac.
Arthemis.
Abrotan.
Flor. Chamæm.
Melil.
Hyperic.
Bethon.
Agrimon.
Centaur. min. a. M i

Concidantur minutim & in magno fictili bull. in butyr. Majal. ℔ vii.

℣ ℔ vi.

Percoctis herbis & consumpto ℣ exprimantur per torcular & coquantur simul cum butyro, admiscendo succi nicot. depurat. ℔ ii.

Thereb. lot. ℔ i.
Ceræ ʒvi. F. Unguentum.

Vires: *Valet ad omnes affectus frigidos nervorum, spasmum Cynicum, præsertim si spondyli cervicis & partes illæ quæ movent musculos faciei eo inungantur, si verò totum pectus & cartilago Xyphoides, tunc sedat singultum, tunc que sic præscribitur.*

℣ Bals. Peruvian. ʒ i.
Butyrosi nostri ʒ ii.
℣ ʒ i. M. omnia ad exhalationem usque ℣.

18. *Vnguentum Cardiacum, Hertzspan Salb/ F. F.*

℞. Herb. Cardiac.
Chamædr.
Malv.
Senecii
Jaceæ

Amar dulc.
Scabios.
Semperviv.
Morsus gallin. ana M. ij.

Incidantur & coquantur in ℔. viii. butyri recentis, ad consumptionē aquositatis, dein exprimantur, & F. Unguentum.

Vires. *Frequentis usus est in affectu infantum, quem Cardiacam appellant. Fricani eo hypochondria & locum cordis, &c.*

19. *Unguentum Cordiale, D. D. Arnold. V. Veickhardi pro Officinis F. F.*

℞. Ung. rosat. Mes. ℥iij.
Ol. Scorpion. simpl. ʒiß.
Nucist. expres.
Stillat. cort. citri.
camphor. ana ʒi.
Antidot. Matthiol.
Theriac. Andr. ana ʒiß.
Aloes rosat. ʒij.
M. F. Linimentum.

Vires. *Corroborat Balsamum vitæ, languidæque viribus subvenit, Cordis munimentum.*

20. *Unguentum Cordiale Cl. Ludov. ab Hornig.*

℞. Ung. ros. opt. loti ℥iij.
Balsam. Apoplect. ℈j.
Ol. Nucist. expres. ʒj.
Still. cort. citri. ℈ß.
Cinam. g. v.
Rosar. g. vi.
M. optimè.

Usus idem qui prioris.

21. *Unguentum Narcoticum.*

℞ Sacchar. ℔ni ʒij.
Opii ʒj.
Camphor. ℈j.
℥ expres. nuc. mosch. ℥j
nucleorum persic. ʒij.
ambr.
Mosch. an. ℈j. F. l. a. Unguentum.

Vires. *Non tantùm tolluntur ardores & dolores Capitis, sed etiam suaviter conciliatur somnus, si utraq; tempora eò illinantur.*

22. *Unguentum Ophthalmicum. F. F. D. D. de Spina.*

℞. Tut. præparat. ℥ß.
Camphor. ℈j.
Aqu. rosar. alb. ʒi.
Butyr. rec. ℥i.
Virid. æris parum.
M. F Unguent.

Usus. *Applicatur ciliis, in inflammatione ac rubedine oculorum.*

23. *Unguentum adpernionesmirandum.*

℞ Cer. flav.
Picis resin.
alb.
Ol. oliv. &
Sem. lin. ana ℔ß.
Sævi bovini
Verves. liquat. ana quart. ij.
Thur. albis. ℥ij.
Minii ℔i officinarum ℥iv. F. Unguentum.

De quo

De quo illinatur calidè cum plumâ pernio ulceratus suppositio linteolo mundo. Non ulceratus v. fortiter petroleo ante △ confricetur. Tantæ utilitatis est, ut quotannis plures istius Ung libras in pauperes eroget. S. Closs. Fissuras insuper mamillarum & Erysipelata leviora sanat præcedente fotu cum ☿.

24. Vnguentum contra scabiem.

℞. Lithargyr.
Cerus.alb.an.℥iß.
Acet.rosac.℥iß.
Ol.rosar.℥vi.
☥is viv.℥vi.
Sal.comm ℥iij.
Butyr.recent. ℥üj.
Terebinth.℥iß.
M. f. a.

25 Vnguentum somniferum, F. F.

℞. Opii thebaic.ʒij.
Croc. ʒß.
Ung. rosar.
alabastr.ana ℥ij.
Ol.nucist.℥v. ʒj.
Acet.sambuc.parum.
F. l. a. Unguent.

Vires. *Inungitur temporibus, fronti, & cervici; pone aures, ad conciliandum somnum.*

26. Vnguentum splenetiticum

℞. Ol. Amygdal.amar. ℥i.
Cappar. ij.
Nucl.persic.expres.ʒß.
Succ.Rad.Bryon.
Cyclamin.
Cicut. ana ℥ij.
Gumm.Ammoniac.in ✠ dissolut.
Bdell.ana ℥iß.
Pulv.Cort. cappar.
Tamarisc.à ʒß.
Fraxin.℥vi.
Ceterach.
Summ.centaur.min.à ʒß.
Sem.Cymin.aceto macerati, & iterum exiccati. ℥ij.
Ceræ novæ, q. s. F. Unguent.

Vires. *Vim habet calfacientem, emollientem, resolventem, aperientem, roborantem.*

N. *Penetrandi gratia potest addi ℥j. vel ij. Ol. spic. vel Ol. stillatit. absynth.* ʒ ß.

27. Vnguentum Sympatheticum, Crollii.

℞. Adip. Verris aprugn.
Ursin.ana ℥iv.

Bulliant per horam dimidiam, in Vino rubro, fundanturque super aquam frigidam, colligaturque pinguedo supernatans.

Dein

℞. Lumbricorum lororum pulveris.
Cerebri aprugni
Santal.rubr.
Mumiæ
Hæmatit ana ℥i.
Usneæ è cranio hominis intere mpti, ℥i.

F.l.a. Unguentum cum pinguedinibus illis.

N. 1. *Animalia illa quò seniora, eò adeps melior.*

N. 2. *Vsnea colligenda ☾ crescente, & in bona domo existente.* ♀ *scil. si fieri possit non* ♂, *aut* ♄*i. Parandumque Vnguentum* ☉ *in libra existente.*

N. 3. *Sunt qui omittunt Vsneam & Mumiam,*

Vsus.

Hoc Unguento sanantur omnia Vulnera, (modo nervi, arteriæ, &c. non sint læsæ.) Ungatur telum, quo vulnus inflictum, quotidie semel, si necessitas urgeat, & vulnus sit ingens, alioquin secundo vel tertio die inunxisse sufficit.

N. 1. *Telum servetur in linteolo mundo, & loco non nimis calido, ne damnum inferatur Patienti. Cavendum etiam ne pulvis super telum cadat, nec ventus afflet in loco frigido, alioquin Patiens mirè afflgeretur.*

N. 2. *Si Vulnus punctim inflictum, ungatur telum versus mucronem descendendo.*

N. 3. *Si telum desit, sanguis ex vulnere lignello suscipiendus, quod dein ut de telo dictum, tractandum. Hac ratione dolor dentium mitigari quoque potest, si nimirum lignellum sanguine Gingivarum imbutum, eodem unguento inungatur.*

Operatio hujus Unguenti perficitur identitate Balsami, sive spiritus illius Balsamici, qui in homine & cruore idem est. Inter hos enim spiritus nō alia est differentia, quam quod in homine Spiritus ille adhuc vitali actu vigeat, in cruore autem coagulatus sit. Quare cum experiamur, affinitatem sanguinis tantum posse, ut uno fratre, vel consanguineo proximo, peste correpto, & alter etsi longo viæ intervallo absit eâdem afficiatur; quid non fieri posse, autumabimus, sanguinis identitate?

28. Vnguentum Terebinthina, vulgò
Eyterſälbichen.

℞. Terebinth. ℔. ij.
Vitell. ovor. num. vi.
Mastich.
Myrrh.
Oliban. ana ℥i.
F. Unguent.

Vires. *In vulneribus generationem puris promovet.*

29. Vnguentum Viride potabile, Butyrum viride,
F. F.

℞. Herb. Salv.
Hyssop.
Prassii
Menth.
Betonic.
Scolopendr.
Scabios.
Cichor.
Fœnicul.
Melis.
Veronic.
Matrisylv.

Aqui-

Aquileg.
Rut.
Petrosel.
Millefol.
Centaur.min.
Agrimon.
Aristoloch. rot.
Plantag.c.toto ana M. ij.
Butyri Majalis, ℔.viij.

Infunde herbas omnes recentes suo quamlibet collectionis tempore in butyro, stentque donec omnes collegeris & infuderis, postea exprime; expressum coque ad consumptionem aquositatis, F.l.a. Unguentum.

Vires. *Expetitur à vulgo, assumiturque ad sanguinem coagulatum resolvendum, dolores leniendos, pulmonum mucilaginem demulcendam & expellendam. Quin & extrinsecus ad dictos affectus adhibetur.*

NB. Cùm maturante prælo sequentia medicamenta suis locis non fuerint inserta, ea hîc subjungere placuit, quod ne ægrè feras, Lector optime, te amicè rogo. Referatur igitur ad Caput *XXXIX. de Aquis reliquis, p. 152.*

1. *Aqua ophthalmica,*

℞ Aq.rosar.alb.
Lil.alb.
Fœnicul.an.℥x.
Bacc.Laur.contr.℥ij.
℗i alb.℥ii.
Camphor.℈ii.

Bulliant in diplomate & stent per noctem bene clausa, manè colentur & conserventur pro usu.

Ad Cap. IL. de Decoctis, p. 176.

2. *Decoctum laxativum P. de Spina.*

℞.Rad.Sars.parill.℥i.
Alth.
Borrag.an ℥ß.
Glycyrrhiz. ℥iß.

Digerantur hor.24 in ℔.iv. ∇æ ferventis. Dein coquantur ad ℔.iij.

Postea adde
Rad.Polypod.℥ß.
Epithym.℥ij.
Fol.Sen.el.℥ß.
Agaric.troch. ℥iß.
Mechoacan.opt.℥ii
Flor.Borrag.
Bugloss.
Violar.an.p.i.
Tamarind. ℥vi.
Passular.min.℥ß.
Dactyl.recent.N.iv.
Sem. Cartham. contus. ℥ij.
Anis.
Fœnicul.an. ℥ß.

Carvo-

Caryophyll.
Zinzib.an.ʒi.

Coque adhuc parum ſ.a. dein exprimantur & colentur pro potu.

Vires: *Blande movet alvum, acresq; humores obtundit, adeoq; convenit quam maxime in doloribus colicis.*

Doſis. ʒiv. *mane, & ſi libet poſt meridiem.*

Ad Cap. LXXIII. de Pilulis, p. 255.

3. Pilulæ hyſtericæ, Greg. Horſtii.

℞. Aloës ſuccotr. ʒiii.
Myrrh.opt.ʒi.
Extr.cal.ar.
Card.bened.an.ʒß.
Croc.g.iii.
Rad.Gentian.
Ariſtol.long.
Dictamn.an.g.v.

Cum Rob.ſambuc.f.Maſſa.

Vires: *In impuritate uteri, & menſium obſtructione à craſſis & pituitoſis humoribus proveniente, cum ſucceſſu exhibentur.*

Doſis: ʒß. *per dies aliquot continuando.*

Et ſic Finis eſto Libri Secundi.